Mll nituit llnrul chinez tipic.
I il'tIMIIMMUUIP,undetmpinge
♦unit i » mâtaie prin ate-
i "" tl«i l|l rotunjeşte venitul
.....Im lin vcntc pe cărei
[1] li ' ••«•tMiltil ile l« Sânge. Când
«tiit|U II lâiUM Inimoasă care-şi
■ i, . niMuţi gogoşi pe stradă,
■ • "«"i.iMilMiiţlc. Kxistăînsăun
t MH, nunul că Xu Sanguan,
,..,i, M imln I |iHn,(l litri cu banii obţi-
ii I tu. iu t|Mn|niulul»ângc,reuşeşte
'i .....■***« tli «leas» lui. Xu Yulan
tdiM* Imit*' **111*11**-itlt'p, Ylle, Krlc ţi Sanie,
... •M-mnil* I|MI când tn oraş începe să
• I .....l'l* fi fiul cel mare, Yile, nu sea-
.... illn pârlnţi, ci mai degrabă
[1] IMUI iiilminarMl mamei §ale.Peri-
m l«|i* ■ tiu n luverimâ China este deo-
.....II " i i . vii'inurllc nesigure, viaţa
i in«n Ui H II Himgiun comenteazăschim-
i in[1] i u Ingi l|i IUI* d«r fl cu ironie, şi, de fie-
II» Itu i im) litiiillllii lui «re de înfruntat o
i' [11] tuMiit *,*«lv»rta vine tot din vân-
. liigflm I Uşi Yile nu cate fiul lui, între
nMilt i lungul timpului o legătură
o* '• |ninlimal, lot una de sânge.

Yu Hua
Cronica unui negustor de sînge
Traducere din chineză şi note de
LUMINIŢA BĂLAN

HUMANITAS

Redactor: Ştefania Nalbant
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Cristina Jelescu
DTP: Corina Roncea, Carmen Petrescu

Tipărit la Real

YUHUA

XU SANGUAN MAI XUE JI

Copyright © Yu Hua, 1995
AII rights reserved.
This edition is published by arrangement with Humanitas Fiction SRL through the agency of China National Publications Import and Export (Group) Corporation.
© HUMANITAS FICTION, 2017, pentru prezenta versiune românească

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
YUHUA
Cronica unui negustor de sânge / Yu Hua; trad. şi note: Luminiţa Bălan. - Bucureşti: Humanitas Fiction, 2017
ISBN 978-606-779-252-2
I. Bălan, Luminiţa (trad.)
821.581
EDITURA HUMANITAS FICTION
Piaţa Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România
tel. 021 408 83 50, fax 021 408 83 51
www.humanitas.ro
Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 021 311 23 30

Capitolul 1

Xu Sanguan lucra la Fabrica de Mătase din oraş, unde se îndeletnicea cu distribuţia viermilor de mătase către Tesătorie.
> >
Cum avea zi liberă, s-a dus să-şi vadă bunicul. Odată cu trecerea timpului, acestuia îi slăbise mult vederea, aşa că nu reuşea să distingă prea bine chipul nepotului care stătea acum în uşă. De aceea, i-a cerut să se tragă mai aproape şi, după ce l-a cercetat un pic, a întrebat:

— Fiule, dar unde ti-e fata?

— Bunicule, a spus Xu Sanguan, eu nu-s fiul tău. Sunt nepotul, iar faţa mea este chiar aici, unde altundeva?

Xu Sanguan i-a luat mâna şi i-a purtat-o pe propriul chip, pentru ca bunicul să-i desluşească trăsăturile, şi după câteva clipe i-a lăsat-o la loc, în poală. Palma bunicului era aidoma ţesăturii crude de mătase care se producea la fabrica lor.

— De ce nu vine taică-tu să mă vadă? l-a iscodit bunicul.

— Tata s-a prăpădit demult.

Bunicul a încuviinţat din cap, în timp ce un firicel subţire de salivă i se prelingea pe la colţul gurii. Şi-a înclinat capul într-o parte şi a tras un pic din salivă înapoi în gură, după care a spus:

— Fiule, o duci bine cu sănătatea?

— O duc bine, i-a răspuns Xu Sanguan. B u n i* ul< i sunt fiul tău...

— Fiule, şi ţie ţi se întâmplă adesea să vinzi sânge? a continuat bunicul şirul întrebărilor.

— Nu, eu niciodată nu-mi vând sângele, a spus Xu Sanguan, scuturând din cap cu tărie.

— Fiule... a zis bunicul mai departe, tu nu ţi-ai vândut sângele şi spui totuşi că o duci bine cu sănătatea? Fiule, tu mă păcăleşti.

— Ce spui, bunicule? Zău dacă-nţeleg o iotă! îmi pare că te-ai cam ramolit!

Bătrânul a scuturat din cap, iar Xu Sanguan a adăugat:

— Bunicule, eu nu-s fiul dumitale. Sunt nepotul.

— Fiule, a insistat bunicul, tatăl tău nici că vrea să-mi dea ascultare. A pus ochii pe nu ştiu ce Floare de pe la oraş...

— Floare de Aur. E mama mea.

— Taică-tu mi-a spus că-i destul de mare şi se duce la oraş să se însoare cu nu ştiu ce Floare. Eu i-am zis: „Păi, fraţii tăi mai mari încă nu s-au însurat". Ia zi şi tu, de vreme ce ăi mai mari nu şi-au luat neveste, cum să-l las eu pe mezin să vină acasă cu nevastă? Pe-aici, pe la noi, nu aşa merg lucrurile...

Cocoţat pe acoperişul colibei unchiului său, Xu Sanguan privea în toate părţile. Cerul părea să se zămislească direct din glodul adunat în zare. Bolta cerească, roşiatică precum era la amurg, lăsa impresia că s-a înălţat şi mai tare, răsfirând strălucire peste ogoarele din depărtare - o lumină de culoarea focului, încât ai fi crezut că sunt mai degrabă culturi de roşii decât de cereale. Tot acolo se găseau şi râul care străbătea câmpul de-a latul, şi drumeagul care parcă se ţinea după el, apoi veneau copacii, colibele şi heleşteul, fumul ridicat pieziş din hornurile caselor - toate de culoarea focului năprasnic.

Unchiul al Patrulea împrăştia bălegar pe câmp, iar două femei veneau în urma lui - una mai vârstnică, alta mai tânără.

— Guihua seamănă tot mai mult cu mama ei.

Tânăra a zâmbit, în timp ce femeia mai vârstnică şi-a ridicat privirea către Xu Sanguan şi a întrebat:

— Cine o fi cel de pe casă?

— E băiatul Fratelui al Treilea, s-a grăbit unchiul lui Xu Sanguan să-i răspundă.

Femeile şi bărbatul îl priveau pe Xu Sanguan, care, hlizindu-se, stăruia cu privirea asupra lui Guihua, lucru care a facut-o până la urmă să-şi plece capul, ruşinată.

— Seamănă şi cu tatăl ei, a ţinut să precizeze femeia mai vârstnică.

— Guihua se mărită luna viitoare, nu-i asa? s-a interesat Unchiul al Patrulea.

— Nu se mai mărită luna viitoare. Am anulat nunta, a răspuns femeia mai în vârstă, scuturând din cap.

— Aţi anulat nunta? a întrebat unchiul lui Xu Sanguan, lăsând jos lopata, brusc interesat de subiect.

— Băiatul ăla era tare prăpădit, a răspuns cu glas şoptit femeia mai vârstnică. Nu era în stare să mănânce decât un bol mititel, pe când Guihua poate să înfulece chiar două boluri pline ochi cu mâncare...

— Dar cum se face că a ajuns în halul ăsta? a iscodit-o unchiul în şoaptă.

— Nici că am habar de ce-i aşa... i-a răspuns femeia mai vârstnică. Am auzit pe cineva povestind că de aproape un an nu s-a mai dus la spitalul din oraş să-şi vândă sângele, şi atunci mi-am zis eu în sinea mea că-i ceva necurat la mijloc. M-am gândit că probabil are sănătatea şubredă, aşa că am rugat pe cineva să-l cheme la masă, ca să vad cât mănâncă. „Dacă e în stare să dea gata două boluri, m-am liniştit. Dacă înghite trei boluri, atunci i-am şi dat-o pe Guihua..." mi-am zis. El ce-a făcut? Păi, după ce a mâncat un bol, m-am dus să văd dacă mai cere, numai că el a spus că s-a săturat şi nu-i mai trebuie nici un strop... Un zdrahon de bărbat să nu fie în stare să bage-n burtă mai mult, sigur e un prăpădit...

Ascultând toată sporovăială femeii, unchiul lui Xu Sanguan a încuviinţat din cap şi i-a spus:

— Ce înseamnă să fii mamă! Pe toate le vezi.

— Aşa sunt toate mamele, i-a răspuns cea vârstnică.

Cele două femei au ridicat privirea spre Xu Sanguan care era tot cocoţat pe acoperiş şi, la fel ca mai înainte, o privea zâmbitor pe fată.

— Seamănă leit cu taică-su, a zis femeia mai vârstnică.

Apoi, cele două femei au pornit una în urma celeilalte. Amândouă aveau fundul mare şi cum privea de acolo, de sus, lui Xu Sanguan i se părea că nu-i este cu putinţă să-şi dea seama unde li se termină fundul şi unde încep coapsele. După ce au plecat femeile, a băgat de seamă că Unchiul al Patrulea era tot pe câmpul cu pepeni. Cerul începuse să se întunece, iar silueta unchiului se cufunda şi ea în negură.

— Unchiule, cât mai ai de gând să munceşti? a întrebat el.

— Acuşi termin, a venit răspunsul.

— Unchiule, a continuat Xu Sanguan, ar fi o chestie pe care n-am priceput-o eu şi aş vrea să-mi spui matale cum stă treaba.

— Ia zi, băiete!

— Nu-i aşa că toţi cei care-şi vând sângele ajung fără vlagă?

— Aşa-i, a zis unchiul. Ai auzit-o adineauri pe mama lui Guihua? In locurile astea, bărbaţii care nu şi-au vândut sângele nu sunt în stare să-şi ia nevastă...

— Dar ce regulă mai e şi asta?

— Ce regulă e asta, nici eu nu ştiu, dar ştiu că toţi bărbaţii care sunt zdraveni câştigă treizeci şi cinci de yuani la o vânzare. Dacă ai munci la câmp vreme de jumătate de an, tot cam atât ai câştiga. Sângele omului e precum apa din fântână - cu cât scoţi mai multă, cu atât izvorăşte mai din belşug. Chiar de scoţi apă cu căldarea, zi de zi, fântâna tot pe atât se umple...

— Unchiule al Patrulea, după cum zici matale, sângele omului e precum copacul cu bani, aşa-i?

— Ei, dar mai întâi se cuvine să te încredinţezi că eşti » > sănătos; altminteri, vânzarea sângelui îţi poate aduce moartea. Când te duci la vânzare, mai întâi te verifică la spital, îţi ia

sânge din venă, să vadă dacă stai bine cu sănătatea şi numai dacă totul-i în regulă, te înhami la isprava asta...

— Unchiule, aşa cum sunt eu, oare ar fi cu putinţă să-mi vând sângele?

Bărbatul a ridicat capul şi şi-a privit nepotul care stătea cocoţat pe acoperiş, cu braţele dezgolite, şi se hlizea. Avea braţele cărnoase, aşa că Unchiul al Patrulea i-a spus:

— După cum arăţi, n-ai avea nici o problemă.

De pe acoperiş, Xu Sanguan se distra de mama focului. Apoi, deodată, ca şi cum şi-ar fi amintit ceva, a plecat capul şi l-a întrebat pe Unchiul al Patrulea:

— Unchiule, ar mai fi ceva ce ţin să te întreb.

— Ce mai vrei?

— Ziceai că mai întâi îmi ia sânge din venă la spital, pentru control.

— Aşa-i.

— Şi pentru asta primeşti bani?

— Nu, a răspuns unchiul. Sângele ăsta se dă gratuit la spital.

Mergeau pe drum, trei oameni înşiraţi unul lângă celălalt. Cel mai mare avea treizeci şi ceva de ani, iar cel mai mic de abia împlinise nouăsprezece. Xu Sanguan, care mergea în mijloc, era între cei doi ca vârstă.

— Văd că aţi luat pepeni, iar în buzunare aveţi câte un bol, le-a spus Xu Sanguan celor doi tovarăşi de drum. Vă gândiţi cumva ca, după ce vă vindeţi sângele, să vă duceţi pe stradă să vindeţi pepeni? Unu, doi, trei, patru... Aţi luat numai şase pepeni. De ce n-aţi luat mai mulţi? Şi ce faceţi cu holurile? Oare vreţi să le cereţi celor care cumpără pepeni să vă pună banii în bol? Şi de ce nu v-aţi luat de mâncare la voi? Ce o să mâncaţi la prânz?

— Când ne ducem să vindem sânge, nu ne luăm niciodată de mâncare la noi, a spus Genlong, băiatul de nouăsprezece ani. De îndată ce terminăm cu sângele, ne ducem la cârciumă şi

mâncăm un platou de ficat de porc prăjit şi bem două păhăruţe de rachiu galben de orez.

Bărbatul de treizeci şi ceva de ani, pe nume A Fang, a adăugat:

— Ficatul de porc e bun când pierzi sânge, iar rachiul galben de orez îmbunătăţeşte sângele.

— Voi spuneaţi că puteţi să vindeţi patru sute de mililitri de sânge o dată, li s-a adresat Xu Sanguan. Cât înseamnă asta?

A Fang a scos bolul din buzunar şi i-a spus:

— Vezi tu bolul ăsta?

— Îl văd.

— La o recoltare pot să dau două boluri.

— Două boluri?! s-a mirat Xu Sanguan, trăgând aer în piept. I-am auzit pe unii spunând că dacă mănânci două boluri de mâncare, de abia se fac la loc vreo câteva picături de sânge. Dacă aşa stă treaba, câte boluri de orez trebuie să înghiţi în schimbul celor două boluri de sânge?

A Fang şi Genlong, auzind aceste vorbe, au izbucnit în râs.

— Nu-i de ajuns orezul, a spus A Fang. Trebuie să mănânci ficat de porc prăjit şi să bei puţin rachiu galben de orez.

— Xu Sanguan, a spus Genlong, nu cumva voiai să spui adineauri că noi avem puţini pepeni? Să ştii că azi nu mergem la piaţă să vindem pepeni. Pe ăştia îi ducem drept cadou cuiva...

— Ii ducem lui Li, Asistentul de la Sânge, a continuat A Fang.

— Cine-i Li, Asistentul de la Sânge? s-a interesat Xu Sanguan.

Tot vorbind aşa, au ajuns la un râu care se întindea în faţa lor. Podul de pe el era pe alocuri mai lat, pe alocuri se îngusta. Din apa râului crescuseră plante de un verde-albăstrui, care se căţărau pe mal, ajungând până pe ogorul de orez. A Fang s-a oprit în loc şi i-a spus tovarăşului său:

— Genlong, ar trebui să bem apă.

Acesta a lăsat jos pepenii pe care îi ducea pe umăr, cu cobiliţa, şi a strigat cu hotărâre:

— Să bem!

Amândoi şi-au scos din buzunar câte un bol micuţ şi au coborât pe malul râului. Ajuns la capătul podului, Xu Sanguan a rămas rezemat de balustradă, privindu-i cum îşi vâră holurile în apă şi apoi le tot scutură uşor, ca să îndepărteze ierburile care pluteau deasupra. Apoi, cei doi au început să bea, înghiţind cu zgomot, şi au băut aşa vreo patru - cinci boluri.

De sus, de la capul podului, Xu Sanguan i-a întrebat:

— Nu cumva dis-de-dimineaţă v-aţi ghiftuit cu murături sărate?

De pe mal, A Fang i-a răspuns:

— N-am mâncat nimic de dimineaţă, doar am băut câteva boluri de apă. Acum iar bem câteva şi mai trebuie să bem şi după ce ajungem la oraş. O să bem până ni se umflă burta şi începe să ne doară. Deja mi-au amorţit gingiile... Dacă bem

apă multă, o să avem mai mult sânge, fiindcă apa se amestecă cu sângele.

— Păi, dacă aşa stă treaba, atunci sângele nu se diluează?

— De diluat e mai diluat, dar e şi mai mult.

— Acum ştiu de ce umblaţi voi cu holurile în buzunar, a spus Xu Sanguan şi a coborât şi el pe malul râului. Care dintre voi îmi împrumută şi mie bolul, ca să beau şi eu nişte apă?

Genlong i-a întins bolul şi l-a îndemnat:

— Ia-l pe al meu!

Xu Sanguan l-a înşfăcat, s-a dus pe malul râului şi s-a aplecat după apă.

— Apa de la suprafaţă e murdară, i-a spus A Fang, care îl privea cu atenţie. Şi apa de la fund e murdară. Ar trebui să iei de la mijloc.

După ce au băut pe săturate, şi-au continuat drumul. De astă dată, A Fang şi Genlong duceau amândoi coşurile cu pepeni, aşa că mergeau alături. Xu Sanguan, care mergea mai într-o parte, auzind cum scârţâie cobiliţa, a spus:

—Voi aţi tot dus pepenii până acum. Haideţi să-i mai car si eu!
>

— Du-te în locul lui A Fang! i-a răspuns Genlong.

— Nu mi-e greu deloc să car câţiva pepeni, a spus A Fang. De câte ori ne ducem la oraş să vindem, eu singur sunt în stare să car vreo sută de kile.

— Adineauri l-aţi pomenit pe Li, Asistentul de la Sânge, a schimbat Xu Sanguan subiectul. Despre cine este vorba?

— E chelul ăla de la spital care se ocupă de noi de fiecare dată când ne ducem să vindem sânge, a spus Genlong. Stai, că ai să-l vezi de îndată.

— El este asemenea primarului nostru, a continuat A Fang. Primarul are grijă de viaţa noastră în sat, iar Li, Asistentul de la Sânge, la fel, are şi el grijă ca noi să ne vindem sângele. El ştie cine are voie şi cine nu, aşa că de el depinde totul.

La auzul acestor vorbe, Xu Sanguan a spus:

— De aceea îi spuneţi voi Asistentul de la Sânge.

— Uneori vin mulţi oameni la spital, cu gândul să-şi vândă sângele, a adăugat A Fang, numai că nu sunt atâţia pacienţi care să aibă nevoie de sânge şi atunci cine se are bine cu Li ajunge să vândă... Şi ce înseamnă să te ai bine cu el? a continuat A Fang. Cum zice el, „Cine îşi aduce aminte de mine uneori, când nu-i în nevoie, poate să-şi vândă sângele..." Şi ce înseamnă să-ţi aduci aminte de el şi când n-ai nevoie?

A Fang a continuat, arătând spre pepenii pe care îi căra în coşuri:
>

— Asta înseamnă să-ţi aduci aminte de el şi când nu ai nevoie!

— Mai sunt şi alţii care se gândesc la el, a spus Genlong. Cum ar fi, de exemplu, fata aceea pe nume Ying.

Cei doi au început să chicotească, iar A Fang i-a spus lui Xu Sanguan:

— Şi ea se are bine cu Li, Asistentul de la Sânge, dar sub

plapumă. Dacă ea se duce să vândă sânge, toţi ceilalţi stau deoparte. Dacă o jigneşte cineva, şi să vină vreun zeu din cer să-şi dea propriul sânge, Li nici nu se uită la el.

Şi tot vorbind aşa, au ajuns la periferie, iar când au intrat în oraş, Xu Sanguan a luat-o înainte, fiindcă era de prin părţile locului şi ştia bine drumurile. Tovarăşii săi i-au spus că ar fi vrut să găsească un loc de unde să mai bea nişte apă.

— Am intrat în oraş, aşa că aici să nu mai beţi apă din râu, fiindcă e foarte murdară. Am să vă duc să beţi de la fântână.

Cei doi l-au urmat pe Xu Sanguan, care i-a purtat pe tot felul de străduţe întortocheate. Au tot vorbit, până când Xu Sanguan a spus:

— Nu mai pot să mă ţin. Trebuie să căutăm un loc unde să mă uşurez.
>

— Nu se poate aşa ceva, a intervenit Genlong imediat. Dacă te-ai uşurat, înseamnă că ai băut degeaba holurile de apă, fiindcă o să-ţi curgă mai puţin sânge prin vene.

— Noi am băut mai mult decât tine, a spus A Fang către Xu Sanguan, şi tot reuşim să ne ţinem. Apoi a spus către Genlong: Are băşica mică.

Xu Sanguan simţea junghiuri în toată burta şi se încrunta de durere, ba chiar începuse să meargă greoi.

— Se moare din aşa ceva? şi-a întrebat el tovarăşii de drum.

— Cine să moară?

— Păi, eu, a răspuns Xu Sanguan. O să-mi plesnească burta?

— Te dor gingiile? a întrebat A Fang.

— Gingiile? Ia să dau cu limba... Nu, încă nu mă dor...

Xu Sanguan i-a dus la o fântână aflată sub un arbore uriaş, care era năpădită de muşchi pe toate părţile. Lângă fântână se găsea o găleată, iar sfoara cu care era legată zăcea pe jos, răsucită bine într-un colac. Găleata aruncată în fântână a izbit apa cu un sunet asemănător celui făcut de o palmă care plesneşte pe cineva peste faţă. Apoi au ridicat găleata umplută ochi cu apă, şi cei doi - A Fang şi Genlong - au băut câte două boluri, după care i-au dat bolul şi lui Xu Sanguan. El a băut doar unul, însă cei doi au insistat să mai bea încă unul. Xu Sanguan s-a supus şi a mai umplut o dată bolul, dar, după ce a luat două guri, a răsturnat restul de apă în găleată.

— Am băşica mică, a zis el. Chiar că nu mai intră nici o picătură.

Când au ajuns cu toţii la spital, la cabinetul pentru recoltarea sângelui, simţeau că de-abia se mai puteau ţine. De atâta efort, erau roşii la faţă ca nişte raci fierţi şi călcau uşurel, cu mare băgare de seamă, ca nişte gravide când li se apropie sorocul. A Fang şi Genlong, cu coşurile cu pepeni atârnate de cobiliţă, mergeau cătinel, cu mâinile întinse, ţinând dreaptă sfoara de care atârnau coşurile, ca nu cumva în balans coşul din faţă să se lovească de cel din spate. Dar coridorul de la spital era foarte îngust, aşa încât cei care treceau pe lângă ei făceau coşurile să se bălăngăne în mod inevitabil. La fiecare mişcare, apa din burţile

lui A Fang şi Genlong se legăna şi ea dintr-o parte într-alta, iar durerea stârnită li se citea cu uşurinţă pe chipurile schimonosite. De fiecare dată se opreau în loc şi aşteptau până când coşurile se linişteau şi abia după aceea îşi continuau drumul în pas domol.

Li, Asistentul de la Sânge, stătea îndărătul unei mese, în sala de recoltare, cu picioarele cocoţate pe un sertar. Era deschis la prohab, căci îi căzuse un nasture, lăsându-i la vedere chiloţii înfloraţi. Când Xu Sanguan şi tovarăşii săi au intrat în sală, numai Li era acolo. Dând cu ochii de el, Xu Sanguan s-a întrebat imediat în gând: „Ăsta o fi Li, Asistentul de la Sânge? Nu cumva este chiar chelul care vine adeseori la fabrică să cumpere viermi de mătase copţi? “

Acesta, când i-a văzut pe A Fang şi Genglong intrând cu coşurile cu pepeni pe umeri, şi-a lăsat jos picioarele şi a spus râzând:

— Voi eraţi! Aţi venit!

Apoi, când a dat cu ochii de Xu Sanguan, i-a spus lui A Fang, arătând spre el:

— Mi se pare că l-am mai văzut pe tipul ăsta.

— E din satul nostru, i-a răspuns A Fang.

— De asta mi se părea mie cunoscut, a continuat Li, Asistentul de la Sânge.

— Vii deseori la fabrica noastră să cumperi viermi de mătase copţi, a intervenit Xu Sanguan.

— Eşti de la Fabrica de Mătase? s-a interesat Li.

— Mda.

— La dracul a exclamat Li, Asistentul de la Sânge. Nu-i de mirare că îmi pari cunoscut. Ai venit şi tu să-ţi vinzi sângele?

— Ţi-am adus pepeni, a spus A Fang. Sunt culeşi azi-dimineaţă de pe câmp.

Li şi-a dezlipit fundul de pe scaun şi s-a aplecat să se uite la pepeni, după care a spus zâmbitor:

— Chiar că-s mari. Puneţi-i într-un colţ!

A Fang şi Genlong s-au îndoit un pic de şale, cu gândul să scoată pepenii din coşuri, după cum le indicase Li, Asistentul de la Sânge, doar că după câteva mişcări, n-au mai fost în stare să se aplece mai mult. Erau tare îmbujoraţi la faţă şi gâfâiau din greu. Văzând că le-a pierit zâmbetul, Li i-a întrebat:

— Câtă apă aţi băut?

— Doar trei boluri, a răspuns A Fang.

— El a băut trei boluri, eu am băut patru, a ţinut să precizeze Genlong.

— Rahat! a spus Li, Asistentul de la Sânge, holbându-se la ei. Voi credeţi că eu nu ştiu cât de mare e băşica voastră? Aveţi burţile mai mari decât o femeie borţoasă, aşa că eu zic că aţi băut cel puţin zece boluri.

A Fang şi Genlong au început să se hlizească şi atunci Li le-a mai zis, fluturându-şi mâna:

— Hai, lăsaţi-o baltă! Voi doi aveţi, totuşi, conştiinţă. Măcar vă gândiţi la mine din când în când. De data asta am să vă las să vindeţi sânge, dar data viitoare să ştiţi că nu vă mai merge.

Şi acestea fiind zise, şi-a îndreptat privirea spre Xu Sanguan, spunându-i:

— Vino încoace!

Xu Sanguan s-a supus pe dată.

— Lasă-ţi un pic capul în jos!

Xu Sanguan din nou s-a supus, iar Li, Asistentul de la Sânge, a întins braţul şi i-a cercetat ochii, trăgând uşor de pleoapa de jos.

— Ia să-ţi văd ochii, să nu cumva să ai icter.. N-ai... Scoate limba, să te văd şi pe dinăuntru. Nu-i rău. Hai, că e în **regulă** Poţi să dai sânge. Uite ce, conform regulamentului, ar trebui întâi să dai nişte sânge pentru analize, să vedem dacă nu cumva suferi de vreo boală, însă ştiu că eşti prieten cu A Fang şi Genlong şi n-aş vrea ca ei doi să se facă de râs faţă de tine. în plus, abia ne-am cunoscut, aşa că socoteşte asta ca pe un cadou...

După ce au terminat afacerea cu sângele, cei trei au pornit cu pas şovăielnic către toaleta spitalului, cu aceeaşi grimasă ciudată zugrăvită pe chipuri. Xu Sanguan îi urma pe tovarăşii săi, dar nici unul n-avea chef de vorbă; mergeau cu capetele plecate, ca şi cum dacă ar fi făcut cel mai mic efort, le-ar fi plesnit burta şi nimic mai mult.

La toaletă, s-au aliniat toţi trei şi în momentul în care au început să urineze, au simţit o durere intensă în gingii. Scrâşneau din dinţi atât de tare, încât zgomotul făcut de jetul de urină la atingerea zidului aproape că trecea neauzit.

Apoi, ajungând la piciorul podului, au dat de restaurantul Vii un ia, cu acoperişul care n-ajungea la balustradă, năpădit de buruieni revărsate peste streaşină, de parcă ar fi fost nişte gene prelungi. Restaurantul acesta, din câte se putea vedea, nu avea o uşa anume, ci uşa şi ferestrele erau laolaltă, spaţiul dintre ele fiind marcat de doi stâlpi. Xu Sanguan şi tovarăşii săi au intrat printr una din acele deschizături - uşă sau fereastră, ce o fi fost. S au aşezat la o masă de lângă fereastra care dădea spre râul ce străbatea orăşelul. Pe apă pluteau câteva frunze de varză.

A Fang a strigat către un chelner:

— Un platou cu ficat de porc prăjit şi două păhărele de rachiu galben de orez. Şi rachiul să fie cald!

Genlong a strigat şi el:

— Un platou de ficat de porc prăjit şi două păhărele de rachiu galben de orez! Şi să mi-l încălzeşti şi mie!

Xu Sanguan, văzându-i cu cât aplomb dau comanda, lovind cu palma în masă, s-a gândit să fie şi el asemenea lor, aşa că a izbit şi el în masă şi a strigat:

— Un platou de ficat de porc prăjit, două păhărele de rachiu galben de orez pe care... să-l încălzeşti!

N-a trecut mult timp că au şi sosit trei platouri cu ficat de porc şi trei pahare de rachiu galben de orez. Xu Sanguan a luat beţişoarele şi când tocmai se pregătea să apuce o bucăţică de ficat prăjit, i-a văzut pe A Fang şi Genlong că mai întâi înşfacă păhăruţele, mijesc ochii şi iau o duşcă, după care amândoi suflă uşor, moment în care muşchii fetei li se destind.

— Ce încântare! a spus A Fang, răsuflând uşurat.

Xu Sanguan a lăsat beţişoarele jos şi mai întâi a sorbit un

pic din rachiul pe care l-a simţit cum alunecă pe gât molatic, în mod involuntar, a scos şi el un şuierat de plăcere, ceea ce le-a stârnit râsul lui A Fang şi Genlong.

— Acum că ţi-ai vândut şi tu sângele, nu cumva te-a cam luat ameţeala? l-a întrebat A Fang.

— Ameţit nu sunt, i-a răspuns Xu Sanguan, doar că mă simt cam vlăguit. Mi s-au înmuiat picioarele şi parcă plutesc în loc să merg.

— Ţi-ai vândut vigoarea, i-a zis A Fang, şi de aceea ţi se pare că n-ai pic de putere. Noi ne vindem vigoarea, ştii asta, nu? Voi la oraş îi spuneţi sânge, dar noi, ăştia de la ţară, îi spunem vigoare. Ea e de două feluri: vigoarea născută din sânge şi cea născută din muşchi. Vigoarea din sânge face mai mulţi bani decât cealaltă.

— Ce înseamnă vigoare născută din sânge? Dar cea născută din muşchi? s-a interesat, curios, Xu Sanguan.

— Când dormi, când ţii bolul în mână şi te hrăneşti, când faci câţiva paşi de la casa ta până acasă la Genlong, n-ai nevoie de energie, ci doar de forţa dată de muşchi. Dar dacă munceşti la câmp, dacă te duci la oraş cu cobiliţa şi coşurile pe umeri, atunci ai nevoie de puterea pe care ţi-o dă sângele, i-a explicat A Fang.

Xu Sanguan a încuviinţat din cap, în semn că înţelege cum stau lucrurile.

— Am priceput. Vigoarea asta e precum banii din buzunar - întâi o cheltuieşti şi după aceea te duci să ţi-o câştigi.

A Fang a dat din cap şi i s-a adresat lui Genlong:

— Ăstora de la oraş chiar le merge capul!

— Voi trudiţi la câmp zi de zi, dar aveţi vigoare cu prisosinţă, aşa că vă dă mâna să mai şi vindeţi. Sunteţi mai puternici decât mine, a zis Xu Sanguan.

— N-aş zice aşa ceva, a spus Genlong, doar că noi ne îndurăm mai mult ca voi, cei de la oraş, să ne cheltuim vigoarea. Ca să ne luăm neveste, să ne ridicăm case, ne punem toată nădejdea în banii pe care-i câştigăm cu sângele vândut. Banii căpătaţi din munca la câmp cel mult ne ajută să nu murim de foame.

— Genlong are dreptate, a spus A Fang. Acum eu îmi vând sângele ca să-mi înalţ casa. Dacă mai vând de două ori, mi-am scos bani îndeajuns s-o şi termin. Genlong îşi vinde sângele fiindcă a pus ochii pe Guihua, care era logodită cu altcineva, dar a anulat logodna, aşa că acum Genlong se ţine după ea, a precizat A Fang.

— Am văzut-o şi eu pe Guihua. Are fundul cam mare. Genlong, nu cumva ţie îţi plac fundurile mari? a zis Xu Sanguan.

Genlong se hlizea, aşa că A Fang s-a grăbit să dea răspunsul în locul lui:

— Femeile cu fundul mare sunt ţepene. Când se întind în pat, sunt precum corabia care se aşează bine-bine pe ape.

Xu Sanguan a început şi el să chicotească, iar A Fang l-a întrebat:

— Xu Sanguan, te-ai gândit ce-ai să faci cu banii câştigaţi?

— încă nu m-am gândit, a răspuns bărbatul. Azi se cheamă că am aflat şi ce înseamnă banii câştigaţi din sânge, şi cei câştigaţi din sudoare. Eu câştig bani din sudoare la fabrică, dar azi am avut parte să câştig bani din sânge. Asemenea bani nu pot să-i cheltuiesc la întâmplare, ci sunt nevoit să-i investesc în lucrurile cu adevărat importante.

Atunci Gelong a spus:

— Aţi văzut chiloţii înfloraţi cu care era îmbrăcat Li, Asistentul de la Sânge?

Pe A Fang l-a bufnit râsul la auzul acestor vorbe.

— Nu cumva erau chiloţii tipei ăleia, Ying şi nu ştiu mai cum? a continuat Genlong.

— Mai încape vorbă? Au dormit împreună şi când s-au trezit de dimineaţă, şi-au încurcat chiloţii la repezeală, a spus A Fang.

— Ce n-aş da să văd dacă nu cumva femeia aia poartă chiloţii lui Li, a spus Genlong, chicotind.

)

Capitolul doi

Xu Sanguan stătea pe câmp şi mânca pepene. Unchiul lui, proprietarul bostănăriei, s-a ridicat în picioare şi s-a scuturat cu palmele pe turul pantalonilor, iscând praful pe deasupra capului lui Xu Sanguan. Praful se împrăştia în toate părţile şi se aşternea uşurel peste pepene. Xu Sanguan a suflat puţin şi a continuat să muşte din miezul fraged şi roşu al pepenelui. Unchiul lui, după ce şi-a scuturat pantalonii, s-a aşezat din nou pe marginea şanţului care hotărnicea ogorul.

— Ce soi de pepene este cel galben lucios? a întrebat Xu Sanguan.

în faţa lor, dincolo de vrejii încâlciţi, era un şir de lujeri urcaţi pe araci de bambus, de care atârnau o sumedenie de pepenaşi rotunzi, de culoare aurie, cam cât pumnul de mari. Mai încolo se aflau câţiva pepeni lunguieţi şi verzui. Toţi luceau în soare, iar când adia vântul, mai întâi fremătau lujerii şi frunzele, iar mai apoi se legănau ca la unison şi pepenaşii.

Unchiul lui Xu Sanguan a ridicat braţul slăbănog, cu pielea încreţită, şi a spus, arătând cu degetul spre câmp:

— De pepenii ăia galbeni, strălucitori, zici? Sunt pepeni aurii, iar ăialalţi verzi, de alături, sunt pepenii-babei...

— Nu mai mănânc pepene, unchiule. Cred că am mâncat deja vreo doi, nu-i aşa?

— N-au fost doi, că am mâncat şi eu cam o jumătate dintr-unul, a răspuns bărbatul.

— Am mai auzit despre pepenele auriu, a spus Xu Sanguan. Are miezul foarte aromat, doar că nu-i prea dulce, numai sâmburii sunt grozav de dulci. Orăşenii scuipă sâmburii pepenilor aurii, dar eu nu fac asta niciodată. Tot ce creşte din pământ, dacă-i comestibil, este cât se poate de hrănitor... Am mâncat şi soiul numit pepenele-babei. Nu-i nici dulce, nici n-are miezul tare. Se topeşte în gură, că nici nu-ţi trebuie dinţi să-l mesteci. Unchiule al Patrulea, parcă m-aş încumeta să mai mănânc doi pepeni aurii şi apoi pepenele-babei...

Xu Sanguan şi-a petrecut o zi întreagă pe câmpul cu pepeni al unchiului. Pe înserat, când s-a ridicat în picioare, chipul lui, scăldat de razele soarelui la apus, era atât de roşu de parcă ar fi fost o bucată de ficat. A privit fumul sobelor de gătit, care se ridica peste casele ţăranilor. Apoi şi-a scuturat praful de pe turul pantalonilor, după care şi-a pipăit cu amândouă mâinile burta umflată de atâta pepene roşu, pepene auriu, pepenele-babei, plus castraveţi şi piersici.

— Vreau să mă însor, i-a spus Xu Sanguan unchiului său, mângâindu-şi pântecul.

Apoi s-a întors cu spatele şi s-a uşurat peste pepenii unchiului.

— Unchiule al Patrulea, aş vrea să-mi caut o femeie şi să mă însor. In ultimele două zile, m-am tot gândit cum să cheltuiesc eu cei treizeci şi cinci de yuani pe care i-am câştigat cu sângele vândut. Aş fi vrut să-i dau bunicului câţiva bănuţi, dar bunicul e prea bătrân şi nu mai ştie pe ce să cheltuie banii. Aş fi vrut să-ti dau si tie câţiva bănuţi, fiindcă dintre toti fraţii tatălui meu, tu te-ai purtat cel mai frumos cu mine, dar, unchiule, chiar că nu mă îndur să ţi-i dau. Sunt bani pe care i-am câştigat cu sângele vândut, nu cu sudoarea, şi zău că nu mă pot lipsi de ei. Unchiule al Patrulea, adineauri, când m-am ridicat în picioare, mi-a venit deodată gândul să-mi iau nevastă şi mi se pare că aşa s-ar cuveni să-mi cheltui banii câştigaţi cu sângele vândut... Unchiule al Patrulea, m-am umflat de pepeni. Cum se face că parcă aş fi băut jumătate de litru de rachiu? Faţa, gâtul, tălpile, palmele îmi ard ca focul!

)

Capitolul trei

Treaba lui Xu Sanguan era să împingă în fiecare zi cărucio-rul plin ochi cu gogoşile acelea pufoase de viermi de mătase, dus-întors, într-un atelier foarte mare, prin mijlocul unor tinere care glumeau şi se hlizeau cu el. Pretutindeni se auzea zbârnâitul utilajelor. Fetele întindeau adeseori mâinile şi îl băteau uşor pe cap sau îl împingeau în joacă. Dacă ar fi fost să-şi aleagă o nevastă dintre ele, o fată cu care să se cuibărească sub aceeaşi plapumă iarna, când cădea zăpada, atunci ar fi pus ochii pe Lin Fenfang, fetişcana aceea cu cozile până la brâu, care, atunci când râdea, dezvăluia nişte dinţi albi şi frumos rânduiţi, cea cu gro-piţe în obraji. Ochii ei mari l-ar fi făcut să o îndrăgească toată viaţa şi, se gândea el, aşa liniştit ar fi trăit alături de ea până la adânci bătrâneţi! Şi Lin Fenfang îl bătea adeseori uşor cu palma pe cap, îl împungea în piept, ba chiar odată, pe furiş, l-a ciupit de podul palmei şi atunci el i-a dus cei mai buni viermi de mătase. După aceea, n-a mai putut niciodată să-i mai ducă alt-ceva decât viermii cei mai buni.

Mai era o fată frumoasă, chelneriţă la un restaurant micuţ. Dimineaţa, stătea lângă o cratiţă mare cu ulei, unde prăjea gogoşi şi mai mereu striga „Aoleu!“ - când îi săreau stropi de ulei încins pe mână, când descoperea că şi-a murdărit hai-nele, când aluneca pe stradă, din neatenţie, sau când vedea că plouă, când auzea că tună.

Fata aceasta, pe nume Xu Yulan, îşi termina treaba dimineaţa, după micul dejun, aşa că după aceea era liberă toată ziua şi putea să umble în voie pe străzi. Se vânzolea spărgând seminţe de pepeni în dinţi şi uneori se mai oprea ca să stea de vorbă în gura mare cu cineva care se afla pe partea cealaltă a drumului, ba mai şi râdea de mama focului şi tot zicea „Aoleu![I], uneori cu cojile de seminţe lipite pe buze şi când vorbea ea aşa cu gura căscată, dacă se întâmpla să treacă cineva pe lângă ea, simţea de îndată aroma aceea de plante pe care o răspândea gura ei.

După ce umbla pe câteva străzi, uneori se întorcea la poarta casei, se ducea înăuntru şi după vreo zece minute se întorcea cu alte haine pe ea şi îşi continua plimbarea încolo şi încoace. Se schimba şi de trei ori pe zi. în fapt, ea avea doar trei rânduri de haine. Şi tot în fiecare zi se schimba de patru ori de pantofi, pentru că avea doar patru perechi de pantofi, iar când nu mai avea nimic nou de purtat, îşi lega o eşarfa de mătase la gât.

Nici gând să fi avut ea mai multe haine decât ceilalţi, doar că, văzând-o cât era de cochetă, toată lumea o socotea o fată modernă, poate chiar cea mai bine îmbrăcată din tot oraşul. Plimbările pe străzi făceau ca frumuseţea ei să le fie oamenilor la fel de cunoscută precum râul care străbătea oraşul. Şi aproape toată lumea o numea Xi Shi[II] Gogoşica...

— Ia priviţi, trece Xi Shi Gogoşica! zicea câte unul.

— Xi Shi Gogoşica se duce la magazinul de pânzeturi în fiecare zi, ca să-şi cumpere materiale înflorate şi atrăgătoare.

— Nu, nu, Xi Shi Gogoşica se duce acolo doar să caşte gura, nu să cumpere!

— Ce bine miroase faţa lui Xi Shi Gogoşica!

— Mâinile lui Xi Shi Gogoşica nu sunt frumoase. Are mâinile prea scurte şi degetele prea groase.

— Ea este Xi Shi Gogoşica?

Odată, Xi Shi Gogoşica, adică pe numele ei Xu Yulan, s-a plimbat cale de vreo două străzi cu un tânăr pe nume He Xiaoyong. Au vorbit, au râs şi apoi au ajuns la capătul unui pod de lemn, unde au stat multă vreme, de când a început soarele să apună până s-a lăsat noaptea adâncă. He Xiaoyong era îmbrăcat cu o cămaşă de un alb imaculat, cu mânecile suflecate. Atunci când vorbea, îşi însoţea spusele cu un surâs şi îşi încrucişa braţele la piept, prinzându-şi coatele cu palmele. Xu Yulan găsea acest gest de-a dreptul fascinant, iar când fata aceasta frumoasă şi-a ridicat privirea spre el, a băgat de seamă că ochii îi străluceau puternic.

Mai târziu, cineva l-a văzut pe He Xiaoyong trecând prin faţa locuinţei lui Xu Yulan, care tocmai atunci ieşea din casă. Când a dat cu ochii de el, a exclamat „Aoleu!“.

— Hai înăuntru un pic! a spus ea, toată numai un zâmbet.

He Xiaoyong a intrat în casa lui Xu Yulan. Tatăl ei, care stătea îndărătul unei mese şi bea rachiu galben de orez, văzând un tânăr necunoscut care venea în spatele fiicei lui, s-a ridicat

---

Ial frumuseţii şi rafinamentului.

II Xi Shi - o tânără extrem de frumoasă din China clasică, un etalon

de pe scaun şi i-a adresat o invitaţie:

— Hai să bei un păhăruţ!

După asta, He Xiaoyong şi-a făcut obiceiul să vină adeseori acasă la Xu Yulan şi să stea cu tatăl ei la băutură. Vorbeau încet şi uneori mai şi râdeau din pricini numai de ei ştiute. Atunci, Xu Yulan venea din camera de-alături şi întreba cu voce tare:

— Ce vorbiţi voi acolo? Si de ce râdeti?

Chiar în acea zi, Xu Sanguan se întorsese de la ţară şi când a ajuns în oraş, deja se întunecase. La vremea aceea, pe străzi încă nu existau lămpi de iluminat public, ci doar nişte lampioane care atârnau la streşinile prăvăliilor. Lumina lor se aşternea în fâşii pe caldarâm. Xu Sanguan mergea spre casă, străbătând când o zonă mai luminată, când una mai întunecoasă. Trecând pe lângă teatru, a zărit-o pe Xu Yulan, zisă şi Xi Shi Gogoşica. Stătea la poarta teatrului, între două lampioane, aplecată într-o parte şi spărgând seminţe în dinţi. Faţa îi era scăldată în lumina roşie a lampioanelor.

Xu Sanguan s-a apropiat de ea, dar apoi s-a întors brusc şi s-a îndepărtat. A rămas pe partea cealaltă a străzii, zâmbind la vederea ei. O privea pe fata aceasta frumoasă cum îşi ţuguia buzele pentru a scuipa cojile de seminţe. Şi Xu Yulan l-a văzut pe admiratorul ei. Mai întâi s-a uitat în direcţia lui, apoi şi-a îndreptat privirea către doi trecători care se apropiau. După ce aceştia s-au îndepărtat, ea s-a uitat din nou în direcţia lui, iar apoi şi-a aruncat ochii spre teatru, unde doi oameni - un bărbat şi o femeie - vorbeau despre spectacol. Şi-a întors din nou privirea către Xu Sanguan şi l-a văzut în acelaşi loc, nemişcat.

— Aoleu! a spus Xu Yulan într-un târziu. Cum se poate să mă priveşti cu atâta insistenţă? a întrebat ea, arătând cu degetul spre Xu Sanguan. Şi mai şi râzi!

Xu Sanguan a traversat strada şi s-a oprit în faţa fetei cu chipul scăldat în lumina roşiatică răspândită de lampioane.

— Vreau să te invit să mâncăm colţunaşi fierţi în abur, a spus el.

— Nu te cunosc, i-a răspuns Xu Yulan.

— Sunt Xu Sanguan, muncitor la Fabrica de Mătase.

— Tot nu te cunosc.

— Eu te cunosc pe tine, a răspuns Xu Sanguan râzând. Eşti chiar Xi Shi Gogoşica.

Când a auzit aceste vorbe, Xu Yulan a izbucnit în râs şi a zis:

— Ştii si tu!

— Nu cred că e careva să nu ştie de tine... Hai, te invit să mâncăm colţunaşi fierţi în abur.

— Eu am mâncat pe săturate azi, a spus ea tot râzând. Mai bine invită-mă mâine!

A doua zi, Xu Sanguan a dus-o pe Xu Yulan la restaurantul Victoria, unde au stat la o masă de lângă fereastră, aceeaşi masă unde mâncase ficat de porc prăjit şi băuse rachiu galben de orez împreună cu A Fang şi Genlong. La fel ca aceştia, a bătut

şi el cu palma în masă, însufleţit, şi a strigat către chelner:

— Adu-mi o porţie de colţunaşi!

I-a oferit colţunaşii lui Xu Yulan, însă aceasta, după ce a terminat de mâncat, a spus că ar mai mânca un bol de găluşti. Xu Sanguan iar a bătut cu palma în masă şi a spus:

— Adu-mi o porţie de găluşti!

In acea după-amiază, Xu Yulan a mai mâncat bucuroasă şi o farfurie cu prune, după care, simţind un gust sărat în gură, a mai mâncat şi nişte fructe confiate, iar când a terminat cu fructele, a spus că îi este sete. Xu Sanguan i-a cumpărat jumătate de pepene. Apoi au stat amândoi pe podul de lemn, unde ea a mâncat surâzătoare toată jumătatea de pepene, după care s-a pus pe sughiţat tot surâzătoare. In timp ce ea se legăna, sughiţând aşa, el a început să numere pe degete câţi bani cheltuise în după-amiaza aceea.

— Colţunaşii fierţi în aburi douăzeci şi patru de *fen*[I], găluştele nouă *fen,* prunele zece *fen,* fructe confiate am luat de două ori, adică douăzeci şi trei de *fen,* jumătate de pepene a avut un kilogram şi şapte sute de grame şi am dat încă şaptesprezece *fen.* în total, am cheltuit optzeci şi trei de *fen*... Când te măriţi cu mine?

— Aoleu! a strigat speriată Xu Yulan. Ce te face să crezi că am să mă mărit cu tine?

— Am cheltuit cu tine optzeci şi trei de *fen,* a spus Xu Sanguan.

— Tu ai vrut să mă inviţi, a răspuns ea sughiţând în continuare. Eu am crezut că mănânc pe gratis şi nu că dacă îţi mănânc mâncarea, trebuie să mă mărit cu tine...

— Ce-i rău în faptul că te-ai putea mărita cu mine? a întrebat Xu Sanguan. Când ai să fii măritată cu mine, am să te iubesc şi am să te ocrotesc. De multe ori o să-ţi dau să mănânci cât ai mâncat în după-amiaza aceasta.

— Aha! a zis Xu Yulan. Dacă mă mărit cu tine, n-am să mai mănânc atât. După ce m-aş mărita cu tine, mi-aş plăti singură mâncarea. Şi dacă aş fi ştiut mai devreme de planul tău, n-aş mai fi mâncat!

— Nu-i cazul să regreţi, a consolat-o Xu Sanguan, fiindcă iotul o să se aranjeze de minune după ce te măriţi cu mine.

— Nu pot să mă mărit cu tine, din pricină că am deja un prieten. Tata o să se împotrivească, pentru că el îl place pe He Xiaoyong...

Aşa se face că Xu Sanguan a ajuns acasă la Xu Yulan, cu o sticlă de rachiu galben de orez şi un cartuş de ţigări marca *Poarta mare.* S-a aşezat în faţa tatălui fetei, a împins către el rachiul şi ţigările şi a început să turuie fără oprire:

— îl ştii pe tata, nu-i aşa? A fost un tâmplar renumit, care a făcut mobila pentru familiile importante din oraş. Mesele lucrate de el sunt fără egal - când le pipăi suprafaţa este ca şi cum ai atinge catifeaua, aşa e de netedă şi lucioasă. Pe mama o ştii cumva? O chema Floare de Aur. Ştiţi cine era Floare de Aur? Cea mai frumoasă femeie din partea de apus a oraşului.

I *Fen* este o subdiviziune monetară. Zece *fen* alcătuiesc un *mao.*

De aceea, toată lumea îi spunea Frumoasa din Apusul Oraşului. După ce s-a prăpădit tata, ea s-a măritat cu un comandant de companie din Armata Naţionalistă şi a fugit cu el. Eu sunt unicul fiu al tatălui meu şi habar n-am dacă mama şi comandantul acela de companie au mai avut vreun copil. Pe mine mă cheamă Xu Sanguan, iar fiii celor doi unchi ai mei sunt mai mari decât mine, aşa încât eu sunt al treilea din generaţia mea, în familie. De aceea, mi se spune Xu Sanguan[I]. Eu sunt muncitor la Fabrica de Mătase şi, cum sunt cu doi ani mai mare decât He Xiaoyong, am intrat în câmpul muncii cu trei ani mai devreme decât el, aşa că eu sigur am mai mulţi bani decât el. Dacă vrea s-o ia de nevastă pe Xu Yulan, trebuie să mai strângă bani câţiva ani. Banii mei de însurătoare sunt pregătiţi, tot ce îmi mai lipseşte acum este acordul dumitale.

Apoi a continuat:

— Dumneata o ai numai pe Xu Yulan şi dacă ea se măritã cu He Xiaoyong, numele familiei dumitale se va stinge, fiindcă oricum ar fi, chiar dacă o să nască un băiat sau o fată, numele lor de familie va fi He. Dacă se mărită cu mine, cum eu mă numesc Xu, copiii vor purta acest nume, aşa că întotdeauna vor arde beţişoare la altarul familiei pentru neamul nostru, dar şi pentru tot neamul dumitale. Uite, dacă eşti de acord să mi-o dai de nevastă pe Xu Yulan, e ca şi cum eu aş lua numele dumitale de familie, nu ea pe al meu.

La auzul acestor vorbe, tatăl lui Xu Yulan a rânjit şi, cu privirea aţintită asupra lui Xu Sanguan, a spus, în acelaşi timp bătând uşor cu degetele în masă:

— Am să primesc sticla de rachiu şi ţigările. Ai dreptate în ceea ce spui. Dacă fata mea se mărită cu He Xiaoyong, se pierde numele familiei mele, pe când dacă se mărită cu tine, o să ardă beţişoarele la altar pentru amândouă familiile Xu.

După ce a prins de veste care era alegerea tatălui ei, Xu Yulan s-a aşezat pe pat şi a început să plângă. Tatăl ei şi Xu Sanguan stăteau lângă ea. Văzând-o cum îşi şterge lacrimile cu dosul palmei, tatăl fetei i-a spus lui Xu Sanguan:

— Ai văzut? Aşa-i fata mea - când e bucuroasă, nu râde, ci plânge.

— Mie îmi pare că e cam supărată, a spus Xu Sanguan.

Atunci a intervenit şi Xu Yulan:

— Cum să mă duc eu la He Xiaoyong şi să-i spun aşa ceva?

— Te duci la el şi îl anunţi că o să te măriţi, iar mirele se numeşte Xu Sanguan, nu He Xiaoyong, i-a răspuns tatăl ei.

— Cum să-i explic eu aşa ceva? Dacă nu o să accepte şi o să se dea cu capul de pereţi? Ce am să fac eu atunci?

— Dacă o să-şi facă ţeasta praf şi o să moară, atunci nu mai e cazul să-i spui nimic, a găsit tatăl ei rezolvarea.

In sufletul ei, Xu Yulan nu voia să renunţe la He Xiaoyong, acel bărbat care, atunci când vorbea, avea obiceiul să o prindă de încheietura mâinii. El venea zâmbitor aproape în fiecare zi

---

I Sanguan înseamnă „Guan al treilea".

la ea acasă. O dată la câteva zile aducea o sticlă de rachiu galben de orez şi stătea de vorbă cu tatăl ei şi beau, ba uneori mai şi c hicoteau. De vreo două ori, profitând de faptul că tatăl ei se dusese la latrina de pe strada cealaltă, a împins-o pe neaşteptate după uşă şi a înghesuit-o în zid. Din pricina sperieturii trase, ei îi bătea inima îngrozitor. Prima dată, în afară de propria inimă care bubuia ca nebuna, mai să-i spargă pieptul, altceva nu a simţit. A doua oară, i-a descoperit barba care îi freca faţa asemenea unei perii.

A treia oară? în liniştea din toiul nopţii, Xu Yulan stătea întinsă în pat şi se gândea. Inima îi zvâcnea imaginându-şi cum tatăl ei se ridică în picioare, se îndreaptă către uşă şi pleacă la latrina de pe strada cealaltă, după care He Xiaoyong ţâşneşte în picioare, răstoarnă scăunelul pe care stătuse până atunci şi o înghesuie în zid pentru a treia oară.

Xu Yulan i-a dat întâlnire lui He Xiaoyong la podul de lemn, pe înserat. De cum l-a văzut, fata a izbucnit în plâns şi i-a spus că unul, pe nume Xu Sanguan, a invitat-o să mănânce colţunaşi fierţi în abur. A mai mâncat prune uscate, fructe confiate şi jumătate de pepene, iar după ce a isprăvit cu mâncarea, el a cerut-o de nevastă. He Xiaoyong, văzând pe cineva apropiindu-se, i-a spus:

— Hei, hei, nu mai plânge! Ce mă fac eu dacă te vede cineva plângând?

— Du-te şi plăteşte-i lui Xu Sanguan optzeci şi trei de *fen* şi atunci nu-i mai datorez nimic! a spus Xu Yulan.

— Nici nu ne-am căsătorit şi tu îmi ceri să-ţi plătesc datoria? i-a răspuns He Xiaoyong.

— He Xiaoyong, ia-ţi numele meu de familie, că altfel tata o să mă dea lui Xu Sanguan! i-a cerut fata.

— Ce prostii mai spui! i-a replicat el. Cum ar putea un bărbat ca mine să renunţe la propriul nume de familie, iar mai târziu toţi fiii mei să se cheme Xu? Nici nu încape vorbă de aşa ceva!

După o lună, Xu Yulan s-a măritat cu Xu Sanguan. Ea a vrut o rochie *qipao*[x] roşu aprins, pe care să o poarte la nuntă, iar Xu Sanguan i-a cumpărat-o numaidecât. A vrut două jachete matlasate, una roşu aprins, iar alta verde închis, ca să le poarte iarna. Xu Sanguan i-a cumpărat câte un cupon de satin - unul roşu şi altul verde, ca să îşi facă ea hainele după cum pofteşte, când o avea timp. Apoi, ea i-a spus că le-ar trebui un ceas, o oglindă, un pat, masă, scaune, lighean şi o oală de noapte... Xu Sanguan i-a răspuns că le-a pregătit pe toate.

Lui Xu Yulan i se părea că Xu Sanguan nu era cu nimic mai prejos decât He Xiaoyong şi, dacă venea vorba de înfăţişare, chiar era mai arătos. Avea şi mai mulţi bani în buzunar, iar din câte putea ea să-şi dea seama, era şi mai viguros decât He Xiaoyong.

— Eu sunt o femeie harnică. Ştiu să cos haine, să gătesc. Chiar socoteşte-te norocos că ţi-ai ales aşa nevastă, i-a spus ea proaspătului soţ.

Xu Sanguan, care stătea pe scăunel, încuviinţa întruna din cap, zâmbitor. Xu Yulan a continuat:

— Sunt şi frumuşică, şi pricepută. De acum înainte, eu am să-ţi fac toate hainele. Am să mă ocup de toate treburile casei, doar că de treburile mai grele, cum ar fi cumpăratul orezului sau al cărbunilor, o să te îngrijeşti tu. La celelalte n-am să-ţi cer să te amesteci. Am să mă îngrijesc de tine. Chiar eşti norocos, nu-i aşa? De ce nu mă aprobi din cap?

— Am dat din cap, am dat întruna, a spus Xu Sanguan.

— Aşa-i, a aprobat Xu Yulan, după care, amintindu-şi ceva, a continuat: Ia ascultă la mine! La sărbătoare, nu fac nimic. Adică, treburi dintr-astea, cum ar fi clătitul orezului, spălatul legumelor, nu le mai fac eu. Eu am să mă odihnesc şi treburile din zilele acelea o să le faci tu. M-ai auzit? De ce nu mă aprobi din cap? [I]

I Rochie chinezească tradiţională, cu gulerul înalt, lungă până la glezne şi despicată adânc în părţile laterale.

— Despre ce sărbători e vorba? Şi cât timp durează o sărbătoare? a întrebat Xu Sanguan, dând întruna din cap.

— Aoleu! a exclamat Xu Yulan. Tu nu ştii ce e aia sărbătoare?

— Habar n-am, a răspuns Xu Sanguan, scuturând din cap.

— Păi, când îmi vine ciclul.

— Ciclul?

— Nu ştii că nouă, femeilor, ne vine ciclul?

— Ba parcă am auzit despre asta.

— Eu spuneam că atunci când îmi vine ciclul, nu pot să fac nimic. Nu pot să mă istovesc, nu pot să bag mâna în apă rece, că atunci mă doare burta şi fac febră...

)

Medicul obstetrician a spus:

— Nici n-ai început să ai dureri şi te vaiţi de mama focului!

Xu Yulan stătea întinsă pe masa de naştere, cu picioarele atârnate şi braţele legate de-o parte şi de alta, în timp ce doctorul îi cerea să împingă. Durerea o înfuria peste măsură, facând-o să urle şi să înjure:

— Xu Sanguan! Nenorocitule... unde ai fugit? Eu mor de durere... Unde ai fugit?... Jigodie care ar trebui sfârtecată... Te bucuri, nu-i aşa? Eu mor de durere şi tu te bucuri... Xu Sanguan, unde eşti? Vino degrabă să mă ajuţi... Eu nu pot mai mult de atât... Xu Sanguan, vino mai repede! Doctore, a ieşit copilul?

— Impinge-te! a spus doctorul. Mai e!

— Măiculiţă!... Xu Sanguan... totul e numai din vina ta... Voi, bărbaţii, sunteţi nişte javre... Nu căutaţi decât plăcerea voastră... După ce v-a fost vouă bine, nu vă mai pasă... Noi, femeile, rămânem cu suferinţa! Mor de durere... De nouă luni port povara asta după mine... Mor de durere... Xu Sanguan, unde eşti? Doctore, a ieşit copilul?

— Haide, străduieşte-te, a spus medicul. I-a ieşit capul!

— I-a ieşit capul... mă mai sforţez un pic.... doar că nu mai am putere... Xu Sanguan, ajută-mă... Xu Sanguan, am să mor, am să mor

Medicul a spus:

— Hai că doar eşti la al doilea copil! Ţipă tot aşa!

Xu Yulan era scăldată de sudoare şi gâfâia printre suspinele dc jale.

— Aoleu..., ce mai doare! Doare!... Xu Sanguan... iar m-ai nenorocit... Aoleu... te urăsc de moarte... Tare mai doare ... Dacă am să trăiesc..., aoleu, nici moartă nu mă mai bag eu în acelaşi pat cu tine... Doare... şi tu nu faci altceva decât să te hlizeşti... Mă sforţez..., tot mai trebuie să mă sforţez...

Medicul a spus:

— împinge, mai împinge un pic!

Xu Yulan a împins cât a putut ea de tare, până când spinarea i s-a arcuit pe masa de naştere.

— Xu Sanguan! Banditule! Eşti o jigodie! Eşti o javră care .ir trebui sfârtecată... Xu Sanguan! Jigodie fără pic de suflet! Umpleţi-s-ar capul de bube...

— Ce zbieri aşa? a apostrofat-o asistenta. E gata! Ce strigi atâta?

— A ieşit? a întrebat Xu Yulan, ridicându-se un pic. Ce repede!

în cinci ani, Xu Yulan a născut trei băieţi, iar Xu Sanguan le-a dat tuturor nume: Xu Yile, Xu Erle, Xu Sanie[I].

într-o zi, pe când Xu Sanie avea trei luni, Xu Yulan l-a apucat pe Xu Sanguan de ureche şi l-a întrebat:

— Când eu năşteam, nu cumva tu te hlizeai pe-afară?

— Nu m-am hlizit, a răspuns Xu Sanguan, doar m-am amuzat şi eu un pic. N-am râs în hohote.

I Numele celor trei băieţi înseamnă „Prima Bucurie" (Yile), „A Doua Bucurie" (Erle), ‚A Treia Bucurie" (Sanie).

— Aoleu, a strigat Xu Yulan, de aceea le-ai dat numele astea băieţilor! Carevasăzică, eu mă chinuiam în sala de naşteri, o dată, de două ori, de trei ori, iar tu te distrai pe-afară, prima dată, a doua oară, a treia oară, nu-i asa?
>
)

Capitolul cinci

Mulţi oameni din oraş, care îl cunoşteau pe Xu Sanguan, .iu băgat de seamă că Erle avea nasul lui Xu Sanguan, Sanie avea ochii lui, însă pe chipul lui Yile nu se vedea nici o trăsătură iare să amintească de el. Atunci, oamenii au început să comenteze pe la spate că Yile nu-i semăna deloc lui Xu Sanguan, la gură semăna cu Xu Yulan, dar în rest nu avea nimic nici de la maică-sa. Era limpede că mama acestui copil era Xu Yulan, dar oare era Xu Sanguan tatăl? Cine sădise sămânţa în trupul lui Xu Yulan? Nu cumva He Xiaoyong? Pe măsură ce creştea, Yile semăna tot mai mult la ochi, la nas şi chiar şi la urechile acelea mari cu He Xiaoyong.

Când au ajuns bârfele şi la urechile lui Xu Sanguan, acesta l-a chemat pe băiat şi l-a privit cu atenţie. La vremea aceea, Yile avea doar nouă anişori, iar după ce l-a cercetat cu mare băgare de seamă, Xu Sanguan nu s-a putut hotărî, aşa că a adus singura oglindă a familiei.

Era oglinda pe care o cumpărase când se căsătorise cu Xu Yulan, iar femeia o ţinuse tot timpul pe pervazul geamului. In fiecare dimineaţă, după ce se trezea, stătea în faţa ferestrei, privea copacii, se privea pe sine, îşi aranja părul şi îşi întindea pe faţă o cremă albă ca zăpada. Apoi Yile a crescut, a întins mâna şi a înşfăcat oglinda de pe pervaz, după care şi Erle a crescut şi putea ajunge la oglindă. Când a crescut şi Sanie, oglinda aceasta stătea încă pe pervaz, dar cei trei băieţi au spart-o. Bucata cea

mai mare era un triunghi mare cât un ou şi pe aceasta a luat-o Xu Yulan de jos şi a continuat s-o ţină pe pervaz.

Acum Xu Sanguan a ridicat în faţa ochilor ciobul de oglindă şi s-a privit, apoi a privit ochii lui Yile. Erau ochi la fel ca ai săi; a pus oglinda şi în faţa nasului şi l-a privit un pic, iar apoi a privit nasul lui Yile. Era ca al lui... Xu Sanguan şi-a zis în sinea sa: „Toţi spun că Yile nu seamănă cu mine, însă mie mi se pare că seamănă un pic“.

Yile l-a văzut pe tatăl lui că îl priveşte tâmp şi a spus:

— Tăticule, te uiţi la tine, după aceea te uiţi la mine. Ce cauţi, de fapt?

— Mă uitam să văd dacă îmi semeni sau nu, i-a răspuns Xu Sanguan.

— I-am auzit pe oameni spunând că eu semăn cu He Xiaoyong, de la Fabrica de Maşini-Unelte, a adăugat Yile.

—Yile, du-te şi cheamă-i pe Erle şi pe Sanie, i-a cerut taică-său.

Toţi cei trei fii s-au prezentat în faţa lui, iar el le-a cerut să se aşeze pe pat, unul lângă altul, după care şi-a luat şi el un scăunel şi s-a aşezat în faţa lor. I-a privit pe Yile, Erle şi Sanie în ordine, unul după altul, apoi în ordine inversă - Sanie, Erle şi Yile. Băieţii chicoteau veseli şi după ce s-au potolit, Xu Sanguan şi-a dat seama că cei trei fraţi semănau.

— Râdeţi! a spus, legănându-şi trupul. Râdeţi cât puteţi voi de mult! i-a îndemnat el.

Când l-au văzut cum se legăna, băieţii au izbucnit în hohote de râs şi Xu Sanguan s-a alăturat veseliei lor.

— Cu cât râdeţi mai mult, cu atât semănaţi mai tare unul cu celălalt, le-a spus.

Apoi şi-a zis în sinea sa: „Voi spuneţi că Yile nu-mi seamănă, dar Yile seamănă cu Erle şi Sanie. Dacă nu seamănă cu mine, măcar seamănă cu fraţii lui. Nimeni n-a spus că Erle şi Sanie nu sunt copiii mei... Dacă Yile nu seamănă cu mine, n-are nici o importanţă, pentru că seamănă cu fraţii lui.“

Xu Sanguan le-a spus fiilor săi:

— Yile îl ştie pe He Xiaoyong, de la Fabrica de Maşini-l Incite. Dar voi doi, Erle şi Sanie, nu-i aşa că nu-l cunoaşteţi? 1 >acă Erle şi Sanie nu-l cunosc... nu e nici o problemă... Aşa-i, c chiar cel despre care vorbea Yile, care locuieşte pe Aleea Poş-ici. Umblă mereu cu o şapcă pe cap. Ascultaţi la mine! He Xiaoyong ăsta nu-i un om bun. Aţi înţeles? De ce nu-i om Imn? Ascultaţi la mine! In trecut, pe vremea când voi nu eraţi aici, fiindcă mama voastră nu vă adusese pe lume, He Xiaoyong venea în fiecare zi pe la bunicul vostru. Şi ce făcea? Bea rachiu i u el. La vremea aceea, mama voastră încă nu se măritase cu mine. He Xiaoyong se ducea la ei zi de zi, iar la câteva zile ducea şi câte o sticlă de băutură. Apoi, mama voastră s-a măritat cu mine, dar He Xiaoyong tot se ducea la ei acasă adeseori, s.î bea. Ascultaţi-mă bine! După ce mama voastră s-a măritat (u mine, el nu s-a mai dus la bunicul cu băutură, ci i-a băut mai bine de zece sticle de rachiu... Intr-o zi, când bunicul vostru l-a văzut pe He Xiaoyong că vine, s-a ridicat în picioare

şi i-a spus: „He Xiaoyong, m-am lăsat de băutură!“ Apoi, He Xiaoyong nu a mai avut îndrăzneala să vină la băut la bunicul vostru acasă.

Xu Sanguan a prins de veste că prin târg umblau vorbe despre asemănarea lui Yile cu He Xiaoyong şi se gândea că oamenii tot trăncănesc pe tema aceasta, nici gând să se oprească. Oare nu cumva era adevărat tot ce spunea? Xu Sanguan s-a dus la Xu Yulan şi i-a zis:

— Tu ai auzit ce se vorbeşte?

>

Xu Yulan ştia la ce se referă Xu Sanguan, aşa că a lăsat hainele pe care tocmai le spăla, şi-a ridicat şorţul şi şi-a şters spuma de pe mâini, după care s-a îndreptat spre uşă, s-a aşezat pe prag şi a început să plângă, spunând:

— Cu ce am greşit eu oare într-o viaţă anterioară, de trebuie să pătimesc toate astea?

Tânguirea lui Xu Yulan acolo, pe prag, i-a făcut pe cei trei fii să se adune în jurul mamei lor şi să privească uluiţi cum plânge din ce în ce mai tare. Femeia şi-a şters lacrimile şi le-a scuturat la pământ ca şi cum şi-ar fi scuturat mucii, iar apoi a spus, clătinând din cap:

— Cu ce am greşit eu într-o viaţă anterioară? în primul rând, n-am fost văduvă; în al doilea rând, n-am fost căsătorită decât o singură dată, în al treilea rând, n-am furat bărbatul altei femei, dar lumea bârfeşte că cei trei băieţi ai mei n-au acelaşi tată. Ce păcat am săvârşit eu în vreo viaţă anterioară? E limpede că băieţii au un singur tată, dar lumea se încăpăţânează să spună că sunt doi taţi...

Văzând-o cum stă pe prag şi plânge, lui Xu Sanguan a început să-i vâjâie capul şi a strigat către ea:

— Hai în casă! Nu mai sta pe prag! Şi la ce bun să plângi? Ce tot îndrugi acolo? Eşti vai de capul tău! Ce rost are să plângi? Ce rost are să strigi? Hai în casă...

Vecinii lor s-au apropiat unul câte unul. Unii spuneau:

— Xu Yulan, de ce plângi? Nu-i aşa că nu-ţi ajung cupoanele de masă? Sau cumva te chinuie Xu Sanguan? Xu Sanguan pe unde umblă? Adineauri i-am auzit glasul... Xu Yulan, de ce plângi? Ai pierdut ceva? Sau poate datorezi cuiva bani...? Ori vreunul dintre fiii tăi a dat de belea?

— Nici vorbă, a sărit Erle. N-aveţi dreptate. Mama plânge pentru că Yile seamănă cu He Xiaoyong.

— O, despre asta este vorba... spuneau oamenii.

— Erle, ia du-te tu în casă! Nu mai sta aici! a spus Yile.

— Nu plec, i-a răspuns Erle.

— Mamă, nu mai plânge! a îndemnat-o Yile. Du-te în casă!

Xu Sanguan stătea în casă şi scrâşnea din dinţi de furie, gândindu-se că tare proastă mai era femeia lui. Părea că nu ştie cum că rufele murdare se spală în familie, fiindcă stătea pe pragul uşii şi se tânguia cu voce tare, s-o audă toată lumea, şi cine ştie ce grozăvii avea să mai strige. îndărătul uşii, el scrâşnea din dinţi auzind-o cum se jeluieşte afară.

— Cu ce-am greşit eu într-o viaţă anterioară? continua Xu Yulan. Nu sunt văduvă, nu m-am recăsătorit, n-am furat

I'II lutul altei femei! Am născut trei băieţi... Ce păcate am
ivut cu într-o viaţă anterioară? De ce a trebuit să-l cunosc eu
I" I le Xiaoyong ăsta? Nu-i nimic rău cu el, doar că nu ştiu
i. \.i mă mai fac eu acum. Yile îi seamănă tot mai mult. A fost
iliur o dată, a doua oară n-am mai vrut, doar o dată, şi uite
• i Yile seamănă tot mai mult cu el...

„Ce? Doar o dată?" Lui Xu Sanguan i s-a urcat sângele la
■ .i|>. A deschis uşa cu un şut şi a urlat către Xu Yulan, care
i.itca tot pe prag:

— Intră dracului în casă!

Răcnetul lui Xu Sanguan i-a speriat pe toţi cei de afară,
ui Xu Yulan s-a oprit brusc din plâns şi nici c-a mai rostit vreo
vorbă. A întors capul şi l-a privit pe Xu Sanguan. Acesta a ieşit
şi a tras-o pe nevastă-sa după el, după care a zbierat către cei
adunaţi afară:

— Căraţi-vă de aci!

Apoi, când a dat să închidă uşa, cei trei fii ai săi au vrut să
intre şi ei în casă, doar că a ţipat şi la ei:

— Căraţi-vă şi voi!

A închis uşa, a tras-o pe Xu Yulan în dormitor, a închis şi
acolo uşa, după care, dintr-o palmă, a trântit-o pe femeie pe pat.

— L-ai lăsat pe He Xiaoyong să se culce cu tine?

Xu Yulan plângea şi se tot freca pe obraji.

— Spune odată! a strigat din nou Xu Sanguan.

— Da, a răspuns Xu Yulan printre suspine.

— De câte ori?

— Doar o dată.

Xu Sanguan a tras-o pe femeie de pe pat şi i-a mai cârpit
o palmă.

— Curvă nenorocită! a strigat el. Şi mai ai tupeul să spui
că n-ai umblat niciodată cu alt bărbat?

— N-am umblat cu alt bărbat, i-a răspuns Xu Yulan. He
Xiaoyong e de vină. El m-a înghesuit în zid mai întâi şi după
aceea m-a dus în pat...

— Taci din gură! a răcnit Xu Sanguan, dar apoi s-a gândit
că ar vrea să ştie mai multe despre ceea ce se întâmplase, aşa
că a continuat: Şi de ce nu l-ai împins? De ce nu l-ai muşcat?
De ce nu i-ai tras un picior?

— L-am împins, i-am tras şi un picior, a spus Xu Yulan,
dar el m-a înghesuit în zid şi m-a apucat de ţâţe...

— Ajunge!

Şi cum striga el aşa, i-a mai tras două palme — stânga, dreap-
ta - după care s-a gândit că ar vrea să ştie ce s-a întâmplat
mai departe.

— Deci te-a tras de ţâţe şi apoi l-ai lăsat să-şi facă treaba?

Xu Yulan şi-a acoperit faţa cu palmele.

— Spune!

— N-am curajul să-ţi spun, a zis Xu Yulan clătinând din
cap. Dacă îţi spun, iar îmi tragi palme. Nu mai văd nimic din
pricina loviturilor tale şi mă dor şi dinţii de nu mai pot. Parcă
mi-a luat foc faţa, nu alta.

— Spune! Te-a apucat de ţâţe şi după aia...
— M-a apucat de ţâţe şi n-am mai avut pic de vlagă în mine...
— Şi atunci te-ai băgat în pat cu el?
— N-am mai avut pic de vlagă, iar el m-a tras în pat...
— Taci din gură!

Xu Sanguan i-a tras un şut în coapsă, în timp ce ţipa la ea, facând-o pe femeie să rămână fără grai din pricina durerii.

— Nu cumva toate astea s-au petrecut la noi în casă? Nu cumva în patul ăsta?

Abia după o vreme Xu Yulan i-a răspuns:

— Acasă la tata.

Xu Sanguan s-a simţit deodată ostenit, aşa că şi-a luat un scăunel şi s-a aşezat, copleşit de durere.

— Nouă ani. Nouă ani m-am bucurat şi Yile nu-i copilul meu. M-am bucurat degeaba... L-am crescut degeaba timp de nouă ani pe Yile, şi el e copilul altuia...

Şi cum vorbea Xu Sanguan aşa, deodată şi-a amintit ceva. A sărit imediat de pe scăunel şi a răcnit iarăşi la Xu Yulan:

— Carevasăzică, prima dată a fost cu He Xiaoyong?

— Nu, i-a răspuns Xu Yulan. Prima noapte a fost cu tine.

— îmi amintesc acum, a spus Xu Sanguan. Prima dată sigur i fost cu He Xiaoyong. Eu am vrut să aprind lampa, dar tu nu m-ai lăsat. Abia acum îmi dau seama că ţi-a fost teamă să nu pricep eu că te culcaseşi deja cu He Xiaoyong...

— Nu te-am lăsat să aprinzi lampa fiindcă mi-era ruşine dc tine, i-a răspuns Xu Yulan plângând.

— Sigur prima dată i te-ai dat lui He Xiaoyong. Dacă n-ar li fost aşa, de ce nu îi seamănă şi Erle? De ce nu îi seamănă Sanie? Yile îi seamănă nenorocitului! Femeia mea a facut-o prima dată cu alt bărbat şi de aceea primul meu copil e al altuia. Cum am s.i mai ţin eu capul sus în faţa oamenilor?

— Xu Sanguan, ia gândeşte-te mai bine! N-ai văzut tu sânge după prima noastră noapte?

— Şi ce dacă am văzut? Curvă, erai la sărbătoare în ziua **aia!**
Ai milă, Cerule!

Capitolul şase

Xu Sanguan stătea rezemat în scaunul de răchită, cu picioarele pe un scăunel. Xu Yulan s-a apropiat şi i-a spus:

— Xu Sanguan, nu mai avem orez. Ne mai ajunge doar la masa de diseară. Uite aici cupoanele pentru orez, banii, sacul. Du-te la magazinul de cereale şi cumpără!

— Nu pot să mă duc să cumpăr orez, i-a răspuns bărbatul. Acum nu mai pot să fac nimic. De îndată ce mă întorc acasă, nu fac altceva decât să mă simt bine. Ştii ce înseamnă asta? Exact ce vezi! Adică stau rezemat în scaunul de răchită, cu picioarele proptite pe scăunel. Şi ştii de ce vreau să mă simt bine? Ca să te pedepsesc pe tine. Ai făcut greşeala vieţii tale. Te-ai culcat cu nenorocitul de He Xiaoyong pe la spatele meu şi după isprava asta l-ai făcut pe Yile. Numai când mă gândesc, mă apucă nebunia. Şi tu vrei să mă duc după orez? Visează mai departe!

— Eu nu pot să car cincizeci de kilograme, a spus Xu Yulan.

— Dacă nu poţi să cari cincizeci de kilograme, atunci cară doar douăzeci şi cinci! i-a răspuns Xu Sanguan.

— Nici douăzeci şi cinci nu pot să car.

— Atunci încearcă la jumătate!

— Xu Sanguan, spăl cearşafurile şi sunt foarte mari, a spus Xu Yulan. Ajută-mă şi pe mine să mai aduc nişte apă!

— Nici vorbă, i-a răspuns Xu Sanguan. Acum stau pe
M aunul de răchită şi de-abia dacă m-am dezmorţit şi eu. Dacă
mă mişc, nu mă mai simt bine.

— Xu Sanguan, ajută-mă cu cufărul ăsta, a spus femeia.
Nu pot să-l car singură.

— Nici vorbă, a spus el. Acum mă simt şi eu bine în scaunul
de răchită...

— Xu Sanguan, hai la masă, a spus Xu Yulan

— Adu-mi aici mâncarea! a zis bărbatul. Am să mănânc
,iici, în scaunul de răchită.

— Xu Sanguan, când ai să termini cu simţitul bine? a în-
i rebat femeia.

— Habar n-am, a răspuns el.

— Yile, Erle şi Sanie s-au culcat, a zis Xu Yulan. Şi mie îmi
pică ochii de oboseală. Când n-o să te mai simţi bine în scaun,
mişcă-ţi fundu' şi vino în pat.

— Acuşi vin, a răspuns Xu Sanguan.

Capitolul şapte

Unul dintre avantajele pe care le avea Xu Sanguan ca angajat la Fabrica de Mătase era faptul că în fiecare lună primea o pereche de mănuşi albe. Fetele din atelier îl priveau cu invidie şi îl întrebau de fiecare dată:

— Xu Sanguan, la câţi ani schimbi tu mănuşile?

Xu Sanguan ridica braţele şi le arăta mănuşile acelea ponosite. De fiecare dată când îsi flutura mâinile, aţele si zdrenţele se legănau în toate părţile de parcă ar fi fost o tobiţă cu zdrăngănitoare.

— De mai bine de trei ani port mănuşile astea, răspundea Xu Sanguan.

— Alea se cheamă mănuşi? întrebau ele. Aşa departe cum stăm noi şi tot putem să-ţi vedem foarte bine vârfurile degetelor.

— In primul an, sunt noi, după care în al doilea an sunt vechi. Dacă le cârpesc, pot să le mai port doi ani şi aşa se face că port o pereche trei ani, le răspundea Xu Sanguan.

— Xu Sanguan, spuneau ele, dacă porţi o pereche de mănuşi şase ani, iar fabrica îţi dă o pereche în fiecare lună, înseamnă că în şase ani ai adunat şaptezeci şi două de perechi, iar dacă ai folosit doar una, atunci mai ai şaptezeci şi una de perechi. Ce faci cu atâtea? Dă-ni-le nouă, pentru că noi primim o pereche la şase luni...

Dar Xu Sanguan a împăturit cu mare grijă mănuşile abia primite, le-a băgat în buzunar şi a pornit spre casă zâmbitor.

(filată ajuns acasă, i le-a dat lui Xu Yulan, care imediat s-a dus
i II ele la uşă şi le-a privit în bătaia luminii, să vadă dacă mănuşile
.icestea noi-nouţe aveau o ţesătură mai grosolană sau, dimpo-
uivă, una mai fină. In cazul în care descoperea că sunt nişte
mănuşi mai fine, striga pe loc:

— Aoleu!

Acest strigăt îl speria adeseori pe Xu Sanguan, care credea
12 mănuşile primite de la fabrică în luna cu pricina erau mân-
cate de molii.

— Au ţesătura fină!

De două ori pe lună, Xu Yulan întindea mâna când Xu
Sanguan venea de la fabrică, spunând:

— Dă-mi!

In aceste două zile, o dată primea salariul, o dată mănuşile.
Xu Yulan punea mănuşile pe fundul cufărului, iar când aduna
patru perechi, putea să-i împletească lui Sanie un puloveraş;
când aduna şase perechi, îi împletea lui Erle un puloveraş, iar
dacă aduna opt-nouă perechi, atunci avea şi Yile unul. Pentru
puloverul bărbatului său, Xu Yulan nu se apuca de treabă fără
douăzeci de perechi. Se întâmpla uneori să-i spună:

— Ţi s-au îngroşat braţele. Ai pus grăsime pe şale. Dacă
îţi mai creşte burta mult, n-o să mai fie de ajuns douăzeci de
perechi...

— Atunci, fă un pulover pentru tine şi gata! îi răspundea
Xu Sanguan.

— Acum nu mă ocup de aşa ceva, îi spunea femeia.

Xu Yulan trebuia să aştepte până aduna şaptesprezece-opt-
sprezece perechi de mănuşi cu ţesătură fină, ca să-şi facă un
pulover şi pentru ea. Mănuşi de felul acesta Xu Sanguan aducea
doar de vreo două-trei ori pe an. Erau căsătoriţi de nouă ani
şi cu ceea ce a adunat în primii ani, Xu Yulan a putut să-şi facă
un pulover mai fin.

Când l-a terminat, se făcuse deja primăvară şi vremea înce-
puse să se încălzească. S-a spălat pe cap lângă fântână, s-a aşezat
la uşă, cu oglinda încă nespartă în mână şi a început să-i dea
indicaţii lui Xu Sanguan cum s-o tundă. După ce a terminat
cu tunsul, a stat la soare, să-şi usuce părul, şi-a aplicat pe faţă
un strat gros de cremă *Fulg de zăpadă* şi aşa, parfumată, s-a
îmbrăcat cu puloverul abia împletit. Apoi şi-a scos din cufăr
eşarfa de mătase pe care o avea de când se căsătoriseră, şi-a pus-o
la gât şi a făcut un pas peste prag. Până să facă şi al doilea
pas, a întors capul şi i-a spus lui Xu Sanguan:

— Astăzi clăteşte tu orezul, spală legumele şi fă de mâncare,
fiindcă e sărbătoare şi nu fac treabă. Am plecat. Ies puţin pe
stradă, să mă plimb.

— Păi n-a fost sărbătoare săptămâna trecută? Cum se face
că iar e sărbătoare? a îngăimat nedumerit Xu Sanguan.

— Nu mi-a venit ciclul, a precizat Xu Yulan. N-ai văzut
că m-am îmbrăcat cu puloverul cel nou?

A purtat puloverul acela vreo doi ani. L-a spălat de cinci ori,
l-a cârpit o dată cu un petic dintr-o mănuşă cu ţesătură fină.

Xu Yulan spera ca Xu Sanguan să mai aducă nişte mănuşi de la fabrică şi mai mereu zicea:

— O să am şi eu un pulover nou.

Când se hotăra să peticească puloverul, întotdeauna, cu o seară înainte, deschidea fereastra şi scotea capul ca să vadă dacă stelele strălucesc în noapte. Când vedea luna strălucind şi stelele scânteind alături de ea, ştia că a doua zi va fi zi senină şi că putea să desfacă o mănuşă.

Desfăcutul mănuşii era o treabă pentru două persoane. Mai întâi, trebuia să dea de capătul firului, după care să tragă în jos şi să înfăşoare firul în jurul a două braţe desfăcute, ca să îl îndrepte. Firul desfăcut din mănuşă era răsucit de obicei şi nu mergea să împletească puloverul cu el, aşa că mai întâi îl înmuia în apă vreo două, trei zile, apoi îl agăţa de o prăjină de bambus, ca să se usuce la soare, iar firul se îndrepta.

Xu Yulan era pe cale să deşire mănuşa, aşa că avea nevoie de două braţe desfăcute şi a strigat:

— Yile, Yile!

Yile a intrat în casă şi a întrebat-o:

— Mama, m-ai strigat?

— Yile, vino să mă ajuţi să deşir o mănuşă! a spus femeia.

— Nu vreau! a zis Yile, scuturând din cap.

După ce a plecat băiatul, Xu Yulan l-a strigat pe Erle:

— Erle, Erle!

Acesta a intrat în fugă în casă şi, văzând că vrea să o ajute, s a aşezat bucuros pe scăunel şi a întins braţele pentru ca mama să răsucească în jurul lor firul tocmai deşirat. Atunci a venit şi Sanie şi a rămas lângă Erle. A întins şi el braţele, înghesuindu-se în Erle cu gândul să-l dea la o parte. Când a văzut ce face, Xu Yulan a spus:

— Sanie, pleacă de aici. Ai mâinile murdare!

Cât au stat acolo, Xu Yulan şi Erle au trăncănit întruna. O femeie de treizeci de ani şi un băieţel de opt anişori - păreau a fi două femei de treizeci de ani sau doi băieţei de opt anişori, aşa de bine se înţelegeau pe limba lor. După ce mâncau, înainte să se ducă la culcare, ieşeau pe stradă, la plimbare, şi povesteau câte-n lună şi în stele.

— Am văzut-o pe fata familiei Zhang, din sudul oraşului, a spus Xu Yulan. Se face tot mai frumoasă.

— Fata aia cu cozile până la fund? a întrebat Erle.

— Da, e chiar fata care ţi-a dat o grămadă de seminţe de pepene să mănânci. Nu-i aşa că se face tot mai frumoasă?

Erle a spus:

— Am auzit pe cineva spunându-i „Zhang Ţâţe Mari“.

— Eu am văzut-o pe Lin Fenfang, de la Fabrica de Mătase, încălţată cu nişte adidaşi albi şi cu şosete roşii de nailon. Am mai văzut eu zilele trecute şosete roşii de nailon la Lin Pingping, care stă peste stradă de noi, dar adidaşi albi pentru femei nu mai văzusem, acum a fost prima dată, a precizat Xu Yulan.

— Eu am mai văzut, a spus Erle. E o pereche chiar în vitrina de la magazinul universal.

— Eu am văzut multe perechi de adidaşi albi bărbăteşti, a zis Xu Yulan. Chiar fratele mai mare al lui Lin Pinping are aşa ceva, şi mai are şi Wang Defu, de pe strada noastră.

— Şi femeia care se duce adeseori acasă la Wang Defu poartă adidaşi albi, a adăugat Erle.

— ..., a zis Xu Yulan.

— ..., a zis şi Erle.

Xu Yulan şi Yile nu aveau prea multe să-şi spună. Yile niciodată nu era prea dornic să stea pe lângă maică-sa şi nici nu-şi dorea să facă ceva împreună cu ea. Când femeia voia să iasă pe stradă, ca să cumpere legume, îl striga pe Yile:

— Yile, ia tu coşul!

— Nu vreau!

— Yile, ajută-mă să bag aţa în ac!

— Nu vreau!

— Yile, adună tu rufele şi împătureşte-le!

— Nu vreau!

— Yile...

— Nu vreau!

Când se înfuria de-a binelea, Xu Yulan se repezea la el:

— Şi, mă rog, ce vrei tu să faci?

Xu Sanguan se plimba agale prin cameră, uitându-se la razele de soare care se strecurau prin câteva găuri din acoperişul casei.

— Trebuie să mă urc pe casă şi să repar acoperişul. Dacă vin ploile cele mari, de primăvară, atunci o să avem parte şi de o ploicică în casă, a zis el.

La auzul acestor vorbe, Yile i-a spus lui Xu Sanguan:

— Tată, mă duc să împrumut o scară.

— Eşti micuţ, nu eşti în stare să duci tu o scară, i-a răspuns bărbatul.

— Tată, întâi cer eu cu împrumut scara şi după aceea te duci tu şi o iei, a precizat băiatul.

După ce a fost adusă scara, Xu Sanguan s-a urcat pe casă.

— Tată, îţi ţin eu scara, a spus Yile.

Xu Sanguan s-a urcat pe casă. La fiecare pas, acoperişul scârţâia. Jos, Yile era ocupat cu altele: a adus ceainicul lui Xu Sanguan lângă scară, apoi a adus ligheanul, a turnat apă, a pus lângă el şi prosopul tatălui şi apoi, ţinând cu ambele mâini ceainicul, .1 ridicat capul şi a strigat:

— Tată, coboară să te odihneşti un pic! Hai să bei ceai!

De pe acoperiş, Xu Sanguan a spus:

— Nu beau. Abia m-am urcat aici!

Yile a stors prosopul lui Xu Sanguan şi, ţinându-l în mână, .1 strigat după o vreme:

— Tată, coboară să te odihneşti un pic! Hai să te ştergi de sudoare!

Xu Sanguan stătea ghemuit pe acoperiş şi a răspuns:

— încă n-am transpirat.

Atunci s-a apropiat bălăbănindu-se şi Sanie. Când l-a văzut, Yile i-a făcut semn cu mâna să se îndepărteze şi i-a spus:

— Sanie, du-te înapoi! Aici nu e treaba ta.

Sanie nu se îndura să plece. S-a dus până la scară şi s-a apucat cu mâna de ea.

— Nu e cazul să ţii tu scara, i-a zis Yile.

Sanie s-a aşezat pe treapta cea mai de jos a scării şi Yile a priceput că n-are ce face, aşa că a ridicat privirea şi a strigat spre Xu Sanguan:

— Tată, Sanie nu vrea să plece!

De pe acoperiş, bărbatul a strigat şi el spre Sanie:

— Sanie, pleacă de aici! Dacă alunecă vreo ţiglă şi îţi cade în cap, praf te face!

Yile îi spunea deseori lui Xu Sanguan:

— Tată, mie nu îmi place să stau cu mama şi cu celelalte femei. Nu ştiu decât să spună cine s-a făcut frumoasă, cine s-a îmbrăcat bine. Mie îmi place să stau cu voi, bărbaţii. Orice aţi vorbi voi, mie îmi face plăcere să ascult.

Xu Sanguan a luat găleata şi a plecat la fântână după apă. Sfoara de care era legată găleata se scufundase în apă de sute de ori, şi tot de atâtea ori se uscase apoi la soare. Acum, după ce Xu Sanguan a coborât găleata în apă, nu a mai tras-o înapoi, ci doar sfoara ruptă, căci găleata fusese înghiţită de apă.

Xu Sanguan s-a întors acasă şi a luat o prăjină de bambus, cu care dădea jos rufele de la uscat. Apoi şi-a adus un scăunel şi s-a aşezat pe el. Cu ajutorul unui cleşte a îndoit o sârmă, ca să facă un cârlig, şi cu o altă bucată de sârmă a legat cârligul la capătul prăjinei.

Când l-a văzut Yile, s-a apropiat şi a întrebat:

— Tată, aşa-i că ţi-a căzut găleata în apă?

Xu Sanguan a încuviinţat din cap şi i-a spus lui Yile:

— Yile, ajută-mă să fac un nod!

Acesta s-a aşezat pe pământ, apoi a luat prăjina de bambus, ca s-o echilibreze. După ce Xu Sanguan a prins cârligul de prăjină, Yile şi-a pus prăjina pe umăr. Tatăl lui a apucat celălalt capăt al prăjinei şi, ştergându-şi sudoarea de pe frunte, a zis:

— Găleata deasupra nu e, în stânga nu e, în dreapta nu e. Nu e nicăieri. Se pare că s-a scufundat cu mânerul în jos şi nu putem s-o prindem. De data asta am dat de belea, n-avem ce face, că e prea complicat.

Xu Sanguan a scos prăjina de bambus din fântână şi a pus-o pe margine. Se tot freca pe cap cu palmele, neştiind ce să mai facă. Yile s-a cocoţat pe marginea fântânii şi s-a uitat în jos o vreme, după care i-a spus tatălui său:

— Tată, uite ce cald îmi e, am transpirat tot de...

Xu Sanguan a mormăit ceva, după care Yile a vorbit din nou:

— Tată, mai ţii minte? Odată, m-am băgat cu faţa în ligheanul cu apă şi am stat aşa un minut şi douăzeci şi trei de secunde. Şi, în tot acest timp, n-am respirat deloc!

— I-am împins eu mânerul în jos. Ce dracu' e de făcut acum?

— Tată, a spus Yile, e prea adâncă fântâna, aşa că eu nu mă încumet să cobor. Tată, fântâna asta e prea adâncă. Dacă am

i cobor, după aceea nu am să pot să mai urc. Tată, caută o •.luară cu care să mă legi pe mine şi lasă-mă în jos puţin câte puţin. Eu sunt foarte rezistent şi dacă am putut eu să-mi ţin u pi raţia un minut şi douăzeci şi trei de secunde, am să fiu in stare să înşfac găleata, după care poţi să mă ridici.

I ,a auzul acestor vorbe, Xu Sanguan şi-a zis că ideea de a i oborî în fântână un copilandru precum Yile nu e deloc rea, aşa că a tras o fugă până acasă şi a luat o sfoară nouă-nouţă. Nu îndrăznea să folosească sfoară veche, dacă păţea cumva şi Vile la fel ca găleata şi era înghiţit de ape? Atunci chiar că se ilucea totul de râpă!

Xu Sanguan a răsucit capetele sforii în jurul pulpelor lui Yile şi le-a prins de betelia pantalonilor. Apoi l-a lăsat să alunece uşurel în fântână. Atunci a apărut şi Sanie bălăbănindu-se ca de obicei, iar Xu Sanguan i-a zis:

— Sanie, du-te de aici, că ai să cazi în fântână!

Xu Sanguan îi vorbea mai mereu astfel: Sanie, du-te de aici...

Şi Xu Yulan îi spunea deseori: Sanie, du-te de aici...

Mai erau si Yile si Erle care, una-două săreau si ei: Sanie, du-te de aici...

I-au cerut lui Sanie să plece, aşa că Sanie n-a avut altceva de făcut decât să plece. Băiatul hoinărea mereu singurel pe străzi, înghiţea o gură de apă şi stătea vreme îndelungată în faţa magazinului de fructe confiate. Şedea de unul singur pe malul râului şi privea peştişorii şi creveţii, stătea lipit de stâlpul de electricitate şi asculta bâzâitul curentului electric sau îl lua somnul pe la uşile altora, cu braţele încolăcite în jurul genunchilor... De multe ori mergea, mergea şi nu ştia nici măcar el încotro se îndreaptă, pentru ca apoi să întrebe în stânga şi în dreapta cum să se întoarcă acasă.

Xu Sanguan îi spunea nu o dată lui Xu Yulan:

— Yile îmi seamănă, Erle îţi seamănă, dar cu cine seamănă puşlamaua asta de Sanie?

Cu vorbele acestea, Xu Sanguan voia să spună în realitate că dintre cei trei fii cel mai mult îi semăna Yile şi uite că până la urmă tocmai el se dovedea a fi copilul altuia. Uneori, Xu Sanguan stătea în scaunul de răchită şi cum se gândea el aşa, deodată se mâhnea, ba chiar îl podideau şi lacrimile.

Odată, pe când Xu Sanguan plângea, Sanie s-a apropiat şi, văzându-şi tatăl înlăcrimat, a început şi el să plângă. Nu ştia de ce plânge tatăl lui şi nici de ce îl umfla pânsul şi pe el, doar că mâhnirea tatălui era molipsitoare, ca atunci când căsca cineva şi-l lua şi pe el căscatul.

Cum plângea Xu Sanguan, a băgat de seamă că lângă el era cineva care plângea cu şi mai mare durere în suflet, iar când a întors capul, a descoperit că era puşlamaua de Sanie. Atunci, i-a spus, fluturându-şi mâna:

— Sanie, du-te de aici!

Sanie n-a avut ce face şi s-a îndepărtat. La vremea aceea, era un băieţel de şapte ani; umbla cu o praştie în mână, iar buzunarul îi era burduşit de pietricele. Rătăcea încoace şi încolo şi

dacă vedea o vrabie care se plimba pe streaşină casei sau ţopăia pe creaga unui pom, întindea praştia şi slobozea o pietricică. Nu nimerea vrăbiile, dar le băga în sperieţi de zburau care încotro, ciripind zgomotos. El stătea în loc şi striga furios către păsările zburătăcite:

— Veniţi înapoi, ia încercaţi voi să veniţi înapoi!

Adeseori, praştia lui Sanie ţintea felinarul de pe drum sau o pisică, ori un pui de găină sau vreo raţă. Adeseori ţintea spre rufele puse la uscat, ori spre undiţele agăţate la ferestre; şi mai erau şi sticlele, coşurile sau frunzele care pluteau pe apa râului. Odată, a tras în capul unui băieţel.

Băieţelul era de aceeaşi vârstă cu el. Mergea încetişor pe stradă, când deodată s-a trezit cu o piatră în cap. S-a clătinat de câteva ori, a întins mâna şi s-a frecat în locul unde îl lovise piatra, după care a început să plângă cât îl ţinea gura. în acest timp, s-a întors şi l-a văzut pe Sanie, cu praştia în mână, ilisirându-se pe seama lui. Plângând în continuare, s-a apropiat <li Sanie şi a întins mâna ca să-i tragă o scatoalcă. Nu l-a nimerit peste faţă, ci peste ceafa. Sanie a primit lovitura, dar a ripostat I el, şi aşa cei doi copii s-au pocnit pe rând, când unul, când i elălăit. S-au pocnit în cap de le-a răsunat ţeasta şi amândoi .iu pus pe plâns. Şi Sanie plângea cel mai zgomotos.

— O să-i chem pe fraţii mei, a spus băiatul. Eu am doi fraţi şi o să-ţi tragă o mamă de bătaie să te saturi!

— Tu ai doi fraţi, dar şi eu am doi fraţi, a zis Sanie. Şi fraţii mei o să-i snopească pe ai tăi!

Aşa au început să se certe cei doi copii. Nu se mai băteau şi amândoi au plecat acasă, să-şi cheme fraţii, urmând să se întâlnească în acelaşi loc după o oră. Când a ajuns acasă, Sanie I a văzut pe Erle căscând de zor.

— Erle, m-am bătut cu cineva, l-a anunţat el. Vino să mă ajuţi!

— Cu cine te-ai bătut? l-a întrebat Erle.

— Nu ştiu cum îl cheamă.

— Câţi ani are? a întrebat Erle.

»

— E de vârsta mea, i-a răspuns Sanie.

Când a auzit că era vorba de un copil de vârsta lui, Erle a dat cu palma în masă şi a înjurat:

— Fir-ar el al dracului! îndrăzneşte careva să îmi chinuie fratele? Lasă că mă duc şi îi arăt eu lui!

Sanie l-a dus pe Erle pe strada aceea, iar copilul respectiv a venit şi el cu fratele lui mai mare, care era cu un cap mai înalt decât Erle. Când l-a văzut, Erle a simţit furnicături pe pielea capului şi i-a spus lui Sanie, care venea în urma lui:

— Stai în spatele meu! Să nu spui nimic!

Când fratele acelui copil i-a zărit apropiindu-se, a întrebat cu dispreţ:

— Ei sunt?

Apoi a ieşit în întâmpinarea lor, agitându-şi pumnul.

— Care te-ai bătut cu fratele meu? a întrebat el, cu privirea

aţintită asupra lor.

Erle şi-a desfăcut braţele şi i-a răspuns râzând:

— Nu m-am bătut cu fratele tău.

Şi zicând acestea, a ridicat mâna arătând în spatele lui cu degetul mare spre Sanie, care stătea unde îi spusese.

— Fratele meu s-a bătut cu fratele tău.

— Atunci o să-l rup în bătaie pe frate-tău!

— Mai întâi să discutăm un pic, ce zici? i-a spus Erle. Dacă n-o să ne înţelegem cu vorba, atunci poţi să-l baţi pe fratele meu mai mic. Atunci eu sigur n-am să mă mai amestec...

— Şi dacă o să te amesteci, cum o să fie?

Băiatul acela l-a împins pe Erle câţiva paşi înapoi.

— Eu abia aştept să te amesteci tu, fiindcă vreau să vă rup în bătaie pe amândoi.

— Eu sigur nu mă amestec, a spus Erle, fluturând din mână. Mie îmi place să rezolv problemele cu vorba bună...

— O să rezolvi un căcat, a spus celălalt şi i-a şi tras un pumn. Mai întâi te rup pe tine cu bătaia şi după aceea pe frate-tău.

Erle se retrăgea pas cu pas şi în timpul acesta îl întreba pe băiatul mai mic:

— Ce legătură ai tu cu el? El de ce nu ştie de vorbă bună?

— El este fratele meu cel mai mare, a răspuns copilul cu mândrie. Eu mai am un frate mai mare.

Când Erle a auzit că mai avea un frate mai mare, a zis imediat:

— Stai aşa şi nu lovi!

Şi i-a spus fratelui mai mare, arătând spre Sanie şi spre băiatul mai mic:

— Nu e corect. Fratele meu mai mic l-a chemat pe fratele mai mare. Fratele tău mai mic şi-a chemat şi el fratele mai mare. Asta nu e drept. Dacă ai curaj, atunci lasă-l pe fratele meu mai mic să se ducă şi să îl cheme pe fratele cel mai mare. Ai curajul să te măsori cu fratele nostru cel mai mare?

— Nu e nimic în lumea asta să nu îndrăznesc să fac, a spus băiatul acela fluturându-şi mâna. Duceţi-vă şi aduceţi-l pe

li.uele vostru mai mare, că eu am să vă snopesc şi pe fratele uisiru, şi pe tine. Pe toţi vă rup în bătaie.

l .rle şi Sanie s-au dus şi l-au chemat pe Yile. Când acesta i .ijuns la locul faptei, nici nu a fost nevoie să se apropie prea mult, ca să-şi dea seama că acela era mai înalt decât el cu o jumătate de cap. Yile le-a spus lui Erle şi lui Sanie:

— Staţi aşa, să mă duc să mă uşurez.

Şi acestea fiind zise, a cotit şi a intrat pe o alee. După ce şi ,i făcut treaba, s-a întors, cu mâinile la spate, dar în fiecare mână avea câte o piatră colţuroasă. Yile s-a apropiat de acel băiat cu capul plecat şi l-a auzit spunând:

— Ăsta e fratele vostru mai mare? N-are curaj nici să ridice capul în faţa mea.

Când Yile a ridicat privirea, a ochit capul băiatului, după i are a ridicat piatra şi l-a pocnit drept în moalele capului. Băiatul a slobozit un strigăt şi atunci Yile i-a mai tras câteva lovituri în cap, până l-a doborât la pământ, cu capul însângerat. (,ând a văzut că nu se mai ridică, Yile a aruncat piatra, şi-a scuturat praful de pe mâini şi le-a făcut semn lui Erle şi Sanie, care încremeniseră de frică.

— Să mergem acasă! i-a îndemnat el.

Capitolul opt

I

Oamenii spuneau:

— Fiul lui Xu Sanguan l-a bătut aşa de rău pe băiatul fierarului Fang, că i-a crăpat ţeasta. Ba se aude chiar că i-a despicat-o în mai multe locuri, parcă era un pepene scăpat pe jos...

— Se spune chiar că dacă i-ar fi înfipt cuţitul de bucătărie în scăfârlie, i s-ar fi implântat de vreo doi, trei centimetri. I se vedeau creierii albi ca neaua. Asistentele de la spital spuneau că arătau precum tofu fiert din care ieşea abur fierbinte...

— Doctorul Chen i-a pus câteva zeci de copci...

— Dar cum să coşi o ţeastă aşa de tare ca a lui? Nu se ştie cum a izbutit...

— I-au cusut-o cu ace de oţel care sunt foarte groase, de zeci de ori mai groase decât acele cu care îţi coase cizmarul tălpile pantofilor..

— Nici măcar nişte ace aşa de groase n-ar putea să-i străpungă ţeasta.

— Se spune că i-au înfipt acele de oţel cu ajutorul unui ciocănel...

— Dar ar fi trebuit mai întâi să-i smulgă părul, ca să cureţe locul...

— Cum adică să cureţe locul?

— Adică să-i cureţe pielea capului de păr, ceea ce nu-i aşa de uşor, e ca şi cum ai smulge iarba de pe câmp. Cum ţeasta era atât de zdrobită, dacă smulgeau părul, îi smulgeau şi bucăţi

■ Ic ţeastă. Ce vreau să spun este că trebuia curăţat locul. Aşa ■ lace înainte de operaţie, se curăţă tot părul din jurul rănii. Şi m am păţit la fel anul trecut, când m-am operat de apendicită.

Xu Sanguan i-a spus lui Xu Yulan:

— Ai auzit ce vorbesc oamenii?

Oamenii ziceau:

— Doctorul Chen i-a salvat viaţa fiului fierarului Fang. A Mat în operaţie mai bine de zece ore...

— Capul băiatului a fost înfăşurat tot în bandaje, i-au mai lăsat doar ochii liberi, nasul şi un pic din gură...

— După ce a ieşit din sala de operaţie, fiul fierarului Fang a stat în salon mai bine de douăzeci de ore fără să scoată nici ici mai mic sunet. Abia ieri dimineaţă a deschis ochii...

— Băiatul fierarului Fang poate să mănânce doar puţin icrei, dar de cum ia o înghiţitură, scuipă tot. Ba îşi scuipă şi iahatul tot pe gură...

Xu Sanguan a întrebat-o pe Xu Yulan:

— Ai auzit ce zic oamenii?

Oamenii spuneau:

— Cât timp a stat în spital, băiatul fierarului Fang a avut nevoie de medicamente, de injecţii, ba în fiecare zi îi făceau şi perfuzii. Cine o să scoată atâţia bani? Cumva Xu Sanguan? Cumva He Xiaoyong? Oricum, Xu Yulan n-are cum să scape de beleaua asta, fiindcă indiferent cu cine a făcut copilul, toată lumea ştie că ea este mama.

— O să scoată Xu Sanguan toţi banii aceştia? El tot umbla încoace şi încolo şi zicea că He Xiaoyong ar trebui să-l ia pe Yile...

— Banii aceştia ar trebui să-i plătească He Xiaoyong, Xu Sanguan i-a crescut fiul degeaba vreme de nouă ani...

— Xu Sanguan s-a culcat degeaba cu mama lui Yile vreme de nouă ani. Hrăneşti un soldat o mie de zile, ca să-l foloseşti o zi. Dacă eu m-aş fi culcat degeaba cu o femeie vreme de nouă ani, iar fiul ei ar da de necaz, nici eu n-aş sări în ajutor, m-aş da deoparte...

— Ai dreptate...

— De ce? Nu mi se pare aşa de rău să te culci nouă ani cu o femeie atât de frumoasă ca Xu Yulan. Şi dacă fiul ei ar da de necaz, ar fi cât se poate de firesc să-i sari în ajutor. Iar ca să şi-o ia de nevastă, Xu Sanguan a pus la bătaie mulţi bani. Sunt soţ şi soţie, aşa că poţi spune oare că s-au culcat degeaba împreună?

— Credeţi că Xu Sanguan o să scoată banii?

— Nici vorbă, nici vorbă...

— Xu Sanguan a picat de prost timp de nouă ani. înainte nu ştia despre ce e vorba, aşa că nu era nici o problemă, dar acum, că ştie, dacă ar fi să plătească el, n-ar fi un nou prilej să se facă de ruşine?

Xu Sanguan i-a spus lui Xu Yulan:

—Ai auzit ce spun oamenii? Chiar dacă n-ai auzit pe de-a-ntregul, tot trebuie să fi auzit ceva... Fierarul Fang a venit de câteva

ori până acum, cerând să-i trimiteţi banii la spital cât mai iute. Cât ai reuşit să strângi împreună cu He Xiaoyong? De ce plângi? Ce rost mai are să plângi acum? Dacă Erle sau Sanie ar fi făcut vreo nefacută, aş fi fost în stare să-l şterg şi la fund pe fierarul Fang... dar Yile nu-i copilul meu. L-am crescut degeaba timp de nouă ani. Câţi bani mi-a mâncat el în tot amarul ăsta de vreme? M-am purtat prea frumos cu He Xiaoyong, nu m-am dus să mă socotesc cu el până acum. N-ai auzit ce spun oamenii? Păi, toţi spun că sunt prea bun la suflet, că să fi fost altul în locul meu, i-ar fi tras lui He Xiaoyong o bătaie soră cu moartea... Nu veni acuşi să te sfătuieşti cu mine, fiindcă îţi zic că toată beleaua asta n-are nici o legătură cu mine. E treaba familiei

I Ic. Nu i-ai auzit ce spun? Spun că dacă eu scot banii acum,
înseamnă că am căzut iar de prost... Hai, gata, gata! Nu mai
plânge! Plângi în fiecare zi, chiar că mă scoţi din sărite! Uite
Mim facem, du-te şi spune-i lui He Xiaoyong că eu şi cu tine
suntem împreună, ca soţ şi soţie, de zece ani, că Yile mi-a zis
i .11.1 vreme de nouă ani, asa că eu nu i-l trimit acum la usă si
un să-l cresc mai departe, însă de data aceasta e musai să scoată
I unii. Altfel, am să-mi pierd de tot onoarea în faţa oamenilor...
M.una lui de nenorocit, că ieftin mai scapă He Xiaoyong ăsta!

)

Xu Yulan a venit în faţa lui Xu Sanguan şi l-a anunţat că pleacă să-l vadă pe He Xiaoyong. In momentul acela, Xu Sanguan stătea pe un scăunel în cameră şi rupea nişte cârpe, ca să facă un mop. Când a auzit vorbele femeii, şi-a frecat nasul, s-a şters la gură cu dosul palmei fără să spună nimic, după care a continuat să-şi vadă de treaba lui.

— Mă duc să-l văd pe He Xiaoyong fiindcă mi-ai cerut tu, nu fiindcă aşa vreau eu, a spus Xu Yulan. De fapt, eu am jurat de multă vreme să nu mai dau ochii cu el pentru tot restul vieţii.

După o clipă, a continuat:

— Să mă aranjez un pic sau să mă duc la el ciufulită şi neîngrijită?

Xu Sanguan s-a gândit în sinea sa: „Vrea să se aranjeze ca să se ducă să-l vadă pe He Xiaoyong? Adică vrea să se gătească în oglindă, să-şi pieptene bine părul şi să-l ungă cu ulei, să-şi dea cu cremă *Fulg de zăpadă,* să se îmbrace cu puloverul fin, tricotat, să-şi scuture pantofii de praf? Şi ar mai fi şi eşarfa aceea de mătase, pe care să şi-o pună la gât şi apoi să se ducă bucuroasă să-l vadă pe ticălosul de He Xiaoyong, din pricina căruia am picat de prost timp de nouă ani?“ Xu Sanguan a aruncat cât colo mopul, s-a ridicat în picioare şi a zis:

— Fir-ai tu să fii, nu cumva vrei să te duci iar să te tragă He Xiaoyong de ţâţe? Nu cumva vrei să-ţi faci iar mendrele cu el? îţi stă capul la găteli, altfel nu poţi să te duci, aşa-i? Ia

i i !>ine si du-te neîngrijită şi ciufulită şi mai dă-ţi cu nişte
■ misă pe faţă!

Dacă ar fi să mă mânjesc pe faţă cu cenuşă şi să mă duc
< mfulită, n-ar zice He Xiaoyong: „Veniţi încoace s-o vedeţi pe nevasta lui Xu Sanguan"?

Xu Sanguan s-a gândit atunci că avea dreptate Xu Yulan şi n ar fi vrut cu nici un chip ca nenorocitul de He Xiaoyong să i ula pe seama lui, aşa că i-a zis femeii:

— Atunci du-te mai întâi şi aranjează-te şi după aceea por-**neşte** iute la drum!

Xu Yulan s-a îmbrăcat cu puloverul cel fin, tricotat, peste i are şi-a pus o jachetă de culoare kaki închis, cu gulerul răsfrânt, pe care l-a aranjat în aşa fel încât să lase la vedere cât mai mult ilin puloverul tricotat. Apoi şi-a pus eşarfa de mătase la gât. Mai întâi a legat-o pe piept, dar când s-a uitat în oglindă, şi-a il.it seama că îi acoperea puloverul, aşa că şi-a tras eşarfa într-o parte şi a îndesat-o sub guler. S-a mai uitat o dată în oglindă şi a făcut un nod, după care a lăsat eşarfa să-i atârne pe piept, peste guler.

învăluită în mireasma cremei de faţă *Fulg de zăpadă,* a pornit spre casa lui He Xiaoyong. Cele două capete ale eşarfei, trase pe deasupra gulerului, îi fluturau în vânt de parcă erau doi puişori care băteau din aripi. Femeia a străbătut două intersecţii, .1 intrat pe o străduţă şi a ajuns în faţa casei lui He Xiaoyong. Acolo a văzut în faţa uşii o femeie de vreo treizeci de ani, slabă ca o prăjină de bambus, care freca rufele pe o scândură. Şi-a dat seama numaidecât că aceea era nevasta lui He Xiaoyong. I ot aşa slabă era şi acum zece ani, când mergea cu el pe stradă şi pufnea ori de câte ori dădeau nas în nas cu Xu Yulan. Iar ea, la rândul ei, nu-şi putea stăpâni chicoteala, la gândul că He Xiaoyong îşi luase o nevastă fără sâni şi fără fund. Acum femeia tot aşa era, fără sâni; de fund nu putea să-şi dea seama, pentru că stătea pe un scăunel.

Xu Yulan a strigat înspre uşa deschisă:

— He Xiaoyong, He Xiaoyong!

— Cine-i acolo?

Bărbatul a scos capul pe geamlâcul de la etaj, dar când a văzut că era Xu Yulan, s-a speriat şi s-a tras imediat înapoi. După câteva clipe, a reapărut la fereastră şi a privit în jos către femeia aceea mai frumoasă decât nevasta lui, femeia cu care făcuse dragoste, cu care se întâlnea deseori pe stradă, dar care nu mai vorbea cu el — această femeie care îi zâmbea acum.

— De ce ai venit aici? a întrebat He Xiaoyong bâlbâindu-se.

— He Xiaoyong, a spus femeia, nu te-am mai văzut de mult. Te-ai îngrăşat, îţi atârnă guşa.

Auzindu-şi nevasta cum trage un scuipat a dezgust, He Xiaoyong a zis iar:

— De ce ai venit?

— Vino jos! Vino jos şi îţi spun, i-a răspuns Xu Yulan.

He Xiaoyong şi-a privit nevasta şi a spus:

— Nu cobor. Mi-e bine aici, sus. De ce aş coborî?

— Vino jos! Vino jos, că-i mai uşor să vorbim aşa, a zis Xu

Yulan.

— Eu stau aici, a fost răspunsul bărbatului.

Xu Yulan s-a uitat la nevasta lui He Xiaoyong şi i s-a adresat din nou bărbatului, râzând:

— He Xiaoyong, nu-i aşa că n-ai curaj să cobori?

He Xiaoyong şi-a privit din nou femeia şi apoi a spus cu voce joasă:

— De ce n-aş avea curaj...?

în clipa aceea, nevasta lui n-a mai rezistat - s-a ridicat în picioare şi i-a spus:

— He Xiaoyong, coboară odată! Ce poate să-ţi facă? Să te mănânce cumva?

Bărbatul i-a ascultat sfatul si, stând în fata lui Xu Yulan, a zis:

— Hai, să te auzim! Dacă ai vreo vorbă de spus, spune-o repede! Dacă ai vreun vânt de slobozit, slobozeşte-l mai repede!

— Am venit să-ţi dau o veste bună, a spus Xu Yulan hlizindu-se. Xu Sanguan a zis că nu vine să-ţi ceară socoteală, aşa

| ilc azi înainte poţi să stai liniştit. De fapt, Xu Sanguan "u să vină cu cutitul să te facă bucăţi, fiindcă i-ai lăsat nevasta l'ic.i. în ultimii nouă ani, el ţi-a crescut fiul şi dacă te-ar fi tăiat ı м bucăţi, n-ar fi avut nimeni nimic de zis. Xu Sanguan a mai ■ pus că el nu mai vrea înapoi toţi banii pe care i-a cheltuit cu i il<- şi că o să-l crească pe băiat mai departe. He Xiaoyong, hai i .ii scăpat ieftin, nu glumă! Altul a scos bani din buzunar şi ţ i i crescut fiul, tu ai fost un tată de-a gata, nici n-ai cheltuit n un sfanţ, nici nu te-ai ostenit. Dar Xu Sanguan a fost păgubit, nu glumă: din ziua în care s-a născut Yile, n-a fost chip i el să pună geană pe geană toată noaptea, căci Yile plângea numna şi atunci era nevoit să-l poarte în braţe prin cameră, • I. ,i lungul şi de-a latul, ca să-l potolească. Numai dacă îl ţineai 111 braţe adormea. Scutecele tot Xu Sanguan i le-a spălat. In plus, în fiecare an îi făcea câte un rând de haine noi şi mai 11 cbuia să-l hrănească zi de zi, şi zău că mănâncă mai mult ca mine. He Xiaoyong, Xu Sanguan a zis că el nu vine să se .moţească cu tine, doar că tu trebuie să scoţi acum banii i licltuiţi de fierarul Fang prin spital cu băiatul lui...

— Ce treabă am eu cu băiatul fierarului Fang care a stat in spital? a întrebat He Xiaoyong.

— Băiatul tău i-a zdrobit ţeasta...

— Eu n-am nici un băiat, a răspuns He Xiaoyong. De când .mi eu un băiat? Am doar două fete - pe una o cheamă Xiaoying, iar pe cealaltă Xiaohong.

— Nenorocitule! a spus Xu Yulan, arătând cu degetul spre el, ameninţător. Ai uitat cum atunci, vara, ai profitat că se dusese tata la budă şi m-ai tras în pat? Javră ce eşti! Cu ce am greşit eu într-o altă viaţă, ca să îngădui să ajungă sămânţa ta iu burta mea?

He Xiaoyong i-a împins degetul la o parte şi i-a spus:

— Cum aş fi putut eu să-mi prăpădesc sămânţa pe una ca line? Ala e copilul lui Xu Sanguan, şi în afară de el mai sunt încă doi pe care i-a semănat în burta ta..

— O, Cerule, ai milă de mine!

Xu Yulan s-a pornit pe plâns şi a continuat printre suspine:

— Oricine îl vede pe Yile spune că semănaţi ca două picături de apă. Degeaba vrei tu acum să scapi. Numai dacă o să-ţi arzi faţa în foc sau dacă o să ţi-o stâlceşti cu cărbuni încinşi mai poţi să scapi de vină. Mai cu seamă că Yile îţi seamănă tot mai mult pe zi ce trece...

Văzând că se adunaseră oameni la poartă, nevasta lui He Xiaoyong a strigat:

— Ia uitaţi-vă, ia uitaţi-vă! Nici nu s-a întunecat afară şi neruşinata asta a venit aici să-mi fure bărbatul!

La auzul acestor vorbe, Xu Yulan s-a întors spre ea şi a spus:

— Şi de-ar fi să fur vreun bărbat, tot n-aş veni după unul ca He Xiaoyong! Fecioară fiind, eram frumoasă ca o floare de jad. Toată lumea îmi spunea Xi Shi Gogoşica. Eu n-am avut nevoie de He Xiaoyong şi l-am aruncat cât colo, doar că tu l-ai cules de pe jos de parcă era vreo comoară.

Atunci, nevasta lui He Xiaoyong s-a apropiat şi i-a tras lui Xu Yulan o palmă de toată frumuseţea drept peste faţă. Nici Xu Yulan nu s-a lăsat mai prejos şi i-a întors palma numaidecât. Intr-o clipită, cele două s-au şi apucat de păr, trăgându-se una pe cealaltă când încoace, când încolo. Cu mâinile înfipte în părul lui Xu Yulan, nevasta lui He Xiaoyong striga:

— He Xiaoyong, He Xiaoyong...

Bărbatul a sărit şi a apucat-o pe Xu Yulan de încheieturi şi i le-a răsucit cu putere, făcând-o să tragă un ţipăt şi să îi dea drumul nevestei lui. Apoi He Xiaoyong i-a cârpit o palmă peste faţă cu atâta furie încât a trântit-o în fund. De îndată, femeia a început să plângă în timp ce îşi freca faţa, ca să-şi aline durerea.

— He Xiaoyong, ar trebui să fii tăiat în bucăţele cu o mie de cuţite. Nemernicule, ţi-au mâncat câinii sufletul...

Apoi, Xu Yulan s-a ridicat în picioare şi, ameninţându-l pe bărbat cu degetul, a spus:

— He Xiaoyong, stai tu puţin aşa, că n-ai să mai apuci ziua de mâine! O să-l trimit pe Xu Sanguan cu satârul după tine şi o să te facă bucăţele. N-ai să apuci ziua de mâine...

Insă Xu Sanguan nu a susţinut condamnarea la moarte a Iul He Xiaoyong, pronunţată de Xu Yulan, după ce luase bătaie, i .nul femeia s-a întors acasă, el încă se mai muncea cu mopul. ı siovită, Xu Yulan s-a aşezat în faţa lui, plânsă toată. N-a trecut multă vreme până când lacrimile au pornit iar la vale. Văzând-o In ce hal arăta, Xu Sanguan şi-a dat seama că nu venise cu banii, i .1 că i-a spus:

- Ştiam că ai să te întorci cu mâinile goale.

— Xu Sanguan, du-te şi fa-l bucăţi pe He Xiaoyong! l-a îndemnat ea.

— Ce dracu te-ai înmuiat aşa când l-ai văzut? Nu i-ai cerut lunii, aşa-i?

— Xu Sanguan, du-te şi fa-l bucăţi pe He Xiaoyong!

— Uite ce-ţi spun eu, dacă nu te duci să-i ceri bani, mâine lu i arul Fang vine cu oameni să ne umfle lucrurile. O să-ţi ia patul, masa, hainele, crema *Fulg de zăpadă,* eşarfa de mătase, t) să-ţi ia, la dracu', tot ce e de luat, a avertizat-o Xu Sanguan.

Xu Yulan a spus pe un ton plângăcios:

— Eu le-am cerut bani, dar n-au vrut să-mi dea, ba, dimpo-
ii i vă, mi-au smuls părul din cap, m-au pocnit peste faţă. Xu Sanguan, laşi tu să scape aşa de uşor pe cineva care ţi-a umilit .nât de rău nevasta... Xu Sanguan, te rog eu, du-te şi taie-l în bucăţi pe He Xiaoyong. Ieri am ascuţit satârul din bucătărie. 1 >u-te şi ciopârţeşte-l!

— Şi dacă am să fac aşa ceva, după aia ce-o să se întâmple cu mine? i-a răspuns Xu Sanguan. Eu îl omor pe He Xiaoyong şi mă duc la puşcărie. Pe mine o să mă execute şi tu ce mă-ta o să faci atunci, că o să rămâi o nenorocită de văduvă?!

La auzul acestor vorbe, Xu Yulan s-a ridicat în picioare, a ieşit din cameră şi s-a aşezat pe pragul de la intrare. Când a văzut-o stând acolo, Xu Sanguan a priceput numaidecât ce avea de gând să facă. Ea şi-a fluturat batista cu care îşi ştersese lacrimile şi a început să se jelească în gura mare:

— Ce păcate am avut eu într-altă viaţă? I-am îngăduit Iui I le Xiaoyong să profite de mine şi m-a mai lăsat şi grea. Şi nu mai zic că m-a lăsat grea, dar i-am şi născut un fiu, pe Yile. Şi de parcă nu era de ajuns, neisprăvitul ăsta a mai şi dat de belea...

Xu Sanguan i-a zis pe un ton apăsat, din cameră:

— Intră naibii în casă! Chiar vrei să ştie toată lumea că am picat de prost?

— Şi nu era de ajuns că a intrat Yile în belea, dar Xu Sanguan zice că lui nu-i pasă nici cât negru sub unghie! Păi, lui nu-i pasă, şi nici lui He Xiaoyong nu-i pasă. Ăla nu doar că nu vrea să scoată nici un ban, dar mi-a mai smuls şi părul din cap, m-a şi pocnit peste faţă. He Xiaohong a greşit faţă de Cer, aşa că n-o să moară el de moarte bună. Dar ce zic eu? Nici nu mai are rost să-mi bat gura degeaba, fiindcă nu ştiu ce o să ne facem mâine, când o să vină oamenii fierarului Fang. încotro s-o apuc eu acuşi?

Yile, Erle şi Sanie, auzindu-şi mama cum se tânguie, au venit în fugă, să vadă ce se întâmplă.

— Mămico, nu mai plânge! Hai degrabă în casă! a spus Yile.

—- Mămico, nu mai plânge! De ce plângi? a întrebat-o Erle.

— Mămico, nu mai plânge! Cine-i He Xiaoyong? a zis şi Sanie.

Şi vecinii ieşiseră să vadă ce era cu-atâta zarvă.

— Xu Yulan, nu mai plânge, că-ţi faci rău singură... Xu Yulan, de ce plângi? Pentru ce plângi?

— Uite ce, mama plânge pentru că Yile... le-a spus Erle vecinilor.

— Erle, taci din gură! i-a poruncit Yile.

— Nu tac deloc! a răspuns Erle. Uite cum stă treaba, Yile nu-i făcut de mama si de tata...

— Erle, te snopesc în bătaie dacă mai spui ceva, a intervenit Yile.

— Pe Erle l-au făcut He Xiaoyong şi mama, a continuat Erle...

Yile i-a tras una peste gură lui Erle, iar acesta a început să

plângă amarnic. Auzind din casă tot tărăboiul, Xu Sanguan)i .1 spus în sinea sa: „Yile, jigodia asta, îndrăzneşte să dea în lU ia tul meu?“ A ieşit imediat şi i-a pocnit şi el una peste faţă lui Vile, apoi l-a proptit în zid şi i-a spus, amenin ţându-l cu degetul:

— Jigodie, taică-tu m-a chinuit pe mine! Crezi că ai să poţi >i III să-mi chinuieşd băiatul?

Yile, care primise una de la Xu Sanguan pe neaşteptate, îşi licca palmele de zid. In timpul acesta, Xu Yulan bocea, amenin-(.iiulu-l cu degetul pe Xu Sanguan:

— Eu am o soartă crudă, dar Yile, copilaşul meu, are o soartă i mai crudă! Xu Sanguan nu-l vrea, He Xiaoyong nu-l vrea nici 11, aşa că el este un copil care n-are cui spune „tată“...

— Xu Yulan, a intervenit un vecin, trimite-l pe Yile să-l caute pe He Xiaoyong! Cui nu i s-ar înmuia inima, văzându-şi propriul copil în necaz? He Xiaoyong ăsta n-are nici un fiu, doar două fete. Când o să-l vadă pe Yile, o să lăcrimeze negreşit.

La auzul acestor vorbe, Xu Yulan a încetat să mai plângă şi, cu ochii pironiţi asupra lui Yile care stătea lângă zid şi îşi muşca buzele, a spus:

— Yile, ai auzit? Du-te degrabă! Du-te şi caută-l pe He Xiaoyong. Du-te şi strigă-1, strigă-l „tată“...

— Nu vreau, a spus Yile, care stătea lipit de zid şi scutura din cap.

— Yile, i-a spus Xu Yulan, ascultă ce-ţi spune mama! Du-te degrabă! Strigă-l pe He Xiaoyong „tată“ şi dacă nu răspunde, mai strigă-l o dată...

— Nu vreau! continua să se încăpăţâneze Yile, scuturând din cap.

— Ia încearcă tu să nu te duci, i-a spus Xu Sanguan, amenin ţându-l cu degetul. încearcă să nu te duci şi ai să vezi cum le rup în bătaie!

Acestea fiind zise, Xu Sanguan s-a apropiat de Yile şi l-a smuls de lângă zid, după care l-a împins câţiva paşi, dar de îndată cc l-a eliberat din strânsoare, Yile s-a întors în acelaşi loc. Xu Sanguan a întors capul şi a văzut că Yile stătea din nou lipit acolo, aşa că a ridicat mâna şi s-a repezit spre el să-l pocnească, după cum îi promisese, însă când tocmai voia să-i tragă o palmă, l-a străfulgerat un gând, aşa că a lăsat mâna în jos zicând:

— Fir-ar mama mă-sii de treabă! Yile ăsta nu-i copilul meu, deci nu pot să dau în el după cum am chef.

Odată ce a rostit aceste vorbe, Xu Sanguan s-a îndepărtat, dar imediat Yile a spus cât se poate de răspicat:

— Eu nu mă duc. He Xiaoyong nu-i tatăl meu. Xu Sanguan e tata!

— Du-te-n mă-ta! i-a zis Xu Sanguan, după care s-a adresat vecinilor: Ia uitaţi-vă la licheaua asta! Crede că poate să mă încurce pe mine cu aşa ceva!

Xu Yulan, care stătea tot pe prag, a început iar să se vaite, spunând:

— Oare ce păcate am avut eu într-o viaţă anterioară...?

Acum jeluirea lui Xu Yulan nu mai stârnea interesul nimă-

nui şi a tot repetat vorbele acestea de câteva ori, doar că vocea îi era răguşită de atâta efort; fără limpezimea şi inflexiunile sale obişnuite, devenea o voce stinsă şi fără farmec. îşi flutura batista întruna, dar din ce în ce mai fără vlagă şi sufla din ce în ce mai greu. Vecinii se împrăştiau care încotro, ca şi cum spectacolul se isprăvise deja. Şi soţul ei se îndepărtase, fiindcă Xu Sanguan se obişnuise de mult cu bocetele ei, iar în momentele acelea nici nu i se mai părea că nevasta lui plânge, era ca şi cum ar fi stat pe prag şi ar fi împletit pulovere. Apoi s-au îndepărtat şi Erle şi Sanie, dar nu pentru că îşi pierduseră interesul pentru plânsul tot mai stins al mamei lor, ci pentru că văzându-i pe cei-lalţi că se îndepărtează, văzându-l pe tatăl lor că pleacă, atunci s-au gândit s-o ia şi ei din loc.

Numai Yile rămăsese încremenit. A stat tot timpul lipit de zid, cu palmele la spate, zgâriind cărămizile. După ce au plecat toţi, s-a apropiat de mama lui, care se rezema de tocul uşii. Nu-şi mai flutura batista, ci îşi sprijinea bărbia în palmă. Când l-a văzut pe Yile în faţa ei, lacrimile care se opriseră au început din nou să i se rostogolească fierbinţi pe obraji.

Mamă, nu mai plânge! a îndemnat-o Yile. Am să mă >lm l.i He Xiaoyong şi am să-i spun „tată“.

(ând băiatul a ajuns la uşa lui He Xiaoyong, a văzut două li I iţe puţin mai mici decât el, care se jucau cu elasticul. Săreau . II braţele desfăcute şi codiţele lor săltau odată cu ele.

Voi sunteţi fetele lui He Xiaoyong? le-a întrebat el. \mnci, sunteţi surorile mele.

(iele două fetiţe n-au mai sărit, ci una s-a aşezat pe prag, ui cealaltă s-a lipit de ea; stăteau îngrămădite una într-alta şi . uitau la el. Când i-a văzut pe He Xiaoyong şi pe nevasta lui i i nespus de slabă ieşind din casă, Yile i s-a adresat bărbatului:

— Tăticule!

— Ţi-a venit bastardul, a spus nevasta lui He Xiaoyong. I ,i să văd ce faci acum!

— Tăticule! şi-a repetat Yile chemarea.

— N-ai de gând să-l goneşti de aici? a întrebat nevasta lui I Ic Xiaoyong.

— Tăticule! a mai rostit o dată Yile.

— Cine e tac-tu? a spus pe ton răstit He Xiaoyong. Marş •Ir aici!

Yile şi-a şters nasul, după care a continuat:

— Mama mi-a spus că dacă te strig o dată şi nu-mi răspunzi, nunei să mai strig de câteva ori. Eu te-am strigat de patru ori şi tot nu m-ai luat în seamă, ba chiar m-ai luat la goană, aşa i ă am să plec.

Capitolul zece

)

Fierarul Fang a venit la Xu Sanguan şi i-a cerut să ducă imediat banii la spital.

— Dacă nu duci banii, a spus el, cei de la spital nu îi mai dau nici un fel de medicamente copilului meu.

— Eu nu sunt tatăl lui Yile, i-a răspuns Xu Sanguan, aşa că n-ai nimerit omul potrivit. Ar trebui să te duci la Fie Xiaoyong.

— Dar de când nu mai eşti tu tatăl lui Yile? l-a întrebat fierarul Fang. De dinainte ca el să-mi nenorocească băiatul sau de după aceea?

— Bineînţeles că de dinainte, a răspuns Xu Sanguan. Ia gândeşte-te, eu am fost luat de prost vreme de nouă ani. In toţi anii ăştia, i-am crescut copilul lui He Xiaoyong, aşa că dacă acum am să scot tot eu banii pentru spitalizarea băiatului tău, chiar înseamnă că sunt prostul proştilor.

La auzul acestor vorbe, fierarul Fang s-a gândit că omul are într-adevăr dreptate. Prin urmare, s-a dus la He Xiaoyong şi i-a spus:

— Ţi-ai bătut joc de Xu Sanguan vreme de nouă ani şi el ţi-a crescut copilul în tot acest timp. Există o vorbă în popor care spune că „De primeşti o picătură de apă trebuie să dai înapoi apă cât pentru un potop întreg". Acum, în contul celor nouă ani, se cade ca tu să dai banii pentru spitalizarea băiatului meu.

— Pe ce te bazezi când spui că Yile e copilul meu? s-a interesat He Xiaoyong. Pe faptul că băiatul ăla seamănă cu mine? I >.n pe lumea asta sunt mulţi oameni care seamănă unii cu >«lţii.

1)upă ce ce a rostit aceste vorbe, a scos de pe fundul unui . ulăr permisul de rezidenţă, l-a deschis şi i l-a vârât în faţă fierai ului Fang.

— Priveşte aici, este scris cumva numele Xu Yile? Este sau nu? Nu este... La cine o fi scris numele Xu Yile pe permisul • l< rezidenţă, ăla să plătească pentru spitalizarea băiatului tău! i spus el.

Cum nici He Xiaoyong nu voia să scoată bani din buzunar, in cele din urmă fierarul Fang s-a dus la Xu Yulan şi i-a spus:

— Xu Sanguan zice că Yile nu-i copilul lui, şi la fel zice şi I Ic Xiaoyong. Nici unul nu recunoaşte că i-ar fi tată, aşa că • II am venit la tine pentru că Yile nu are decât o mamă.

Auzind vorbele fierarului, femeia şi-a acoperit faţa cu palmele şi a început să plângă în hohote. Fierarul stătea lângă ca şi aştepta răbdător să isprăvească odată cu bocetele.

— Dacă tot nu veniţi cu banii, a continuat el, am să mă văd nevoit să vin eu cu oameni care să vă ia din casă orice o fi de valoare. Şi n-am să mă las până nu plec cu lucruri de aici... Eu, fierarul Fang, ce zic, aia fac!

După două zile, fierarul s-a înfiinţat la poarta lor cu vreo şapte oameni care trăgeau după ei două cărucioare cu platformă. Aproape că au umplut aleea. Era pe la ora prânzului. Xu Sanguan tocmai voia să plece de acasă, când i-a văzut venind, în frunte

cu fierarul Fang, şi a ştiut că bunurile din casa lui urmau să lie luate cu japca, aşa că s-a întors spre Xu Yulan şi i-a spus:

— Pregăteşte şapte pahare, fierbe un ibric de apă. Mai sunt ceva frunze de ceai în borcanul de colo? Hai, că avem musafiri. Sunt şapte!

Xu Yulan se întreba cine ar fi putut să fie. S-a dus la uşă să se uite, iar în clipa în care l-a văzut pe fierarul Fang s-a albit la faţă şi i-a spus soţului ei:

— Vin să ne ia lucrurile din casă!

— Şi dacă vin să ne ia lucrurile, tot oaspeţi sunt. Du-ti mai repede şi pregăteşte ceaiul!

Când fierarul şi oamenii lui au ajuns la uşă, au lăsat deopartr cărucioarele şi s-au aşezat binişor afară.

— Nici eu n-am încotro, a spus fierarul Fang. Ne ştim di mai bine de douăzeci de ani şi n-am avut nimic de împărţit până acum... N-am încotro. Fiul meu e în spital şi aşteapu banii, fără ei nu mai primeşte nici un tratament. După ce Yile al vostru i-a făcut ţeasta zob, am venit eu la uşa voastră să fac scandal? Nu, v-am aşteptat la spital să aduceţi banii. Am răbdat deja două săptămâni...

In clipa aceea, Xu Yulan s-a aşezat pe prag şi şi-a desfăcut braţele, ca şi cum ar fi vrut să le stea în cale.

— Nu-mi luaţi lucrurile din casă! Nu mi le duceţi de-aici! Pentru casa asta am trudit zece ani, aici e viaţa mea. Zece ani mi-am luat de la gură, ca să am ce am astăzi. Vă rog din suflet să nu intraţi! Să nu intraţi şi să mă lăsaţi fără lucruri..., se văita femeia.

Xu Sanguan i-a spus lui Xu Yulan:

— Au venit cu toţii, şi-au adus şi cărucioarele, aşa că nu o să plece ei acum doar pentru că te-au auzit pe tine cum slobozeşti toate vorbele astea. Ridică-te şi pregăteşte-le ceaiul!

Auzind vorbele bărbatului ei, Xu Yulan s-a ridicat, şi-a şters lacrimile şi s-a dus să fiarbă apa. După plecarea ei, Xu Sanguan le-a spus bărbaţilor care veniseră:

— Intraţi şi luaţi lucrurile! Luaţi cât puteţi, dar nu luaţi din lucrurile mele! Beleaua în care a intrat Yile n-are nici o legătură cu mine, aşa că de lucrurile mele să nu vă atingeţi!

Xu Yulan stătea lângă sobă şi fierbea apa, însă prin uşa deschisă i-a văzut cum au intrat în casă şi au început să scormonească prin cufere. Apoi au luat masa, după aceea şi scăunelele şi le-au pus pe toate pe cărucioare. Un individ a înşfăcat câteva dintre hainele lui Xu Yulan şi le-a pus şi pe acelea tot pe cărucior. Cele două cufere pe care le adusese ea ca zestre au fost aşezate şi ele pe cărucioare, iar apoi au mai înghesuit şi Imii i (upoane de mătase, din care nu se îndurase niciodată • l l.u ă ceva. Acum bietele mătăsuri atârnau molatice peste li două cufere.

Xu Yulan i-a privit cum adună lucrurile şi îi lasă casa goală, i nu iand a fiert ea apa pentru ceai şi a pregătit şapte ceşti, nu ni era nici o masă pe care să le servească musafirilor bunătate ,1. (cai. L-a văzut apoi pe Xu Sanguan cum îi ajută să scoată il.ua şi măsuţa pe care mâncau şi pe care obişnuiau copiii să-şi

11, i temele. Şi pe aceasta au cocoţat-o pe cărucior. Apoi, probabil din pricină că se agitase prea mult, Xu Sanguan s-a oprit MI loc, să-şi tragă sufletul şi să-şi şteargă sudoarea de pe faţă. In iot acest timp, lacrimile femeii curgeau nestăvilite.

Aţi mai văzut cumva pe cineva în lumea asta care să sară Iu ajutorul celor ce vin să-i care totul din casă? Ba chiar să se ıı.uluiască mai abitir decât ei! a oftat ea.

în cele din urmă, fierarul Fang şi încă doi indivizi au luat i patul în care dormeau Xu Yulan şi Xu Sanguan. Când a văzut 0 asemenea grozăvie, Xu Sanguan a spus grăbit:

— Nu se poate să luaţi patul, o jumătate din el este a mea.

— Dacă e ceva în casa asta care face bani, atunci este chiar patul, i-a răspuns fierarul Fang.

— Ne-aţi luat masa unde mâneam şi jumătate din ea era a mea. Acum, dacă aţi luat masa, măcar lăsaţi-ne patul, a continuat Xu Sanguan.

Privind casa deja golită, fierarul Fang a încuviinţat din 1 ap şi a spus:

— Lăsaţi-le patul, că altfel la noapte n-au unde să pună capul jos!

După ce au legat cu sfoară masa, cuferele şi celelalte lucruri, s au pregătit de plecare. Doi bărbaţi au urnit cărucioarele din loc, iar fierarul Fang a anunţat:

— Noi am plecat!

Xu Sanguan a dat din cap, zâmbind către ei, în timp ce Xu Yulan, rezemată de tocul uşii, cu lacrimile şiroaie pe obraji, le-a spus:

— Beţi mai întâi câte o gură de ceai şi apoi puteţi pleca!

Fierarul Fang a scuturat din cap şi i-a răspuns:

— Nu mai bem.

— Deja v-am făcut ceaiul şi vi l-am pus pe jos în bucătărie. Plecaţi după ce îl beţi, că doar vi l-am pregătit special...

Fierarul Fang a privit-o pe Xu Yulan şi a spus:

— Atunci să-l bem înainte de plecare.

S-au dus cu toţii în bucătărie şi au băut ceaiul. Xu Yulan s-a aşezat pe prag, aşa încât, după ce au terminat de băut ceaiul, bărbaţii au fost nevoiţi să treacă pe lângă ea. Privindu-i cum pornesc la drum, trăgând de cărucioare, Xu Yulan a izbucnit în plâns.

— Nu mai vreau să trăiesc nici o zi, spunea ea printre sughiţuri. Mi-a ajuns viaţa asta şi o să-mi fie mult mai bine dacă am să mor. Moartă nu mai e nevoie să mă chinui atât, nu mai trebuie să fac de mâncare pentru bărbat şi pentru copii, să le spăl hainele. N-am să mai trudesc, n-am să mai sufăr. Moartea o să mă elibereze, o să-mi fie mai uşor decât atunci când eram fată...

Fierarul Fang şi ai lui tocmai se pregăteau să plece, însă auzind-o pe Xu Yulan cum se jelea, a lăsat jos căruciorul şi le-a spus celor doi soţi:

— In cărucioarele astea două sunt înghesuite lucrurile voastre. Eu, fierarul Fang, n-am să le vând imediat, ci le mai ţin la mine acasă preţ de câteva zile. Vă dau trei zile, hai, chiar patru, şi dacă veniţi cu banii, eu, fierarul Fang, vi le aduc înapoi

pe toate şi le pun la locul lor.

— De fapt, ea ştie foarte bine că n-ai încotro, i-a răspuns Xu Sanguan, doar că în clipa de faţă îi e greu să accepte lucrul acesta.

Apoi s-a lăsat pe vine şi i-a spus nevestei lui:

— Nici fierarul Fang n-are ce face, că doar ştii bine că şi băiatul tău i-a zdrobit ţeasta copilului lui. Fierarul Fang s-a purtat foarte frumos cu noi, să fi fost altul în locul lui, de mult ne făcea geamurile ţăndări...

Xu Yulan îşi acoperise faţa şi bocea de mama focului. Xu Sanguan a făcut semn cu mâna spre fierarul Fang şi i-a spus:

— Voi plecaţi de aici! Plecaţi!

Xu Sanguan privea cum toată agoniseala lor, tot ce adunase m casa aceasta împreună cu Xu Yulan, vreme de zece ani, fusese încărcată în cele două cărucioare care se duceau acum clăti-iilndu-se pe alee. După ce cărucioarele ajunse la intersecţie au dispărut după colţ, lacrimile lui Xu Sanguan s-au pornit nemiloase. S-a aşezat lângă Xu Yulan pe prag şi s-au pus •imândoi pe bocit.

Capitolul unsprezece

A doua zi, Xu Sanguan i-a chemat pe Erle şi pe Sanie şi le-a spus:

— Acum numai voi doi îmi mai sunteti fii. Să tineri minte > > > cine ne-a adus în halul ăsta! Am ajuns să nu mai avem în casă nici măcar un scăunel al nostru. In locul unde stati voi acum > era o masă; în locul unde stau eu erau două cufere care au dispărut. Casa noastră era plină de lucruri, iar acum e goală-goluţă. In momentul de faţă, să dorm în casa mea e ca şi cum aş dormi afară, în câmp. Să nu uitaţi cine ne-a adus în halul ăsta!

— Fierarul Fang, au spus într-un glas cei doi copii.

— Nu fierarul Fang, a continuat Xu Sanguan, ci He Xiaoyong. De ce el? Pentru că He Xiaoyong a lăsat-o grea pe ascuns pe mama voastră cu Yile, iar Yile i-a crăpat ţeasta băiatului fierarului Fang. Spuneţi voi, nu He Xiaoyong ne-a pricinuit tot răul?

Băieţii au încuviinţat din cap.

— Aşa că... Xu Sanguan a luat o gură de ceai şi a continuat:

— Aşa că atunci când veţi creşte, trebuie să vă răzbunaţi pe He Xiaoyong. Le ştiţi pe cele două fete ale lui? Le ştiţi. Ştiţi cum le cheamă? Nu-i nimic dacă nu ştiţi. E de ajuns să le recunoaşteţi. Să ţineţi minte: când o să crească mari, să le violaţi pe amândouă!

După ce a dormit o noapte în casa goală, Xu Sanguan a simţit că nu mai poate continua aşa şi că, oricare ar fi fost situaţia, nrbuia neapărat să-şi aducă înapoi lucrurile luate de fierarul I .mg. Prin urmare, s-a gândit să-şi vândă sângele, căci şi-a amintit de momentul acela când s-a dus împreună cu A Fang i (ienlong pentru prima dată să-şi vândă sângele. Tot ce avu-•.< se el până mai deunăzi era luat pe banii primiţi atunci pe mge. Acum iarăşi era nevoit să şi-l vândă, pentru ca apoi, cu lunii câştigaţi, să-şi poată răscumpăra masa, cuferele, toate .mnelele... Doar că aşa prea scăpa ieftin He Xiaoyong. El îi i rcscuse băiatul vreme de nouă ani, iar acum trebuia să-i plătească şi pagubele. Şi cum se tot frământa el aşa, simţea cum Inima îi este din ce în ce mai grea şi parcă o povară uriaşă îi apăsa pieptul, aşa că i-a chemat la el pe Erle şi Sanie şi le-a •.pus că He Xiaoyong avea două fete, că nu era târziu să se răzbune nici peste zece ani, că el le cerea ca după zece ani ei să Ic violeze pe cele două fete.

La auzul îndemnului lui Xu Sanguan de a le viola pe fetele lui He Xiaoyong, cei doi băieţi au izbucnit în hohote de râs.

— Ce trebuie să faceţi după ce o să creşteţi mari? i-a întrebat Xu Sanguan.

— Să le violăm pe fetele lui He Xiaoyong, au răspuns ei intr-un glas.

Şi Xu Sanguan a pufnit în râs. Apoi a socotit că se poate duce liniştit să-şi vândă sângele şi a plecat de acasă către spital, în acea dimineaţă, Xu Sanguan luase hotărârea să se ducă la spital şi să îl caute pe Li, Asistentul de la Sânge, pe care nu-l mai văzuse de câţiva ani, să îşi suflece bine mâneca şi să lase cel mai

gros ac din spital să-i fie înfipt în cea mai groasă venă din braţ, iar apoi să-şi lase sângele să-i curgă din trup, din fiecare venă, atât cât să umple o sticlă. îşi mai văzuse el sângele şi altă dată, atât de vârtos că părea negru, cu spumă la suprafaţă.

Cu o jumătate de kilogram de zahăr în mână, Xu Sanguan a împins uşa cabinetului unde se recolta sânge. L-a văzut pe Li stând la o masă. Era îmbrăcat cu o bluză albă foarte murdară, iar în mână avea un ziar în care fuseseră învelite gogoşi. Ziarul era atât de unsuros de parcă fusese îmbibat cu ulei şi cum stătea în bătaia razelor de soare care se strecurau prin fereastră, arăta ca un ziar din sticlă.

Li, Asistentul de la Sânge, a lăsat jos ziarul pe care tocmai îl citea şi l-a privit pe Xu Sanguan. Acesta i-a pus în faţă punga de zahăr, iar el a întins mâna şi a pipăit-o, apoi s-a uitat mai bine la Xu Sanguan. Hlizindu-se, acesta s-a aşezat în faţa lui şi a observat că Li avea mult mai puţin păr decât înainte, însă era mai rotofei la fată.

>

— N-ai mai venit de câţiva ani la fabrica noastră de mătase, i-a spus el zâmbitor.

— Tu eşti de la Fabrica de Mătase? l-a întrebat Li, Asistentul de la Sânge, dând din cap.

Xu Sanguan a dat şi el din cap şi a spus:

— Eu am mai fost aici împreună cu A Fang şi Genlong. Te ştiu de multă vreme. Tu locuiai lângă Podul de la Poarta de Sud. Ai tăi sunt bine? Mă mai tii minte?

>

Li, Asistentul de la Sânge, a scuturat din cap şi a spus:

— Nu-mi mai aduc aminte de tine, că aici, la mine, vin mulţi oameni. In general, ceilalţi mă ştiu pe mine, eu însă nu-i prea cunosc. I-ai amintit adineauri pe A Fang şi pe Genlong. Pe ei doi îi cunosc, au fost aici acum trei luni. Tu când ai venit împreună cu ei?

— Acum zece ani.

— Acum zece ani? s-a mirat Li, Asistentul de la Sânge, după care a tras un scuipat pe jos şi a continuat: Cum să-l mai ţin eu minte pe unul care a fost pe-aici acum zece ani? Nici o zeitate n-ar fi în stare să mai ţină minte pe cineva după atâta amar de vreme.

Apoi Li şi-a cocoţat picioarele pe scaun şi, stând cu braţele încolăcite în jurul genunchilor, a spus:

— Azi ai venit să-ţi vinzi sângele?

— Da, a răspuns Xu Sanguan.

Li a zis, arătând cu degetul către zahărul de pe masă:

— E pentru mine?

Da, i-a răspuns Xu Sanguan.

Nu pot să iau nimic de la tine, a spus Li, ştergând masa , II palma. Dacă ai fi adus aşa ceva acum vreo jumătate de an, •. li primit, dar acum nu mi-e cu putinţă. Ultima dată, A Fang i (îcnlong mi-au adus un kilogram[I] de ouă şi n-am luat nici in.u ar un ouşor, cât de mic. Acum sunt membru de partid, ştii? I In mai pot să iau de la oameni nici un ac, nici un capăt de aţă.

Xu Sanguan a răspuns:

— Noi suntem cinci guri acasă, aşa că avem cupoane pentru n jumătate de kilogram de zahăr pe an. Eu am cheltuit toate i upoanele pentru zahăr de anul acesta, ca să vin să-mi arăt u-spectul faţă de tine...

— E zahăr alb?

Era, aşa că, Li, Asistentul de la Sânge, a luat imediat zahărul • Ic- pe masă, a desfăcut punga şi, când a văzut zahărul alb pre- miu zăpada, a spus:

— Zahărul alb e foarte preţios. Adineauri am crezut că în pungă e o jumătate de kilogram de sare.

Şi zicând aşa, şi-a turnat în palmă un pic de zahăr şi a spus, •idmirându-1:

— Zahărul ăsta alb e aşa de fin, parcă ar fi pielea unei fetiţe, nu-i asa?

I

Apoi a scos limba şi a lins zahărul din palmă, după care l-a savurat cu ochii mijiţi de plăcere. A strâns punga la gură şi i-a dat-o lui Xu Sanguan, însă acesta a împins-o către el, spunând:

— Păstrează-l!

— Nu pot să-l păstrez, a răspuns Li, Asistentul de la Sânge. Acum eu nu pot să iau de la oameni nici măcar un ac, nici măcar un capăt de aţă.

— înadins l-am cumpărat, a zis Xu Sanguan, ca să vin şi să-mi arăt respectul pentru tine. Dacă tu nu vrei să-l iei, atunci cui să i-l dau?

I în China, ouăle se vând la gramaj, nu la bucată.

— Păstrează-l pentru tine şi mănâncă-1, a răspuns Li, Asistentul de la Sânge.

— De unde să mă îndur eu să mănânc un zahăr de soi, ca acesta? Zahărul alb se potriveşte de minune când vrei să faci cuiva un dar.

— Ai dreptate, a spus Li, Asistentul de la Sânge, luând înapoi zahărul. Intr-adevăr, e păcat să prăpădeşti un zahăr aşa de bun. Uite ce, îmi mai torn un pic în palmă.

Zis şi făcut, după care a scos limba şi iarăşi a lins zahărul din palmă. Li, Asistentul de la Sânge, îşi savura zahărul din gură, iar cu mâna împingea iarăşi punga spre Xu Sanguan, însă şi acesta o împingea înapoi spre el, spunându-i:

— Păstrează-l tu! Dacă eu nu spun nimic, nici că mai e altcineva care să ştie de toată povestea asta.

Li, Asistentul de la Sânge, chiar se supărase de acum, aşa că zâmbetul îi pierise de-a binelea.

— Eu am vrut să nu te simţi prost şi de aceea am gustat un pic din zahărul tău alb, dar asta nu înseamnă că dacă ţi-am dat un deget, trebuie să iei toată mâna.

Văzându-l că s-a supărat, Xu Sanguan a întins mâna şi şi-a luat înapoi zahărul, spunând:

— Atunci îl iau înapoi.

Când a văzut că Xu Sanguan a băgat zahărul în sacoşă, Li, Asistentul de la Sânge, a bătut cu degetul în masă şi a întrebat:

— Cum te cheamă?

— Xu Sanguan.

— Xu Sanguan? a repetat el, tot ciocănind în masă. Numele ăsta mi-e cunoscut...

— Am mai fost pe aici.

— Nu-i asta, a spus Li, Asistentul de la Sânge, fluturându-şi mâna. Xu Sanguan? Xu San....Ooo!

Li, Asistentul de la Sânge, i-a spus lui Xu Sanguan printre hohote de râs:

— Mi-am amintit. Zici că tu eşti Xu Sanguan? Aha, eşti chiar fraierul ăla....

Capitolul doisprezece

După ce şi-a vândut sângele, Xu Sanguan nu a plătit imediat tlatoria, ci mai întâi s-a dus degrabă la restaurantul Victoria şi s .1 aşezat la o masă de la fereastră, aducându-şi aminte că şi în urmă cu zece ani, după ce îşi vânduse sângele, tot acolo stătuse. S-a aşezat pe scaun şi s-a lovit uşor cu palma peste frunte, tot gândindu-se la vremurile de-altădată. Aşa şi-a adus aminte că atunci A Fang şi Genlong bătuseră uşor cu palma în masă, ca să-l cheme pe chelner şi să dea comanda. Tot aşa a făcut şi el acum, a pus mâna pe masă şi a lovit uşor în timp ce striga către chelnerul care se agita de colo-colo prin restaurant:

— Un platou cu ficat de porc prăjit şi două păhărele de rachiu galben!

Chelnerul a încuviinţat şi când tocmai se pregătea să se îndepărteze, Xu Sanguan s-a gândit că mai era ceva, aşa că i-a făcut semn cu mâna să nu plece. Acesta s-a oprit în loc şi, în limp ce lustruia cu cârpa masa deja ştearsă, l-a întrebat:

— Ce mai vrei?

Xu Sanguan stătea cu mâna ridicată, încercând să-şi amintească ce, însă fără succes.

— Te chem eu când îmi aduc aminte, i-a spus el chelnerului.

Chelnerul a mormăit ceva, semn că a înţeles.

Numai ce s-a îndepărtat că Xu Sanguan şi-a adus aminte ce voia şi a strigat:

— Mi-am adus aminte!

Chelnerul s-a apropiat imediat:

— Deci ce vrei?

— încălzeşte-mi rachiul, a zis Xu Sanguan, lovind cu palma în masă.

De îndată ce Xu Sanguan i-a dat banii fierarului Fang, acesta a chemat trei dintre cei şase oameni care îl ajutaseră cu o zi înainte să ia lucrurile din casa lui Xu Sanguan şi au dus totul înapoi cu un căruţ.

— De fapt, puteam să cărăm toate lucrurile din casa ta cu un singur căruţ. Ieri adusesem două căruţuri, ba mai şi chemasem încă trei oameni, însă iată că nu-i nevoie, i-a spus el lui Xu Sanguan.

Unul dintre cei trei veniţi acum trăgea căruţul, iar ceilalţi doi mergeau de-o parte şi de alta, sprijinind lucrurile, ca să nu cadă. Când au ajuns la uşa lui Xu Sanguan, i-au spus:

— Xu Sanguan, dacă ai fi dat ieri banii, n-ar mai fi trebuit să ne vânzolim cu lucrurile tale de colo-colo.

— Nu-i chiar aşa, a răspuns Xu Sanguan descărcând un scăunel. Nevoia te învaţă. Numai când eşti silit de împrejurări găseşti o scăpare. Când nu ai cuţitul la gât, nu că nu găseşti cale de scăpare, dar oricât te-ai gândi, tot nu-ţi dai seama încotro s-o apuci. Dacă spitalul n-ar fi refuzat să-i mai facă tratament băiatului, fierarul Fang nu v-ar fi chemat să-mi luaţi lucrurile. Ia zi tu, fierarule, nu-i aşa?

Fierarul nici n-a apucat să încuviinţeze din cap, că Xu Sanguan a strigat pe neaşteptate:

— S-a terminat!

Strigătul lui l-a speriat pe fierarul Fang. Xu Sanguan s-a pocnit cu palma peste cap aşa de tare, că i-a răsunat ţeasta. Fierarul Fang şi ai săi îl priveau înmărmuriţi, fără să priceapă dacă el într-adevăr intenţionase să-şi tragă una în cap sau se lovise din greşeală. Xu Sanguan îi privea cu chipul îndurerat.

— Am uitat să beau apă, a spus el.

Abia atunci îşi dăduse seama că uitase să bea apă înainte il< i şi vinde sângele.

Am uitat să beau apă, a repetat el.

—Să bei apă? a întrebat cu mirare în glas fierarul Fang. Ce iji.i să bei?

— Orice apă ar fi fost bună.

Xu Sanguan a luat scăunelul pe care tocmai îl dăduse jos de l«- căruţ, l-a pus lângă zid şi s-a aşezat pe el. Apoi a ridicat braţul din care îi fusese luat sângele, şi-a suflecat mâneca şi a privit mina roşie lăsată de înţepătură.

— Am vândut două boluri, i s-a adresat el fierarului Fang, dar astea două au fost atât de vânjoase, încât ar fi fost de ajuns pentru trei boluri. Am uitat să beau apă. In ultima vreme, nimic nu-mi merge bine...

— Două boluri de ce? au întrebat fierarul şi oamenii săi.

Acasă la tatăl ei, Xu Yulan stătea pe scaunul de răchită pe care moţăia bătrânul în fiecare zi la prânz şi îşi ştergea lacrimile. Tatăl ei stătea pe un scăunel, şi el cu ochii roşii de atâta plâns. Xu Yulan îi numărase pe degete toate lucrurile care îi fuseseră luate din casă, cu o zi înainte, de către fierarul Fang şi tot pe degete îi numărase şi lucrurile care rămăseseră pe loc, neatinse.

— Am trudit din greu vreme de zece ani, a spus ea, iar ei în două ore şi ceva au cărat toată agoniseala mea din ultimii şapte, opt ani. Mi-au luat până şi cele două cupoane de mătase pe care mi le-ai dat de zestre. Eu nu m-am îndurat deloc să-mi fac haine din ele...

Chiar în timpul în care ea număra pe degete lucrurile pierdute, fierarul Fang şi oamenii lui le aduceau înapoi. Când a ajuns ea acasă, bărbaţii plecaseră de mult. Xu Yulan stătea în uşă şi privea cu ochii holbaţi şi cu gura căscată de uimire lucrurile care îi fuseseră luate si acum erau din nou unde fuseseră
>

mai-nainte. Agoniseala ei de zece ani era aşezată frumuşel la loc, masa ei, cuferele ei, scăunelele ei... Le-a privit o dată şi încă o dată şi abia apoi s-a dus să-l vadă pe Xu Sanguan, cel cu care trudise vreme de zece ani. Acesta era în cameră, lângă masă.
*)

Capitolul treisprezece

— Cine ţi-a împrumutat banii? l-a întrebat Xu Yulan pe Xu Sanguan.

Xu Yulan îi vorbea bărbatului ei cu degetul îndreptat spre nasul lui. Şi cum vorbea ea aşa, îşi flutura degetul de zor prin f.iţa lui, încât pe Xu Sanguan aproape că începuse să-l doară nasul, asa că i-a înlăturat mâna imediat. Ea nu s-a lăsat şi a ridi- i at cealaltă mână.

— I-ai dat fierarului Fang datoria şi te-ai pricopsit cu o dato- i ie nouă. Cu alte cuvinte, ai dărâmat zidul dinspre răsărit, ca .1 1 repari pe cel dinspre apus. Dar cu găurile din zidul dinspre i .isărit ce faci? De la cine ai împrumutat bani?

Xu Sanguan şi-a suflecat mâneca şi a scos la iveală înţepătura acului, să-i arate femeii.

— Vezi? Vezi punctul ăsta roşu? Poate să fie roşu pentru că m-a muşcat o insectă nenorocită, dar de fapt este urma lăsată de cel mai gros ac din spital, i-a spus lui Xu Yulan.

Apoi şi-a lăsat mâneca în jos şi a continuat:

— Mi-am vândut sângele! Eu, Xu Sanguan, mi-am vândut sângele, ca să plătesc datoria lui He Xiaoyong. Eu, Xu Sanguan, mi-am vândut sângele şi iar am picat de prost!

La auzul acestor vorbe, Xu Yulan a exclamat speriată.

— N-ai suflat nici o vorbă că o să îţi vinzi sângele! De ce nu mi-ai spus nimic? Familia noastră e terminată! Ce o să spună oamenii când vor afla că cineva din familia noastră şi-a vândut sângele? Vor spune că Xu Sanguan şi-a vândut sângele, Xu Sanguan e terminat, şi-a vândut sângele!

— Ai putea să vorbeşti mai încet? a apostrofat-o Xu San- guan. Dacă n-ai zbiera tu în halul ăsta, n-ar şti nimeni!

Xu Yulan a spus la fel de răspicat ca şi mai înainte:

— De când eram mică, tata îmi spunea că sângele l-am moştenit de la strămoşi. Un om poate să vândă gogoşi, poate să-şi vândă casa, să-şi vândă pământul..., dar sângele nu are voie să-l vândă. Chiar dacă-şi vinde trupul, tot nu poate să-şi vândă sângele, fiindcă dacă-şi vinde trupul, se vinde pe sine, dar dacă-şi vinde sângele, atunci îşi vinde strămoşii. Xu Sanguan, tu ţi-ai vândut strămoşii!

— Vorbeşte mai încet, a îndemnat-o Xu Sanguan. Ce prostii îndrugi acolo?

— Nu m-am gândit niciodată că ai să te duci să-ţi vinzi sângele, a spus Xu Yulan printre lacrimi. Puteai să vinzi orice! De ce a trebuit să te duci să-ţi vinzi sângele? Să fi vândut patul, casa asta, dar nu sângele!

—Vorbeşte mai încet! a spus Xu Sanguan. De ce mi-am vân- dut sângele? L-am vândut ca să pic iar de prost!

— Am înţeles ce vrei să spui, a spus Xu Yulan printre suspine, îmi dau seama că îţi baţi joc de mine. Ştiu că în sinea ta mă urăşti şi de aceea mă jigneşti.

Xu Yulan a pornit plângând spre uşă, iar Xu Sanguan pe urmele ei, mormăind:

— Vino încoace, femeie de nimic ce eşti! Iar ai să te aşezi pe prag şi ai să strigi în gura mare...

Dar Xu Yulan nu s-a aşezat pe prag, ci a trecut pragul şi a ieşit din casă. După ce i-a întors spatele, a ieşit pe alee, a ajuns la intersecţie şi a străbătut strada până la capăt, după care a luat-o pe altă stradă, a intrat pe o altă alee şi în cele din urmă a ajuns la poarta lui He Xiaoyong.

S-a oprit în faţa uşii, care era larg deschisă. Şi-a scuturat hainele, şi-a trecut degetele prin păr, ca să-l aranjeze cât de cât, după care şi-a dres vocea şi a spus către cei din jur:

— Toţi sunteţi vecini cu He Xiaoyong, toţi îl cunoaşteţi. Coţi ştiţi că He Xiaoyong este un om hain la suflet, toţi ştiţi că 1 nu-şi acceptă propriul fiu. Ştiţi toţi că eu am greşit într-o viaţă anterioară, iar în viaţa aceasta l-am lăsat pe He Xiaoyong i mă batjocorească. Nu mai repet toate astea... Azi am venit a vă spun că voi nu ştiţi cât de bun la suflet este Xu Sanguan. Mi-ar trebui câteva zile şi câteva nopţi ca să vă povestesc despre bunătatea lui. Nu spun altceva, ci doar am să vă povestesc cum şi a vândut el sângele. Pentru mine, pentru Yile, pentru familia noastră, Xu Sanguan s-a dus azi la spital şi şi-a vândut sângele, la gândiţi-vă, dacă-ţi vinzi sângele, poţi să-ţi pierzi viaţa şi dacă ■.o întâmplă, totuşi, să nu-ţi pierzi viaţa, atunci sigur ai parte de slăbiciune şi ameţeală. Xu Sanguan, pentru mine, pentru Yile, pentru familia noastră, n-a mai vrut să trăiască...

Nevasta cea slăbănoagă a lui He Xiaoyong a apărut în uşă şi a spus cu răceală:

— Dacă Xu Sanguan al tău e aşa de bun, cum se face că vrei să-l furi pe bărbatul meu?

Văzând că nevasta lui He Xiaoyong râde de ea, şi Xu Yulan i spus batjocoritor:

— Iată o femeie care a făcut multe fapte rele într-o viaţă .interioară, aşa că în viaţa aceasta trebuie să plătească pentru ele. Pedeapsa ei este să nu poată naşte băieţi, ci numai fete. După ce cresc, fetele se duc să slujească familia altuia, aşa că familia aceasta îşi va întrerupe spiţa aici, căci nu o să mai fie nimeni să aducă ofrande.

Nevasta lui He Xiaoyong a trecut pragul şi s-a pus pe ţipat, lovindu-se peste pulpe cu palmele:

— Uitaţi-vă la neruşinata asta care nu se jenează câtuşi de puţin să se laude că a furat sămânţa altui bărbat!

— O femeie care a născut trei băieţi unul după altul are toate motivele să se laude, i-a răspuns Xu Yulan.

— Trei băieţi care n-au acelaşi tată! Oare asta este motiv de mândrie? nu s-a lăsat nevasta lui He Xiaoyong.

— Rămâne de văzut dacă fetele tale au acelaşi tată, a comentat Xu Yulan.

— Numai una ca tine, numai o târfa ca tine ar putea să aibă copii cu bărbaţi diferiţi!

— Tu nu eşti târfa? Ia vezi ce ai în pantaloni! îţi spun eu: în pantaloni ai un magazin universal. Oricine poate să intre acolo.

— Dacă eu am un magazin universal în pantaloni, atunci tu ai o latrină...

Cineva a venit şi i-a spus lui Xu Sanguan:

— Xu Sanguan, du-te repede şi ia-o pe nevastă-ta! Se ceartă cu nevasta lui He Xiaoyong mai să se ia la bătaie. Du-te şi ia-ţi nevasta acasă, fiindcă altfel ai să te faci de ruşine rău de tot!

A mai venit unul şi i-a zis lui Xu Sanguan:

— Xu Sanguan, femeia ta s-a luat la bătaie cu nevasta lui He Xiaoyong. Şi-au smuls părul din cap, s-au scuipat, ba chiar s-au si muscat!

> >

Ultimul care a venit a fost fierarul Fang, care a spus:

— Xu Sanguan, adineauri am trecut prin faţa casei lui He Xiaoyong. Se adunaseră mulţi oameni acolo, cel puţin treizeci şi ceva, şi toţi râdeau de femeia ta. Se bătea şi se înjura cu nevasta lui He Xiaoyong. Vorbele care le ieşeau din gură erau foarte urâte şi cine le auzea, izbucnea în hohote de râs. I-am auzit pe oameni comentând că tu, Xu Sanguan, ţi-ai vândut sângele şi ai picat iar de prost...

— Las-o să facă ce-o vrea! a răspuns Xu Sanguan.

Odată ce a rostit aceste vorbe, Xu Sanguan s-a aşezat pe scăunelul de lângă masă şi, uitându-se către fierarul Fang, care rămăsese încremenit în uşă, a adăugat:

— Ea este ca o oală ciobită care nu se teme că o să se facă ţăndări, iar eu sunt ca un porc mort care nu se mai teme că apa dă în clocot.

Capitolul paisprezece

Xu Sanguan şi-a amintit de Lin Fenfang, cea cu cozile până l.i brâu, care se măritase cu un bărbat cu ochelari, născuse un băiat şi o fată şi apoi începuse să se îngraşe, devenind mai umflată de la an la an. După o vreme, a scăpat de cozile lungi şi şi-a tuns părul până la urechi.

Xu Sanguan vedea cum gâtul i se scurtase, umerii i se lăţiseră, talia aproape că nu i se mai cunoştea, iar degetele i se îngroşaseră de atâta grăsime... Cu toate acestea, el tot pentru ea păstra şi acum cei mai buni viermi de mătase.

Lin Fenfang cea de acum trecea deseori pe stradă cu coşul pe braţ. Uneori, coşul era plin cu ulei, sare, sos de soia, oţet; .ilteori, era plin cu legumele pe care le cumpărase de la piaţă; când şi când, peste ele se vedea şi câte o bucată de carne de porc grasă sau unu, doi crapi. Atunci când în coş erau hainele pe care se pregătea să le spele, ea se îndrepta spre râu, cu un scăunel de lemn în mână. Fiindcă se îngrăşase atât de mult, când se lăsa pe vine, pe malul râului, îi tremurau picioarele, aşa că trebuia să stea jos, să se descalţe de pantofi, de ciorapi, să-şi suflece pantalonii şi să-şi vâre labele picioarelor în apă. Abia după ce făcea toate astea îşi scotea din coş rufele şi începea să le spele în apa râului.

Când Lin Fenfang mergea pe stradă cu coşul în mână şi se legăna la fiecare pas de grasă ce era, oricât de mult s-ar fi grăbit, trecătorii de pe stradă tot o depăşeau, iar ea rămânea în urmă, hlizindu-se de zor. Cu toţii ştiau cine e: Lin Fenfang de la Fabrica de Mătase, cea mai grasă femeie din oraş, cea care, chiar dacă n-ar mai fi mâncat orez şi legume şi ar fi băut numai apă, tot s-ar fi îngrăşat văzând cu ochii. Cu toţii ştiau că acea femeie

care mergea pe stradă hlizindu-se se numea Lin Fenfang.

Când se ducea în zori să cumpere legume, Xu Yulan o vedea adesea pe Lin Fenfang cum trece pe la fiecare tarabă cu coşul pe braţ şi se tocmeşte cu fiecare negustor în parte. Apoi se apleca uşurel şi alegea verdeţurile, varza, ţelina, una câte una. Xu Yulan le spunea mai mereu lui Yile, Erle, Sanie:

— O ştiţi pe Lin Fenfang, de la Fabrica de Mătase. Ca să-şi facă ea un rând de haine, îi trebuie pânzeturi cât pentru doi oameni.

Şi Lin Fenfang o cunoştea pe Xu Yulan. Ştia că este nevasta lui Xu Sanguan, că i-a dăruit acestuia trei băieţi, şi mai ştia că nu se îngrăşase câtuşi de puţin după nici o naştere, ci doar burta îi ieşea puţin în evidenţă. Când vorbea cu vânzătorii de legume, ea avea o voce limpede, răsunătoare. Mai întâi, îi dovedea cu vocea sa puternică, pentru ca mai apoi să-i convingă să accepte preţul ei. Atunci când cumpăra legume, nu se purta precum ceilalţi, adică să se înghesuie cu toată lumea, ca să aleagă legumele una câte una, ci mai întâi îndesa toate legumele în coşul ei, după care le arunca una după alta pe cele pe care nu le voia, lăsându-i pe ceilalţi să adune ce nu-i plăcea ei. Lin Fenfang adeseori stătea lângă Xu Yulan şi vedea că atunci când se lăsa pe vine şi se strângeau hainele pe ea, talia ei nu părea câtuşi de puţin că s-ar fi îngroşat. Cu mare iuţeală, mâinile intrau şi ieşeau din coş, iar în timpul acesta privirea îi fugea în toate părţile.

Lin Fenfang i-a spus lui Xu Sanguan:

— Eu o cunosc pe femeia ta. Ştiu că o cheamă Xu Yulan, este regina gogoşilor de pe strada Nantang. Ţi-a născut trei fii, dar arată tot ca o fetişcană, nu ca mine, care m-am îngrăşat în halul ăsta. Femeia ta e şi frumoasă, şi pricepută. E iute de mâini şi la mers, iar atunci când e la cumpărat de legume... în viaţa mea n-am văzut o femeie care să ştie să se impună ca ea!

Xu Sanguan i-a spus lui Lin Fenfang:

— E o femeie de nimic. La supărare, se aşază pe pragul casei i plânge, strigă în gura mare. Din cauza ei, am fost eu luat ite prost vreme de nouă ani...

La auzul acestor vorbe, Lin Fenfang a pufnit în râs, iar Xu Sanguan, cu ochii ţintă la ea, a continuat:

— Când îmi aduc aminte, regret nespus. Dacă la vremea ii cea te-aş fi luat pe tine de nevastă, nu m-aş mai fi făcut de iâs... Lin Fenfang, tu eşti mai bună decât Xu Yulan în toate privinţele, ba chiar şi numele tău este mai melodios decât al ci şi se scrie cu caractere mai frumoase. Tu ai o voce moale, blândă, pe când Xu Yulan asta toată ziua nu ştie altceva decât ..I strige şi să urle, iar noaptea, când doarme, mai şi sforăie. (lând te duci acasă, tu pui bine zăvorul la uşă şi niciodată nu ip strigi în gura mare necazurile din casă. De atâţia ani, nu ic-am auzit niciodată plângându-te că bărbatul tău nu-i bun de nimic. Xu Yulan a mea dacă nu s-a aşezat trei zile pe pragul casei să plângă şi să zbiere, se simte rău. Mai rău şi decât dacă nu şi-ar mai fi uşurat maţele timp de o lună... Dar despre toate astea nici nu e cazul să spun mai multe, cel mai cumplit este că vreme de nouă ani m-a încornorat. Eu habar n-aveam de nimic

şi dacă n-ar fi fost ca Yile să semene cu javra de Fie Xiaoyong tot mai mult, pe zi ce trece, aş fi trăit ca prostul toată viaţa...

Lin Fenfang, văzându-l cum năduşeşte spunându-şi dintr-o suflare oful, a fluturat spre el evantaiul pe care îl ţinea în mână, ca să-l răcorească puţin. Apoi i-a spus:

— Xu Yulan a ta e mai frumoasă ca mine...

— Nici măcar nu-i adevărat, a spus Xu Sanguan. Tu eşti mai frumoasă ca ea.

— în trecut eram foarte frumoasă, dar acum m-am îngrăşat şi nu pot să mă compar cu ea.

Atunci Xu Sanguan a întrebat-o pe Lin Fenfang:

— Dacă la vremea aceea te-aş fi cerut de nevastă, ai fi acceptat?

Lin Fenfang l-a privit pe Xu Sanguan şi a chicotit.

— Nu-mi mai aduc aminte.

— Cum se poate să nu-ţi mai aduci aminte? a întrebat-o Xu Sanguan.

— Chiar nu-mi mai aduc aminte, că doar au trecut mai bine de zece ani de atunci, i-a răspuns femeia.

Discuţia aceasta avea loc în timp ce Lin Fenfang era întinsă pe pat, iar Xu Sanguan stătea alături pe un scaun. Bărbatul ei, care purta ochelari, îi privea din fotografia înrămată, de pe perete. Lin Fenfang îşi rupsese piciorul drept, alunecând pe treptele de piatră de pe malul râului. Abia îşi pusese în coş rufele spălate, când s-a ridicat şi numai ce a făcut un pas, că piciorul stâng i-a alunecat pe o coajă de pepene. Nici n-a apucat să strige că a şi căzut, rupându-şi piciorul drept.

In ziua aceea, de dimineaţă, Xu Sanguan venise în atelier împingând căruciorul cu viermi de mătase. Când a băgat de seamă că Lin Fenfang nu-i acolo, a stat un pic lângă maşina ei de tors, după care s-a învârtit prin atelier, a mai flecărit un pic cu câteva muncitoare şi cum Lin Fenfang tot nu-şi făcea apariţia, s-a gândit că femeia poate se dusese la latrină.

— Nu cumva Lin Fenfang a căzut în budă? a întrebat el. De ce stă atât de mult?

— N-ai văzut că maşina lui Lin Fenfang e oprită? s-au grăbit să-i spună femeile. Şi-a rupt piciorul, aşa că şi l-a pus în ghips şi a plecat acasă. A alunecat cu piciorul stâng pe o coajă de pepene, dar şi-a rupt piciorul drept. Aşa a zis ea. Noi am fost deja s-o vizităm. Tu când te duci?

„Am să mă duc chiar azi“, şi-a zis Xu Sanguan în sinea sa.

După-amiază, Xu Sanguan s-a aşezat pe scaunul din faţa patului lui Lin Fenfang. Ea era îmbrăcată cu o pereche de pantaloni cu roşu şi verde şi stătea întinsă pe pat. în mână ţinea un evantai cu care îşi tot făcea aer. La piciorul drept avea legat un bandaj, iar piciorul stâng, gol-goluţ, şi-l pusese pe o rogojină. Atunci când l-a văzut pe Xu Sanguan că intră în casă, a tras un covoraş şi şi-a acoperit picioarele.

Xu Sanguan i-a văzut trupul grăsan întins pe pat, acoperind întreg patul asemenea unei case prăbuşite. Mai ales pieptul ei bogat îi dădea această senzaţie, cum stătea prăvălit de o parte şi de cealaltă a trunchiului. Covoraşul îi acoperea picioarele,

.işa încât Xu Sanguan nu putea să le desluşească în vreun fel conturul.

— Pe care ţi l-ai rupt? a întrebat-o Xu Sanguan.

— Pe ăsta! a răspuns Lin Fenfang, arătând spre piciorul drept.

— Pe ăsta? a întrebat Xu Sanguan, punând mâna pe piciorul Icmeii.

Lin Fenfang a încuviinţat din cap, în timp ce Xu Sanguan II pipăia piciorul.

— Am dat de bandaj.

Xu Sanguan a zăbovit o vreme cu mâna pe piciorul lui Lin Fenfang şi apoi a spus:

— Ţi-a transpirat piciorul.

Lin Fenfang a zâmbit stins, iar el a spus din nou:

— Iţi e prea cald dacă te înveleşti cu covoraşul.

Şi acestea fiind zise, Xu Sanguan a dat la o parte covoraşul ele pe piciorul femeii şi i-a privit ambele picioare - unul era cu bandajul strâns pe el, celălat stătea întins, gol-goluţ. Xu Sanguan în viaţa lui nu văzuse nişte picioare atât de groase. Fiindcă femeia era aşa de grasă, carnea alb-rozalie de pe coapsă se revărsa pe rogojină, fără vreo oprelişte. Xu Sanguan era uluit de modul în care picioarele lui Lin Fenfang răsăreau masive din crăcii pantalonilor cu roşu şi verde şi le privea cu respiraţia tăiată. Apoi a ridicat capul şi a privit-o pe Lin Fenfang, iar în momentul în care a văzut că încă mai zâmbea stins, a spus cu un rânjet:

— Nu mi-aş fi imaginat că picioarele tale sunt aşa albe, cu pielea fragedă. Sunt mai albe decât carnea de porc gras.

— Dar şi Xu Yulan are pielea foarte albă şi foarte fragedă, a spus Lin Fenfang.

— Faţa ei e cam la fel de albă ca a ta, a spus Xu Sanguan, dar trupul ei nu are pielea albă ca a ta.

Apoi, Xu Yulan a pipăit uşor genunchiul lui Lin Fenfang şi a întrebat-o:

— Aici?

— Sub genunchi, a spus Lin Fenfang.

Xu Sanguan a pipăit sub genunchiul ei şi a spus:

— Aici te doare?

— Mă doare puţin.

— Chiar aici ţi-ai rupt osul?

— Un pic mai jos.

— Atunci aici e.

— Da, acolo mă doare.

Apoi mâna lui Xu Sanguan s-a întors pe genunchiul lui Lin Fenfang şi a pipăit uşor.

— Aici te doare? a întrebat el.

— Nu mă doare, i-a răspuns femeia.

Mâna lui Xu Sanguan s-a mutat pe genunchi şi a apăsat.

— Dar aici?

— Nu mă doare.

Xu Sanguan privea coapsa lui Lin Fenfang cum se ivea din pantaloni şi acolo a apăsat mâna lui.

— Te doare la încheietura coapsei?

— Nu mă doare, a spus ea.

Nici n-a apucat să-şi termine femeia vorba, căXu Sanguan s-a ridicat brusc în picioare, iar mâinile lui s-au năpustit peste pieptul ei bogat...

Capitolul cincisprezece

Când Xu Sanguan a ieşit din casa lui Lin Fenfang, parcă ieşise dintr-o saună - năduşit tot şi fără pic de vlagă. In bătaia i .rzelor de soare, în plină vară, a străbătut strada, ud leoarcă de transpiraţie şi când tocmai voia să dea colţul şi să intre pe o altă stradă, a văzut doi oameni de la ţară, cu pălării de paie pe cap şi cărând cobiliţele goale. I-au făcut semn cu mâna în ii mp ce îl strigau pe nume. De pe partea cealaltă a străzii, l-au întrebat:

— Nu cumva eşti Xu Sanguan?

— Chiar eu sunt, a răspuns bărbatul.

Apoi Xu Sanguan i-a recunoscut; veneau din satul în care locuise bunicul lui, care se prăpădise de mult. El a arătat cu mâna spre ei şi a spus:

— Ştiu cine sunteţi: tu eşti A Fang şi tu eşti Genlong. Şi ştiu şi de ce aţi venit la oraş. Aţi venit să vă vinderi sângele, liindcă am văzut că aveţi o cană de ceramică albă legată la brâu. înainte aveaţi câte un bol în buzunar, dar văd că acum aţi schimbat holurile cu căni de ceramică albă. Câtă apă aţi băut până acum?

— Câtă apă am băut? a repetat Genlong întrebarea, adresându-i-se lui A Fang.

Cei doi au traversat strada, venind către Xu Sanguan, iar A Fang a spus:

— Nici noi nu mai ştim cât am băut.

>

Atunci Xu Sanguan şi-a amintit vorbele lui Li, Asistentul de la Sânge, de acum mai bine de zece ani.

— Li zicea că băşicile voastre, de fapt zicea că vezicile voastre urinare sunt mai mari decât uterul unei femei gravide. Voi îi ziceţi băşica udului, dar Li îi zice vezica urinară, că asta-i denumirea ştiinţifică

Au rămas toţi trei în mijlocul drumului râzând în hohote. De când îşi vânduseră pentru prima oară sângele, Xu Sanguan îi mai întâlnise de două ori în zece ani şi ceva. De fiecare dată, el se întorsese în sat ca să participe la o înmormântare - prima dată îi murise bunicul, a doua oară murise Unchiul al Patrulea.

— Xu Sanguan, au trecut vreo şapte-opt ani de când ai venit ultima oară în sat, a spus A Fang.

— Mi-a murit bunicul, a murit şi Unchiul al Patrulea. Doar când mi-au murit cei apropiaţi am avut motive să mă întorc în sat.

In aceşti şapte-opt ani în care nu se mai văzuseră, lui Xu Sanguan i se părea că A Fang îmbătrânise, iar când râdea, îi apăreau atâtea riduri pe chip ca atunci când o piatră loveşte apa şi stârneşte nenumărate cerculeţe pe suprafaţa ei.

— A Fang, ai îmbătrânit, a spus Xu Sanguan.

— Am făcut şi eu patruzeci şi cinci de ani, i-a dat replica A Fang, încuviinţând din cap.

— Noi, cei de la ţară, ne arătăm vârsta, a intervenit Genlong. Dacă ar fi vorba de vreunul de la oraş, la patruzeci şi cinci de ani ar arăta ca unul de treizeci si ceva.

>

Xu Sanguan s-a uitat la Genlong care, îmbrăcat cu vestă, arăta mult mai solid decât odinioară, cu braţele vânjoase şi pieptul musculos.

— Genlong, i-a spus Xu Sanguan, tu arăţi tot mai voinic. Când te mişti, eşti iute ca o veveriţă care sare din creangă în creangă. Ai luat-o pe Guihua de nevastă? Guihua aia cu fundul mare? îmi amintesc că în anul în care a murit Unchiul al Patrulea, tu n-o luaseşi încă de nevastă.

— Mi-a născut deja doi băieţi, i-a răspuns Genlong.

— Nevastă-ta ţi-a născut băieţi? l-a întrebat A Fang pe Xu Sanguan.

Iniţial, Xu Sanguan ar fi vrut să-i spună că i-a născut trei fii, dar într-o clipă şi-a amintit că Yile era fiul lui He Xiaoyong, aşa că a zis:

— La fel ca nevasta lui Genlong, şi a mea a născut doi băieţi.

„Dacă m-ar fi întrebat acum două luni“, s-a gândit Xu Sanguan în sine sa, „i-aş fi răspuns că mi-a născut trei băieţi. I labar n-au ei că eu am fost încornorat timp de nouă ani şi, dacă nu ştiu, atunci n-am să le spun nici eu.“

— Nu ştiu de ce, dar acum, că am văzut că mergeţi să vă vindeţi sângele, parcă mă mănâncă şi pe mine pielea să merg cu voi, a spus Xu Sanguan către cei doi.

— Păi, dacă te mănâncă pielea, atunci înseamnă că ai prea mult sânge în corp şi dacă-i pe-aşa, atunci e de rău. O să ţi se umfle tot corpul. Mai bine hai cu noi să vinzi şi tu, i-au spus cei doi.

Xu Sanguan s-a gândit ce s-a gândit şi a pornit cu ei spre spital. Şi cum mergea el aşa, a început să-şi aducă aminte de Lin Fenfang. Fata asta chiar că se purta frumos cu el. Când i-a masat labele picioarelor, ea l-a lăsat; când a frecat-o la încheieturile coapselor, ea l-a lăsat; când a sărit pe ea şi a apucat-o de sâni, şi atunci l-a lăsat. Orice ar fi vrut el să-i facă, ea era gata să accepte. Lin Fenfang îşi rupsese piciorul şi cu toate acestea îi îngăduia toate lucrurile astea, şi chiar şi atunci când el a lovit-o peste piciorul beteag, ea doar a scâncit de durere. Xu Sanguan s-a gândit că ar fi trebuit să-i ducă vreo cinci kilograme de carne cu os şi vreo două-trei kilograme de fasole galbenă. Doctorii de la spital adeseori le spun celor care au fracturi: „Să mâncaţi fasole galbenă fiartă în supă de oase!“

însă nu era de-ajuns să-i ducă numai carne cu os şi fasole galbenă. Ar fi trebuit să-i mai ducă şi nişte bob care era foarte răcoritor. Lin Fenfang stătea toată ziua întinsă în pat, în zăpuşeală, aşa că dacă ar fi mâncat bob, i-ar fi făcut foarte bine. In plus, o să-i mai ducă o jumătate de kilogram de crizanteme uscate, pentru că şi ceaiul de crizanteme e bun împotriva căldurii. Acum se ducea cu A Fang şi Genlong să-şi vândă sângele, iar apoi, cu banii câştigaţi, putea să-i cumpere femeii carne cu os, fasole galbenă, bob şi crizanteme uscate, ca s-o răsplătească pentru bunătatea ei.

Cu sângele vândut putea câştiga treizeci şi cinci de yuani. După ce avea să facă toate cumpărăturile pentru Lin Fenfang,

tot îi mai rămâneau vreo treizeci şi ceva de yuani pe care avea să-i ascundă bine. Banii aceştia putea să-i cheltuie pentru el sau pentru Erle şi Sanie, ba şi pentru Xu Yulan, dar nici gând să-i folosească vreodată pentru Yile.

Când Xu Sanguan a ajuns la spital cu A Fang şi Genlong, n-au intrat imediat, fiindcă Xu Sanguan încă nu băuse apă, aşa că s-au dus la o fântână din apropierea spitalului, unde Genlong a coborât găleata şi a scos apă. Apoi A Fang a desfăcut de la brâu cana de ceramică albă şi i-a dat-o lui Xu Sanguan. Acesta a luat-o, s-a lăsat pe vine lângă fântână şi a început să bea cană după cană. A Fang stătea lângă el şi număra. Când a ajuns la a şasea cană, Xu Sanguan a spus că nu mai poate să bea, însă Genlong i-a răspuns că trebuie să bea în jur de zece căni, lucru cu care a fost de acord şi A Fang. Atunci, Xu Sanguan a început să bea şi a şaptea cană. Bea câteva guri, după care sufla greu. Nu terminase de băut cea de-a noua cană, când s-a ridicat în picioare, spunând că nu mai poate. Dacă mai bea un strop, murea acolo, mai ales că de atâta şezut pe vine îi amorţiseră picioarele. A Fang i-a răspuns că dacă asta era problema, atunci să bea în picioare, iar Genlong l-a îndemnat să mai bea o cană. Xu Sanguan scutura din cap întruna, spunând că nici măcar o gură nu-i mai era cu putinţă să bea şi a mai adăugat că sângele lui deja era în exces, aşa că dacă ar fi băut mai multă apă, i-ar fi fost şi mai rău. Văzând aşa, A Fang a propus să meargă la spital. Prin urmare, au plecat toţi trei într-acolo.

După ce i-au vândut sângele lui Li, Asistentul de la Sânge, şi şi-au primit banii, au plecat toţi trei la restaurantul Victoria ■,i s-au aşezat la o masă de la fereastră. Xu Sanguan le-a luat-o înainte şi a bătut în masă, strigând către chelner:

— Un platou de ficat de porc prăjit şi două pahare de rachiu galben! Rachiul meu să fie cald!

Apoi, mulţumit, i-a urmărit pe cei doi cum bat şi ei în masă spunându-i fiecare chelnerului:

— Un platou de ficat de porc prăjit şi două pahare de rachiu galben!

— Un platou de ficat de porc prăjit şi două pahare de rachiu galben!

Xu Sanguan a băgat de seamă că ei au uitat să adauge „Rachiul să fie cald!“, aşa că i-a făcut semn cu mâna chelnerului care se pregătea să se îndepărteze de ei şi a completat, arătând spre A Fang şi Genlong:

— Incălzeste-le si lor rachiul!

> >

— Am ajuns la patruzeci şi trei de ani, a răspuns chelnerul, şi n-am mai văzut până acum pe cineva care pe arşiţa asta să ceară să i se încălzească rachiul.

Auzind aceste vorbe, Xu Sanguan s-a uitat spre A Fang şi Genlong şi a observat că aceştia se tot hlizeau. Ştia că se făcuse de râs, aşa că n-a găsit altceva mai bun de făcut decât să se hlizească şi el împreună cu ei.

După ce au râs un pic, A Fang i-a spus lui Xu Sanguan:

— Să ţii minte, după ce îţi vinzi sângele, n-ai voie să faci treaba aia cu femeia ta.

— De ce? s-a interesat Xu Sanguan.

— După ce mănânci un bol de orez abia de îţi refaci sângele cu câteva picături, iar pentru câteva picături de sămânţă îţi trebuie un bol de sânge. Noi la ţară îi spunem sămânţă, Li, Asistentul de la Sânge, îi spune spermă...

Atunci Xu Sanguan s-a speriat, amintindu-şi că numai ce îşi făcuse de cap cu Lin Fenfang. După socoteala lor, ar fi

trebuit de acum să paralizeze, aşa că s-a grăbit să-l întrebe pe A Fang:

— Şi dacă mai întâi faci treaba aia cu femeia şi după aceea îţi vinzi sângele?

— Atunci nu-i primejdie de moarte, a răspuns A Fang.

*)

Capitolul şaisprezece

Un bărbat cu ochelari s-a arătat la uşa lui Xu Yulan, năduşit iul, cu cinci kilograme de carne cu os, două kilograme şi ceva , |c fasole galbenă, un kilogram de bob şi o jumătate de kilogram ile crizanteme uscate. Fără să ştie cine este, l-a privit cum aşază l>c masă toate lucrurile aduse şi apoi îşi şterge cu bluza sudoarea de pe faţă. Apoi l-a văzut că ia cana mare de apă, pe care o pusese ea la răcit pe masă, şi o dă pe gât cu un gâlgâit. După • e a băut toată apa, bărbatul i-a spus lui Xu Yulan:

— Tu eşti Xu Yulan, te cunosc prea bine. Toată lumea îţi pune Xi Shi Gogoşica. Pe bărbatul tău îl cheamă Xu Sanguan, il cunosc şi pe el. Dar tu ştii cine-s eu? Sunt bărbatul lui Lin I enfang, care lucrează la Fabrica de Mătase, în acelaşi atelier cu bărbatu-tău. Ea s-a dus la râu să spele rufe şi când a terminat şi s-a ridicat, a aluncecat şi şi-a rupt piciorul drept...

— Cum a alunecat? l-a întrerupt Xu Yulan.

— A călcat pe o coajă de pepene. Xu Sanguan e acasă? a mtrebat-o ochelaristul pe Xu Yulan.

— Nu este, a răspuns femeia. E la lucru, la fabrică. Trebuie să se întoarcă.

Apoi, privind bucata de carne cu os şi fasolea galbenă de pe masă, Xu Yulan l-a întrebat:

— Tu n-ai mai fost pe la noi până acum şi nici nu l-am auzit pe Xu Sanguan vorbind de tine. Adineauri, când ai intrat pe uşă, m-am gândit în sinea mea: „Dar cine o fi omul ăsta? Şi cum se face că ne-a adus atâtea bunătăţi?[11] Uite, abia de încap pe masă, aşa de multe sunt!

— Dar nu eu v-am adus bunătăţile, a spus ochelaristul, ci Xu Sanguan le-a dus femeii mele, Lin Fenfang.

— Xu Sanguan le-a adus nevestei tale? a întrebat Xu Yulan surprinsă. Dar cine-i nevasta ta?

— Ţi-am spus adineauri, o cheamă Lin Fenfang.

— A, acum ştiu, a spus Xu Yulan. Este Grăsana Lin, de l.i Fabrica de Mătase.

După aceste vorbe, ochelaristul a amuţit şi s-a aşezat lângă uşa casei, unde a rămas liniştit ca un copac într-o zi fără nici pic de adiere. Privea dincolo de poartă, în aşteptarea lui Xu Sanguan, lăsând-o pe Xu Yulan să admire, buimacă, bunătăţile de pe masă - carnea cu os, fasolea galbenă, bobul şi florile dc crizantemă.

Xu Yulan i-a mai spus, dar mai mult îşi spunea sieşi:

— De ce i-a dus Xu Sanguan femeii tale toate astea? Şi atât de multe, că uite, s-a umplut masa. Aici sunt vreo cinci kilograme de carne cu os şi vreo două-trei kilograme de fasole galbenă şi un kilogram de bob, ba ar mai fi şi o jumătate de kilogram de flori de crizantemă. Atâtea bunătăţi pentru femeia ta...

Intr-o clipă, Xu Yulan s-a dumirit: „Precis Xu Sanguan s-a culcat cu femeia lui!“

— Xu Sanguan, nenorocitule! a strigat Xu Yulan. De obicei, eşti un zgârcit fără pereche. Dacă îmi iei o bucată amărâtă de pânză, te căieşti mai bine de jumătate de an, dar uite că tu duci

cadouri femeii altui bărbat, şi încă ce cadouri, că nici nu îmi ajung degetele de la mână să le număr...

N-a trecut multă vreme şi s-a întors şi Xu Sanguan de la muncă. De cum a dat cu ochii de ochelaristul care stătea la uşa lui, l-a recunoscut imediat şi a simţit cum îi vâjâie capul. A intrat în casă şi, văzând lucrurile puse grămadă pe masă, a simţit cum îl ia ameţeala de-a binelea. Când a dat cu ochii de Xu Yulan care a început să ţipe la el, a priceput că dăduse de dracu'.

Atunci bărbatul cu ochelari s-a ridicat în picioare, a ieşit în iudă şi a început să strige cât îl ţinea gura:

—Oameni buni, veniţi încoace, că am ceva să vă spun! Veniţi cu toţii şi aduceţi-vă şi copiii! Ia ascultaţi la mine!

Arătând spre bunătăţile de pe masă, ochelaristul le-a spus n inilor lui Xu Sanguan care se adunaseră:

— Vedeţi toate astea - carnea cu os, fasolea galbenă, bobul? • i mai este şi o jumătate de kilogram de flori de crizantemă pe care nu le vedeţi, fiindcă sunt sub bucata de carne cu os. I'c toate le-a adus Xu Sanguan femeii mele. O cheamă Lin fenfang şi mulţi o cunosc în oraş. O ştiţi şi voi? Văd că daţi <lin cap. Femeia mea lucrează la Fabrica de Mătase împreună . ıı Xu Sanguan ăsta, în acelaşi atelier. Pe când spăla rufele la i .iu, a alunecat şi şi-a rupt piciorul. Xu Sanguan ăsta a venit la noi acasă s-o vadă. Şi alţii au venit s-o vadă, au schimbat câteva vorbe cu ea şi au plecat, numai că el, când a venit la noi, s-a suit peste nevastă-mea în pat şi a violat-o. Gândiţi-vă şi voi, ne-v.istă-mea zăcea în pat cu piciorul rupt...

Atunci, Xu Sanguan a protestat:

— N-a fost vorba de nici un viol...

— Ba a fost chiar viol, l-a contrazis ochelaristul pe un ton i .itegoric, după care s-a adresat vecinilor lui Xu Sanguan: Spuneţi voi dacă nu e chiar aşa. Femeia mea, care era cu piciorul rupt, ar fi putut să-l respingă? Dacă s-ar fi mişcat prea tare, ar li rămas multă vreme cu dureri. Gândiţi-vă şi voi, putea nevastă-mea să-l împingă? Xu Sanguan ăsta nici măcar o femeie cu piciorul rupt nu lasă să-i scape. Nu este el mai rău ca un animal?

Vecinii nu şi-au bătut capul să-i răspundă ochelaristului, ci îl priveau cu toţii curioşi pe Xu Sanguan. Numai Xu Yulan ,i ieşit din casă pentru a-i întări vorbele şi nici una, nici două şi-a înşfăcat bărbatul de ureche şi i-a strigat:

— Eşti mai rău decât un animal! M-ai făcut de ruşine! Cum am să mai dau eu ochii cu lumea de acum înainte?

— După ce Xu Sanguan ăsta a batjocorit-o pe femeia mea, s-a dus numaidecât să-i cumpere carne şi fasole galbenă, ca să-i închidă gura. Dacă n-aş fi văzut toate bunătăţile acestea, chiar că n-aş fi ştiut că cineva s-a culcat cu nevastă-mea. în momentul în care am văzut grămada de bunătăţi, mi-am dat seama că < ceva necurat la mijloc. Dacă n-aş fi dat cu palma în masă şi n-aş fi suduit, femeia mea n-ar fi suflat o vorbă!

Şi zicând aşa, ochelaristul s-a dus la masă, a strâns carnea şi fasolea galbenă, le-a pus pe umăr şi le-a spus vecinilor lui Xu

Sanguan:

— Eu am venit cu toate lucrurile astea ca să le vedeţi şi să ştiţi ce fel de om este Xu Sanguan. De acum înainte, să fiţi cu băgare de seamă, fiindcă este un destrăbălat şi-un nenorocit. Cine are femeie acasă, să şi-o păzească bine!

Cu mâncarea în spinare - cinci kilograme de carne, vreo trei kilograme de fasole galbenă, un kilogram jumătate de bob şi o jumătate de kilogram de flori de crizantemă - ochelaristul a pornit spre casă.

în momentele acelea, Xu Yulan era ocupată să-l ocărască pe Xu Sanguan şi în acelaşi timp să-l zgârie pe faţă cu unghiile, aşa că nu a luat aminte la ceea ce făcea ochelaristul. Când a întors capul şi a văzut că bunătăţile de pe masă dispăruseră deja şi că ochelaristul plecase, a ieşit după el în grabă şi a strigat:

— Ia întoarce-te! Cum îţi permiţi să iei lucrurile mele?

Ochelaristul nici că a plecat urechea la strigătele ei, ba nici măcar nu a întors capul, ci şi-a văzut de drumul lui. Xu Yulan, arătând către el, le-a spus vecinilor:

— In viata mea n-am văzut un asemenea nesimţit, care să ia lucrurile cuiva şi să plece cu mersul ală legănat!

Xu Yulan a mai înjurat un pic, după care, văzând că ochelaristul se îndepărtase, i-a întors şi ea spatele, însă în clipa în care a dat cu ochii de Xu Sanguan, s-a prăbuşit pe scări şi a început să plângă.

— S-a terminat cu noi, se jelea ea, ştergându-şi lacrimile cu palma. Pentru toţi e adevărată vorba aceea care spune „După i tun îi merge ţării, aşa îi merge şi familiei[11], dar pentru noi nu-i. | arii îi merge bine, dar noi suntem pe cale să pierim. Mai întâi ,i venit fierarul Fang să ne ia toate lucrurile din casă şi nici n-a uccut o lună, că de data asta ne-a făcut-o unul de-al nostru. Xu Sanguan ăsta e mai rău ca animalele sălbatice. Până acum 1 am ştiut de zgârcit. Dacă îmi cumpăram eu o bucată de pânză, murea de oftică, dar dacă e vorba de Grăsana Lin, atunci se schimbă foaia. Când a apărut stricata asta grasă, imediat i-a dat cinci kilograme jumătate de carne cu os, două-trei kilograme de fasole galbenă, nu mai puţin de un kilogram de bob, şi mai erau şi florile de crizantemă. Mă întreb cât l-or fi costat mate astea!

Dar într-o clipă, aducându-şi aminte ceva, a sărit imediat în picioare şi, întorcându-se spre Xu Sanguan, a început să ţipe:

— Mi-ai furat banii! Mi-ai furat banii pe care îi ascunsesem pe fundul cufărului! Erau banii agonisiţi de mine numai eu ştiu cum, câte un *fen,* doi puşi deoparte. Zece ani am adunat banii ăştia, zece ani de sudoare şi de sânge, iar tu i-ai dat umflatei ăleia...

Nici nu şi-a isprăvit bine vorba, că s-a şi repezit spre cufăr, l-a deschis şi a început să scormonească în el. S-a liniştit repede, fiindcă toţi bănuţii erau la locul lor. A închis cufărul, l-a văzut şi pe Xu Sanguan că le trânteşte uşa în nas vecinilor, lăsându-i afară. Cu treizeci de yuani în mână, el o privea zâmbind, parcă spre a-i câştiga bunăvoinţa. Ţinea cele trei bancnote de zece yuani răsfirate în mână, ca şi cum ar fi fost nişte cărţi de joc. Xu

Yulan s-a apropiat şi i-a smuls banii din mână, întrebându-1 cu voce joasă:

— De unde îi ai?

— I-am câştigat cu sângele pe care l-am vândut, i-a răspuns Xu Sanguan tot cu voce joasă.

— Iar ţi-ai vândut sângele!

Xu Yulan a strigat la el, după care a început să plângă.

— De ce a trebuit să mă mărit eu cu tine? spunea ea printre suspine. Am suferit şi m-am chinuit vreme de zece ani, ţi-am

născut trei copii. Când ţi-ai vândut tu sângele pentru mine Nu mi-aş fi închipuit că eşti aşa o jigodie. Ţi-ai vândut sângcli ca să-i cumperi umflatei carne cu os pentru supă...

Atunci el a bătut-o pe umăr şi a întrebat-o:

— Când mi-ai născut tu mie trei băieţi? Al cui copil este Yile? Când mi-am vândut sângele ca să-i plătesc datoria fierarii lui Fang, pentru cine am facut-o?

Deodată, Xu Yulan a amuţit. A rămas o vreme cu ochii pironiţi asupra lui Xu Sanguan şi până la urmă i-a zis:

— Ia spune, ce treabă ai avut tu cu Grăsana Lin? Chiar îţi trebuia o femeie aşa de grasă?

— Şi-a rupt piciorul, a spus Xu Sanguan, frecându-se pe faţă, şi m-am dus s-o văd. Aşa se face în asemenea situaţii...

— Cum adică aşa se face? s-a răstit Xu Yulan. Aşa se face, să te bagi în patul altuia? Hai, spune mai departe!

— Am întins mâna şi am frecat-o pe picior şi am întrebat-o unde o doare, a continuat Xu Sanguan.

— Pe picior mai sus sau mai jos?

— Mai întâi am frecat-o mai jos, după care mâna mi-a alunecat în sus.

— Nesimţitule! Xu Yulan a întins un deget şi l-a împuns pe faţă. Spune mai departe! Spune ce ai mai făcut!

— Ce am mai făcut? a rostit Xu Sanguan şovăielnic. Mai departe am apucat-o de ţâţe.

— Aoleu! a strigat Xu Yulan. Javră ce eşti! Cum ai învăţat şmecheriile ticălosului de He Xiaoyong?

Capitolul şaptesprezece

De cum Xu Yulan a înşfăcat din mâinile lui Xu Sanguan i ci treizeici de yuani, a şi cheltuit douăzeci şi unu de yuani şi i inci *mao*[1] pe haine - şi-a făcut o pereche de pantaloni de culoare l',i i, din bumbac, o jachetă matlasată de culoare albastru-deschis, i u flori brodate albastru-închis. Lui Yile, Erle şi Sanie le-a făcut . ite o jachetă matlasată, însă lui Xu Sanguan nu i-a făcut nimic, (lindcă de câte ori îşi amintea de aventura lui cu Lin Fenfang o cuprindea furia.

Iarna a sosit cât ai clipi. Văzându-i pe fiii săi îmbrăcaţi cu jachete noi, dar şi pe nevastă-sa, Xu Sanguan i-a spus acesteia:

— Banii pe care eu i-am câştigat vânzându-mi sângele i-ai cheltuit pentru tine, pentru Erle şi Sanie, ceea ce e prilej de bucurie pentru mine, dar nu mă bucur câtuşi de puţin să văd că i-ai tocat şi pentru Yile.

La auzul acestor vorbe, Xu Yulan a început să zbiere:

— Dă dacă-i tocam pe pe fundul Grăsanei Lin te bucurai, nu?

Xu Sanguan a plecat capul şi, cumva rănit în suflet, a spus:

— Yile nu-i fiul meu. L-am crescut vreme de nouă ani şi din câte se pare o să-l mai cresc încă mulţi ani de acum înainte. Deja am îngăduit să se întâmple aşa. Şi la fel de bine am îngăduit să cheltui pentru el din banii câştigaţi cu sudoarea mea la Fabrica de Mătase, dar n-am să mai rabd să irosesc pentru el şi din banii câştigaţi cu sângele pe care mi-l vând.

Auzind aceste vorbe, Xu Yulan a luat cei opt yuani şi jumătate care rămăseseră din cei treizeci de yuani, a mai pus ea doi yuani şi i-a făcut şi lui Xu Sanguan o tunică de bumbac de culoare bleumarin.

— Haina asta ţi-am facut-o cu banii câştigaţi din sângele tău, i-a spus ea, la care am mai pus eu doi yuani. Asta te face să te simţi mai bine?

Xu Sanguan n-a zis nimic, fiindcă fapta nevestei lui îl mai îndupleca un pic şi nu se mai putea arăta tot atât de supărat, înainte, de treburile casei se ocupa numai Xu Yulan, în timp ce Xu Sanguan lua asupra sa treburile din afara casei. După păţania cu Lin Fenfang, Xu Yulan a fost mâhnită câteva zile, după care a luat obiceiul să se îmbrace cu puloverul ei cel fin, să-şi umple pumnul de seminţe şi să plece în vizită pe la vecini. Ronţăia seminţele şi pălăvrăgea câte două-trei ore, timp în care Xu Sanguan năduşea acasă pe lângă cratiţe. Când veneau vecinii şi îl găseau gătind, îi apuca râsul văzându-l cum nu-şi mai vedea capul de atâta treabă.

— Xu Sanguan, faci mâncare? îl întrebau ei.

— Prea te zdrobeşti când căleşti legumele, parcă ai tăia lemne, nu alta!

— Xu Sanguan, când ai devenit aşa de harnic?

— N-am ce face, le răspundea Xu Sanguan. M-a prins nevastă-mea şi acum asta mi-e pedeapsa. Ştiţi cum se zice: „O clipă de plăcere îţi aduce necazuri pentru o viaţă întreagă".

I *Mao* este o subdiviziune monetară. Zece *mao* alcătuiesc un yuan.

La rândul ei, Xu Yulan spunea prin vecini:

— Acum m-am dumirit şi eu. înainte, mereu mă gândeam la bărbat, la copii. Preferam să mănânc eu mai puţin, ca să aibă ei pe săturate. Preferam să mă istovesc eu, ca să le fie lor bine, dar am înţeles cum stă treaba şi de acum înainte am să mă gândesc mai mult la mine, că dacă nu mă îngrijesc eu de binele meu, nu o s-o facă nimeni. în bărbaţi nu poţi să te încrezi. Şi ■ It au acasă o nevastă precum frumoasa Xi Shi, ei tot se duc i şi facă de cap cine ştie pe unde. Nici în fiii mei nu pot să am nădejde...

Apoi Xu Sanguan şi-a dat seama că într-adevăr fusese prost peste măsură şi prostia cea mai mare pe care o făcuse fusese să •a- ducă la Lin Fenfang cu carnea de porc şi fasolea galbenă şi ■.a i le pună pe toate grămadă pe masă. Orice bărbat, oricât de prost ar fi fost, tot îşi dădea seama văzându-le că e ceva necurat l.i mijloc.

Dar cu cât se gândea mai mult, Xu Sanguan înţelegea că aventura lui cu Lin Fenfang nu făcuse atât de mult rău. Oricum .11 fi fost situaţia, el şi femeia aceea nu aduseseră pe lume un i opil, în timp ce Xu Yulan şi He Xiaoyong exact asta făcuseră. Ba el îl mai şi crescuse pe Yile până în acel moment. Şi cum cugeta el aşa, îl apucau şi mai rău nervii, drept care a chemat-o pe Xu Yulan şi i-a spus:

— Să ştii că de azi înainte nu mă mai ocup de treburile casei. Apoi, după o clipă de chibzuială, a continuat:

— Tu ai fost o dată cu He Xiaoyong şi eu am fost tot o dată cu Lin Fenfang. Voi doi l-aţi adus pe lume pe Yile, dar Lin Fenfang şi cu mine l-am adus cumva pe Sile[I]? Nu. Tu şi cu el aţi comis o greşeală care o să vă urmărească toată viaţa, o greşeală mult mai gravă decât a mea!

Auzind spusele bărbatului, Xu Yulan a izbucnit în plâns şi cu mâinile întinse spre el, a spus:

— Eşti mai rău ca un animal. Eu deja uitasem că ţi-ai făcut de cap cu umflata aia, dar tu nimic, ai ţinut să-mi aminteşti iar. Cu ce oi fi greşit eu în altă viaţă de trebuie să plătesc atât de amarnic în viata asta...?

Şi cum striga ea aşa în gura mare, a vrut iar să se aşeze pe pragul uşii, însă Xu Sanguan s-a repezit şi a tras-o în casă.

— Gata, gata, n-am să mai spun nimic de-acum înainte!

I Numele Sile se traduce drept „A Patra Bucurie".

Capitolul optsprezece

Xu Sanguan i-a spus lui Xu Yulan:

— Suntem în anul 1958. Avem comuna populară[1], Marele Salt înainte[I II], Marea Călire a Oţelului[III]. De ce o să mai avem parte de acum încolo? Au luat pământul de la ţară al bunicului meu şi al Unchiului al Patrulea şi se pare că de azi înainte nimeni nu o să mai aibă bucata lui de pământ, fiindcă terenurile agricole îi revin statului. Dacă vrei să plantezi cereale, trebuie să iei pământ de la stat, iar când vine vremea recoltei, trebuie să dai cerealele la stat, aşa că statul este acum precum era odinioară moşierul. Bineînţeles că statul nu este moşier, ci trebuie s.i îi spui comună populară... Şi fabrica noastră de mătase a inceput să facă oţel, în opt mici furnale. Eu şi alţi patru avem grijă de un cuptor, eu nu mai sunt acum Xu Sanguan, cel care distribuie viermii de mătase. Toţi îmi spun Xu Căleşte Oţel. Ştii de ce trebuie să facem atâta oţel? Fiindcă omul este ca lierul, dar mâncarea este ca oţelul. Oţelul ăsta este precum sunt cerealele pentru stat, este precum orezul, grâul, precum peştele şi carnea, aşa că dacă noi călim oţel este ca şi cum am planta orez pe parcele....

Xu Sanguan i-a spus lui Xu Yulan:

— Astăzi am ieşit şi eu pe stradă şi am văzut mulţi oameni cu banderole roşii pe braţ care intrau din casă în casă şi confiscau oalele, holurile, orezul. Ba confiscau şi uleiul, sarea, oţetul. Mă gândesc că nici n-o să treacă două zile şi o să vină şi la noi acasă să adune ce s-o putea. Se spune că nimeni nu o să mai aibă voie să-şi facă de mâncare acasă, ci o să mergem la cantină ca să mâncăm. Tu ştii câte cantine sunt în oraş? Pe drumul pe care am mers eu acum mi-au ieşit în cale trei, la noi, la Fabrica de Mătase mai este una; la Templul Liniştii Cereşti încă este una, ba au transformat în cantină şi templul acela al călugărilor care au fost nevoiţi să poarte bonete albe, şorţuri şi să devină bucătari. Şi mai este şi teatrul din faţa casei noastre care s-a transformat în cantină. Tu ştii unde-i bucătăria teatrului? Chiar pe scenă, toţi clovnii care cântau opera Yue[IV], cu mare, cu mic,

---

I Comuna populară - concept introdus de Mao Zedong în anul 1958, care presupunea ca micile comune să se unească şi să devină o comună populară, mai precis o unitate de tipul cooperativei, care să îşi asigure necesarul agricol, industrial şi de servicii. Intr-o asemenea unitate, se instituia proprietatea colectivă a pământului.

II Marele Salt înainte a fost o campanie condusă de Mao Zedong în perioada anilor 1958-1961, care urmărea transformarea Chinei dintr-o ţară agrară într-o ţară socialistă prin industrializare rapidă şi colectivizare. Rezultatul acestei campanii dezastruoase a fost Marea Foamete, care a făcut circa 18 milioane de victime.

III în timpul Marelui Salt înainte, Mao Zedong a decretat că economia Chinei avea nevoie de oţel şi de fier, pentru a putea deveni o ţară puternică. Drept consecinţă, toată lumea a abandonat agricultura şi s-a apucat de construit furnale artizanale, aşa-numitele „furnale din spatele curţii", unde să producă oţel; în majoritatea situaţiilor produsul era de proastă calitate, mai degrabă un fier casant.

IV Opera Yue este un tip de operă tradiţională, care a luat naştere în sudul Chinei, în provincia Zhe Jiang. După opera Beijing, este opera care cunoaşte cea mai mare răspândire.

sunt pe scenă şi spală legume, clătesc orezul. Am auzit că actorul care juca rolul principal acum este şeful cantinei, iar cel care interpreta personajul negativ este adjunctul lui...

— Alaltăieri v-am dus să mâncaţi la cantina cea mare a Fa->bricii de Mătase, ieri v-am dus la cantina cea mare a Templului Liniştii Cereşti, astăzi vă duc la cantina teatrului, i-a spus Xu Sanguan lui Xu Yulan. E foarte puţină carne în mâncarea de la cantina Templului Liniştii Cereşti, pentru că înainte călugării nu mâncau deloc carne. Ieri, când am mâncat ardei verde cu carne acolo, nu aţi auzit că toată lumea glumea, cică: „Asta nu-i mâncare de ardei verde cu carne, ci e ardei verde cu mai puţină carne“? Acum, că aţi încercat toate cele trei cantine, se pare că ţie şi copiilor vă place cantina de la teatru, dar mie îmi place mai mult cea de la Fabrica de Mătase. Mâncărurile de la teatru nu sunt rele, dar porţiile sunt cam mici. La fabrica noastră sunt şi multe legume şi carne, poţi să mănânci pe sătu-rate. După ce am mâncat la cantina de la Templul Liniştii Cereşti, n-am râgâit deloc şi nici după ce am mâncat la teatru, ci doar după ce am mâncat la Fabrica de Mătase am sughiţat toată noaptea, până s-a crăpat de ziuă. Mâine vă duc la cantina de la primărie, fiindcă acolo e cea mai bună mâncare din tot oraşul. Mi-a zis şi mie fierarul Fang, care a mai spus că toţi bucă-tarii de acolo sunt veniţi de la restaurantul Victoria, aşa că sigur nu găsiţi în tot oraşul mâncare mai bună decât cea făcută de ei. Tu ştii care este specialitatea lor? E chiar ficatul de porc prăjit...

— Mâine nu ne mai ducem la cantina primăriei, i-a spus Xu Sanguan lui Xu Yulan. Este îngrozitor de obositor să mă-nânci acolo. Cel puţin un sfert dintre locuitorii oraşului se înghesuie să mănânce şi ca să ai parte de o masă, trebuie să te baţi pentru ea până la epuizare. In plus, e atât de aglomerat că băieţii noştri ar fi de-a dreptul striviţi. De atâta aglomeraţie, şi bluza pe care o purtam pe sub cămaşă mi se udase leoarcă. Ca să nu mai zic că sunt atâţia care trag vânturi acolo, că îţi piere orice poftă de mâncare. Să mergem mâine la cantina de la Fabrica de Mătase. Ştiu că vouă vă place cantina de la teatru, dar aceea deja s-a închis. Am auzit că zilele astea se va închide şi cea de la Templul Liniştii Cereşti. Doar cantina noastră de

1ı fabrică a rămas deschisă, însă trebuie să ne ducem devreme,
■ i dacă ajungem mai târziu, nu mai apucăm nimic...

— Toate cantinele din oraş s-au închis, i-a spus Xu Sanguan
Im Xu Yulan. Se pare că s-au dus vremurile bune. De azi înainte
mii mai pasă nimănui dacă noi am mâncat ceva sau nu. Nu
i umva va trebui să ne facem iarăşi singuri de mâncare? Dar ce?

— Sub pat mai sunt două ulcele cu orez, a răspuns Xu Yulan.
< ând au venit să ne ia oalele, holurile, orezul, uleiul, sarea şi
oţetul, nu m-am îndurat să le dau şi pe-astea, fiindcă eu am
.irâns orezul luându-vă de la gură. Nu l-am dat şi pace...

Capitolul nouăsprezece

i

Xu Yulan era măritată cu Xu Sanguan deja de zece ani şi în tot acest răstimp femeia, zi de zi, se chivernisise cum nu se poate mai bine, trăind tot timpul cu grija zilei de mâine. Pusese sub pat două ulcele cu orez. In bucătărie avea una ceva mai mare şi în fiecare zi, când pregătea orezul, Xu Yulan mai întâi lua capacul de lemn de pe ulcica din bucătărie şi folosea orez doar cât îi trebuia pentru porţia fiecăruia. Apoi lua din ulcica din bucătărie o mână de orez pe care o punea în ulcica cea mică de sub pat, drept rezervă pentru zile negre.

— Nici unul dintre voi nu ar băga de seamă dacă ar mânca o gură de orez în plus, aşa că n-o să bage de seamă nici dacă mănâncă o gură mai puţin, îi spunea ea lui Xu Sanguan.

în fiecare zi îi cerea lui Xu Sanguan să mănânce cu două guri mai puţin decât ar fi trebuit. După ce au apărut Yile, Erle şi Sanie, a început să aibă aceeaşi pretenţie şi faţă de ei. Nu se scutea nici pe sine însăşi, ba dimpotrivă. Orezul pe care îl economisea astfel era păstrat în ulcica de sub pat. Mai întâi, a fost doar o ulcică micuţă, dar când s-a umplut, a mai făcut rost de una şi n-a trecut nici jumătate de an, că s-a umplut şi aceea. Femeia ar fi vrut să mai aducă una, dar Xu Sanguan nu a fost de acord.

— La urma urmei, doar n-o să deschidem o prăvălie de orez! Ce o să faci cu atâta orez cât ai agonisit până acum? Dacă n-o să-l mâncăm până în vară, o să se umple de gândaci, a spus el.

Xu Yulan s-a gândit că bărbatul ei avea dreptate, aşa că s-a mulţumit să ţină sub pat doar două ulcele şi n-a mai căutat altele.

I)acă păstra orezul prea mult timp, se umplea de gândăcei, are acolo, în orez, mâncau, se răhăţeau, dormeau şi transformau bob cu bob într-o pulbere, ca o făină. Şi rahatul gândă-, i ilor tot cu făina semăna, aşa că nu se mai distingea de orezul lat ut pulbere, era totuna, poate doar să fi fost un pic mai galbenă. De aceea, după ce cele două ulcele de sub pat se umpleau . ıı orez, Xu Yulan le răsturna în ulcica de orez din bucătărie.

Apoi, aşezându-se pe pat, încerca să-şi dea seama cam ce greutate aveau cele două vase şi cam câţi bani făceau. După ce punea deoparte banii pe care îi socotise, îi pitea binişor într-un i ufăr, cu gândul să nu-i cheltuie.

— Banii ăştia, îi zicea ea lui Xu Sanguan, eu i-am rupt de Iu gura voastră puţin câte puţin şi nici măcar nu v-aţi dat seama, nu-i aşa?

Şi mai zicea:

— Nu putem să-i cheltuim pe toate prostiile, ci doar atunci tind o fi vreo problemă mare de tot.

Xu Sanguan, care nu era de acord cu ideile ei, a spus odată:

— Asta e ca şi cum ţi-ai da jos pantalonii ca să tragi vânturi. N-are nici un rost.

— Nu poţi să spui aşa ceva, a zis Xu Yulan. In viaţă, nimeni n-are de unde şti ce boli şi ce primejdii îl pândesc. Toată lumea are şi suişuri, şi coborâşuri. Dar când dai de greu, e bine să fii

pregătit. Oamenii deştepţi îşi lasă întotdeauna o portiţă de scăpare... Şi oricum, am economisit şi eu ceva bănuţi pentru familie...

Xu Yulan spunea adeseori:

— O să vină şi vremuri grele. Pe parcursul vieţii, omul are parte şi de necazuri, asta e, n-are ce face. N-are unde să se ascundă de ele!

Când Sanie a împlinit opt ani, Erle, zece ani şi Yile, unsprezece, a fost inundaţie mare în tot oraşul. Acolo unde era mai
7*>
adâncă, apa ajungea la un metru şi chiar şi unde era mai puţin i tot ajungea la genunchi. în anul acela, în iunie, casa lui Xn Sanguan a fost ca un heleşteu timp de şapte zile - şuvoaieli curgeau în toate părţile şi chiar şi noaptea, când dormeau, auzeau susurul apei.

După ce au trecut inundaţiile, a venit foametea. La începui, Xu Sanguan şi Xu Yulan nu şi-au dat seama ce se petrece, dai i-au auzit pe vecini spunând că cea mai mare parte a orezului putrezea pe câmp. Xu Sanguan s-a gândit atunci la satul buni cului şi al Unchiului al Patrulea şi şi-a zis în sinea sa: „Bine că s-au prăpădit, că nu ştiu cum şi-ar fi dus zilele!“ Mai avea trei unchi care erau încă în viaţă, dar aceia nu se purtaseră frumos cu el, aşa că puţin îi păsa de ei.

Abia când au început tot mai mulţi oameni să se aciuieze pe la oraş, cerşind de mâncare, Xu Sanguan şi Xu Yulan au priceput că venise foametea. în fiecare zi deschideau uşa casei şi îi vedeau pe cei care cerşeau de mâncare şi dormeau pe străzi; de fiecare dată erau alţii, din ce în ce mai traşi la faţă.

Uneori, uşa magazinului de orez era deschisă, alteori era închisă. De fiecare dată când magazinul se redeschidea, preţul orezului creştea de câteva ori. La scurt timp după aceea, cu banii cu care ai fi putut cumpăra cinci kilograme de orez nu mai puteai lua decât un kilogram de cartofi dulci. Fabrica de Mătase a oprit lucrul, pentru că nu mai erau viermi de mătase; Xu Yulan nu mai avea de ce să se ducă să prăjească gogoşi, pentru că nu mai avea făină şi nici ulei. Nici şcolile nu îşi mai ţineau cursurile, în oraş multe magazine se închiseseră, iar din douăzeci şi ceva de restaurante acum nu mai funcţiona decât restaurantul Victoria.

Xu Sanguan i-a spus lui Xu Yulan:

— Ce prost a venit foametea asta! Dacă ar fi venit cu câţiva ani mai devreme, ne-am fi descurcat noi cumva, dar acum suntem ca vai de noi!

— Ia gândeşte-te şi tu! Mai întâi ne-au luat oalele şi bolurile, orezul, uleiul, sarea, oţetul şi sosul de soia. Ne-au desfiinţat şi <ili.i. La început, ne gândeam că cele câteva cantine o să ne iiiingă să mâncăm acolo toată viaţa. Cine s-ar fi gândit că o să mâncăm doar un an, după care va trebui iar să ne descurcăm .Inguri! Ca să ne facem din nou soba a trebuit să cheltuim bani, mi fost nevoiţi să cumpărăm din nou oale, vase, boluri, a tre-Imit să prăpădim bani ca să cumpărăm din nou orez, ulei, sos **.Ir** soia **şi** oţet. Toată agoniseala ta, pic cu pic, din toţi anii din

m ină, s-a dus cât ai clipi!

— Nu că mi-ar fi mie teamă că se cheltuie toţi banii, dar . Iacă am fi putut să mai trăim câţiva ani liniştiţi, ne-am fi revenit Iară probleme. Dar au fost ultimii doi ani liniştiţi? Mai întâi .1 fost povestea cu Yile, care nici măcar nu e copilul meu. Asta ,i fost cu adevărat un şoc pentru mine. Nici nu mai vorbesc despre asta, cumplit a fost că ne-a băgat în belea mare, de a i rebuit să îi plătim daune fierarului Fang de treizeci şi cinci dc yuani. Am avut deja doi ani nenorociţi, iar acum a venit şi loametea peste noi. Noroc că avem cele două ulcele cu orez sub pat...

— Nu se poate să mâncăm acum orezul de sub pat! a spus Xu Yulan. A mai rămas câte ceva în ulcica din bucătărie. De ,i/.i înainte, nu putem să mai mâncăm la prânz. După socotelile mele, foametea asta o să mai dureze vreo jumătate de an, cel puţin până când la început de primăvară o să iasă recolta nouă. Abia atunci se va curma foametea. Orezul pe care îl mai avem noi în casă ne ajunge doar o lună. Dacă însă în fiecare zi mâncăm terci, ne ajunge pentru patru luni şi câteva zile, şi în felul acesta o să ne mai rămână vreo lună şi ceva în care vom fi nevoiţi să îndurăm foametea. Cum o s-o depăşim? Nu se poate să nu mâncăm şi să nu bem nimic vreme de mai bine de-o lună, aşa că va trebui să mai micşorăm raţia pentru cele patru luni, ca s-o mai întindem cumva şi să acoperim şi luna aceea. Eu zic aşa: înainte de venirea iernii să mergem pe câmp şi să adunăm nişte rădăcini sălbatice, orice s-o găsi pe acolo. De îndată ce se goleşte ulcica de orez din bucătărie, în câteva zile, putem s-o umplem cu rădăcinile sălbatice şi să punem nişte sare peste ele, ca să nu se strice. O să se păstreze cel puţin patru - cinci luni. Banii pe care îi mai avem o să-i ascund în plapumă. Eu nu ţi-am spus niciodată despre banii ăştia. I-am strâns din ce îmi rămânea când mă duceam la piaţă, la cumpărături. Sunt nouăsprezece yuani şi şaizeci şi şapte de *mao.* Ar trebui să luăm treisprezece yuani din ei şi să cumpărăm porumb. Cred că ne-ar ajunge pentru vreo cincizeci de kilograme, apoi o să care să curăţăm ştiuleţii şi o să măcinăm porumbul. Probabil că o să ne iasă vreo treizeci şi ceva de kilograme de mălai, pe care putem să-l amestecăm în fiertură. O să fie foarte bun terciul şi n-o să mai avem burta goală...

Xu Sanguan le-a spus fiilor săi:

— De o lună de zile mâncăm terci de mălai. Aţi mâncat atât de mult că v-a dispărut roşeaţa din obraji şi parcă se împuţinează şi carnea pe voi. Nici vlagă nu mai aveţi. Acum nu mai ştiţi să spuneţi altceva decât „Mi-e foame!“, „Mi-e foame!“, „Mi-e foame!“. E mare noroc că voi, mititeilor, sunteţi încă în viaţă. In zilele noastre, toată lumea de la oraş o duce greu. Ia mergeţi la vecinii noştri sau la colegii voştri de clasă şi o să băgaţi de seamă numaidecât că o duceţi mai bine decât ei, de vreme ce aveţi terci de porumb în fiecare zi. Vremurile astea grele o să mai dureze. Voi ziceţi că v-aţi săturat de rădăcinile sălbatice din ulcica de orez. Păi, chiar dacă v-aţi săturat, tot trebuie să

le mâncaţi. Voi aţi vrea să mâncaţi nişte orez simplu, fără rădăcini. M-am sfătuit cu mama voastră şi o să vă pregătească şi aşa ceva, însă acum nu se poate, trebuie să mai mâncaţi rădăcini din ulcica de orez şi terci de mălai. Voi spuneţi că terciul este din ce în ce mai subţire şi asta cam aşa şi este, dar măcar vă ajută să rămâneţi în viaţă. Nu ne mai putem frământa şi pentru altceva. E o vorbă din popor tare adevărată, care spune că ‚Atâta vreme cât muntele e verde, n-ai de ce să te temi că nu găseşti lemne de foc“. Dacă reuşim să supravieţuim acum, ■..I trecem peste zilele amare, o să ajungem să trăim până la .ulânci bătrâneţi. Trebuie să mâncaţi terci de mălai, chiar dacă c din ce în ce mai subţire şi chiar dacă spuneţi că odată ce v-aţi uşurat, s-a dus şi terciul. Cine a spus vorba asta? Yile a spus-o. I u ştiu prea bine că el a spus-o, obrăznicătura! Toată ziua nu ştiţi să spuneţi alt cuvânt decât „foame", „foame", „foame". I litaţi-vă la voi, cât sunteţi de mici şi mâncaţi la fel de mult ca mine! Si toată ziua vă văitati de foame. De ce? Pentru că
> >
toată ziulica umblaţi pe-afară. Cum aţi terminat de mâncat terciul, aţi şi ieşit la joacă, iar când vă chem înapoi în casă, nu mă ia nimeni în seamă. Azi, obrăznicătura de Sanie ţipa cât îl ţineau bojocii. Cine mai e în stare să ţipe în ziua de azi? In vremurile astea, toată lumea vorbeşte încet, ca să nu-şi risipească puterile. Vă chiorăie maţele. Nu v-aţi săturat la masă, şi totuşi strigaţi, alergaţi. Cum mama mă-sii să vă mai ajute cu ceva terciul şi să nu fiţi lihniţi? La dracu’! Păi, aşa trece terciul prin maţe imediat ce l-aţi înghiţit. De azi înainte, Lrle, Sanie şi tu, Yile, după ce aţi mâncat terciul, să faceţi bine să vă întindeţi pe pat. N-aveţi voie să vă mai mişcaţi, fiindcă de cum vă mişcaţi, vă şi ia foamea. Să-mi staţi cuminţi, întinşi pe pat! Şi eu cu mama voastră o să stăm la fel... Nu pot să mai spun nimic. Sunt lihnit de foame şi nu mai am pic de putere. S-a dus tot terciul pe care l-am mâncat adineauri.

începând din acea zi, Xu Sanguan şi familia lui mâncau în fiecare zi de două ori terci de mălai - o dată dimineaţa şi o dată seara. în restul timpului, stăteau cu toţii întinşi pe pat. Nu vorbeau şi nici nu se mişcau. Cum scoteau o vorbă sau se mişcau, burţile lor începeau să chiorăie în fel şi chip şi pe dată îi lua foamea. Dacă nu vorbeau deloc şi nu se mişcau, ci stăteau liniştiţi, întinşi în pat, adormeau imediat. Prin urmare, toată familia lui Xu Sanguan dormea de cu ziuă şi până seara, apoi de seara până dimineaţa şi aşa au dormit până pe 7 decembrie.

în seara aceea, Xu Yulan a fiert terci cu un bol mai mult decât de obicei şi, în plus, mult mai gros decât de obicei. Ea i-a

strigat pe Xu Sanguan şi pe cei trei băieţi să se dea jos din pat şi le-a spus hlizindu-se:

— Azi mâncăm ceva bun!

Xu Sanguan stătea cu Yile, Erle şi Sanie la masă şi, cu gâturile lungite, o priveau pe Xu Yulan cum aduce ceva: era tot terciul de mălai pe care îl mâncau în fiecare zi.

— E tot terci, a spus Yile primul, cu dezamăgire în glas.

Erle şi Sanie l-au urmat, la fel de dezamăgiţi:

— E tot terci de mălai!

— Ia uitaţi-vă voi mai cu atenţie, le-a spus Xu Sanguan. terciul de azi e cu mult mai gros decât cel de ieri, cel de alaltăieri şi decât cel de dinainte!

— Luaţi o gură şi o să vă convingeţi! i-a îndemnat Xu Yulan.

Cei trei băieţi au gustat şi au rămas pe gânduri, clipind din ochi, căci nu îşi dădeau seama ce gust avea mâncarea. Xu Sanguan a luat şi el o gură, iar Xu Yulan i-a întrebat:

— Ştiţi ce am pus în terci?

Băieţii au scuturat din cap că nu, după care au ridicat holurile la guri şi au început să sorbecăie. Xu Sanguan le-a spus:

— Sunteţi din ce în ce mai proşti! Nici gustul dulce nu-1 mai cunoaşteţi!
» >

In clipa aceea, Yile şi-a dat seama ce pusese mama lui în terci şi a strigat pe neaşteptate:

— E zahăr! Ai pus zahăr în terci!

Auzindu-l pe Yile, Erle şi Sanie au dat din cap entuziasmaţi, însă fără să-şi dezlipească buzele de marginea holurilor din care sorbecăiau zgomotos. Xu Sanguan îi privea râzând în hohote şi a început să bea şi el terciul asemenea lor.

— Astăzi am scos zahărul pe care îl pusesem bine pentru Anul Nou, i-a spus Xu Yulan lui Xu Sanguan. Am fiert terciul până a devenit mai gros, mai lipicios şi ţi-am pregătit un bol în plus. Ştii de ce? Pentru că azi e ziua ta de naştere.

Xu Sanguan tocmai terminase de băut terciul din bol şi la auzul acestor vorbe, s-a lovit cu palma peste cap şi a zis în gura mare:

— Azi este ziua în care m-a născut mama!

Apoi i-a spus lui Xu Yulan:

— De aceea ai pus zahăr în terci! Aşa se face că este mult mai gros decât de obicei. Şi mi-ai mai şi pregătit un bol în plus. Pentru că e ziua mea am parte să mănânc un bol în plus.

Dar când să-i dea nevestei lui bolul, Xu Sanguan a descoperit că Yile, Erle şi Sanie i-o luaseră înainte, fiecare împingându-i lui Xu Yulan în faţă bolul gol-goluţ. Atunci bărbatul a spus:

— Dă-le lor!

— Nu se poate să le dau lor, a răspuns Xu Yulan, fiindcă ţi-am păstrat ţie bolul acesta.

— N-are importanţă cine mănâncă, a spus Xu Sanguan, că tot în rahat se preface, aşa că dă-le lor, ca să producă ei mai mult rahat. Dă-le!

Apoi, văzându-i pe cei trei copii că din nou ridică holurile la gură şi încep să sorbecăie cu mare zgomot terciul îndulcit,

a mai zis:

— După ce mâncaţi, fiecare să-mi ureze cele bune de ziua mea printr-o plecăciune.

Rostind aceste vorbe, a avut o strângere de inimă şi a adăugat ca pentru sine:

— Când o să se isprăvească zilele astea pline de amărăciune? Cei mici trebuie să îndure atâta suferinţă, că au uitat până şi gustul dulce! Când au mâncat terciul mai devreme, n-au fost în stare să-si dea seama că avea zahăr.

>

După ce au terminat terciul, cei trei copii au început să-şi lingă holurile. După ce au făcut holurile curate lună, Yile l-a pus jos pe-al lui şi l-a întrebat pe Xu Sanguan:

— Tăticule, nu-i aşa că acum trebuie să fac plecăciunea?

— Aţi terminat de mâncat? i-a întrebat Xu Sanguan privindu-i pe toţi trei. Dacă aşa stă treaba, atunci se cuvine să-mi faceţi câte o plecăciune.

— Să venim rând pe rând şi să facem plecăciunea? a întrebat Yile. Sau să venim toţi trei?

— Veniţi câte unul, a spus Xu Sanguan, de la cel mai mare până la cel mai mic. Yile, hai tu primul!

Yile s-a apropiat de Xu Sanguan, a îngenunchiat şi apoi l-a întrebat pe Xu Sanguan:

— Câte plecăciuni să fac?

— Trei, a răspuns Xu Sanguan.

Yile a făcut trei plecăciuni, iar apoi Erle şi Sanie au făcut şi ei la fel. Văzând că nu au atins pământul cu frunţile, Xu Sanguan le-a spus:

— Fiii celorlalţi oameni fac plecăciuni cu capul până la pământ cu atâta forţă că se şi aude când îşi pocnesc capul de podele. Voi, obrăznicăturilor, nici gând să faceţi aşa ceva...

Yile i-a răspuns:

— Bine! Ştergem tot ce a fost adineauri şi o luăm de la început.

Apoi s-a aşezat în genunchi şi a atins pământul cu capul de trei ori, iar Erle şi Sanie l-au urmat întocmai. Xu Sanguan i-a auzit cum dau cu capul de pământ şi le-a spus râzând:

— Am auzit acum, am auzit cu urechile mele şi v-am şi văzut cu ochii mei cum faceţi plecăciunile. Ajunge. Am primit tot respectul din partea voastră...

— Tăticule, o să facem o plecăciune toţi trei, a spus Erle.

— Ajunge, ajunge, nu mai este nevoie... a spus Xu Sanguan, tot fluturându-si mâna.

>

Cei trei copii s-au aliniat, au îngenuncheat şi s-au plecat cu fruntea până la pământ. Se amuzau auzind cum răsună căpăţânile lor la atingerea pământului. Xu Sanguan nu se mai simţea în largul lui, aşa că s-a dus şi i-a ridicat în picioare pe cei trei băieţi, spunându-le:

— Ajunge cu plecăciunile! Asta-i cap, nu-i fund, şi nu puteţi să-l izbiţi aşa, la întâmplare, fiindcă o să vă prostiţi de tot, iar

atunci tot eu o să dau de belea!

După aceea s-a aşezat pe scaun şi le-a cerut băieţilor să se alinieze în fata lui.
>

— Altădată, când veneau fiii să-i facă urări tatălui, de ziua lui, aduceau un morman de daruri, cât o micuţă colină. Nici nu mai zic de altele, dar numai piersicile ar fi fost vreo sută, la care se mai adăugau mâncăruri, haine, tot felul de lucruri. Ar fi fost de toate. Acum, mă uit la voi cum îmi faceţi urările, Iară nici un dar, ci numai vă pocnesc ţestele când faceţi plecăciunile până la pământ.

Văzând cum se priveau nedumeriţi unii pe alţii, Xu Sanguan a continuat:

— Nu vă mai uitaţi aşa, când încoace, când încolo, că sunteţi săraci lipiţi pământului. Ce aţi putea voi să-mi dăruiţi? Dacă faceţi câteva plecăciuni aşa cum se cuvine, eu sunt mulţumit.

în seara aceea, când toată familia s-a băgat în pat, Xu Sanguan le-a spus fiilor săi:

— Ştiu la ce vă gândiţi voi cel mai mult în sinea voastră. Vă gândiţi la mâncare, fiindcă aţi vrea să mâncaţi orez, să mâncaţi legume călite în ulei, să mâncaţi peşte, carne. Azi e ziua mea de naştere şi aţi venit toţi să vă bucuraţi alături de mine. Aţi avut parte până şi de zahăr, dar eu ştiu că voi tot aţi mai vrea să mâncaţi ceva. Ce să mâncaţi? De vreme ce este ziua mea, am să mă străduiesc un pic şi am să vă gătesc câte un fel de mâncare cu gura mea, iar voi o să-l mâncaţi cu urechile. Nu o să mâncaţi cu gura, că n-o să fie nimic de mâncare, aşa că ciuliţi urechile, fiindcă am să încep să pregătesc mâncarea de îndată. Puteţi comanda orice, rând pe rând. O să începem de la Sanie. Deci, Sanie, ce pofteşti să mănânci?

Sanie a spus cu voce joasă:

— Nu vreau să mai mănânc terci. Vreau să mănânc orez.

— Orez avem din belşug, i-a răspuns Xu Sanguan, n-avem restricţii la orez. Mâncaţi cât vreţi, însă eu te întrebam ce fel de mâncare ai vrea?

— Vreau carne, a răspuns Sanie.

— Sanie vrea carne, a zis Xu Sanguan, aşa că am să-i gătesc nişte porc prăjit. Carne avem şi grasă, şi slabă. Dacă e să-ţi gătesc porc fript, atunci cel mai bine să pun jumătate carne grasă şi jumătate carne slabă. Şi să fie şi cu ceva şorici. Mai întâi, o să tai carnea în felii, cam de grosimea unui deget şi de mărimea palmei. îi tai lui Sanie trei felii.

— Tăticule, taie-mi patru felii! a zis Sanie.

— Prea bine, îţi tai patru felii de carne..

— Tăticule, taie-mi cinci felii..., a spus Sanie.

— Cel mai mult poţi să mănânci patru felii, i-a spus Xu Sanguan. Uite cât eşti de mic. Păi, dacă mănânci cinci felii de carne, poţi să te sufoci. întâi am să pun patru felii în apă şi am să le fierb, să se pătrundă bine, dar nu le fierb prea mult. După aceea, le scot din vas şi le las să se usuce şi apoi le prăjesc în ulei, într-o cratiţă. Mai pun nişte sos de soia, adaug cinci

arome, nişte rachiu galben, mai torn nişte apă. Le fierb la foc mic şi după ce s-au înăbuşit timp de două ore, după ce s-a dus tot sosul, rămâne carne friptă, roşiatică...

Xu Sanguan i-a auzit pe băieţi cum îşi înghit, cu zgomot, saliva.

— Ridic capacul de pe cratiţă şi o aromă de carne umple camera. Vă luaţi beţişoarele, apucaţi o bucăţică, o vârâţi în gură şi începeţi să mâncaţi...

Xu Sanguan auzea cum răsună saliva înghiţită.

— Numai Sanie îşi înghite saliva sau cumva şi Erle, şi Sanie? Că eu aud un zgomot puternic. Xu Yulan, nu cumva şi tu îţi înghiţi saliva? Ia ascultaţi la mine! Mâncarea asta este numai şi numai pentru Sanie, aşa că numai el are voie să-şi înghită saliva. Dacă şi voi v-o înghiţiţi, atunci înseamnă că îi luaţi carnea de la gură lui Sanie. Vin şi mâncărurile voastre, răbdare! Mai întâi să mănânce Sanie pe săturate şi după aceea vă pregătesc şi vouă. Sanie, ciuleşte-ţi urechile... ia cu beţişoarele o bucăţică şi bag-o în gură! Să-mi spui ce gust are! Ce-i drept, partea mai împănată e cam grasă, dar nu-i deloc greţoasă, în timp ce bucăţile mai slabe sunt suculente şi fragede. De ce am înăbuşit carnea la foc mic? Ca să se păstreze savoarea, să nu se piardă câtuşi de puţin. Feliile astea patru ale lui Sanie sunt... Sanie, nu te grăbi, mănâncă pe îndelete! Urmează Erle. l i le, tu ce vrei să mănânci?

— Şi eu vreau carne de porc prăjită, vreau cinci felii, a spus Erle.

— Bine, acum îi tai lui Erle cinci felii de carne - jumate grasă, jumate slabă. Pun carnea în apă şi o fierb, iar după ce <• gata, o scot din oală şi o las să se usuce, după care o pun In....

— Tăticule, Yile şi Sanie îşi înghit saliva! a spus Erle.

— Yile, încă nu ţi-a venit rândul să-ţi înghiţi saliva, l-a mustrat Xu Sanguan. Apoi a continuat:

— Erle are cinci felii de carne. Le pun în uleiul din oală şi Ic prăjesc. Apoi, le pun în sos de soia, mai adaug cinci arome...

— Tăticule, Sanie tot înghite salivă, a spus Erle.

— Sanie înghite salivă, dar el îşi mănâncă acum carnea lui, nu pe a ta, a spus Xu Sanguan. Carnea ta încă nu-i gata.

După ce Xu Sanguan i-a pregătit lui Erle carnea friptă, l-a întrebat pe Yile:

— Yile, ce vrei să mănânci?

— Carne de porc prăjită, a spus Yile.

Uşor enervat, Xu Sanguan a spus:

— Păi, dacă voi, năzdrăvanilor, voiaţi toţi să mâncaţi carne prăjită, de ce n-aţi spus aşa de la început? Dacă aţi fi spus, vă făceam tuturor odată... Ii tai lui Yile cinci felii de carne...

— Eu vreau şase felii, a spus Yile.

— Ţi-am tăiat şase felii, jumătate grase, jumătate slabe...

— Eu nu vreau carne slabă, vreau numai carne grasă, a spus Yile.

— Mâncarea asta e gustoasă doar dacă pui în părţi egale

carne grasă şi carne slabă, a spus Xu Sanguan.

— Eu vreau să mănânc carne grasă, a zis Yile. Şi nu trebuie să fie pic de carne slabă.

— Şi noi vrem să mâncăm carne grasă, au spus Erle şi Sanie la unison.

După ce Xu Sanguan i-a pregătit lui Yile carnea de pori i-a gătit şi lui Xu Yulan un crap înăbuşit în sos limpede, cărui.i i-a îndesat în burtă câteva felii de şuncă, câteva bucăţele cl< ghimbir crud, câteva ciuperci uscate. Apoi a frecat peştele cu sare, l-a stropit cu nişte rachiu galben, a împrăştiat peste el nişte felii de ceapă şi l-a fiert o oră. Din oală ieşea o aromă minunaţii care se împrăştia în toate părţile...

Descrierea atât de vie a modului în care Xu Sanguan a gătii crapul înăbuşit a făcut ca întreaga cameră să răsune de atâta salivă înghiţită. Xu Sanguan şi-a dojenit fiii:

— Peştele este pentru mama voastră, nu-i pentru voi. C< tot înghiţiţi atâta în sec? Aţi mâncat carne pe săturate. S-ai cuveni să vă culcaţi.
>

în final, Xu Sanguan a pregătit şi pentru el un fel de mân care, şi anume ficat de porc prăjit.

— întâi tai ficatul în bucăţi foarte mici, a spus el. Apoi le pun în bol, adaug nişte sare, nişte amidon, ca să se frăgezească, iar apoi pun cam jumătate de păhăruţ de rachiu galben, care îi dă o aromă de alcool. După aceea, pun nişte felii de ceapă şi când iese abur din oală, arunc ficatul acolo, în ulei. îl călesc un pic, îl mai călesc şi iar îl călesc...

— II căleşti o dată şi încă o dată şi încă o dată, au repetat după el Yile, Erle şi Sanie.

Xu Sanguan însă i-a corectat:

— Nu, nu poţi să căleşti decât de trei ori, dacă îl mai căleşti încă o dată, se frige prea tare. Călit a cincea oară, devine foarte tare, iar după a şasea călire nu mai poate fi mestecat. După a treia călire, trebuie scos imediat, dar n-am să mă grăbesc să mănânc. Mai întâi o să-mi pun vreo două păhărele de rachiu galben. Mai întâi beau o gură şi când îmi coboară rachiul pe gât, deja mă încălzesc bine, ca şi cum mi-aş şterge faţa cu un propop fierbinte. Rachiul galben mai întâi îmi spală maţele. Apoi, iau beţişoarele, apuc o bucată de ficat de porc şi o bag în gură... Asta chiar că este o viaţă de care numai zeii au parte...

tn clipa aceea, camera din nou a răsunat de atâta înghiţit >l« salivă.

— Ficatul ăsta prăjit e mâncarea mea, a spus Xu Sanguan. Yile, Erle, Sanie şi tu, Xu Yulan, înghiţiţi în sec şi îmi furaţi mâncarea!

Şi spunând acestea, Xu Sanguan a izbucnit în hohote de tâs şi a continuat:

— Azi e ziua mea de naştere. Hai, veniţi cu toţii să gustaţi tlin ficatul meu prăjit!

)

A doua zi, Xu Sanguan a numărat pe degete şi a socotit că familia sa mâncase terci de porumb vreme de cincizeci şi şapn de zile. „Trebuie să mă duc să-mi vând sângele, ca să mănânc şi ai mei o masă ca lumea. “

Prin urmare, când a ajuns la spital şi l-a văzut pe Li, Asisten tul de la Sânge, şi-a spus în sinea sa: „Toţi oamenii din oraş sunt pământii la faţă, numai Li, Asistentul de la Sânge, e rumen în obraji. Toţi sunt traşi la faţă, numai Li, Asistentul de la Sânge, e la fel de bucălat ca înainte. Toţi oamenii au feţele posomorâte, numai Li, Asistentul de la Sânge, este numai un zâmbet“.

Li i-a spus lui Xu Sanguan, râzând:

— Eu te cunosc pe tine. Ai mai fost aici ca să-ţi vinzi sângele. Data trecută când ai venit, ai adus ceva. Cum se face că azi ai venit cu mâinile goale?

— Familia mea a mâncat terci de mălai timp de cincizeci şi şapte de zile. Acum, în afară de sângele care îmi curge în vine, nu mai am nimic. Am venit cu mâinile goale, ca să te rog să-mi cumperi două boluri de sânge. Dacă am să mă întorc cu bani acasă, vor mânca şi ai mei o masă bună. Ajută-mă şi am să-ţi fiu recunoscător.

— Cum ai să-mi fii recunoscător? a întrebat Li, Asistentul de la Sânge.

— In momentul de faţă, nu am nimic, dar altădată ţi-am adus ouă, carne, zahăr. N-ai vrut zahărul şi nu numai că nu

I II vrut, dar m-ai mai şi bălăcărit, zicându-mi că tu eşti mem-
|>ru al Partidului Comunist şi nu-ţi trebuie nici un ac, nici
tiu capăt de aţă de la popor. Nu ştiam că acum primeşti din
nou, aşa ca n-am pregătit nimic. Acum chiar că nu ştiu cum
iş putea să-ţi fiu recunoscător.

— Nici eu n-am ce face, a spus Li, Asistentul de la Sânge.
Anim, că a dat nenorocita asta de foamete peste noi, dacă nu
primeşte ceva de mâncat ori de băut, faimosul Li, Asistentul
de la Sânge din acest oraş, va muri de foame. Când se vor în-
drepta lucrurile, n-am să mai iau nici un ac de la nimeni. Acum
nu mă trata ca pe un membru al Partidului Comunist, ci ca pe
nn binefăcător. Doar există o vorbă din popor, nu-i aşa: „O
picătură de bunătate trebuie răsplătită cu un ocean de bunătate".
Sigur că nu vreau eu chiar un ocean de bunătate, e de ajuns şi
o picătură. Poţi să-mi dai câţiva yuani din banii pe care îi iei
din sângele vândut. Dă-mi mie mărunţişul şi ia tu banii mari!

După ce şi-a vândut sângele, Xu Sanguan i-a dat lui Li
Xuetou cinci yuani şi a plecat acasă cu treizeci de yuani. I-a pus
banii în mână lui Xu Yulan şi i-a spus că aceia sunt banii
câştigaţi din vânzarea sângelui. Şi ar mai fi fost încă cinci yuani,
dar i-a dat lui Li drept răsplată. El i-a mai spus femeii că toţi
au mâncat terci de mălai vreme de cincizeci şi şapte de zile,
însă de acum înainte nu mai puteau continua tot aşa. Fiindcă
aveau bani, din când în când aveau să-şi permită să mănânce
şi altceva. Dacă el îşi vinde sângele, vor avea şi bani, iar când
se termină, se duce din nou şi vinde, căci sângele lui este precum
apa din fântână. Şi dacă foloseşti apa, şi dacă n-o foloseşti, ea
tot atâta este.

— Diseară nu mai mâncăm terci, a spus el în cele din urmă.
Diseară mergem la restaurantul Victoria şi mâncăm ceva bun!

— Acum n-am pic de vlagă, a zis el mai târziu. De aceea
vorbesc încet. Mă auziţi? Ascultaţi la mine! Azi, după ce mi-am
vândut sângele, nu am băut două păhărele de rachiu galben
şi nici nu am mâncat ficat de porc prăjit şi de aceea sunt fără
vlagă acum.... Nu că nu m-aş fi îndurat să mănânc, dar când
m-am dus la restaurantul Victoria, nu era mai nimic. Aveau
doar supă limpede, cu tăiţei. Şi pe ei i-a lovit foametea. înainte,
supa limpede era, de fapt, supă cu carne. Acum însă, e o api
chioară, cu un pic de sos de soia. Nici măcar ceapă nu are în
ea. Asta este! Dar ei vor pe un bol un yuan şi cinci *mao-,* în timp
ce înainte era numai nouă *fen.* Acum n-am pic de vlagă. Mi-ani
vândut sângele şi n-am mâncat ficat de porc prăjit, sunt cu
burta goală. Există o vorbă din popor care spune că „Dacă
nu te-ai săturat, măcar să dormi bine“, aşa că eu acum mă duc
la culcare.

Zicând aşa, s-a băgat în pat, şi-a întins mâinile şi picioarele,
iar după ce a închis ochii, a continuat să-i spună lui Xu Yulan:

— Văd negru în faţa ochilor şi inima îmi bate de parcă n-aş
mai avea pic de putere în mine. Stomacul mi se strânge şi
îmi vine să vomit. Trebuie să stau întins un pic şi dacă mă vezi
că dorm vreo patru-cinci ore şi nu mă scol, să nu-ţi faci griji.

Dacă mă vezi că dorm vreo şapte-opt ore şi tot nu mă scol, să te duci degrabă şi să chemi pe cineva, ca să mă ducă la spital.

După ce a adormit Xu Sanguan, nevasta lui, frământând în mână cei treizeci de yuani, s-a aşezat pe pragul uşii, ca să privească strada pustie, să vadă cum vântul spulberă ţărâna. Cu privirea aţintită asupra zidului cenuşiu, şi-a spus în sinea ei: „Când Yile i-a crăpat ţeasta fiului fierarului Fang, s-a dus şi şi-a vândut sângele. Când grăsana Lin şi-a rupt piciorul, s-a dus şi şi-a vândut sângele. Nu-mi vine să cred că s-a îndurat să-şi dea sângele pentru o târfa umflată ca aia. La urma urmei, sângele lui nu-i transpiraţia care-i iese prin piele cum năduşeşte un pic. Acum, pentru că familia lui a mâncat terci de mălai vreme de cincizeci şi şapte de zile, iar s-a dus să-şi vândă sângele. Când o să se termine zilele astea amare?“

Şi cum se gândea ea aşa, a început să plângă şi-a făcut banii sul şi i-a pus bine în buzunarul hainei, după care şi-a şters lacrimile de pe obraji cu dosul palmei, iar ochii cu vârfurile degetelor.

Capitolul douăzeci şi unu

Pe înserat, toată familia lui Xu Sanguan a vrut să meargă la restaurantul Victoria să mănânce ceva bun.

— Astăzi ar trebui să ne purtăm ca şi cum ar fi Sărbătoarea Primăverii[I], a spus Xu Sanguan.

De aceea i-a cerut lui Xu Yulan să se îmbrace cu puloverul ci cel fin şi cu pantalonii kaki, dar şi cu jacheta matlasată brodată cu flori. Xu Yulan a urmat îndemnul soţului ei. Apoi i-a mai cerut să-şi pună la gât eşarfa de mătase, aşa că femeia imediat a scos-o din cufăr şi şi-a pus-o. Xu Sanguan i-a cerut să se spele din nou pe faţă, iar după aceea să îşi dea cu crema aceea parfumată, marca *Fulg de zăpadă.* Xu Yulan a împlinit dorinţa soţului întocmai. Când însă Xu Sanguan i-a cerut să se ducă până la colţul străzii, la prăvălia lui Wang Erhu, şi să-i cumpere lui Yile cartofi dulci copţi, Xu Yulan a rămas ţintuită locului şi a spus:

— Ştiu eu la ce te gândeşti în sinea ta. N-ai nici un chef să îl duci pe Yile la restaurant să mănânce ceva bun. Nu vreau să cheltuieşti pentru Yile banii câştigaţi de tine cu sângele vândut, fiindcă el nu este fiul tău. Ştiu bine că nu e fiul tău, aşa că dacă nu-l duci la restaurant, eu n-am să zic nimic. Nimeni nu vrea

I Sărbătoarea Primăverii sau Anul Nou Chinezesc; în general are loc la sfârşitul lunii ianuarie, la date diferite în fiecare an, calculându-se conform calendarului agricol tradiţional.

să-şi cheltuiască banii pentru străini, dar umflata aia de Lin nu e femeia ta, nu ţi-a născut vreun fiu, nici nu ţi-a spălat rufele, nici nu ţi-a făcut de mâncare, dar tu ai sărit repede să cheltuieşti pentru ea bani câştigaţi cu sângele tău.

Xu Yulan nu voia ca Yile să mănânce numai un cartof copt, aşa că Xu Sanguan a fost nevoit să vorbească cu el. L-a chemat pe copil, şi-a scos jacheta matlasată şi i-a arătat înţepătura din braţul stâng.

— Ştii ce-i asta? l-a întrebat el.

— Pe aici a curs sânge, a răspuns Yile.

Xu Sanguan a încuviinţat din cap şi a spus:

— Ai dreptate. Aici am fost înţepat de ac, căci azi am fost să-mi vând sângele. De ce trebuie să fac aşa ceva? Ca să putem mânca şi noi ceva mai de soi. Eu, împreună cu mama ta, dar şi cu Erle şi Sanie, ne ducem la restaurant să mâncăm tăiţei. Tu ia ăştia cinci *mao* şi du-te la prăvălia lui Wang Erhu, să-ţi iei nişte cartofi dulci copţi.

Yile a întins mâna şi a luat cei cinci *mao* de la Xu Sanguan, după care l-a întrebat:

— Tăticule, te-am auzit adineauri când îi spuneai mamei că ai să mă trimiţi să mănânc cartofi dulci copţi de cinci *mao*, iar voi o să vă duceţi să mâncaţi tăiţei de un yuan şi şapte *mao.* Tăticule, eu ştiu că nu sunt copilul tău. Erle şi Sanie sunt copiii tăi, aşa că ei mănâncă mai mult decât mine. Tăticule, ai putea să mă socoteşti şi pe mine o dată copilul tău, ca să mănânc şi eu un bol de tăiţei?

Xu Sanguan a scuturat din cap şi a spus:

— Yile, eu nu te-am nedreptăţit aproape niciodată. Ce au mâncat Erle şi Sanie, ai mâncat şi tu. Banii de azi i-am câştigat cu sângele meu, şi zău că nu i-am câştigat deloc uşor! Am dat o picătură din viaţa mea în schimbul acestor bani. Dacă acum eu te duc pe tine să mănânci tăiţei, cu bani pe care i-am câştigat cu sângele meu, iar îi fac o favoare nemernicului de He Xiaoyong.

Ascultând vorbele lui Xu Sanguan, Yile tot dădea din cap, părând să le fi desluşit înţelesul. A luat cei cinci *mao* de la Xu .mguan şi s-a îndreptat către uşă. După ce a păşit peste prag, i întors capul şi a zis:

— Tăticule, dacă aş fi fost copilul tău, m-ai fi dus şi pe mine ■.a mănânc tăiţei, nu-i aşa?

— Dacă ai fi fost cu adevărat copilul meu, a răspuns Xu •mguan, arătând cu degetul spre băiat, pe tine te-aş fi îndrăgit t t l mai mult.

Yile l-a ascultat, a rânjit şi apoi a plecat spre prăvălia lui Wang Erhu, care tocmai cocea cartofi într-un lighean cu cărbuni. Câţiva cartofi deja copţi erau aşezaţi într-un coş din bambus. Wang Erhu şi soţia lui, plus cei patru copii, stăteau adunaţi tn jurul ligheanului cu cărbuni şi îşi sorbecăiau terciul. Când i intrat Yile în prăvălie, a auzit sorbecăiala şi plescăiala celor ş.ise guri. I-a dat bănuţii lui Wang Erhu şi apoi, arătând spre cel mai mare cartof dulce din lighean, a spus:

— Dă-mi-l pe ăsta!

Wang Erhu a luat banii, însă i-a întins un cartof mic.

i

— Cu ăsta nu mă satur, a spus Yile, scuturând din cap a refuz.

Wang Erhu i-a îndesat în palmă cartoful mic şi i-a zis:

— Cartoful cel mai mare este pentru cei mari, iar cel mai mic este pentru pici ca tine.

Yile a luat cartoful şi, privindu-1, i-a spus lui Wang Erhu:

— Cartoful ăsta nu-i nici cât pumnul meu. Nu mă satur cu el.

— încă n-ai mâncat din el. De unde ştii că n-ai să te saturi? i-a dat replica Wang Erhu.

Auzind aşa, Yile s-a gândit că poate avea Wang Erhu dreptate, aşa că a încuviinţat din cap şi a pornit spre casă, cu cartoful în mână. Ai lui plecaseră, aşa că s-a aşezat pe scaun, a pus pe masă cartoful cald şi a început să-i cureţe coaja cu mare băgare de seamă. Când a isprăvit, miezul portocaliu s-a dezvăluit vederii precum razele strălucitoare ale soarelui. Yile a adulmecat aburul fierbinte pe care îl răspândea cartoful, simţindu-i totodată aroma dulceagă. După prima îmbucătură, savoarea şi dulceaţa cartofului i-au năpădit gura.

Au mai urmat trei muşcături şi cartoful a fost dat gata. Yil< continua să stea pe scaun, plimbându-şi limba prin gură încoace şi încolo, ca să adune toate fărâmiţele şi aromele rămase, până când gura i s-a umplut de salivă. Ştia prea bine că deja înfulecaşi cartoful, dar tare şi-ar fi dorit să mai mănânce, aşa că a adunai coaja cartofului şi a vârât-o în gură. A simţit de îndată gustul minunat, în pofida părţilor arse, care aveau gust de cărbune Pe dată a înghiţit şi coaja cartofului.

După această ispravă, tot ar fi vrut să mai mănânce, fiindcă nu se simţea câtuşi de puţin sătul. S-a ridicat în picioare şi a ieşit pe uşă, pornind glonţ către prăvălia lui Wang Erhu. Când a ajuns acolo, acesta şi familia sa terminaseră deja de sorbecăii terciul. De acum, lingeau cu toţii castroanele. Holbându-se la ei, Yile i-a spus lui Wang Erhu:

— Eu nu m-am săturat. Mai dă-mi un cartof dulce!

— De unde ştii că nu te-ai săturat? l-a întrebat Wang Erhu.

— După ce am terminat cartoful, m-am gândit că aş vrea să mai mănânc, a spus Yile.

— Cartoful dulce este gustos? a întrebat Wang Erhu.

— Este, a răspuns Yile.

— Este nemaipomenit de gustos? Sau este doar foarte gustos? a continuat cu întrebările Wang Erhu.

— Este nemaipomenit de gustos.

— Ai mare dreptate. E de ajuns ca ceva să fie gustos, că după ce ai terminat de mâncat, tot ai mai mânca.

Yile era întru totul de acord cu ceea ce spunea Wang Erhu, aşa că a încuviinţat din cap.

Wang Erhu i-a spus:

— Du-te acasă, că te-ai săturat deja!

Prin urmare, Yile s-a întors iarăşi acasă şi din nou s-a aşezat pe scaun. Privea masa goală şi tare şi-ar fi dorit să mai mă-

nânce. Atunci şi-a adus aminte de Xu Sanguan şi ceilalţi şi

I .i dat prin minte că tocmai stăteau la masă în restaurant. I iecare înfuleca dintr-un bol mare de tăiţei aburinzi, în timp i c el mâncase doar un cartof copt mai mic decât pumnul lui. băiatul a început să plângă. Mai întâi i-au curs doar câteva l.icrimi, dar apoi şi-a pus capul pe masă şi a izbucnit în hohote.

După ce a tras un bocet pe cinste, şi-a adus iar aminte de i eilalţi, care mâncau la resturant tăiţei aburinzi şi pe dată s-a oprit din plâns. I-a venit ideea să meargă la restaurant, căci . ar fi cuvenit să mănânce şi el din bolul cu tăiţei fierbinţi, aşa t ă nici una, nici două, a ieşit pe uşă.

Deja se lăsase întunericul, iar din pricină că lumina lămpilor era slabă, drumul părea mai degrabă luminat cu lumânarea. Mergea repede, gâfâind şi spunându-şi în sinea sa: „Mergi mai repede, mergi mai repede, mergi mai repede!“ Nu îndrăznea s o ia la goană, fiindcă îi auzise şi pe Xu Sanguan şi pe Xu Yulan spunând că dacă, după ce ai mâncat, începi să alergi, te apucă imediat foamea. Şi atunci iarăşi şi-a spus în sinea lui: „Nu fugi! Nu fugi! Nu fugi!“ A plecat capul şi şi-a privit picioarele urmând ilrumul şi îndreptându-se spre apus, la răscrucea de drumuri unde se găsea restaurantul numit Eliberarea. Noaptea, luminile de la restaurantul Eliberarea erau cele mai strălucitoare.

Şi-a continuat drumul cu capul plecat, iuţind pasul, a traversat intersecţia şi abia când a descoperit că drumul se înfunda intr-o alee şi-a dat seama că o luase în direcţia greşită. S-a oprit şi a privit în jur, înţelegând că deja trecuse de restaurantul Eliberarea, aşa că s-a întors. De astă-dată nu mai avea curajul să meargă cu capul plecat, ci privea cu mare atenţie. Doar aşa a reuşit să ajungă înapoi la intersecţie. Aici a observat că uşa şi obloanele restaurantului erau ferecate, toate luminile erau stinse, şi i-a trecut prin minte gândul că Xu Sanguan şi ceilalţi deja mâncaseră tăiţeii. S-a lipit de un stâlp de electricitate din lemn şi a început să plângă cu suspine. Doi oameni care treceau pe drum au întrebat:

— Al cui e copilul ăsta care plânge?

— Copilul lui Xu Sanguan plânge, a spus el.

— Cine este Xu Sanguan? au întrebat oamenii.

— Xu Sanguan de la Fabrica de Mătase.

— Un copil ca tine n-ar trebui să umble aşa târziu pe dru muri. întoarce-te degrabă acasă!

— îi caut pe mama şi pe tata. Au plecat la restaurant s.t mănânce, a spus Yile.

— Părinţii tăi s-au dus la restaurant? Atunci mergi la restau rantul Victoria şi caută-i! Restaurantul Eliberarea s-a închis dr două luni.

Auzind aceste vorbe, Yile a pornit de îndată pe drum, spre miazănoapte. Ştia unde se află restaurantul Victoria, chiar lângă podul Victoria. Din nou a pornit-o cu capul plecat, fiindcă numai aşa putea să meargă repede. S-a dus până la capătul străzii, a intrat pe o alee şi după ce a traversat-o, a ajuns din nou pe o stradă largă. De acolo a zărit râul care traversa oraşul şi a conţi nuat să meargă de-a lungul lui până la podul Victoria.

Luminile restaurantului Victoria străluceau puternic în bezna nopţii, făcând ca inima lui Yile să se umple de bucurie, ba chiar de fericire, de parcă deja ar fi mâncat şi el un bol mare de tăiţei. Atunci s-a năpustit tot înainte. După ce a străbătut în fugă podul, a ajuns la uşa restaurantului, însă nu i-a văzut înăuntru pe Xu Sanguan, Xu Yulan, Erle şi Sanie. înăuntru erau doar doi chelneri care dădeau cu mătura şi ajunseseră cu curăţenia până la uşă.

Yile stătea în uşă, iar cei doi chelneri au împins gunoiul până la picioarele lui.

— Xu Sanguan şi ceilalţi au venit să mănânce tăiţei? i-a întrebat el.

— Marş de aici! a fost răspunsul lor.

Yile s-a dat degrabă într-o parte şi, privindu-i cum mătură gunoiul, a întrebat din nou:

— Xu Sanguan şi ceilalţi au venit aici să mănânce tăiţei? Xu Sanguan de la Fabrica de Mătase.

— Au plecat de mult, au răspuns ei. Cei care au venit să mănânce tăiţei au plecat de când hău!

Yile s-a îndepărtat cu capul plecat şi când a ajuns lângă un • i ipac, s-a aşezat pe pământ, şi-a cuprins genunchii cu braţele, i .1 sprijinit fruntea şi a izbucnit în plâns. Tânguirea lui răsuna din ce în ce mai tare. îşi dădea seama că nici un alt zgomot nu mai spinteca bezna, nici măcar vântul care sufla, nici frunzele i are fremătau, nici băncuţele din restaurant care hârjâiau podeaua. Numai jalea lui plutea în noaptea întunecată.

A plâns o vreme, până când l-a cuprins oboseala, şi abia atunci s a potolit. Şi-a şters lacrimile şi i-a auzit pe cei doi chelneri i um încuie usa restaurantului. Când l-au văzut că stă acolo, ˃ I au întrebat:

— Nu pleci acasă?

— Ba aş vrea să mă duc, a spus Yile.

— Păi, dacă vrei să te duci acasă, de ce nu pleci mai repede? I .a ce bun mai stai pe aici?

— Stau puţin să-mi trag sufletul, a spus Yile. Am bătut drum lung până aici şi am obosit, aşa că acum vreau să mă odihnesc un pic.

Urmărindu-i cu privirea, Yile a văzut că mai întâi au mers drept înainte, iar când au ajuns acolo unde drumul cotea, unul a intrat undeva, iar celălalt a continuat să meargă înainte şi a tot mers, până când Yile l-a pierdut din ochi.

Apoi s-a ridicat şi el şi a pornit spre casă. Cum mergea aşa, de unul singur, pe drum, străbătând străzile şi aleile, nu auzea decât răsunetul paşilor săi şi simţea cum îl încolţeşte tot mai tare foamea. Avea senzaţia că nici nu mâncase cartoful acela, iar puterile îl părăseau tot mai mult.

Când a ajuns acasă, a descoperit că familia lui se băgase deja în pat la culcare. Xu Sanguan sforăia de mama focului, iar Erle s-a întors pe partea cealaltă şi tot zicea ceva în somn. Doar

Xu Yulan l-a auzit când a deschis uşa şi l-a strigat.

— Mi-e foame! i-a răspuns băiatul.

i

Yile a rămas în uşă pentru o clipă, iar mama lui l-a întrebai

— Unde ai fost?

— Mi-e foame! a zis el iar.

După încă vreo câteva momente, Xu Yulan i-a spus din nou:

— Hai repede la culcare! Dacă te ia somnul, îţi trece foamea

Yile stătea în continuare nemişcat şi nu după multă vreme, văzând că Xu Yulan nu mai zice nimic, a înţeles că adormise şi ea. Nu mai era nici o speranţă ca mama lui să mai spună ceva, aşa că a bâjbâit prin întuneric, în căutarea patului, şi-a scos hainele şi s-a vârât la culcare.

N-a adormit imediat. Ochii lui priveau în gol, în beznă şi, ascultând sforăitul lui Xu Sanguan, care zguduia încăperea, şi-a spus în sinea sa: „Omul ăsta, chiar omul ăsta care sforăie acum, nu m-a lăsat să merg la restaurant să mănânc tăiţei. Şi omul ăsta este cel care m-a făcut acum să mă bag în pat cu burta goală. El spune mereu că nu sunt fiul lui“. In cele din urmă, la sforăitul lui Xu Sanguan a răspuns cu o declaraţie: „Dacă eu nu sunt copilul tău, atunci nici tu nu eşti tatăl meu“.

Capitolul douăzeci şi doi

A doua zi, dis-de-dimineaţă, după ce Yile şi-a terminat ter-
i iul de mălai, s-a ridicat în picioare şi a ieşit pe uşă. Xu Sanguan şi Xu Yulan erau încă în casă, dar Erle şi Sanie stăteau pe pragul uşii. Ieşind, Yile s-a lovit de umerii fraţilor săi. Când l-a văzut pe Yile mergând drept înainte, fără să întoarcă măcar capul, l .rle a strigat după el:

— Yile, unde te duci?

— Mă duc la tata, i-a răspuns Yile.

Când a auzit acest lucru, Erle a întors capul şi l-a văzut pe Xu Sanguan în casă, lingându-şi de zor castronul. I s-a părut foarte ciudat şi a început să chicotească.

— Dar tata e în casă şi Yile a ieşit afară să-l caute!

Atunci Sanie s-a pornit şi el pe chicotit şi a spus:

— Yile nu l-a văzut pe tata!

în acea dimineaţă, Yile a pornit spre casa lui He Xiaoyong. Voia să-şi caute adevăratul tată, să-i spună că nu mai are de gând să se întoarcă la Xu Sanguan, chiar de-ar fi ca acesta să-l ducă în fiecare zi să mănânce la restaurantul Victoria. Voia să rămână acasă la He Xiaoyong. Nu mai avea doi fraţi, ci două surori - pe una o chema He Xiaoying, iar pe cealaltă o chema He Xiaohong. Nici pe el nu-l mai chema Xu Yile, ci se cuvenea să-l cheme He Yile. în concluzie, de atunci înainte, ori de câte ori urma să-l întâlnească pe He Xiaoyong, avea să-i spună „tată".

La uşa lui He Xiaoyong era ca la uşa lui Xu Sanguan, doai că acolo Erle stătea pe pragul uşii împreună cu Sanie, iar aici He Xiaoying şi He Xiaohong stăteau pe prag. Fetele l-au văzut pe Yile apropiindu-se şi au întors capul, privind în casă.

— A sosit fratele vostru mai mare, le-a spus el.

Fetele au întors capul spre el, iar el, văzându-l pe He Xiaoyong prin uşa deschisă, a strigat:

— Tăticule, m-am întors!

— Cine e tac-tu? a spus He Xiaoyong ieşind din casă şi arătând cu degetul spre Yile.

Apoi a continuat, fluturând mâna spre poartă, ca să-i arate drumul:

— Hai, mişcă de aici!

Yile rămăsese ţintuit locului şi a spus:

— Tată, acum nu e ca data trecută când m-a trimis mama. Atunci nu prea voiam să vin, dar acum am vrut. Mama nici nu ştie că sunt aici, şi nici Xu Sanguan. Tăticule, dacă tot am venit, n-am să mai plec înapoi, ci am să rămân aici, la tine.

— Cine e tac-tu? a zis iar He Xiaoyong.

— Păi, chiar tu eşti! a spus Yile.

— Rahat! a spus He Xiaoyong. Tac-tu e Xu Sanguan!

— Xu Sanguan nu e tatăl meu bun, tu eşti.

Atunci He Xiaoyong i-a spus zis lui Yile:

— Dacă mai spui o dată că eu sunt tac-tu, am să-ţi trag un şut de n-o să te vezi şi am să te zdrobesc în pumni!

— N-ai să faci tu asta, a spus Yile scuturând din cap. Câţiva dintre vecinii lui He Xiaoyong s-au apropiat şi i-au spus:

— He Xiaoyong, nu-i rău să fie şi el copilul tău, că tu tot nu ai nici un fiu. Nu se poate să te porţi aşa cu el.

— Eu chiar sunt copilul lui, le-a spus Yile oamenilor adunaţi.

>

Atunci a ieşit şi nevasta lui He Xiaoyong şi a zis, arătând spre ei:

— Iarăşi e isprava lui Xu Yulan! Curva aia l-a trimis încoace, că ea astăzi şi-o trage cu unul, mâine cu altul şi după aceea, când se alege cu vreun plod, îl trimite pe capul altora să ceară bani. Să îi dea altul de mâncare, să-l îmbrace. în vremurile astea, lumea de-abia îşi duce zilele. Uite noi, de zile întregi n-avem ce mânca. Toată familia face foamea de mai bine de o lună, de ni s-a lipit burta de şira spinării....

Yile o ţintuia cu privirea pe nevasta lui He Xiaoyong şi când aceasta şi-a isprăvit vorba, el s-a întors către He Xiaoyong şi i-a spus:

— Tăticule, tu eşti tăticul meu cel bun. Du-mă şi pe mine să mănânc tăiţei la restaurantul Victoria!

— L-aţi auzit? a strigat nevasta lui He Xiaoyong către vecini. Vrea să mănânce tăiţei! Familia noastră mănâncă buruieni de două luni si el a venit ca să fie dus la restaurantul Victoria...

y

— Tăticule, a spus Yile, eu ştiu că tu nu ai bani acum.

Du-te la spital şi vinde-ţi sângele! După aceea o să ai bani şi o să mă duci să mănânc tăitei.

— Vai de mine! a început să strige nevasta lui He Xiaoyong. Uitaţi-vă la el! Vrea să-l trimită pe taică-su la spital să-şi vândă sângele. He Xiaoyong, chiar n-ai de gând să-l goneşti de-aici?

Acesta s-a repezit spre băiat şi i-a zis:

— Du-te dracului de aici!

— Tăticule, eu nu plec! i-a răspuns Yile, fără să se clintească din loc.

He Xiaoyong l-a apucat pe copil de guler şi l-a tras un pic. N-a reuşit să-l facă să se mişte decât câţiva paşi, fiindcă acesta s-a proptit cu picioarele în pământ şi nu se mai dădea dus. Atunci, He Xiaoyong n-a avut încotro decât să-l pună jos şi să-l târască după el. Băiatul se ţinea cu mâinile de gât, cu faţa schimonosită, străduindu-se să respire. Aşa l-a tras He Xiaoyong până la capătul străzii, unde s-a oprit şi l-a împins la poalele zidului. Apoi i-a spus, arătând, ameninţător, cu degetul spre el:

— Te fac bucăţi dacă mai calci pe aici!

După ce i-a zis aşa, s-a întors şi a plecat. Yile a rămas lipit de zid, ca să-l privească pe He Xiaoyong cum se întoarce acasă. Intr-un târziu, s-a ridicat şi a plecat, iar când a ajuns în bulevard, s-a uitat şi într-o parte şi-n cealaltă, după care a pornit spre apus, cu capul plecat.

Câţiva cunoscuţi de-ai lui Xu Sanguan, văzând că un copil de unsprezece-doisprezece ani merge spre apus, cu capul plecat şi cu lacrimile curgându-i şiroaie pe obraji atât de tare, încât unele îi ajungeau pe vârfurile pantofilor, s-au întrebat al cui putea să fie copilul acela. Plânsul lui li se părea de-a dreptul înduioşător, aşa că s-au apropiat de el şi atunci l-au recunoscut pe Yile al lui Xu Sanguan.

Mai întâi i-a vorbit fierarul Fang:

— Yile, de ce plângi, copile?

— Xu Sanguan nu-i tatăl meu bun, a răspuns Yile, dar nici He Xiaoyong nu este. Acum plâng fiindcă eu n-am tată bun.

— Yile, dar de ce te duci spre apus? Casa ta nu-i în partea de răsărit a oraşului? a întrebat fierarul Fang.

— Nu mă mai duc acasă, a spus Yile

— Băiete, du-te degrabă acasă! a zis fierarul Fang.

— Fierarule Fang, a zis Yile, dacă-mi cumperi şi mie un bol de tăiţei, o să fii tu tatăl meu bun.

— Yile, i-a zis fierarul Fang, ce tot baţi câmpii acolo? Şi dacă ţi-aş cumpăra zece boluri de tăiţei, tot nu pot să-ţi fiu tată.

Şi alţii i-au spus băiatului:

— Tu eşti Yile al lui Xu Sanguan, aşa-i? De ce plângi? Cum se face că te duci singur spre apus? Casa ta este la răsărit, du-te mai repede acasă!

— Nu mă duc acasă, a zis el. Duceţi-vă voi şi spuneţi-le că Yile nu se mai întoarce.

— Atunci, dacă nu te mai întorci acasă, unde ai de gând să te duci?

— Nu ştiu unde am să mă duc. Ştiu doar că n-am să mă mai întorc acasă. Cine se duce să-mi cumpere un bol de tăiţei, ăla

o să-mi fie tată. Care dintre voi se învoieşte? a întrebat Yile.

Oamenii l-au căutat pe Xu Sanguan şi i-au spus:

— Xu Sanguan, Yile al vostru a plecat plângând spre apus.

— Xu Sanguan, Yile al vostru nu te mai recunoaşte de tată.

— Xu Sanguan, Yile al vostru de cum se întâlneşte cu cineva, îi cere un bol de tăiţei.

— Xu Sanguan, Yile al vostru spune că cine-i dă un bol de tăiţei să mănânce, acela o să-i fie tată.

— Xu Sanguan, Yile al vostru îşi caută un tată peste tot, mai ceva ca un cerşetor. Tu habar n-ai! Stai pe scaunul tău de răchită cu picioarele încrucişate. Ridică-te degrabă şi du-te după el!

Xu Sanguan s-a ridicat de pe scaunul de răchită şi a spus:

— Nesimţitul ăsta de copil e din ce în ce mai prost. în loc să se ducă să-l caute pe He Xiaoyong, care e taică-su, el se duce după alţii şi în loc să se întoarcă acasă, o ia spre apus. Se îndepărtează tot mai mult de casa lui taică-su.

Pe urmă s-a aşezat la loc pe scaunul de răchită.

— Ce faci? Te aşezi iar? Du-te iute şi adu-l înapoi acasă! i-au spus ceilalţi.

— Dacă el vrea să-l caute pe taică-su, cine sunt eu să-i stau în cale? a zis Xu Sanguan.

La auzul acestor vorbe, oamenii s-au gândit că are dreptate, aşa că au lăsat-o baltă şi au plecat rând pe rând. După aceea au mai venit câţiva, care i-au spus lui Xu Sanguan:

— Xu Sanguan, ştii, azi de dimineaţă, Yile al tău s-a dus acasă la He Xiaoyong. S-a dus să-şi caute tatăl. E vrednic de toată mila copilul ăsta. L-a ocărât zdravăn nevasta lui He Xiaoyong, care a ocărât-o şi pe nevastă-ta, Xu Yulan. Şi grele au mai fost vorbele ei! Bietul Yile, l-a târât He Xiaoyong până la capătul aleii.

— Nevasta lui He Xiaoyong m-a înjurat şi pe mine? a întrebat Xu Sanguan.

— Pe tine nu, i-au răspuns ei.

— Atunci nu-mi pasă prea mult, a spus Xu Sanguan.

In ziua aceea, Yile nu s-a întors până la prânz, iar Xu Yulan a început să-şi facă griji.

— Cei care l-au văzut pe Yile spun că băiatul a luat-o spre apus. N-a zis nimeni că a apucat-o în altă parte. Dacă a plecat spre apus, unde o să ajungă? A ajuns deja la câmp şi dacă o mai ţine tot aşa, o să uite drumul de întoarcere spre casă, fiindcă are doar unsprezece ani. Xu Sanguan, du-te şi caută-l!

— Nu mă duc nicăieri, a spus Xu Sanguan. Obrăznicătura asta de Yile! I-am dat să mănânce, l-am îmbrăcat, l-am trimis la şcoală. Cât de frumos m-am purtat eu cu el, iar acum să-mi facă el una ca asta, să se ducă el pe la casele altora să-şi caute tatăl! Nenorocitul ăla de He Xiaoyong l-a înjurat, l-a bătut, ba mai mult, l-a târât până la capătul aleii, dar el îl ţine tot de tată bun. Aş vrea şi eu să înţeleg cum stau lucrurile. Păi, dacă un copil nu e carne din carnea ta şi sânge din sângele tău, oricât l-ai hrăni, el nu o să fie copilul tău niciodată!

Atunci Xu Yulan a plecat ea însăşi să-l caute pe Yile, spunându-i lui Xu Sanguan:

— Tu nu eşti tatăl lui, dar eu îi sunt mamă, aşa că am să plec în căutarea lui.

Xu Yulan a lipsit de acasă jumătate de zi şi abia pe la amurg s-a întors. De cum a intrat pe uşă, a întrebat:

— S-a întors Yile?

— Nu, a răspuns Xu Sanguan. Eu am stat acasă, nu m-am mişcat de aici, numai cu ochii pe uşă. I-am văzut numai pe Erle şi pe Sanie intrând, dar nu şi pe Yile.

La auzul acestor vorbe, Xu Yulan a început să plângă:

— Eu am ţinut-o numai spre apus şi i-am întrebat pe cei pe care i-am întâlnit pe drum. Toţi mi-au spus că l-au văzut pe Yile trecând pe acolo. Am ieşit din oraş şi i-am mai întrebat şi pe alţii, însă nimeni nu-l mai văzuse. Am dat o tură în afara oraşului şi tot n-am văzut pe nimeni. Nu era nimeni de la care să aflu ceva şi nici că ştiam încotro s-o apuc.

Imediat, Xu Yulan a ieşit din nou pe uşă şi a pornit iar în căutarea lui Yile. După ce a plecat femeia, Xu Sanguan n-a mai avut stare acasă. A zăbovit o vreme în faţa uşii, privind cerul cum se întunecă. Se gândea că, dacă nu s-a întors acasă până la ora aceea, Yile sigur a dat de necaz. Şi, uşurel, în sufletul lui Xu Sanguan a început să se strecoare spaima. Văzând cum se adânceşte noaptea, le-a spus lui Erle şi Sanie:

— Voi staţi acasă. Să nu care cumva să plecaţi! Dacă se întoarce Yile, să-i spuneţi că maică-sa şi cu mine am plecat să-l căutăm.

Numaidecât, Xu Sanguan a închis uşa şi a pornit înspre apus. Nici n-a apucat să facă prea mulţi paşi, că a şi auzit pe cineva scâncind. S-a aplecat şi l-a văzut pe Yile, care stătea ghemuit lângă treptele de la uşa vecinilor, cu privirea aţintită asupra lui. Xu Sanguan s-a grăbit spre el şi i-a zis:

— Tu eşti, Yile?

Când s-a lămurit că era chiar el, Xu Sanguan a început să-l ocărască:

— Fir-ar mă-ta a dracului, că ne-ai băgat în sperieţi şi pe mine, şi pe maică-ta! Noi ne dădeam de ceasul morţii şi tu

stăteai bine mersi la uşa vecinilor!

— Tăticule, sunt mort de foame! Nu mai am pic de vlagă în mine.

— Să crăpi de foame! N-ai decât să crăpi! a zis Xu Sanguan. Cine te-a pus să pleci de acasă? Şi mai şi ziceai că nu te mai întorci...

Yile se ştergea la ochi şi spunea:

— La început n-am vrut să mă mai întorc, că tu nu mă ţii de copilul tău. Aşa că m-am dus la He Xiaoyong, dar nici el nu mă vrea. Şi nu mai voiam să mă întorc...

Xu Sanguan l-a întrerupt şi i-a spus:

— Şi atunci de ce te-ai întors? Pleacă acum, mai ai timp şi am să fiu foarte bucuros dacă n-ai să te mai întorci niciodată.

La auzul acestor vorbe, Yile a început să plângă de ţi se rupea inima.

— Mi-e foame, mi-e somn şi aş vrea să mănânc şi să dorm. M-am gândit că dumneata, şi dacă nu mă consideri copilul dumitale bun, tot ţii mai mult la mine decât He Xiaoyong, şi atunci m-am întors.

După ce a zis aceste cuvinte, s-a ridicat în picioare, sprijinindu-se cu mâna de zid, gata s-o ia spre apus.

— Stai pe loc, a spus Xu Sanguan. Obrăznicătură, chiar vrei să pleci?

Yile s-a oprit şi, cu capul plecat, a început să plângă de se zguduia din tot trupul. Xu Sanguan s-a lăsat pe vine în faţa lui şi i-a spus:

— Urcă-te în cârca mea!

Yile a făcut întocmai şi Xu Sanguan a pornit cu el în spinare către apus. A trecut de casa lui, apoi a intrat pe alee, a mers până la capătul ei, unde a dat în strada principală. Au traversat râul care străbătea oraşul. Xu Sanguan îl ocăra necontenit pe Yile:

— Obrăznicătură, nenorocitule, banditule, ai să mă bagi în mormânt într-o bună zi! Dacă vrei să fugi de acasă, atunci fugi! Chiar trebuie să ştie toată lumea din oraş? Să creadă toată lumea că te-am năpăstuit eu? Să creadă că te snopesc în bătaie zi de zi, că te înjur zi de zi? Te-am crescut vreme de zece ani şi nu sunt pentru tine altceva decât un tată vitreg. Javra aia de He Xiaoyong n-a scos un ban din buzunar, dar uite că el e taică-tu! Păi, cine e mai ghinionist? In viaţa următoare nici mort nu mai vreau să-ţi fiu tată, ci tu ai să-mi fii tată mie! Stai tu aşa puţin, că ai să vezi! în viaţa viitoare, am să te chinui până n-ai să mai ştii dacă vrei să trăieşti sau să mori...

Yile, văzând luminile aprinse la restaurantul Victoria, l-a întrebat încetişor pe Xu Sanguan:

— Tăticule, nu-i aşa că acolo vrei să mă duci, să mănânc tăitei?

Xu Sanguan s-a oprit din înjurat şi pe un ton neaşteptat de blând i-a răspuns:

— Aşa-i!

Capitolul douăzeci şi trei

într-o bună zi, după vreo doi ani, pe când He Xiaoyong

mergea pe stradă, a fost lovit de un camion care venea de la Shanghai şi aruncat în uşa unei case. Izbitura a fost aşa de puternică, încât uşa s-a deschis, iar el a rămas lungit pe podeaua casei respective.

Vestea accidentului lui He Xiaoyong a ajuns până la Xu Sanguan, care a jubilat o zi întreagă. Era în amurgul unei zile de vară. Xu Sanguan, cu braţele goale şi purtând pantaloni scurţi, a luat la rând toate casele vecinilor. De cum întâlnea pe cineva, spunea:

— Asta înseamnă „Bine faci, bine găseşti; rău faci, rău găseşti". Când ai făcut ceva rău, tu tot nu recunoşti, crezând că ceilalţi nu ştiu, însă Cerul vede foarte limpede şi dacă EI vrea să te pedepsească, n-ai cum să scapi. Nu mai zic să te lovească o maşină, dar când ţi-e lumea mai dragă şi mergi pe sub streaşină unei case, îţi cade o ţiglă şi îţi face ţeasta zob sau mergi pe un pod şi podul se prăbuşeşte pe neaşteptate. Uitaţi-vă la mine! Sunt zdravăn, am un aer de om sănătos, şi chiar dacă am dus o viaţă sărăcăcioasă, sunt bine. Sănătatea este lucrul cel mai important. Se pare că Cerul mă răsplăteşte pentru faptele bune...

Şi tot vorbind el aşa, le arăta vecinilor săi muşchii de la braţe şi de la picioare.

— Ce-i drept, am căzut eu de prost vreme de treisprezece ani, însă uitaţi-vă la Yile... Sunt mai apropiat de el decât de Erle sau Sanie. Când e ceva bun de mâncare, el mă întreabă întotdeauna: Tăticule, vrei să mănânci? Puşlamalele astea de Erle şi Sanie nu întreabă niciodată. Oare de ce se poartă Yile aşa cu mine? Păi, şi acest lucru este tot răsplata Cerului pentru faptele mele bune!

Xu Sanguan a conchis singur în cele din urmă:

— Oamenii ar trebui să facă mai multe fapte bune şi să nu comită deloc rele. Dacă totuşi au ceva fapte rele şi nu s-au îndreptat imediat, o să-i ajungă pedeapsa Cerului şi vor păţi exact ca He Xiaoyong. Şi să ştiţi că atunci când Cerul dă pedeapsă, nu are milă câtuşi de puţin şi nu se sfieşte să-ţi ia viaţa, dacă aşa se cuvine. He Xiaoyong zace acum la spital şi nu ştie nimeni dacă va trăi ori va muri.

— De oamenii ca mine, care fac adeseori fapte bune, Cerul îşi aminteşte mereu şi îi răsplăteşte cu câte ceva. Nu mai e cazul să amintesc altele, ci numai faptul că eu îmi vând sângele. Ştiţi cu toţii că fac asta şi în oraşul acesta tuturor li se pare că este ceva foarte ruşinos, dar în satul bunicului meu oamenii socotesc că cel care îşi vinde sângele este cel mai sănătos. Uitaţi-vă la mine! Vi se pare că sunt plăpând fiindcă mi-am vândut sângele? Nici gând! De ce oare? Fiindcă Cerul mă răsplăteşte şi chiar de ar fi să-mi vând sângele în fiecare zi, tot n-aş muri. Pentru mine sângele este ca un pom care face bani. E de ajuns să scutur un pic pomul şi Cerul toarnă cu bani peste mine.

După ce a aflat că He Xiaoyong a fost lovit de o maşină, pe Xu Yulan n-a cuprins-o bucuria ca pe Xu Sanguan, ci a continuat să se poarte de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Când trebuia să se ducă să prăjească gogoşi, se ducea şi prăjea gogoşi. Când trebuia să se ducă acasă şi să facă mâncare, se ducea si

făcea mâncare. Când trebuia să spele rufele pentru Xu Sanguan, Yile, Erle şi Sanie, lua ligheanul şi se ducea la râu. La aflarea veştii că He Xiaoyong dăduse de belea, a căscat ochii mari, a rămas cu gura deschisă de atâta uimire, fără să îndrăznească măcar să zâmbească. Xu Sanguan a fost nemulţumit de purtarea ei, şi atunci ea i-a spus:

— Cu ce ne-am ales noi, acum că He Xiaoyong a fost lovit de maşină? Dacă, fiind el lovit de maşină, noi ne-am fi ales cu un sac de bani, atunci chiar că ar fi avut rost să ne bucurăm, dar aşa, de vreme ce n-am căpătat nimic, de ce ne-am bucura?

Şi tot văzându-l pe Xu Sanguan că umblă din casă în casă cu braţele goale şi cu o pereche de pantaloni scurţi pe el, hlizindu-se de mama focului şi, în plus, spunând peste tot că faptele bune sunt răsplătite şi faptele rele sunt pedepsite, Xu Yulan a fost foarte mâhnită.

— Dacă ai ceva de spus despre el, atunci spune odată! a zis femeia. Nu mai trăncăni atâta! Ai comentat ieri, ai comentat şi azi şi ai de gând s-o ţii aşa şi mâine. Oricât ar fi de ticălos şi de rău la suflet He Xiaoyong, e şi el un om care se zbate între viaţă şi moarte pe patul spitalului. Dacă ai să-l tot vorbeşti de rău ziua întreagă, până la urmă Cerul o să-ţi dea o lecţie să te saturi!

Vorbele lui Xu Yulan au avut darul să-l trezească la realitate pe Xu Sanguan, care s-a gândit că femeia avea dreptate. Dacă o tot ţinea aşa, bucurându-se de nenorocirea altuia, până la urmă Cerul avea să-l pedepsească. Ca urmare, a început să-şi ia seama şi din ziua aceea a încetat să umble din poartă în poartă.

He Xiaoyong a zăcut şapte zile în spital. In primele trei zile, a fost în comă, după care, în a patra zi, a deschis ochii şi a privit în jur, i-a închis iar şi a căzut din nou într-o comă profundă timp de trei zile.

Din accidentul de maşină s-a ales cu fracturi la piciorul drept şi la braţul stâng. Doctorul a spus că oasele rupte aveau să se vindece, însă ceea ce era cel mai grav era faptul că nu putea nicicum să oprească hemoragia internă. Tensiunea lui arterială era fluctuantă şi în fiecare dimineaţă, după perfuzie, creştea, însă seara scădea iar din cauza hemoragiei masive.

Cei câţiva prieteni ai lui He Xiaoyong îşi spuneau între ei:

— în fiecare zi, tensiunea lui He Xiaoyong creşte dimineaţa şi scade până seara. Ar putea s-o mai ducă vreo trei-patru zile, dar dacă o s-o ţină tot aşa, tare ne e teamă că o să-l lase inima.

— După părerea noastră nici doctorii nu prea au ce face, i-au spus prietenii soţiei lui He Xiaoyong. în fiecare zi stau la patul lui câte două ore şi discută în fel şi chip. După aceea, He Xiaoyong tot acolo rămâne, cu oxigenul la nas şi cu perfuziile în braţ. îi dau aceleaşi medicamente de şapte zile, şi tot degeaba. N-am văzut nici un doctor care să-i schimbe tratamentul. Noi credem că ar fi bine să te duci să-l cauţi pe doctorul Chen, care locuieşte în partea de apus a oraşului, au adăugat ei.

Chen era un doctor în vârstă, care se ocupa de medicina tradiţională, studia oracolul şi ghicea soarta oamenilor. Acesta i-a spus nevestei lui He Xiaoyong:

— Deja i-am prescris un leac foarte puternic, dar oricât de

puternic ar fi el, face bine numai trupului, nu poate să-i vindece şi sufletul. Dacă sufletul lui îşi ia zborul, nici un leac nu-l mai poate ajuta, iar sufletul îşi ia zborul ieşind pe hornul casei, aşa că pune-l pe fiul tău să se urce pe acoperiş, să se aşeze cu fundul pe horn şi să strige către apus: „Tăticule, nu pleca! Tăticule, întoarce-te!“ Numai vorbele acestea să le zică, nimic altceva. Să strige întruna aşa vreo jumătate de ceas şi dacă sufletul lui He Xiaoyong va auzi strigătul fiului său, chiar dacă a apucat să zboare, se va întoarce. Dacă nu şi-a luat zborul, atunci nici nu o s-o mai facă, ci o să rămână aici[I].

— He Xiaoyong nu are fii, are numai două fiice, a precizat nevasta lui He Xiaoyong.

— Fiicele nu aparţin familiei, i-a răspuns doctorul Chen. De îndată ce se mărită şi pleacă în altă familie, sunt precum apa revărsată, pe care nu poţi s-o ţii în matcă. Şi de-ar fi să se urce fiicele lui pe acoperiş şi să strige cât le ţin plămânii, oricât de departe ar răzbate strigătul lor, tot n-ar fi chip ca sufletul tatălui să-l audă.

— He Xiaoyong nu are fii. Eu nu i-am dăruit fii, doar două fiice. Nu ştiu dacă e păcatul meu dintr-o viaţă anterioară sau al lui. Nu avem fii, He Xiaoyong nu are fii. Nu-i aşa că nu mai putem face nimic pentru a-l salva? a spus nevasta lui He Xiaoyong.

Un prieten de-al bărbatului ei a zis:

— Cine a zis că He Xiaoyong nu are fii? Al cui e Yile, băiatul lui Xu Sanguan?

Aşa se face că nevasta lui He Xiaoyong s-a dus acasă la Xu Sanguan. De îndată ce femeia cea slăbănoagă a dat cu ochii de Xu Yulan, a izbucnit în plâns. Mai întâi, a stat la uşă, ştergându-şi cu batista ochii înroşiţi de atâta jelit. Apoi s-a aşezat pe prag şi s-a pus pe bocit.

Xu Yulan era singură acasă şi, când a văzut-o pe nevasta lui He Xiaoyong că vine la uşa ei, a fost foarte nedumerită. Când însă femeia s-a aşezat pe prag şi, mai mult decât atât, a început să plângă, n-a mai putut îndura şi a zis:

— A cui nevastă o fi asta? Cine ar putea să fie aşa de nesimţit? în loc să plângă la ea acasă, vine la uşa oamenilor să se vaite ca o pisică în călduri.

La auzul acestor vorbe, nevasta lui He Xiaoyong s-a oprit din plâns şi i-a spus lui Xu Yulan:

— Crudă îmi este soarta! Bărbatul meu, He Xiaoyong, mergea liniştit pe drum, fără să deranjeze pe nimeni, când a fost lovit de o maşină. Zace în comă pe patul de spital de şapte zile, iar doctorii nu pot să mi-l salveze. Numai doctorul Chen, din partea de apus a oraşului, ar mai putea face ceva pentru el, dar acesta spune că numai Yile poate să-l salveze, aşa că am venit să te rog fierbinte să...

Xu Yulan a întrerupt-o zicând:

— Bună mai este soarta cu mine! Bărbatul meu n-a fost internat niciodată în viaţa lui. Nu-i de colo ca un bărbat de

I Invocarea sufletului defunctului se făcea de către fiul cel mare şi era parte a ritualului funerar în societatea chineză tradiţională.

patruzeci şi ceva de ani să nu ştie ce înseamnă să zaci la pat. E aşa de puternic că poate să care un sac de orez de cincizeci de kilograme de la prăvălie până acasă fără să se odihnească nici un pic...

Nevasta lui He Xiaoyong iar a izbucnit în plâns şi printre suspine a spus:

— Crudă îmi este soarta! He Xiaoyong zace pe patul spitalului şi se zbate între viaţă şi moarte, iar doctorii nu pot să-i salveze viaţa. Nici măcar doctorul Chen din partea de apus a oraşului nu poate, ci numai Yile. Dacă ar putea să se urce pe acoperişul casei şi să-i cheme sufletul, l-ar aduce înapoi. De nu, atunci He Xiaoyong o să moară, iar eu am să ajung văduvă...

— Bună mai este soarta cu mine! Toată lumea spune că, după liniile feţei, Xu Sanguan o să trăiască o viaţă îndelungată. După linia vieţii din palmă, care este şi lungă, şi îngroşată, o să ajungă pe la optzeci-nouăzeci de ani, aşa că oricât s-ar chinui Yama[I] să-l cheme la el, tot n-o să reuşească. Şi eu am să trăiesc mult, dar nu la fel de mult ca Xu Sanguan. Am să mor înaintea lui şi o să mă ducă la groapă. Care este cel mai rău lucru care i se poate întâmpla unei femei? Să ajungă văduvă, pentru că atunci are parte de zile amare. Nu mai spun că banii se împuţinează, dar cel mai cumplit este că îi rămân copiii fără un tată care să-i poată ocroti. Mulţi sar atunci să-şi bată joc de ei şi în vreme de furtună n-ai un umăr pe care să te sprijini...

Nevasta lui He Xiaoyong plângea din ce în ce mai amarnic.

— Soarta mea e crudă! jelea ea. Te rog să ai milă de mine şi să-i dai voie lui Yile să cheme sufletul lui He Xiaoyong înapoi. Dacă nu vrei să faci asta pentru mine, atunci fa-o pentru Yile, fiindcă, oricare ar fi situaţia, He Xiaoyong este tatăl lui...

Xu Yulan a izbucnit în râs şi a spus:

— Dacă ai fi spus aşa ceva mai demult, l-aş fi lăsat pe Yile să vină la tine, dar acum e cam târziu să spui că He Xiaoyong este tatăl lui. Xu Sanguan, bărbatul meu, nu o să încuviinţeze aşa ceva. La început, când am venit la voi, m-ai ocărât, ba mai mult, He Xiaoyong a vrut să mă snopească în bătaie. Eraţi amândoi pe cai mari şi nu vă gândeaţi că o să vină o zi ca asta. Avea dreptate Xu Sanguan - familia voastră plăteşte pentru răul făcut, pe când familia noastră e răsplătită pentru faptele bune. Uitati-vă si voi, familia noastră trăieşte din ce în ce mai bine. Uite ce bluză am pe mine, o bluză de mătase fină, pe care mi-am facut-o acum o lună...

— Noi plătim pentru relele făcute, i-a replicat nevasta lui He Xiaoyong. La început, din pricina unui pumn de bănuţi, n-am fost de acord să-l recunoaştem pe Yile. Aşa-i, am greşit. He Xiaoyong a greşit şi eu am suferit destul alături de el, dar nu mai e cazul să vorbim despre trecut. Acum te rog să ai milă de mine şi să-l laşi pe Yile să-l salveze pe He Xiaoyong. Şi eu îl urăsc, dar n-am ce-i face, tot bărbatul meu rămâne. Mi s-au

---

I In credinţa budistă, Yama este considerat a fi primul muritor care a descoperit lumea de dincolo, devenind, astfel, regele acesteia. El îi conducea pe oameni, după moarte, către această lume.

umflat ochii de atâta plâns şi mă dor de nu mai pot. Ce am să mă fac eu dacă moare He Xiaoyong?

— Ce ai să te faci? a întrebat Xu Yulan. Ai să fii văduvă!

Xu Yulan i-a spus lui Xu Sanguan:

— Nevasta lui He Xiaoyong a fost pe-aici, plânsă, cu ochii umflaţi cât cepele...

— Cu ce ocazie a venit pe aici? a zis Xu Sanguan.

— Nu s-a mai pieptănat de câteva zile bune, a continuat Xu Yulan. îi căzuseră şi vreo doi nasturi de la haină, iar un pantof îi era curat şi unul plin de noroi, că nu ştiu prin ce groapă a călcat...

— Te mai întreb o dată, a zis Xu Sanguan. Cu ce ocazie a venit pe aici?

— Uite cum stă treaba, l-a lămurit Xu Yulan. He Xiaoyong se zbate între viaţă şi moarte pe un pat de spital. Doctorii nu pot să-i salveze viaţa, şi atunci ea s-a dus la doctorul Chen din partea de apus a oraşului, care nici el nu poate să facă nimic, dar i-a spus că numai Yile l-ar mai putea salva pe He Xiaoyong, dacă se urcă pe acoperiş şi îi cheamă sufletul înapoi. De aceea a venit ea după Yile.

— De ce nu se urcă ea pe acoperiş să-l strige? a întrebat Xu Sanguan. De ce nu se urcă cele două fete ale ei?

— Uite cum stă treaba, a spus iar Xu Yulan. Dacă se duce ea să strige, He Xiaoyong n-o aude. Dacă se duc fetele ei, nici pe ele nu le aude. Neapărat trebuie să se ducă să-l strige băiatul lui, pentru ca sufletul lui He Xiaoyong să-l audă. Aşa a spus doctorul Chen şi de aceea a venit ea după Yile.

— Femeia asta visează, a spus Xu Sanguan. Să-i fie de bine! Când m-am dus la ei, eu, Xu Sanguan, om în toată firea, şi fără să cer nimic în schimb am vrut să-l dau înapoi pe fiul pe care l-am crescut timp de nouă ani, nici n-au vrut să audă de aşa ceva. După asta, am continuat să-l cresc pentru încă patru ani, iar acum îl vor înapoi. Ei, uite că acum nu-l dau eu! N-are decât să moară He Xiaoyong, că şi aşa face umbră degeaba pământului. Să crape şi gata! Mama lui de nenorocit! Şi de i-ar fi cu putinţă lui Yile să-l aducă înapoi, tot un nenorocit rămâne...

— l otuşi, mi-e milă de nevasta lui He Xiaoyong, a zis Xu Yulan. E cel mai groaznic lucru care i se poate întâmpla unei femei. Cum să-ţi mai duci zilele dacă rămâi fără bărbat? Ia gândeşte-te că mi s-ar întâmpla şi mie aşa ceva, nu...

— La dracu'! a zis Xu Sanguan. Eu sunt sănătos şi am atâta putere că nu mai ştiu ce să fac cu ea. Sunt numai muşchi şi ai văzut cum tresaltă fiecare fibră când merg pe drum...

— Nu asta voiam să spun, i-a răspuns Xu Yulan, ci că uneori te pui în locul celorlalţi şi nu te simţi deloc bine. Nevasta lui He Xiaoyong a venit plângând la uşa noastră şi nu m-aş simţi deloc bine să n-o ajutăm. Nu mai e cazul acum să ne gândim cum s-au purtat ei cu noi, dar când te gândeşti că viaţa cuiva e în mâinile noastre, îţi dai seama că nu putem s-o călcăm în picioare.

— Ba cu viaţa lui He Xiaoyong exact asta trebuie să facem, s-o călcăm în picioare. Asta înseamnă să scăpăm lumea de rău.

Şoferul camionului chiar că a făcut o faptă de toată isprava...

— Tu mereu spui că dacă faci bine, tot bine găseşti, a spus Xu Yulan. Dacă acum faci o faptă bună, toată lumea o să aibă numai vorbe de laudă. Dacă ai să-l laşi pe Yile să-i cheme sufletul înapoi, toţi vor spune că eşti un om bun la suflet, toţi îşi vor da seama că, deşi el a greşit faţă de tine, tu tot i-ai salvat viata...

»

— O să spună toţi că Xu Sanguan e un mare prost, un tâmpit, un încornorat, i-a răspuns bărbatul. O să spună că sunt din ce în ce mai prost, şi chiar că-mi place să fiu prost...

— Orice ai zice, He Xiaoyong tot e tatăl lui Yile, a spus Xu Yulan.

— Dacă mai zici o dată că He Xiaoyong este tatăl lui Yile, a ameninţat-o bărbatul, îţi trag una peste bot de nu te vezi. Ce sunt eu pentru Yile? a continuat el cu întrebările. M-am chinuit să-l cresc vreme de treisprezece ani. Ce sunt eu pentru el?

După o vreme, el a mai spus:

— Să fie clar: numai dacă ai să calci peste cadavrul meu ai să-l trimiţi pe Yile să aducă înapoi sufletul lui He Xiaoyong. Câtă vreme trăiesc eu, aşa ceva nu se va întâmpla.

Xu Sanguan l-a chemat pe Yile şi i-a spus:

— Yile, ai deja treisprezece ani. Când eram la vârsta ta, îmi murise tatăl, iar mama fugise cu un alt bărbat. Nu aveam cum să rezist singur la oraş, aşa că am plecat la drum şi după o zi am ajuns la bunicul meu, în sat. Deşi nu era departe, că ar fi trebuit să merg numai jumătate de zi, m-am rătăcit, dar norocul meu a fost că l-am întâlnit pe Unchiul al Patrulea, altfel n-aş mai fi ajuns. Unchiul al Patrulea nu mă cunoştea, dar când a văzut că un copilaş ca mine umblă pe drumuri la ceas de seară, m-a întrebat unde mă duc. Eu i-am spus că mi-a murit tatăl, că mama a fugit cu un alt bărbat şi că mă duc la bunicul meu. Unchiul al Patrulea şi-a dat seama că eu sunt băiatul fratelui său mai mare, aşa că s-a lăsat pe vine, m-a mângâiat pe cap şi a început să plângă. Eu nu mai eram în stare să merg, asa că Unchiul al Patrulea m-a luat în cârcă...

>

— Yile, de ce oare pe mine şi pe Unchiul al Patrulea ne legau sentimente atât de profunde? Pentru că m-a dus în cârcă până la bunicul acasă. Dacă eşti om, trebuie să fii bun la suflet. Sunt câţiva ani de când a murit Unchiul al Patrulea, şi uite că şi acum, când mă gândesc la el, mă podidesc lacrimile. Dacă eşti om, trebuie să ai conştiinţă. Eu te-am crescut treisprezece ani şi în tot acest răstimp, te-am bătut, te-am ocărât, dar tu nu trebuie să pui la suflet, căci totul a fost pentru binele tău. In toţi aceşti treisprezece ani, nici nu ştii cât m-am frământat pentru tine. Tu ştii prea bine că eu nu sunt tatăl tău bun, însă tatăl tău acum zace în spital şi se zbate între viaţă şi moarte. Doctorii nu pot să facă nimic pentru el, dar doctorul Chen din partea de apus a oraşului, vraciul acela care se pricepe şi la medicină tradiţională, spune că numai tu ai putea să-l salvezi pe He Xiaoyong. Sufletul deja i-a părăsit pieptul şi doctorul Chen spune că dacă te-ai urca pe acoperişul casei lui, a-i putea să-l

chemi înapoi...

— Yile, He Xiaoyong a greşit grav faţă de noi, dar faptele ţin de trecut. Nu trebuie să mai punem lucrurile acestea la inimă. Acum viaţa lui e în mare primejdie. Oricum ar fi, He Xiaoyong e om şi el. Şi dacă e vorba de viaţa unui om, ba mai mult, acel om îţi este tată, atunci trebuie să te sui pe acoperiş şi să-i chemi sufletul înapoi...

— Yile, acum He Xiaoyong o să te recunoască de fiu şi chiar dacă nu te-ar recunoaşte, eu tot nu pot să fiu tatăl tău adevărat.

— Yile, ţine minte ce-ţi spun! Omul trebuie să aibă conştiinţă. Nu zic că trebuie să mă răsplăteşti pe mine pentru ceva, ci doar, pe viitor, să te porţi şi tu cu mine cum m-am purtat eu cu Unchiul al Patrulea, şi atunci am să fiu împăcat. Eu am să îmbătrânesc, am să mor şi dacă atunci când ai să-ţi aduci aminte că te-am crescut, ai să te întristezi şi ai să lăcrimezi, am să fiu si eu bucuros...

>

— Yile, du-te cu mama ta! Yile, ascultă-mă ce-ţi zic! Du-te şi cheamă înapoi sufletul lui He Xiaoyong! Du-te, Yile, du-te mai repede!

Capitolul douăzeci şi patru

în ziua aceea, oamenii au aflat că Yile al lui Xu Sanguan o să se urce pe acoperişul casei lui He Xiaoyong, că o să se aşeze pe horn şi o să cheme înapoi sufletul acestuia. Prin urmare, mulţi au venit în faţa porţii şi au rămas acolo în aşteptarea lui Xu Yulan, care avea să-l aducă pe Yile. Apoi au văzut-o pe nevasta lui He Xiaoyong, femeia aceasta nespus de slabă, cum i-a întâmpinat cu vorbe multe şi l-a dus pe Yile la scara care era deja pregătită lângă casă.

Un prieten de-al lui He Xiaoyong era deja pe acoperiş, iar altul era jos şi sprijinea scara. Yile a urcat pe acoperiş, unde l-a prins de braţ pe cel aflat acolo, şi a luat-o piepţiş către horn. După ce s-a aşezat, cu mâinile sprijinite pe picioare, l-a urmărit cu privirea pe omul acela cum se propteşte cu palmele pe marginea acoperişului, apoi dibuie cu picioarele scara şi coboară, dispărând de parcă l-ar fi înghiţit apele.

Yile a rămas pe hornul casei, privind strălucirea umedă aşternută de razele soarelui pe acoperiş. O rândunică a trecut în zbor, slobozind un ţipăt ascuţit, a făcut câteva rotocoale, urmată de strigătele molatice ale mai multor pui. Chemarea lor părea să vină chiar de la streaşină unde se afla Yile. Acesta şi-a îndreptat privirea spre lanţurile muntoase care şerpuiau în depărtare şi care păreau la fel de ireale ca norii de pe cer, difuzi precum o umbră.

Toţi cei de jos stăteau cu gâturile lungite, aşteptând ca Yilc să dea glas chemării către sufletul lui He Xiaoyong. încremeniseră acolo cu gurile căscate şi au rămas multă vreme în aşteptare, fără să audă nici cel mai mic zgomot, aşa că până la urmă şi-au plecat capetele unul după altul şi au început să discute aprins. Yile stătea pe acoperiş şi îi auzea sporovăind asemenea unor vrăbiuţe gureşe.

Până la urmă, nevasta lui He Xiaoyong a strigat către Yile:

— Yile, haide, plângi odată! Trebuie să plângi. Aşa a zis doctorul Chen! Imediat ce începi tu să plângi, o să te audă şi sufletul lui taică-tu!

Yile s-a uitat la cei de jos şi, văzându-i cum nu mai pridideşc cu indicaţiile, şi-a întors privirea de la ei. A descoperit că era singurul urcat pe acoperiş, căci nu mai era nimeni pe vreuna din casele din jur. Peste toate crescuse iarba care acum tremura uşor sub adierea vântului.

Nevasta lui He Xiaoyong a strigat din nou:

— Yile, plângi mai repede! De ce nu plângi? Yile, plângi odată!

Yile tot nu plângea. în schimb, plângea nevasta lui He Xiaoyong şi spunea printre suspine:

— De ce nu plânge copilul ăsta? Că doar i-am spus clar adineauri. Cum se face că nu plânge?

Apoi a strigat din nou către Yile:

— Yile, plângi odată! Te rog să plângi mai repede.

— De ce trebuie să plâng? a întrebat Yile.

Nevasta lui He Xiaoyong i-a răspuns:

— Taică-tu zace pe patul de spital şi o să moară în curând. Sufletul i-a ieşit deja din piept şi se îndepărtează din ce în ce mai mult. Plângi mai repede, că dacă nu, sufletul lui o să se piardă în zbor şi n-o să mai audă că-l strigi. Plângi odată!

— Tata nu zace pe patul de spital, a zis Yile. Tata e la lucru, la Fabrica de Mătase. Tatăl meu nu o să moară. Acum împinge căruciorul cu viermi de mătase, la fabrică, şi sufletul lui stă bine închis în piept. Cine zice că i-a zburat sufletul?

— Xu Sanguan, cel de la Fabrica de Mătase, nu-i taică-tu, l-a contrazis nevasta lui He Xiaoyong, ci acela care zace la spital...

— îndrugi numai prostii! a răspuns Yile.

Nevasta lui He Xiaoyong s-a întors către Xu Yulan şi a zis:

— Te implor! Tu eşti mama lui. Spune-i tu! Cere-i să plângă, să cheme înapoi sufletul lui He Xiaoyong!

Xu Yulan încremenise.

— Se uită atâţia oameni la mine, i-a zis ea nevestei lui He Xiaoyong. Ce vrei să-i spun? Şi aşa m-am făcut de râs în faţa oamenilor. Toţi râd de mine în sinea lor. Ce aş putea să mai spun? Nu mai am nimic de zis.

Nevasta lui He Xiaoyong s-a încliat un pic, după care s-a prăbuşit la picioarele lui Xu Yulan şi i-a spus:

— îţi cad în genunchi. Uite, eu m-am făcut şi mai tare de ruşine. Sigur râd în sinea lor, dar râd de mine, nu de tine. Am îngenuncheat aici şi te implor să vorbeşti cu Yile...

Cum se ruga nevasta lui He Xiaoyong aşa, i se umpluseră ochii de lacrimi.

— Ridică-te odată! i-a zis Xu Yulan. Dacă stai în genunchi în faţa mea, eu mă fac de râs, nu tu. Ridică-te mai repede! Mă duc să vorbesc cu el şi gata.

Zicând aşa, a făcut câţiva paşi şi a strigat către Yile care se afla tot pe acoperiş:

— Yile, Yile, uită-te la mine! Sunt eu, mama ta. Boceşte şi

tu un pic! Strigă şi tu câteva vorbe şi cheamă sufletul lui He Xiaoyong! Dacă faci asta, te duc înapoi acasă. Haide, strigă odată!

— Mamă, nu vreau să plâng şi nici să strig, a răspuns Yile.

— Yile, a spus Xu Yulan, plângi mai repede! Strigă mai repede! Aici vin din ce în ce mai mulţi oameni. M-am făcut destul de ruşine. Dacă se adună şi mai mulţi oameni, chiar că nu mai am unde să mă ascund. Strigă odată! Orice ai zice, He Xiaoyong e taică-tu...

— Mamă, cum poţi să-mi spui că el e tatăl meu bun? a zis Yile. Nu mai ai pic de ruşine?

— Aoleu! Cu ce am păcătuit eu oare într-o viaţă anterioară?

Xu Yulan a tras un ţipăt, după care s-a întors spre nevasta lui He Xiaoyong şi i-a spus:

— Până şi băiatul meu îmi spune că sunt o neruşinată. Totul este din cauza lui He Xiaoyong al vostru. Dacă vrea să moară, atunci să moară. Nu-mi pasă, fiindcă eu n-am ce face...

Auzind că ei nu-i mai pasă de nimic, prietenii lui He Xiaoyong i-au spus nevestei acestuia:

— Du-te şi cheamă-l pe Xu Sanguan! Dacă vine el, s-ar putea ca Yile să bocească un pic, să strige câteva vorbe

Xu Sanguan împingea căruţul cu viermi de mătase la Fabrica de Mătase. Doi prieteni de-ai lui He Xiaoyong au venit în fugă la el şi i-au zis:

— Yile nu vrea să plângă, nu vrea să strige. Stă cocoţat pe acoperiş şi spune că tu eşti tatăl lui, nu He Xiaoyong. Xu Yulan i-a cerut să plângă, să strige, dar el a făcut-o neruşinată. Xu Sanguan, du-te repede şi vezi ce poţi să faci. Dacă-i vorba de salvat viaţa cuiva, atunci se cuvine să te grăbeşti...

La auzul acestor vorbe, Xu Sanguan a lăsat căruţul cu viermi de mătase şi a spus:

— Ce băiat bun!

Aşa că Xu Sanguan s-a dus în faţa casei lui He Xiaoyong, a înălţat capul şi i-a spus lui Yile:

— Yile, copilaşul meu cel de ispravă tu chiar eşti băiatul meu cel bun! Te-am crescut timp de treisprezece ani, nu te-am crescut degeaba. Acum, că te aud vorbind aşa, zău că aş fi bucuros să te mai cresc încă treisprezece...

Când l-a văzut pe Xu Sanguan, Yile i-a spus:

— Tăticule, am stat destul pe acoperiş. Vino să mă dai jos, că mi-e frică să cobor singur! Tăticule, vino să mă iei de aici!

Xu Sanguan a spus:

— Yile, acum nu pot să urc acolo, ca să te iau pe tine. încă nu ai bocit, nu ai strigat. Nu s-a întors sufletul lui He Xiaoyong...

— Tăticule, nu vreau să plâng, nu vreau să strig, a spus Yile. Vreau să cobor de aici!

L

— Yile, a spus Xu Sanguan, ascultă-l pe tăticul tău! Boceşte şi tu un pic, strigă şi tu câteva vorbe şi gata! Aşa m-am înţeles eu cu oamenii de aici şi dacă le-am promis, aşa trebuie să faci şi tu. Când un om de onoare zice o vorbă, aşa trebuie să fie. în plus, nemernicul ăla de He Xiaoyong e taică-tu...

Yile a început să plângă acolo, cocoţat pe acoperiş, şi i-a răspuns lui Xu Sanguan:

— Toată lumea zice că tu nu eşti tatăl meu bun. Până şi mama zice la fel. Acum ai venit şi tu să spui la fel. Eu n-am tată bun şi nici mamă bună. N-am nici o rudă. Sunt singur pe lume. Nu mai veni după mine. Am să cobor eu singur!

Yile s-a ridicat în picioare şi a făcut doi paşi pe acoperiş, dar a alunecat şi s-a speriat groaznic, aşa că s-a lăsat în fund pe ţiglă şi a început să plângă cât îl ţinea gura.

Nevasta lui He Xiaoyong a strigat la el:

— Yile, acum că tot te-a apucat plânsul, strigă şi tu mai repede...

— Taci din gură! a zbierat Xu Sanguan la nevasta lui He Xiaoyong. Yile nu pentru nenorocitul ăla de bărbat al tău plânge, ci pentru mine.

Apoi a strigat către Yile:

— Yile, băiatul meu cel bun, strigă şi tu de câteva ori! După aceea, te dau jos şi mergem la restaurantul Victoria să mâncăm nişte ficat de porc prăjit...

— Tăticule, vino repede şi dă-mă jos! spunea băiatul printre suspine.

— Yile, strigă şi tu de câteva ori, l-a îndemnat Xu Sanguan. După aceea, am să fiu tăticul tău cel bun. Yile, doar de câteva ori trebuie să strigi şi după aceea jigodia aia de He Xiaoyong n-o să mai fie tatăl tău. De azi înainte, numai eu am să-ţi fiu tată...

Când l-a auzit pe Xu Sanguan vorbindu-i astfel, Yile a strigat spre cer:

— Tăticule, nu pleca! Tăticule, întoarce-te!

Şi către Xu Sanguan:

— Tăticule, vino şi ia-mă de aici!

Nevasta lui He Xiaoyong i-a spus:

— Yile, mai strigă de câteva ori!

Yile s-a uitat la Xu Sanguan, iar acesta i-a zis:

— Yile, mai strigă şi tu de două ori!

— Tăticule, nu pleca! Intoarce-te! Tăticule, nu pleca! Intoarce-te!

— Yile, tot mai trebuie să strigi! i-a spus nevasta lui He Xiaoyong. Doctorul Chen a zis că trebuie să strigi o jumătate de ceas. Yile, strigă degrabă!

— Ajunge! i-a spus Xu Sanguan nevestei lui He Xiaoyong. Ia mai lasă-mă în pace cu doctorul Chen, că şi ăsta-i un nenorocit fără pereche! Atât a strigat Yile şi gata. Dacă o fi să moară, atunci să moară. Dacă o fi să trăiască, atunci să trăiască...

Numaidecât, Xu Sanguan s-a urcat pe acoperiş şi l-a dat jos în cârcă pe Yile.

După ce au coborât de pe scară, Xu Sanguan l-a lăsat jos pe copil şi i-a spus:

— Yile, tu stai aici! Nu te mişca!

Pe negândite, Xu Sanguan a intrat în casa Iui He Xiaoyong, de unde a ieşit cu un cuţit de bucătărie şi s-a oprit în pragul uşii. Apoi şi-a făcut o crestătură pe faţă cu acel cuţit, a şters cu mâna sângele care se ivise şi le-a spus tuturor:

— Aţi văzut, da? Mi-am dat sângele pe faţă cu acest cuţit. De azi înainte, voi... Şi, arătând cu degetul spre nevasta lui He Xiaoyong, a continuat: Şi tu..., dacă e vreunul printre voi care să mai îndrăznească să spună că Yile nu-i copilul meu, îi vin de hac cu cutitul!

>

După aceea, a aruncat cuţitul cât colo şi l-a tras pe băiat de mână, spunându-i:

— Yile, băiete, hai acasă!

Capitolul douăzeci şi cinci

într-o zi de vară, întorcându-se acasă, Xu Sanguan i-a spus lui Xu Yulan:

— Cât am mers pe drum, mi s-a părut că nu stă nimeni acasă. Toţi sunt pe stradă. în viaţa mea n-am văzut atâta lume pe-afară. Toată lumea are banderolă roşie pe braţ, toţi au ieşit la demonstraţie. Unii scriu sloganuri, alţii lipesc afişe. Peste tot pe pereţi e plin de afişe, lipite unele peste altele, încât stratul se face tot mai gros, de ai senzaţia că pereţii s-au îmbrăcat cu pufoaice de iarnă. L-am văzut şi pe prefectul judeţului, pe grăsanul ăla din Shandong. Odinioară, el era cel mai grozav din oraş. De câte ori îl vedeam, avea în mână o ceaşcă de ceai, pe când acum are în mână un lighean prăpădit în care bate darabana, în timp ce se înjură singur. Zice că e un câine nenorocit, că e o jigodie de om...

— Ai aflat? a întrebat Xu Sanguan. Ai auzit de ce s-au închis fabricile, de ce magazinele şi-au tras obloanele, de ce nu se mai fac cursuri în şcoli şi de ce nu mai e cazul să te duci nici tu să prăjeşti gogoşi? De ce unii au fost spânzuraţi în copaci? De ce unii au fost încuiaţi în grajd sau au fost stâlciţi în bătaie? Ştii

de ce? De ce oare numai ce spune Preşedintele Mao două-trei vorbe, că imediat se găsesc unii să facă un cântec din ele, să le scrie pe pereţi, pe asfalt, pe maşini şi pe vapoare, pe cearşafuri şi feţe de pernă, pe ceşti şi oale, ba chiar şi pe latrine şi scuipătoare? Şi de ce e aşa lung numele Preşedintelui Mao? Ia ascultă la mine: „Trăiască zece mii de ani Măreţul Conducător Măreţul Profesor Măreţul Comandant Suprem şi Măreţul Preşedinte Mao!“ în total sunt şaisprezece cuvinte pe care trebuie să le spui dintr-o suflare, n-ai voie să te opreşti şi să respiri. Ştii de ce? Pentru că a venit Revoluţia Culturală!

— Abia acum am început să înţeleg ce înseamnă Revoluţia Culturală. De fapt, acum e vremea răzbunării. Dacă te-a jignit cineva vreodată, acum e vremea să scrii nişte afişe defăimătoare şi să le lipeşti pe stradă. Poţi să-l acuzi că a fost un moşier netrebnic, că e un contrarevoluţionar. Poţi să spui orice. In zilele noastre, nu mai există tribunal şi nici poliţie. Există doar tot felul de fărădelegi din care poţi să alegi una la întâmplare, să scrii un afiş defăimător, să-l lipeşti undeva şi nu-i nevoie să acţionezi tu, căci se vor găsi alţii care să-l ducă Ia moarte pe cel pe care îl vrei pedepsit... Zilele astea mă tot gândeam, în timp ce stăteam întins în pat, că ar trebui să-mi caut şi eu vreun duşman din trecut, să-l încondeiez într-un afiş şi să mă răzbun pentru vreo duşmănie mai veche. M-am tot gândit şi până la urmă nu mi-a venit nimeni în minte. Numai pe He Xiaoyong l-aş fi putut socoti pe jumătate duşmanul meu, numai că pe javra aia l-a lovit camionul şi a crăpat. Eu sunt un om bun şi în toţi anii aceştia nu mi-am făcut nici un duşman. E bine că nu am duşmani, fiindcă n-o să vină nimeni să-mi lipească afişe defăimătoare.

Nici n-a apucat să-şi ducă vorbele la bun sfârşit, că Sanie a izbit uşa de perete şi a intrat în casă, strigând:

— Cineva a lipit un afiş pe zidul prăvăliei de orez, în care scrie că mama e o zdreanţă...

Auzind acestea, Xu Sanguan şi Xu Yulan s-au speriat şi au fugit amândoi la prăvălia de orez. De cum s-au uitat Ia afişul de pe zid, şi-au dat seama că Sanie nu greşise cu nimic. Dintre nenumăratele afişe care erau acolo, unul o ţintea pe Xu Yulan, spunând că femeia era un pantof scâlciat, o zdreanţă, că de la cincisprezece ani fusese prostituată, cu care puteai să te culci pe numai doi bănuţi, şi atâţia bărbaţi câţi se tăvăliseră cu ea prin aşternuturi nu încăpeau nici în zece camioane.

Xu Yulan a început să zbiere în gura mare, arătând cu degetul spre afişul acela:

— Mă-ta e un pantof scâlciat, o zdreanţă, o târla! Mă-ta s-a culcat cu atâţia bărbaţi că nu încap în zece camioane, ba nu încap nici măcar pe tot pământul!

Apoi Xu Yulan s-a întors şi i-a spus lui Xu Sanguan printre suspine:

— Numai cineva care n-a avut parte de fii şi nepoţi, care are numai bube în cap şi tălpile pline de răni poate să scuipe atâta venin...

Xu Sanguan le-a spus celor adunaţi:

— Asta este bârfa din cea mai ordinară. Ia uitaţi-vă aici! Scrie că Xu Yulan a devenit prostituată la cincisprezece ani. Ce prostie! Credeţi că dacă era adevărat, n-aş fi ştiut? In noaptea nunţii noastre, lui Xu Yulan i-a curs atâta sânge...

Şi, ca să-şi întărească spusele, desena mari cercuri cu mâinile în aer.

— Dacă Xu Yulan ar fi fost prostituată de la cincisprezece ani, credeţi că aş mai fi văzut eu atâta sânge în noaptea nunţii noastre? în nici un caz, şi-a răspuns Xu Sanguan singur, văzând că nimeni nu zice nimic.

Pe la prânz, Xu Sanguan i-a chemat pe Yile, Erle şi Sanie şi le-a spus:

— Yile, tu ai deja şaisprezece ani. Erle, tu ai împlinit cincisprezece ani. Duceţi-vă pe stradă şi copiaţi un afiş. Puteţi să copiaţi afişul oricui şi după ce terminaţi, lipiţi-l peste afişul mamei voastre. Sanie, tu eşti încă un ţânc mucos şi nu eşti în stare să faci mare lucru, dar măcar să duci o găleată cu lipici pentru fraţii tăi poţi. Ţineţi minte, în vremurile noastre nu putem să rupem afişele. Cine le rupe devine contrarevoluţionar, aşa că să nu care cumva să ruperi vreunul! Scrieţi unul nou şi îl lipiţi peste celălalt. Eu nu pot să fac aşa ceva, fiindcă vor fi toţi cu ochii pe mine, dar dacă vă duceţi voi, nu vă ia nimeni în seamă. Să vă ocupaţi toţi trei de lucrul ăsta înainte să se întunece!

Când s-a înserat, Xu Sanguan i-a spus lui Xu Yulan:

— Cei trei fii ai tăi au acoperit afişul acela, aşa că acum poţi să stai liniştită. Nu l-a văzut multă lume. Sunt atâtea afişe pe stradă! Ce, poţi să le citeşti pe toate? Că doar se lipesc mereu unele peste altele. Nici n-ai apucat să termini de citit unul, că imediat se lipeşte altul nou.

După nici două zile, o ceată de indivizi cu banderole roşii pe braţ au venit la Xu Sanguan acasă şi au luat-o pe Xu Yulan. Spuneau că în cea mai mare piaţă din oraş urma să aibă loc o şedinţă de critică, cu peste zece mii de participanţi. Deja găsiseră un moşier, găsiseră un ţăran bogat, un simpatizant de dreapta, mai dibuiseră şi un contrarevoluţionar şi un individ aflat într-o poziţie de putere care o luase pe drumul capitalismului. Găsiseră tot felul de oameni şi le mai lipsea doar o prostituată. Spuneau că pierduseră trei zile căutând o asemenea femeie şi acum, când mai aveau doar vreo jumătate de ceas până la marea întrunire, îi dăduseră în sfârşit de urmă.

— Xu Yulan, au spus ei, urmează-ne! Este urgenţă mare!

Xu Yulan a fost luată pe sus şi abia după-amiază s-a întors. Atunci au văzut şi cei ai casei că pe cap, în partea stângă, nu mai avea păr, în schimb de pe dreapta nu îi fusese clintit nici măcar un fir; avea capul ras în formă *de yin şiyang* - pe o parte a capului era tunsă la chelie, de parcă era un ogor pe care trecuse, cu mare sârguinţă, combina şi adunase toată recolta, în timp ce pe partea cealaltă părul îi rămăsese neatins.

Când a văzut-o în halul acela, Xu Sanguan nu şi-a putut înfrâna un strigăt de uluire. Xu Yulan s-a dus la fereastră, a luat

ciobul de oglindă de pe pervaz şi, privindu-se, a izbucnit în hohote.

— Uite în ce hal am ajuns! zicea ea, zguduindu-se de plâns. Cum am să mai dau eu ochii cu oamenii? Cum am să-mi mai duc eu viaţa de-acum înainte? Când veneam spre casă, toată lumea se uita la mine şi mă arăta cu degetul, iar apoi pufneau toţi în râs şi nu se mai opreau! Xu Sanguan, nu ştiam că sunt atât de urâtă! Ştiam că nu mai am păr pe jumătate de cap, dar până să mă văd în oglindă, nu mi-am dat seama cât de urâtă sunt! Xu Sanguan, ce am să mă fac eu de azi înainte? Xu Sanguan, la şedinţa de critică m-au ras în cap şi atunci i-am auzit pe cei adunaţi cum râd de mine. Mi-am văzut părul căzând şi am ştiut că mă rad în cap! Am ridicat mâna şi mi-am pipăit ţeasta. Atunci m-au pocnit peste gură şi m-au lovit aşa de tare că am simţit o durere de dinţi cumplită, aşa că n-am mai îndrăznit să-mi ating capul. Xu Sanguan, cum am să mai trăiesc eu de-acum înainte? Mai bine aş fi murit! Eu n-am nici o vrajbă cu oamenii ăia, nici nu-i cunosc. De ce a trebuit să mă radă în cap? De ce nu m-au lăsat să mor? Xu Sanguan, cât ai de gând să mai taci şi să nu spui nimic?

— Ce aş putea să spun? i-a răspuns Xu Sanguan tot cu o întrebare. Apoi a oftat şi a continuat:

— De vreme ce aşa stau lucrurile, ce am mai putea să facem? Ai scăfârlie în formă d*eyin şiyang,* iar în zilele noastre o femeie cu aşa un cap nu-i un pantof scâlciat şi nici vreo zdreanţă, ci o prostituată. Ai ajuns să arăţi în halul ăsta şi orice ai face, nu poţi să le explici celorlalţi despre ce e vorba, fiindcă n-o să-ţi dea nimeni crezare. Şi dacă ar fi să te arunci în Fluviul Galben, tot nu te mai spală apele lui. De acum înainte să nu mai ieşi, să te închizi în casă!

Xu Sanguan i-a ras şi restul de păr şi apoi a închis-o în casă. Şi ea ar fi vrut să stea închisă în casă, numai că oamenii cu banderolele roşii pe braţ nu voiau. O dată la câteva zile o luau pe Xu Yulan şi o duceau la şedinţele lor de critică din oraş. Indiferent cât de mici sau mari erau, aproape întotdeauna Xu Yulan stătea deoparte şi mai tot timpul avea rol de susţinător, aşa că ea i-a spus lui Xu Sanguan:

— Ei nu sunt împotriva mea, ci împotriva altora. Eu nu fac altceva decât să stau acolo, alături de cei care sunt atacaţi de ei.

Xu Sanguan le-a spus fiilor:

— In realitate, nu pe mama voastră o atacă ei. Mama voastră se duce acolo ca să stea alături de cei care au aderat la orientarea capitalistă, la cei care fac parte din aripa de dreapta, alături de contrarevoluţionari, moşieri. Mama voastră stă acolo de formă. Ea le ţine companie celor care sunt atacaţi. Ce înseamnă asta? Mama voastră este precum condimentul *weijin^*, adică se poate pune în orice mâncare, fiindcă după ce îl pui, mâncarea devine gustoasă.

Pe urmă i s-a cerut lui Xu Yulan să ia un scăunel şi să stea în locurile cele mai animate de pe stradă. Femeia se urca în picioare pe scăunel, cu o placă de lemn atârnată pe piept, pe care scria: „Prostituata Xu Yulan“.

Xu Sanguan şi băieţii o duceau pe Xu Yulan acolo, o priveau cum îşi agaţă placa de lemn de gât şi după ce se urca pe scăunel, plecau. Apoi uitau de Xu Yulan, care stătea acolo o zi întreagă. Se uita la dreapta, se uita la stânga şi când se întuneca cerul şi se împuţinau oamenii de pe drum, Xu Yulan se gândea în sinea ei că probabil o uitaseră acolo. Abia atunci îşi lua scăunelul şi plăcuţa de lemn în mână şi se întorcea acasă.

Adeseori, stând o zi întreagă pe stradă, obosea şi se aşeza pe scăunel, îşi lovea uşor cu pumnii pulpele, ca să le dezmorţească, îşi freca labele picioarelor şi când simţea că şi-a mai revenit, se urca iarăşi în picioare pe scăunel.

Locul unde stătea Xu Yulan era mai mereu foarte departe de latrină şi uneori, când o mai trecea şi pe ea câte o nevoie, se ducea la latrina de lângă prăvălia de orez, la vreo două străzi mai încolo, cu plăcuţa de lemn atârnată la gât. Cei de pe stradă o vedeau ţinându-se cu mâinile de plăcuţa de lemn atârnată la gât şi păşind cu capul plecat, lipindu-se de ziduri. Când ajungea în faţa latrinei, îşi dădea jos plăcuţa, o lăsa afară, iar după [I]

I *Weijtng* - glutamat monosodic, un potenţiator de gust foarte utilizat în China. In Europa este mai cunoscut sub denumirea japoneză, *umami.*

ce îşi făcea nevoile, şi-o punea din nou la gât şi se întorcea la locul ei.

Când stătea în picioare pe scăunel, Xu Yulan se arăta ca atunci când se afla pe scenă la întrunirile de critică — cu capul plecat, fiindcă doar aşa le putea arăta tuturor că îşi recunoaşte vina. Dreaptă, cu capul plecat, Xu Yulan îşi vedea tălpile. Rămânea cu ochii pironiţi asupra unui singur punct multă vreme, până când ochii începeau să o doară. Uneori se uita la trecători si vedea cine nu luase aminte la ea. Deşi foarte mulţi > >)
oameni îi aruncau o privire fugară când treceau pe lângă ea, rar se întâmpla ca cineva să se uite drept în ochii ei. Xu Yulan simţea o mare uşurare în suflet şi îi spunea lui Xu Sanguan:

— Când stau pe stradă, parcă sunt un stâlp de telegraf... Xu Sanguan, acum nu-mi mai e frică de nimic. Am îndurat toate nenorocirile de am ajuns aşa. Ce ar mai putea să-mi facă? Mai rea de-atât nu poate fi decât moartea! Dacă e să mor, atunci să mor şi gata, fiindcă nu mi-e frică nici cât negru sub unghie. Uneori mi-e dor de tine, de cei trei fii ai noştri şi abia atunci începe să mi se strecoare teama în inimă. Dacă n-aţi fi voi, chiar că nu m-ar înspăimânta nimic pe lumea asta.

Gândul la cei trei fii ai ei a facut-o să lăcrimeze şi a spus:

— Yile şi Erle nici nu mă bagă în seamă, nu vorbesc cu mine. Eu îi strig, iar ei se fac că nu aud. Doar Sanie vorbeşte cu mine şi îmi mai spune „marnă". îndur atâtea rele pe stradă şi când mă întorc acasă, numai tu te porţi frumos cu mine. Când vin cu picioarele umflate, tu îmi torni apă fierbinte în lighean. Când vin târziu acasă, de teamă că s-ar putea răci mâncarea, o ţii învelită cu pătura. Când stau în picioare pe stradă, îmi aduci mâncare şi apă. Numai tu faci toate lucrurile astea. Xu Sanguan, dacă tu te porţi frumos cu mine, eu nu mă tem de nimic...

Uneori, Xu Yulan stătea pe stradă o zi întreagă, iar Xu Sanguan îi ducea mâncare şi apă. La început, a vrut să-l trimită pe Yile, dar acesta a refuzat, spunându-i:

— Tăticule, trimite-l pe Erle!

Xu Sanguan l-a chemat pe Erle şi i-a spus:

— Erle, noi am mâncat, dar mama n-a mâncat nimic până acum. Du-i si ei ceva!
>
— Tăticule, trimite-l pe Sanie! i-a răspuns băiatul, scuturând din cap.

Xu Sanguan s-a înfuriat:

— Am vrut să-l trimit pe Yile, iar Yile s-a spălat pe mâini şi l-a trimis pe Erle, pentru ca Erle să-l trimită pe Sanie. Obrăznicătura asta de Sanie a pus jos bolul cu mâncare şi a dispărut fără urmă. Dacă-i vorba de mâncat, de îmbrăcat, de cheltuit bani, am trei fii; dacă-i vorba de dus mâncare mamei lor, atunci nu mai am nici unul.

— Tăticule, i s-a adresat Erle, eu nu mai îndrăznesc să ies din casă. De cum ies pe stradă, dacă mă întâlnesc cu cineva care

i

mă cunoaşte, strigă după mine „O noapte, doi bănuţi" şi strigă cu atâta furie, că nici măcar nu îndrăznesc să ridic privirea.

Dar Yile a spus:

— Să ştii că mie nu mi-e frică de ei când strigă după mine „O noapte, doi bănuţi". Cum strigă ei, aşa strig şi eu, şi eu strig mai tare decât ei. Nu mi-e frică nici de bătaia lor. Dacă sunt mulţi, o iau la fugă, vin acasă, iau un cuţit de bucătărie şi ies din nou la ei. Le spun: „Pot să omor un om fără să clipesc. Dacă nu credeţi, întrebaţi-l pe băiatul fierarului Fang". îi ameninţ cu cuţitul de bucătărie până îi bag în sperieţi şi o rup la fugă. Eu nu că nu îndrăznesc să ies din casă, ci nu vreau să ies pe stradă...

Xu Sanguan le-a zis:

— Eu sunt cel care ar trebui să nu mai îndrăznească să iasă pe stradă, fiindcă atunci când dau cu ochii de mine, oamenii aruncă în mine cu pietre, mă scuipă, ba unii îmi cer să mă opresc în loc şi să o denunţ pe mama voastră. Dacă voi aveţi parte de aşa ceva, puteţi să spuneţi că voi nu ştiţi nimic, dar eu, nu. Eu nu sunt în aceeaşi situaţie cu voi. De ce vă temeti?

> > >

Voi v-aţi născut într-o lume nouă, aţi crescut sub steagul roşu. Voi sunteţi curaţi ca neaua. L-aţi văzut pe Sanie? Obrăznicătura asta iese în fiecare zi şi se joacă pe săturate, după care se întoarce acasă, doar că astăzi a cam întrecut măsura. Deja s-a făcut după-amiază şi încă umblă creanga...

Când Sanie a ajuns acasă, Xu Sanguan l-a chemat şi luat la întrebări:

— Pe unde mi-ai umblat? Ai plecat imediat ce-ai mâncat de dimineaţă şi te-ai întors abia acum. Unde ai fost? Cu cine te-ai jucat?

— Am fost în multe locuri, i-a răspuns Sanie. Zău că nu-mi mai aduc aminte. Nu m-am jucat cu nimeni. M-am jucat singur.

Sanie voia să-i ducă mâncare lui Xu Yulan, însă Xu Sanguan nu era deloc liniştit, aşa că a preferat să-i ducă el. A pus mâncarea într-o gamelă de aluminiu şi a ieşit pe stradă. De la mare depărtare a văzut-o pe Xu Yulan cum stătea în picioare pe scăunel, cu capul plecat şi cu plăcuţa de lemn atârnată la gât. îi crescuse un pic părul, însă de departe părea mai degrabă a fi capul unui băiat. Hainele cu care era îmbrăcată erau ponosite, iar spinarea ei încovoiată arăta precum semnul întrebării care apărea adeseori pe afişele denigratoare. Stătea cu braţele atârnate şi fiindcă avea capul în piept şi spinarea cocârjată, ajungea cu palmele la genunchi. Văzând-o, Xu Sanguan a simţit cum îl cuprind valuri de durere. Când a ajuns în faţa ei, i-a spus simplu:

— Am venit.

Xu Yulan şi-a răsucit puţin capul proptit în piept şi l-a privit. Atunci Xu Sanguan a ridicat gamela pe care o avea în mână şi i-a spus:

— Ti-am adus de mâncare.

Xu Yulan a coborât de pe scăunel, s-a aşezat pe jos, şi-a aranjat mai bine plăcuţa la gât şi a luat gamela din mâna lui Xu

Sanguan. Apoi a desfăcut capacul şi l-a pus pe scăunelul de lângă ea. A observat că în gamelă era orez, fără pic de legume, însă n-a comentat nimic, ci a apucat lingura şi a gustat un pic. Mesteca orezul, stând cu privirea plecată şi urmărind picioarele celoi care păşeau pe lângă ea. Xu Sanguan stătea alături şi, observând că mănâncă în tăcere, a ridicat privirea şi a început să se uite după cei care treceau pe acolo.

Câţiva, care au văzut-o pe Xu Yulan că stă pe scăunel şi mănâncă, s-au apropiat şi s-au uitat în gamela ei.

— Ce i-ai dat să mănânce? l-au iscodit ei pe Xu Sanguan.

Xu Sanguan s-a grăbit să ia gamela din mâna femeii şi să le-o arate, spunându-le:

— Uitaţi-vă! în gamelă e numai orez, nu-i pic de legumă. V-aţi lămurit că nu i-am dat legume.

Ei au încuviinţat din cap zicând:

— Am văzut şi noi că nu sunt şi legume.

— De ce nu i-ai pus şi ei nişte legume? a întrebat cineva. E numai orez acolo, n-are nici un gust.

— Nu pot să-i dau mâncare bună, a lămurit Xu Sanguan. Dacă i-aş da, a continuat el arătând-o pe femeie cu degetul, ar fi ca şi cum aş ocroti duşmanul. Dacă îi dau numai orez, se cheamă că lupt împotriva ei.

Cât timp au discutat ei, Xu Yulan a rămas cu capul plecat, cu mâncarea în gură, căci nu se încumeta nici măcar să mestece. Abia după ce oamenii aceia s-au îndepărtat a dat să înghită. Văzând că nu mai era nimeni în preajma lor, Xu Sanguan i-a spus în şoaptă:

— Am ascuns legumele sub orez. Acum că nu mai e nimeni atent, mănâncă degrabă şi ceva legume.

Xu Yulan a zgârmat cu lingura în orez şi a descoperit că dedesubt era ascunsă multă carne. Xu Sanguan îi pregătise carne friptă, aşa că a înfulecat o bucată şi a început s-o mestece cu capul plecat.

— Ţi-am gătit pe furiş, i-a spus el în şoaptă. Nici băieţii noştri nu ştiu.

Xu Yulan dădea întruna din cap. A mai luat câteva guri de orez, după care a pus capacul gamelei şi i-a spus lui Xu Sanguan:

— Nu mai mănânc.

— Abia de-ai luat o bucăţică. Mănâncă toată carnea!

— Dă-le copiilor! a spus Xu Yulan, scuturând din cap. Du mâncarea înapoi acasă.

Apoi Xu Yulan şi-a frecat puţin picioarele, ca să le dezmorţească, şi a spus:

— Mi-au amorţit picioarele de atâta stat în poziţie de drepţi.

Văzând în ce stare jalnică se afla, Xu Sanguan era pe punctul de a izbucni în plâns.

— Este o vorbă foarte adevărată - „Multe vezi, multe ştii“, a comentat el. Intr-un an de zile, mi se pare că am îmbătrânit cu zece ani. Ce-i drept, poţi să cunoşti un om după faţă, dar nu ştii şi ce ascunde el în suflet. Nici până-n ziua de azi n-am aflat cine a scris afişul acela. Tu eşti un om dintr-o bucată şi spui ce gândeşti. Cine ştie pe cine oi fi jignit vreodată. De

acum înainte, să vorbeşti mai puţin, că doar ştii cum se spune: „Cu fiecare vorbă mai pierzi câte ceva“...

Spusele bărbatului au avut darul de a-i stârni mânia lui Xu Yulan.

— Eu am fost doar o dată cu He Xiaoyong şi uite în ce hal m-au adus ăştia! Şi tu ţi-ai făcut de cap cu Lin Fenfang şi nu luptă nimeni împotriva ta!

La auzul acestor vorbe, Xu Sanguan s-a speriat şi a ridicat imediat capul, ca să se uite în jur, să nu cumva să fi auzit cineva. Cum a descoperit că nu era nimeni prin jur, a zis:

— Nu se poate să spui aşa ceva, nu se poate să spui cuiva vorbele astea...

— N-am să spun nimănui, i-a răspuns Xu Yulan.

— Deja eşti băgată în treaba asta până peste cap, a spus Xu Sanguan. Pe lumea asta, doar eu mai vreau să te salvez. Dacă mă duc şi eu la fund, atunci chiar că nu mai e nimeni să te ajute.

Adeseori, la prânz, Xu Sanguan ieşea din casă cu gamela în mână, iar cei care îl cunoşteau ştiau că îi duce de mâncare lui Xu Yulan.

L

— Xu Sanguan, ai plecat cu mâncarea! spuneau ei.

Intr-o zi, un om i-a tinut calea si i-a zis:

> >

— Nu cumva tu eşti Xu Sanguan? Nu cumva îi duci de mâncare uneia pe nume Xu Yulan? Eu te întreb, la voi acasă aţi făcut vreo şedinţă în care s-o criticaţi? Aţi criticat-o pe Xu Yulan?

Xu Sanguan a strâns mai bine la piept gamela, a dat din cap şi a spus zâmbitor:

— In multe locuri din oraş au criticat-o pe Xu Yulan. Şi a continuat, numărând pe degete: Au criticat-o la fabrică, la şcoală, pe stradă şi numai în piaţă au criticat-o de cinci ori...

— Şi acasă trebuie criticată, i-a retezat-o individul.

Xu Sanguan nu-l cunoştea şi, văzând că nu avea banderolă roşie pe braţ, nu prea îşi dădea seama ce-i cu el, însă nici nu îndrăznea să-i întoarcă spatele, aşa că i-a spus lui Xu Yulan, ceva mai târziu:

— Au început să pună ochii pe noi. M-au întrebat dacă am făcut şedinţă acasă pentru a te critica şi au zis că nu se poate să nu facem.

Xu Yulan, care tocmai se întorsese acasă, de pe stradă, şi îşi scotea de la gât plăcuţa de lemn pe care scria „Prostituata Xu Yulan“, a pus-o după uşă şi a tras scăunelul lângă masă. Auzind vorbele lui Xu Sanguan, n-a ridicat capul, ci a luat o cârpă şi a şters scăunelul prăfuit pe care stătuse în picioare şi a spus:

— Atunci, să facem şedinţa!

In acea zi, pe înserat, Xu Sanguan i-a chemat pe Yile, Erle şi Sanie şi le-a zis:

— Astăzi vom ţine o şedinţă de critică. Pe cine vom critica? Chiar pe Xu Yulan. De astăzi înainte, o să îi spuneţi Xu Yulan, nu mamă, fiindcă aici este o şedinţă de critică. Abia după ce terminăm, puteţi să-i spuneţi mamă din nou.

Xu Sanguan le-a cerut fiilor săi să se alinieze şi să ia loc pe scaune, iar el s-a aşezat în faţa lor. Xu Yulan stătea în picioare, lângă el, deşi îi pregătise şi ei un scăunel. Aşadar, ei patru stăteau jos, însă Xu Yulan încremenise în picioare, cu capul plecat, aşa cum stătea pe stradă. Xu Sanguan le-a spus fiilor:

— Astăzi vom denunţa faptele lui Xu Yulan, aşa că ea ar trebui să stea în picioare, însă m-am gândit că a stat o zi întreagă pe stradă şi i s-au umflat picioarele, i-au amorţit rău. Nu-i aşa că am putea s-o lăsăm să se aşeze pe scăunel? Cine este de acord să ridice mâna.

De cum a rostit aceste vorbe, a ridicat mâna, urmat imediat de Sanie. Erle şi Yile se priveau unul pe altul, dar până la urmă au ridicat şi ei mâna. Xu Sanguan i-a spus lui Xu Yulan:

— Poţi să te aşezi.

> >

Xu Yulan s-a aşezat pe scaun, iar soţul ei a continuat, arătând spre cei trei băieţi:

— Va trebui să luaţi cuvântul toţi trei. Dacă aveţi ce spune, nu vă înfrânaţi. Dacă nu aveţi, atunci spuneţi, totuşi, ceva pe scurt. Toată lumea trebuie să spună ceva, aşa încât, dacă întreabă cineva, să le mărturisesc cu toată sinceritatea că aţi luat cuvântul

toţi. Yile, spune tu mai întâi!

Yile a întors capul spre Erle şi a zis:

— Erle, spune tu mai întâi!

Erle s-a uitat la Xu Yulan, apoi la tatăl lor şi apoi şi-a întors privirea către Sanie, după care a zis:

— Sanie, spune tu!

Sanie se uita cu gura căscată şi parcă ar fi dat să râdă, dar era cam nehotărât, aşa că i-a răspuns doar atât lui Xu Sanguan:

— Nu ştiu ce să zic.

Xu Sanguan i-a aruncat o uitătură lui Sanie şi a zis:

— M-am gândit eu că nici tu nu prea ai ce spune.

După câteva clipe, şi-a dres glasul şi a continuat:

— Am să încep eu cu câteva vorbe. Ei o acuză pe Xu Yulan că este prostituată, că în fiecare seară primeşte clienţi, cu doi yuani pe noapte. Ia gândiţi-vă şi voi, cine se culcă în acelaşi pat cu Xu Yulan în fiecare seară?

După ce a rostit aceste vorbe, s-a uitat rând pe rând la cei trei băieţi. Şi ei îl priveau cu atenţie, tăcuţi.

— Tu! a răspuns Sanie într-un târziu. Tu te culci cu mama în acelaşi pat în fiecare seară.

— Aşa-i, l-a aprobat Xu Sanguan. Chiar eu. Eu sunt clientul pe care îl primeşte Xu Yulan în fiecare seară. Se poate spune despre mine că sunt client?

Xu Sanguan l-a văzut pe Sanie încuviinţând din cap, urmat apoi de Erle. Numai Yile nu dădea din cap şi atunci a spus, arătând spre Erle şi Sanie:

— Nu v-am pus eu să daţi din cap. Mă aşteptam să scuturaţi din cap în semn că nu, dar voi sunteţi doi proşti. Ar putea cineva să mă socotească pe mine drept client? Când am luat-o de nevastă pe Xu Yulan, am cheltuit o grămadă de bani, am angajat şase oameni să vină şi să bată în tobe şi în gonguri, şi încă patru care să ducă lectica de nuntă. Am aranjat trei mese cu mâncare si băutură, la care am chemat toate rudele si toti prietenii. Am luat-o de nevastă cu tot fastul, aşa că eu nu pot să fiu socotit clientul ei, iar Xu Yulan nu este prostituată. Totuşi, Xu Yulan a comis, într-adevăr, o greşeală uriaşă — şi-a făcut de cap cu He Xiaoyong...

Atunci Xu Sanguan s-a uitat la Yile şi a continuat să spună:

— Voi ştiţi despre treaba dintre Xu Yulan şi He Xiaoyong, iar astăzi pentru chestia asta o s-o criticăm...

Şi, privind-o pe Xu Yulan, a îndemnat-o:

— Xu Yulan, explică-le clar băieţilor povestea asta!

Xu Yulan, care stătea tot cu capul plecat, a început să bolborosească:

— Cum să le povestesc eu chestia asta băieţilor? Cum să spun?

— Nu trebuie să-i priveşti drept fiii tăi, i-a răspuns pe nerăsuflate Xu Sanguan. Trebuie să te gândeşti că ei sunt mulţimea revoluţionară care te critică.

Xu Yulan a ridicat capul şi s-a uitat către fiii ei: Yile stătea cu capul plecat şi numai Erle şi Sanie o priveau. Femeia şi-a îndreptat din nou privirea spre Xu Sanguan, însă acesta a îndemnat-o iar:

— Spune-le pur şi simplu!

— Asta este o greşeală de-a mea dintr-o viaţă anterioară, a spus Xu Yulan, ştergându-şi lacrimile cu palma, şi abia acum plătesc pentru ea. Sigur într-o viaţă anterioară i-am greşit lui He Xiaoyong, iar el se răzbună acum pe mine. El s-a prăpădit şi toată povestea asta s-a stins, dar eu încă trebuie să mai pătimesc pentru ea...

— Nu mai spune vorbele astea! a apostrofat-o Xu Sanguan.

Xu Yulan a încuviinţat din cap, după care şi-a şters iar lacrimile şi a continuat:

— De fapt, eu am fost cu He Xiaoyong doar o dată şi nu m-am gândit că o să fie de ajuns ca să rămân gravidă cu Yile...

— Nu spune de mine! a sărit Yile ca ars. Dacă trebuie să vorbeşti, spune despre tine.

Xu Yulan a ridicat capul şi l-a privit pe Yile, care stătea pe scaun, negru la faţă, fără să se uite la mama lui. Pe femeie a podidit-o din nou plânsul şi a spus printre suspine:

— Ştiu că am greşit faţă de voi. Ştiu că mă urâţi. V-am făcut pe toţi de râs, dar pentru toată povestea asta nu se poate să mă învinuiţi pe mine. Ar trebui să-l învinuiţi pe He Xiaoyong, care a profitat că tata s-a dus afară să-şi facă nevoile. M-a înghesuit în perete. Eu l-am împins şi i-am spus că deja sunt femeia lui Xu Sanguan, dar el tot m-a înghesuit în perete. L-am împins cu toată puterea, dar el era mai puternic decât mine. N-am putut să scap de el. Aş fi vrut să strig, dar el m-a apucat de ţâţe şi n-am mai putut să scot nici un sunet. M-am înmuiat toată...

Xu Sanguan i-a văzut atunci pe Erle şi Sanie cum ascultau cu ochii căscaţi de uimire, în timp ce Yile stătea cu capul plecat şi tot desena ceva cu piciorul pe podea. Xu Yulan şi-a continuat povestirea:

— M-a tras pe pat, mi-a desfăcut hainele, mi-a dat jos pantalonii. Eu nu mai aveam nici un pic de putere în clipele acelea. Mi-a tras un picior afară din pantaloni. De piciorul celălalt nu s-a mai sinchisit. Apoi, şi-a tras şi el pantalonii...

— Taci din gură! a strigat Xu Sanguan la ea. Nu vezi că Erle si Sanie te ascultă asa de atenti că le-au ieşit ochii din
J > > >
orbite, nu alta? Nu faci decât să torni otravă! Nu faci decât să strici generaţia următoare!

— Tu m-ai pus să spun... s-a apărat Xu Yulan.

— Nu eu te-am pus să torni toate astea.

Şi numaidecât Xu Sanguan a strigat la Erle şi Sanie, arătând spre Xu Yulan:

— Asta este mama voastră! Vreţi să mai ascultaţi asa ceva?
> >)

Erle a scuturat din cap cu tărie şi a spus:

— Eu n-am ascultat nimic. Sanie a ascultat.

— Nici eu n-am ascultat nimic, a spus Sanie.

— Lăsaţi-o baltă! a spus Xu Sanguan. Xu Yulan a explicat până aici. Acum e rândul vostru să vorbiţi. Yile, tu eşti primul.

Atunci Yile a ridicat capul şi a zis către Xu Sanguan:

— N-am nimic de spus. Eu cel mai mult îl urăsc pe He Xiaoyong, şi în al doilea rând pe ea... Arătând spre Xu Yulan, a continuat: îl urăsc pe He Xiaoyong că nu m-a recunoscut, iar pe ea o urăsc pentru că m-a făcut să umblu cu capul plecat în fata celorlalţi...

> >

Xu Sanguan a fluturat mâna în semn că este de ajuns, iar apoi i s-a adresat lui Erle:

— Erle, e rândul tău să vorbeşti.

Erle s-a scărpinat în cap şi i s-a adresat lui Xu Yulan:

— He Xiaoyong te-a înghesuit în zid, dar tu de ce nu l-ai muşcat? Dacă nu puteai să-l împingi, de ce nu l-ai muşcat? Spui că n-aveai putere, dar măcar să-l muşti puteai...

— Erle!

Xu Sanguan a tras un răcnet care l-a speriat aşa de tare pe Erle, încât acesta a început să tremure, iar apoi i-a spus, arătând cu degetul spre el:

—Adineauri spuneai că n-ai auzit nimic. Păi, dacă n-ai auzit, ce mai ai de comentat? N-ai auzit, atunci taci din gură. Sanie, spune şi tu!

Sanie s-a uitat la Erle care îşi trăsese, temător, capul între umeri şi îl privea neliniştit. Apoi, s-a uitat la Xu Sanguan care părea de-a dreptul furios. Sanie era atât de speriat, încât nu îndrăznea să rostească nici o vorbă. A deschis gura, şi-a mişcat buzele, dar n-a fost în stare să scoată nici un sunet. Atunci Xu Sanguan şi-a fluturat iar mâna şi a spus:

— Gata! Taci din gură. Mă gândesc că n-o să fii nici tu în stare să scoţi cine ştie ce vorbe din gura aia prăpădită. Şedinţa de critică de astăzi s-a terminat...

Atunci a intervenit Yile:

— Eu încă n-am terminat ce aveam de spus...

Xu Sanguan l-a privit foarte supărat şi l-a repezit:

— Şi, mă rog, ce mai aveai tu de spus?

— Adineauri am spus pe cine urăsc cel mai mult, a zis Yile, dar n-am spus pe cine iubesc. Desigur că cel mai mult îl iubesc pe Măreţul Conducător, Preşedintele Mao. In al doilea rând... Yile s-a oprit şi l-a privit pentru o clipă pe Xu Sanguan: Te iubesc pe tine.

La auzul acestor vorbe, Xu Sanguan a rămas cu privirea piro-nită asupra lui Yile, după care l-a podidit plânsul.

— Cine a spus că Yile nu-i copilul meu? a întrebat-o el pe Xu Yulan.

Xu Sanguan a ridicat mâna dreaptă şi şi-a şters lacrimile. După câteva clipe, a ridicat şi mâna stângă şi-a dus palmele la ochii înlăcrimaţi. Apoi s-a uitat cu blândeţe la cei trei fii ai săi şi le-a spus:

— Şi eu am greşit în viaţa mea. Eu şi Lin Fenfang, Grasa

Lin...

— Xu Sanguan, ce ţi-a venit să povesteşti aşa ceva? l-a apostrofat Xu Yulan.

— Trebuie să spun, i-a dat el replica numaidecât, fluturându-şi mâna. Uitaţi cum s-a întâmplat: Lin Fenfang îşi rupsese piciorul şi m-am dus s-o văd. Bărbatul ei era plecat de acasă, eram singuri şi eu am întrebat-o care picior e rupt. Ea mi-a spus că piciorul drept, iar eu m-am apucat să-i fac masaj şi s-o întreb dacă o doare. Mai întâi am masat-o pe gambă, apoi pe pulpă, până la încheietura de sus a piciorului...

— Xu Sanguan! a strigat Xu Yulan. încetează, fiindcă le faci şi mai mult rău copiilor dacă mai continui aşa.

Xu Sanguan a încuviinţat din cap şi apoi şi-a privit fiii. Toţi trei stăteau cu privirile în pământ.

— Am fost cu Lin Fenfang doar o dată. Şi mama voastră a fost cu He Xiaoyong doar o dată. Vă spun toate lucrurile astea astăzi ca să ştiţi că, de fapt, nici eu nu sunt mai breaz ca mama voastră. Amândoi am făcut greşeli în viaţă. Nu trebuie s-o urâţi... Dacă vreţi voi s-o urâţi pe ea, a continuat Xu Sanguan, arătând cu degetul spre femeie, atunci trebuie să mă urâţi şi pe mine, fiindcă amândoi suntem tot o apă şi-un pământ.

Xu Yulan a scuturat puternic din cap şi s-a adresat fiilor ei:

— El nu-i la fel ca mine. S-a dus la Lin Fenfang pentru că eu i-am rănit inima...

Xu Sanguan a scuturat şi el din cap şi a spus:

— La urma urmei, e acelaşi lucru.
>

Dar Xu Yulan i-a spus lui Xu Sanguan:

— Tu nu eşti ca mine. Dacă nu s-ar fi întâmplat între mine şi He Xiaoyong ce s-a întâmplat, tu nu te-ai fi dus s-o pipăi pe Lin Fenfang pe picior.

Iar Xu Sanguan a fost de acord cu Xu Yulan şi i-a răspuns:

— Asta cam aşa-i. Dar, a continuat el, noi doi tot ne asemuim.

Mai târziu, a început să vorbească Preşedintele Mao. El spunea câte ceva în fiecare zi: „Trebuie să luptăm cu vorbele, nu cu armele“. Prin urmare, oamenii au lăsat cuţitele şi bâtele din mâini. Apoi Preşedintele Mao a mai spus: „Trebuie să aducem revoluţia înapoi în clasă“. Aşadar, Yile, Erle şi Sanie au început iar să meargă la şcoală cu ghiozdanele în spinare. Preşedintele Mao a mai spus: „Trebuie să facem în aşa fel încât revoluţia să slujească producţia". Prin urmare, Xu Sanguan s-a dus la serviciu, la Fabrica de Mătase, iar Xu Yulan s-a dus să prăjească gogoşi. Părul îi creştea foarte repede, ajungând până la urmă să-i acopere urechile.

Au mai trecut aşa câteva zile şi Preşedintele Mao a venit în clădirea din Piaţa Tian’An Men, a ridicat mâna dreaptă şi a fluturat-o spre apus, după care a spus miilor şi milioanelor de elevi:

— Este absolut necesar ca tinerii intelectuali să meargă la ţară pentru a fi reeducaţi de ţăranii din clasa de mijloc şi clasa

de jos.

Aşadar, Yile, cu salteluţa făcută sul în spinare, cu termosul şi ligheanul în braţe a pornit în urma unui detaşament care purta stindardul roşu în frunte. Toţi cei care făceau parte din acest detaşament erau la fel de tineri ca el. Intonând cântece revoluţionare, s-au urcat bucuroşi în maşini şi-n bărci, şi după ce şi-au luat rămas-bun de la părinţii înlăcrimaţi, au plecat la ţară, pentru a se reeduca prin muncă.

Ajuns într-un sat, Yile adeseori stătea pe câte un dâmb, sub mângâierea razelor soarelui aflat la apus, îşi cuprindea genunchii cu braţele şi privea ca prostit miriştea. Colegii care veniseră împreună cu el, când îl vedeau în starea aceasta, îl întrebau:

— Xu Yile, ce faci acolo?

— Mă gândesc la mama şi la tata, le răspundea el.

Când vorbele acestea au ajuns la urechile lui Xu Sanguan şi Xu Yulan, au izbucnit amândoi în plâns. Nu mult după aceea, a terminat gimnaziul şi Erle, aşa că, ducând în spinare salteluţa făcută sul şi în braţe termosul şi ligheanul, a plecat şi el la ţară, în urma stindardului roşu, pentru a fi reeducat prin muncă.

Xu Yulan i-a spus lui Erle:

— Erle, ai să ajungi la ţară în curând. Când zilele o să-ţi fie amare şi ai să simţi că nu mai poţi, să te aşezi pe un dâmb şi să te gândeşti la mama şi la tata...

In ziua aceea, Preşedintele Mao s-a aşezat pe canapeaua din biroul său şi a spus: „Puteţi să păstraţi un singur copil lângă voi.“ Aşadar, Sanie a rămas cu părinţii acasă. Avea optsprezece ani, tocmai terminase liceul şi intrase la Fabrica de Maşini-Unelte din oraş.

Capitolul douăzeci şi şase

După câţiva ani, într-o anumită zi, Yile se întorcea de la ţară la oraş. Era slab ca un ţâr şi pământiu la faţă. In mână ducea un coş prăpădit în care se găseau câteva legume cu frunze verzi - cadou pentru părinţii lui. Nu mai trecuse pe acasă de mai bine de jumătate de an, aşa că în momentul în care a deschis uşa casei, părinţii mai întâi l-au măsurat cu privirea preţ de câteva clipe şi abia după aceea şi-au dat seama că se întorsese fiul lor.

Aspectul lui jalnic i-a speriat, căci în urmă cu jumătate de an, când îi vizitase ultima oară, nu arăta nici pe departe aşa. Deşi fusese mai negricios şi cam slab, totuşi avea vlagă în el. înainte să plece, cărase în spate un butoi în care încăpeau cincizeci de kilograme de orez, se îndoise de spinare şi pornise cu pas apăsat. La ţară nu avusese butoi de orez şi a mărturisit că punea orezul într-o cutie de carton care se strica din cauza umezelii, ceea ce făcea ca orezul, după puţin timp, să-şi schimbe culoarea, devenind ba galben, ba verzui.

Acum Yile se întorsese acasă. Văzând în ce hal era, Xu Sanguan i-a spus lui Xu Yulan:

— Nu cumva Yile e bolnav? Dacă nu stă întins pe pat, atunci se aşază pe scaun. în plus, mănâncă foarte puţin şi umblă cocârjat toată ziua...

Xu Yulan a pus mâna pe fruntea lui Yile şi, constatând că nu are febră, i-a spus lui Xu Sanguan:

— Nu-i bolnav. Dacă ar fi, ar avea febră. Nu mai vrea să se întoarcă la ţară, fiindcă acolo e viaţa prea grea. Să mai stea câteva zile la oraş, să se odihnească un pic. Dacă o să se îngrijească măcar câteva zile, o să-şi revină.

Yile a rămas la oraş zece zile. In timpul zilei stătea mereu la fereastră, cu bărbia sprijinită pe braţele proptite pe pervaz. Privea afară, pe alee. Adeseori se uita la zidul de pe alee, care era acolo de câteva zeci de ani. Prin crăpături crescuseră ierburi care se întindeau spre el şi se legănau în bătaia vântului. Uneori, se mai găseau nişte femei de prin vecini care se opreau sub geamul lui şi sporovăiau câte-n lună şi în stele. Când auzea câte ceva interesant, Yile surâdea şi îşi schimba poziţia braţelor, după cum îi era mai bine.

La vremea aceea, Sanie ajunsese deja muncitor la Fabrica de Maşini-Unelte. Locuia în căminul fabricii, unde avea si el un pat într-o cameră de cinci persoane. Băiatul era dornic să stea acolo, fiindcă era împreună cu cei de vârsta lui, ceea ce îl bucura mult. Când a aflat că s-a întors Yile, în fiecare seară, după ce mânca, venea acasă şi stătea un pic şi de fiecare dată îl găsea pe fratele lui întins în pat.

— Yile, alţii se îngraşă de atâta somn. Numai tu eşti din ce în ce mai slab, oricât ai dormi.

Când venea Sanie acasă, Yile părea mai însufleţit. Stătea multă vreme de vorbă, surâzător, cu fratele lui, ba de câteva ori au ieşit împreună să se plimbe. După ce pleca Sanie, Yile se întindea iarăşi în pat sau se aşeza la fereastră şi rămânea acolo nemişcat, de parcă era paralizat.

Xu Yulan, văzându-l că stă acasă zi după zi şi nici nu spune când are de gând să se întoarcă în sat, i-a zis:

— Yile, când pleci înapoi? Eşti acasă de zece zile.

— Acum n-am putere, i-a răspuns Yile. Nici nu sunt de vreun folos acolo, că n-am energie să muncesc. Mai lasă-mă să stau câteva zile acasă, ce zici?

— Yile, i-a spus femeia, eu nu te gonesc de acasă. Ia gândeşte-te şi tu, dintre cei care au plecat cu tine la sat sunt câţiva care deja şi-au obţinut transferul şi s-au întors la oraş. La fabrica lui Sanie sunt patru persoane care au venit de la sat. Ai grijă şi tu să munceşti serios acolo, să te dai bine pe lângă şeful de echipă, ca să reuşeşti să te întorci mai iute.

Xu Sanguan a fost de acord cu spusele ei:

— Are dreptate mama. Noi nu vrem să te gonim de acasă. Ai putea să stai aici o viaţă întreagă şi tot nu ţi-am spune vreodată să pleci. Acum însă ar trebui să munceşti serios la sat. Dacă stai mai mult acasă, cei din echipa voastră de producţie o să înceapă să spună tot felul de vorbe rele despre tine şi atunci şeful tău nu o să-ţi mai dea transferul. Yile, du-te înapoi! Te mai chinui şi tu un an, doi, după care o să prinzi o ocazie să te întorci în oraş. După aceea, o să duci o viaţă bună.

Yile scutura din cap şi spunea:

— Pe cuvânt că nu am pic de putere. Mă întorc, dar n-am să fiu în stare să mai muncesc cum se cuvine...

Xu Sanguan i-a zis:

— Chestia asta, puterea, nu este precum banii. Banii, cu cât îi cheltuieşti, cu atât se împuţinează. Puterea însă cu cât o foloseşti, cu atât sporeşte. Dacă stai toată ziua întins în pat sau aşezat pe scaun, fireşte că ai din ce în ce mai puţină forţă în tine. Intoarce-te în sat, munceşte zi de zi, năduşeşte zi de zi, şi atunci o să-ţi revină şi puterea, ba chiar o să-ţi şi sporească, ai să vezi...

Yile tot scutura din cap:

— Eu n-am mai fost acasă de jumătate de an. In tot acest timp, Erle a venit de două ori, dar eu n-am venit niciodată. Lăsati-mă să mai stau câteva zile...

>

— Nu se poate, i-a spus Xu Yulan. Ai să pleci chiar mâine.

Yile a stat acasă zece zile şi a trebuit să plece înapoi la sat. în dimineaţa aceea, devreme, Xu Yulan a terminat de prăjit gogoşile şi s-a întors acasă. I-a dat lui Yile două gogoşi şi i-a spus:

— Mănâncă-le degrabă, cât sunt calde, şi pleci după aceea.

Yile stătea pe scaunul din faţa ferestrei, tot lipsit de vlagă, şi se uita la gogoşile acelea.

— N-am chef să mănânc. N-am chef de nimic. N-am poftă de mâncare, spunea el, scuturând din cap.

Apoi s-a ridicat în picioare, a împachetat două haine, le-a pus în rucsacul ponosit pe care şi l-a aruncat în spinare şi i-a anunţat pe părinţi:

— Eu am plecat.

— Mănâncă întâi gogoşile şi pleci după aceea, i-a spus Xu

Sanguan.

— N-am chef să mănânc nimic, a zis Yile, scuturând din cap.

— Nu se poate să nu mănânci nimic, a spus Xu Yulan. Ai de făcut drum lung.

După aceea l-a pus pe Yile să aştepte un pic şi i-a fiert două ouă pe care le-a învelit într-o batistă şi i le-a vârât în mână, spunându-i:

— Yile, ia-le! Să mănânci când ţi-o fi foame.

Cu ouăle în mână, Yile a ieşit pe uşă şi a pornit la drum. Xu Sanguan şi Xu Yulan l-au condus până la uşă şi l-au petrecut cu privirea. Xu Sanguan a observat cum Yile mergea cu capul plecat, încetişor, cu mare băgare de seamă, de parcă se prelingea pe lângă zid. De slăbănog ce era, i se vedeau umerii ascuţiţi de tot. Hainele, care şi aşa îi rămăseseră mici, acum nu păreau că îmbracă un trup, ci stau atârnate în aer. Când Yile a ajuns la stâlpul de electricitate, Xu Sanguan l-a văzut cum îşi şterge ochii cu mâna stângă şi şi-a dat seama că plângea.

— Mă duc să-l conduc, i-a spus el lui Xu Yulan.

L-a ajuns din urmă şi, văzând că într-adevăr plângea, i-a zis:

— Eu şi cu mama ta chiar n-avem ce face. Sperăm doar ca tu să munceşti cu hărnicie la sat şi să te poţi întoarce mai repede acasă.

Când a băgat de seamă că Xu Sanguan ajunsese lângă el, Yile nu şi-a mai şters lacrimile, ci şi-a aşezat mai bine baretele rucsacului, care îi alunecau de pe umeri, şi a spus scurt:

— Ştiu.

Au mers împreună tot înainte, fără să îşi mai adreseze nici o vorbă. Xu Sanguan mergea repede, aşa că după câţiva paşi trebuia să se oprească pentru a-l aştepta pe Yile, apoi îşi continuau drumul. Când au ajuns în faţa porţii spitalului, Xu Sanguan i-a spus băiatului:

— Yile, aşteaptă-mă un pic!

De îndată a intrat în spital. Yile a aşteptat o vreme afară, după care, văzând că Xu Sanguan nu mai iese, s-a aşezat pe un morman de cărămizi şi a rămas acolo cu ghiozdanul în braţe, încă mai ţinea în mână cele două ouă fierte. Acum parcă ar fi mâncat ceva, aşa că a luat un ou, l-a ciocănit uşor, de câteva ori, de o cărămidă, apoi l-a curăţat de coajă şi l-a băgat în gură. Nu slăbea din ochi uşa spitalului, mestecând oul încetişor. Când a terminat de înghiţit tot, şi-a dat seama că Xu Sanguan încă nu ieşise, aşa că şi-a mutat privirea de la uşă. Şi-a pus ghiozdanul pe genunchi, şi-a sprijinit braţele pe el, pentru ca apoi să pună capul pe braţe.

După o vreme, a apărut şi Xu Sanguan şi i-a spus:

— Să mergem!

Au mers tot înainte până când au ajuns pe chei. Xu Sanguan l-a trimis pe Yile în sala de aşteptare şi, după ce a cumpărat bilet pentru vapor, s-a aşezat lângă băiat. Mai era o jumătate de oră până la plecarea vaporului. Sala de aşteptare era plină de oameni, majoritatea ţărani cu cobiliţele de care atârnau coşurile

goale. Toţi plecaseră de acasă dinainte de crăpatul zorilor, ca să-şi vândă legumele sau alte produse. Acum, că le vânduseră pe toate, se pregăteau să se întoarcă acasă. îşi puseseră coşurile unul peste altul şi, ţinând într-o mână cobiliţa, fumau ţigări proaste, se hlizeau şi pălăvrăgeau vrute şi nevrute.

Xu Sanguan a scos din buzunarul de la piept treizeci de yuani şi i-a îndesat în palmă lui Yile, zicându-i:

— Ţine banii ăştia!

Când a văzut banii, Yile s-a speriat şi a spus:

— Tăticule, de ce îmi dai atâţia bani?

— Pune-i bine! Ascunde-i! l-a îndemnat Xu Sanguan.

Yile i-a privit din nou şi i-a spus:

— Tăticule, iau doar zece yuani.

— Ia-i pe toţi! Sunt banii pe care i-am luat adineauri pe sângele vândut. Ia-i pe toţi! Sunt şi pentru Erle, fiindcă el e departe de noi, dar e mai aproape de tine. Când o să treacă pe la tine, să-i dai şi lui zece-cincisprezece yuani. Să-i spui să nu-i cheltuiască pe prostii! Noi suntem departe şi nu vă putem purta de grijă, dar voi, fraţii, să aveţi grijă unul de altul!

Yile a încuviinţat din cap şi a pus banii bine.

— Banii ăştia să nu-i cheltuieşti aiurea, a continuat Xu Sanguan să-i dea învăţătură. Să-i foloseşti cu măsură! Când o să te simţi obosit, fără poftă de mâncare, să-ţi cumperi ceva bun de mâncat, ca să te întremezi. La fel, de sărbători, de Anul Nou, să cumperi două pachete de ţigări, o sticlă de băutură şi să i le dai şefului de echipă. Aşa o să îţi fie şi ţie ceva mai bine şi când s-o putea, să îţi iei mai repede transferul la oraş. Ai înţeles? Banii ăştia să nu-i cheltui aiurea. Doar ştii vorba aceea: „Oţelul e bun pentru lama cuţitului, nu pentru mâner“.

Venise momentul ca Yile să se îmbarce, aşa că Xu Sanguan s-a ridicat în picioare şi l-a condus pe băiat până la punctul de control al biletelor. A rămas apoi să-l vadă urcându-se pe vapor şi a strigat la el:

— Yile, ţine minte vorbele mele: „Oţelul e bun pentru lama cuţitului, nu pentru mâner“.

Yile i-a aruncat o privire şi a încuviinţat din cap, după care a intrat în cabină cu capul plecat. Xu Sanguan a rămas la punctul de control şi abia după ce a pornit vaporul, s-a întors şi a ieşit din sala de aşteptare, cu gândul să pornească înapoi către casă.

La mai puţin de o lună de la întoarcerea lui Yile în sat, a sosit în oraş şeful de echipă al lui Erle, un tip trecut de cincizeci de ani, cu barbă stufoasă, care fuma ţigară după ţigară. Cât a stat acasă la Xu Sanguan, preţ de vreo jumătate de ceas, a fumat patru ţigări. După ce a stins-o pe ultima pe podea, şi-a pus chiştocul în buzunar, s-a ridicat şi le-a spus că la prânz se ducea la cineva la masă, însă seara se întorcea la ei, la cină.

După ce şeful de echipă al lui Erle a plecat, Xu Yulan s-a aşezat pe prag şi, ştergându-şi lacrimile, a spus:

— E deja sfârşitul lunii şi mai avem în casă doar doi yuani. De unde să ne fie de ajuns ca să invităm pe cineva la masă? Ca să pregăteşti o masă pentru un musafir îţi trebuie peşte, carne, îţi mai trebuie şi băutură, şi ţigări. Cu doi yuani nu poţi să cumperi decât vreo jumătate de kilogram de carne şi o jumătate de peşte. Ce mă fac? Până şi cea mai pricepută gospodină e legată de mâini şi de picioare dacă n-are pic de orez. Cum am să pregătesc eu masa pentru cineva, dacă n-am bani? Şi nici măcar nu e vreun străin oarecare, e şeful de echipă al lui Erle! Dacă n-o să avem o masă îndestulată, nu va fi mulţumit şi atunci soarta copilului nostru, Erle, va fi amară. Nu mai zic

că n-o să mai aibă nici o speranţă să se transfere la oraş, dar şi dacă rămâne la sat, n-o să aibă parte de zile bune. Şi uite că de data asta musafirul este chiar şeful de echipă al lui Erle. Trebuie să-l invităm la masă, să-i dăm de băut, ba mai trebuie să-i facem şi un cadou. Ce mă fac eu doar cu doi yuani?

Xu Yulan s-a întors către Xu Sanguan care stătea în casă şi, tot jelindu-se aşa, i-a spus:

— Xu Sanguan, n-am altă cale decât să-ţi cer să te duci şi să mai vinzi nişte sânge.

Xu Sanguan a dat din cap şi i-a răspuns:

— Adu-mi o găleată de apă din fântână. înainte să vând sânge trebuie să beau apă.

— E apă în cană. Bea din cană!

— în cană e prea puţină apă. Trebuie să beau multă, a răspuns Xu Sanguan.

— E apă şi în termos, a spus femeia.

— Apa din termos mă opăreşte, nu pot s-o beau, a spus Xu Sanguan. Du-te şi adu-mi o găleată de apă de la fântână! Du-te şi gata, nu mai comenta!

Xu Yulan l-a ascultat şi s-a întors degrabă cu apa. Xu Sau guan i-a cerut să pună găleata pe masă şi să aducă un bol cu care să bea. Când a ajuns la al cincilea bol, Xu Yulan a devenii temătoare că i s-ar putea întâmpla ceva, drept care i-a spus:

— Nu mai bea! Să nu păţeşti ceva!

Xu Sanguan n-a luat-o în seamă şi a mai băut două holuri, după care s-a ridicat cu mare grijă, ţinându-se de burtă. A făcui doi paşi, s-a oprit o clipă în loc şi abia apoi a ieşit din casă.

Xu Sanguan a ajuns la spital şi s-a dus direct la Li, Asistentul de la Sânge:

— Iarăşi am venit să vând sânge.

Li ajunsese la şaizeci şi ceva de ani. Părul îi albise de tot, se încovoiase de spinare. Stătea pe un scaun şi fuma, din când în când înecându-l tuşea. In timpul acesta, tot scuipa pe jos şi şter-gea podeaua cu talpa pantofului. Când a şters toate urmele de pe jos, a ridicat capul şi l-a privit o clipă pe Xu Sanguan.

— Ai venit şi alaltăieri să-ţi vinzi sângele.

— Am venit acum o lună, a răspuns Xu Sanguan.

Li, Asistentul de la Sânge, a pufnit în râs şi a spus:

— Ţin minte că ai venit acum o lună. Să nu crezi că m-am ramolit, fiindcă eu ţin minte tot, chiar şi lucrurile mărunte. E de ajuns să văd ceva, să aflu, că nu îmi mai scot din minte.

Xu Sanguan tot dădea din cap, surâzând.

— Chiar că ai ţinere de minte, dar eu nu sunt aşa. Până şi lucrurile importante, dacă trag un somn bun, le uit de-a binelea, a comentat el.

La auzul acestor vorbe, Li, Asistentul de la Sânge, s-a lăsat bucuros pe spate şi, cu privirea aţintită asupra lui Xu Sanguan, a spus:

— Eşti mult mai tânăr decât mine şi stai aşa prost cu ţinerea de minte!

— Cum aş putea eu să mă compar cu tine? a zis Xu Sanguan.

— Asta cam aşa-i, a spus Li. Nu am ţinerea de minte mai

bună doar decât tine, dar sunt mulţi oameni de douăzeci, treizeci de ani care nu se compară cu mine.

Xu Sanguan, văzându-l că râde cu aşa poftă, l-a întrebat:

— Când îmi dai voie să-mi vând sângele?

— Nu se poate acum, a spus Li, Asistentul de la Sânge, curmându-şi râsul de îndată. Băiete, tu chiar nu ţii la viaţa ta! După ce vinzi sânge, trebuie să stai cuminte timp de trei luni. Abia după aceea se poate.

Când a auzit aşa ceva, s-a simţit pierdut, drept care s-a ridicat imediat în picioare şi i-a spus:

— Am urgent nevoie de bani. Şeful de echipă al lui Erle al nostru...

— Toţi cei care vin la mine au nevoie urgent de bani, l-a întrerupt Li, Asistentul de la Sânge.

— Te rog din tot sufletul...

Li, Asistentul de la Sânge, l-a întrerupt din nou:

— Nu mă mai ruga din tot sufletul! Toţi care vin aici la mine mă roagă din tot sufletul!

— Te implor. Şeful de echipă al lui Erle al nostru vine diseară la masă şi acasă nu mai avem decât doi yuani...

— Termină cu toate astea! i-a retezat-o Li, Asistentul de la Sânge, fluturându-şi mâna. N-are nici un rost să insişti atâta, că nu fac eu ce zici tu. Vino peste două luni!

Xu Sanguan a început să plângă şi a spus:

— Venind peste două luni, am să-i fac un mare rău lui Erle. O să aibă parte de amărăciune pentru restul vieţii. Dacă eu îl jignesc pe şeful lui de echipă, cum o să se descurce copilaşul meu de-acum înainte?

— Cine-i Erle? a întrebat Li, Asistentul de la Sânge.

— E băiatul meu, i-a răspuns Xu Sanguan.

— O... a exclamat Li, Asistentul de la Sânge, dând întruna din cap.

Xu Sanguan a desluşit pe neaşteptate un aer mai prietenos pe faţa lui Li şi, ştergându-şi lacrimile, i-a spus:

— Lasă-mă numai de data asta, numai o dată, şi îţi proniii că nu mai vin a doua oară!

— Nu se poate aşa ceva, nu s-a lăsat Li, Asistentul de l;i Sânge, scuturând din cap. Eu îţi vreau binele. Dacă tu îţi pier/i viaţa, cine îşi asumă răspunderea?

— Răspund eu, a zis Xu Sanguan.

— Răspunzi tu pe dracu'! O să crăpi, şi dacă tu crăpi, nu mai ai nici o treabă, dar eu o să intru în belele din cauza ta. Ţi-e clar? Asta înseamnă culpă medicală şi o să vină şefii să facă anchetă...

In momentul acela, Li, Asistentul de la Sânge, s-a oprit şi, văzând cum îi tremură picioarele, l-a întrebat, arătând cu degetul:

— De ce tremuri în halul ăsta?

— Am băşica plină şi nu mai pot să mă ţin, i-a răspuns Xu Sanguan.

Atunci a intrat în cabinet un bărbat, ţinând un coş gol pe umăr şi o găină sub braţ. De cum l-a zărit, l-a şi recunoscut pe Xu Sanguan şi a şi tras un chiot de bucurie, însă pe moment

Xu Sanguan nu ştia de unde să-l ia.

— Xu Sanguan, nu mă recunoşti? a zis individul. Sunt eu, Genlong!

Abia atunci s-a dumirit Xu Sanguan şi i-a răspuns:

— Genlong, te-ai schimbat complet! Cum de-ai îmbătrânit aşa, deodată? Ai încărunţit de tot şi n-ai decât patruzeci şi ceva de ani.

— Noi, Ia ţară, o ducem greu, a spus Genlong, de aceea arătăm aşa de bătrâni. Şi tu ai părul alb şi te-ai schimbat destul de mult, dar eu te-am recunoscut dintr-o privire.

Genlong i-a dat lui Li, Asistentul de la Sânge, găina pe care o ţinuse sub braţ şi i-a spus:

— Asta e găină care face ouă. Numai ieri a lăsat în cuibar două ouă cu coaja roşie.

Li, Asistentul de la Sânge, a luat găina, râzând cu poftă.

— Ei, dar nu trebuia... nu trebuia, Genlong, zău aşa...

— Şi tu ai venit să-ţi vinzi sângele? i s-a adresat Genlong din nou lui Xu Sanguan. Ce potriveală! Să dau eu peste tine chiar aici... Nu ne-am mai văzut de mai bine de zece ani, nu-i asa?
>

— Genlong, roagă-l tu pe Li pentru mine! Roagă-l să mă lase să-mi vând sângele acum, doar de data asta!

Genlong şi-a îndreptat privirea spre Li, Asistentul de la Sânge, însă acesta i-a spus răspicat:

— Nu că nu vreau eu să-l las, dar a mai venit o dată acum o lună!

Genlong a dat din cap şi i-a spus lui Xu Sanguan:

— Trebuie să treacă trei luni ca să poţi să mai vinzi o dată sânge.

— Genlong, te implor, a spus Xu Sanguan. Roagă-l tu din partea mea. Iţi jur că am mare nevoie de bani. E pentru băiatul meu...

Genlong l-a ascultat, după care i-a spus lui Li, Asistentul de la Sânge:

— Te rog eu să faci asta pentru mine. Lasă-l să mai vândă o dată! Doar o dată.

Li, Asistentul de la Sânge, a lovit cu palma în masă şi a spus:

— Fiindcă mă rogi tu, Genlong, am să-i dau voie şi de data asta! Dintre toţi prietenii, Genlong este cel mai cu bun-simţ. Dacă îmi cere el mie o favoare, atunci eu n-am ce face şi sunt nevoit să accept.

După ce Xu Sanguan şi Genlong şi-au vândut sângele, s-au dus la latrină şi şi-au golit complet băşica udului. Apoi au mers la restaurantul Victoria, s-au aşezat la o masă la geam şi au comandat ficat de porc prăjit şi rachiu galben. Xu Sanguan a întrebat de A Fang:

— A Fang e bine? Cum se face că n-a venit şi el azi?

— A Fang este într-o stare jalnică.

— Ce a păţit? a întrebat Xu Xanguan speriat.

— I-a plesnit băşica, a răspuns Genlong. întotdeauna, înainte de a ne vinde sângele, noi bem foarte multă apă. Dat.i trecută, A Fang a băut prea multă şi i-a plesnit băşica udului. Atunci eu n-am mai vândut sânge, nici n-am mai ajuns la spital, fiindcă A Fang se văita că îl doare burta, iar eu i-am spus să se odihnească un pic pe marginea drumului. Am dat să ne aşezăm jos, pe treptele cinematografului din oraş şi în clipa aceea A Fang a scos un urlet de durere, că m-am speriat groaznic. N-aveam habar ce se întâmplă, însă după câteva clipe a leşinat. Noroc că eram în apropierea spitalului, aşa că l-am dus repede la spital şi acolo am aflat că îi plesnise băşica udului...

— N-a murit, nu-i aşa? s-a interesat Xu Sanguan.

— De murit n-a murit, a spus A Fang, dar şi-a distrus sănătatea şi nici nu mai poate să vândă sânge. Tu eşti bine?

Xu Sanguan a scuturat din cap şi a continuat:

— Doi dintre băieţii mei sunt la ţară. Numai Sanie e bine, lucrează ca muncitor la Fabrica de Maşini-Unelte. Cei doi care sunt la ţară chiar că au parte de o viaţă amară. Copiii celor mai înstăriţi au stat acolo câţiva ani, nu prea mulţi, după care au primit toţi transferul la oraş. Ce putere am eu? Tu mă ştii prea bine. Eu, un muncitor de la Fabrica de Mătase, care împinge toată ziua căruciorul, ce pot eu să fac? Nu le rămâne decât să se descurce singuri, care cum o putea. Dacă au noroc, dacă se împacă bine cu şeful de echipă, ar putea să vină mai repede să lucreze la oraş...

— De ce nu i-aţi trimis pe cei doi băieţi să muncească la echipa noastră de producţie? A Fang este chiar şef de echipă şi, chiar dacă o duce rău cu sănătatea, şi-a păstrat funcţia. Să fi fost băieţii tăi în echipa noastră, am fi avut noi grijă de ei. Şi când ar fi venit vorba de transfer, cu siguranţă că i-am fi lăsat să plece...

Deodată, Genlong a ridicat mâna şi s-a frecat pe cap, spunând:

— Oare de ce sunt asa ametit?

» >

— Da, a spus Xu Sanguan auzind vorbele lui Genlong, şi a căscat ochii mari. Cum de nu m-am gândit eu atunci?

Apoi l-a văzut pe Genlong că pune capul pe masă.

— Genlong, te simţi rău cumva?

— N-am nimic, doar că sunt din ce în ce mai ameţit.

Xu Sanguan s-a întors cu gândul la problemele lui şi a spus din nou, cu un oftat:

— Nu m-am gândit la chestia asta, iar acum degeaba mă mai gândesc...

L-a văzut pe Genlong cum închide ochii, dar şi-a continuat vorba:

— La urma urmei, şi să mă fi gândit, tot nu-mi era de nici un folos, că doar nu noi hotărâm la ce echipă de producţie se duc copiii noştri...

Văzându-l pe Genlong că nu mai reacţionează în nici un fel, l-a zgâlţâit un pic şi l-a strigat:

— Genlong, Genlong!

Genlong rămăsese nemişcat. Xu Sanguan s-a speriat foarte tare şi imediat s-a uitat în jur prin restaurantul plin ochi, cu lume foarte zgomotoasă. Fumul de ţigară şi aburul de mâncare făceau ca atmosfera să fie cam înceţoşată. Doi chelneri cu boluri în mână se înghesuiau printre oameni, ca să-şi facă loc să treacă. Xu Sanguan din nou l-a zgâlţâit pe Genlong şi, cum acesta nu răspundea nicidecum, a început să strige către cei doi chelneri:

— Oameni buni, veniţi degrabă! Mi se pare că Genlong a murit!

La auzul veştii că a murit cineva, în restaurant s-a lăsat o linişte apăsătoare. Cei doi chelneri s-au apropiat imediat. Linul dintre ei l-a zgâlţâit de umeri pe Genlong, celălalt i-a pus mâna pe faţă şi a spus:

— N-a murit. Faţa îi e caldă.

Celălalt i-a ridicat capul şi l-a privit, după care le-a spus celor care se adunaseră în jurul lor:

— Pare pe moarte, nu cred că mai are mult de trăit!

— Ce-i de făcut? a întrebat Xu Sanguan.

— Duceţi-l repede la spital! a spus cineva.

Genlong a fost dus la spital, unde doctorul l-a examinat şi a conchis că a făcut un atac cerebral. Când l-au întrebat cu toţii ce înseamnă acest lucru, doctorul le-a explicat că i-a plesnit un vas de sânge din creier. Un doctor de lângă el a completat:

— După cum arată, nu-i vorba doar de un vas de sânge.

Xu Sanguan a stat pe scaun, pe culoarul spitalului, vreme de trei ore şi abia după ce a venit nevasta lui Genlong, Guihua, s-a ridicat de-acolo. N-o mai văzuse de douăzeci si ceva de ani şi descoperea acum că femeia aceasta, din faţa lui, era complet diferită de cea de odinioară. Arăta mai mult a bărbat, foarte voinică şi îmbătrânită. Era în picioarele goale, cu pantalonii suflecaţi până la genunchi şi picioarele pline de noroi, căci venise direct de la câmp şi nu mai avusese timp să se ducă pe acasă şi să se spele. Xu Sanguan a observat că avea ochii umflaţi şi şi-a dat seama că plânsese tot drumul până la spital.

După ce a venit nevasta lui Genlong, Xu Sanguan a plecat acasă. Pe drum, simţea o strângere de inimă şi i se părea că i s-a îngreunat tot corpul, de parcă ar fi cărat o sută d*ejin*[I] de orez. Şi picioarele îi tremurau. Doctorul spunea că Genlong făcuse un atac cerebral, însă Xu Sanguan nu era de acord, ci se gândea că s-a îmbolnăvit în halul acela din pricină că şi-a tot vândut sângele. „Doctorul nu ştie că el tocmai ce vânduse sânge“, şi-a spus Xu Sanguan în sinea sa, „şi de aceea a zis că a făcut atac cerebral[11].

Când a ajuns acasă, Xu Yulan l-a întâmpinat cu răcnete:

— Unde-ai umblat până acum? Am înnebunit de spaimă! Acuşi vine la masă şeful de echipă al lui Erle şi tu abia acum ţi-ai găsit să te întorci. Ai vândut sânge?

— Am vândut, a răspuns el. Genlong e pe moarte.

I Unitate de măsură tradiţională, echivalentă cu 0,5 kg.

— Banii? a zis Xu Yulan, cu mâna întinsă.

Xu Sanguan i-a dat banii, iar femeia mai întâi i-a numărat şi abia după aceea s-a gândit la ceea ce tocmai îi spusese bărbatul:

— Cine ziceai că e pe moarte?

— Genlong. Şi-a vândut sângele odată cu mine, i-a răspuns Xu Sanguan în timp ce se aşeza pe scaun. Genlong, din satul bunicului meu...

Xu Yulan habar n-avea cine este Genlong şi nici nu pricepea de ce era pe moarte. A pus banii în buzunar şi nici n-a aşteptat să termine Xu Sanguan ce avea de spus, că a ieşit grăbită pe uşă, să cumpere peşte, carne, ţigări şi băutură.

Xu Sanguan a rămas singur acasă. Mai întâi a stat pe scaun, însă după o vreme, simţindu-se cam obosit, s-a întins în pat. Se gândea că, dacă a obosit stând jos, nu cumva era şi el pe moarte? Şi cum se gândea el aşa, a simţit cum se sufocă. N-a mai trecut mult şi a simţit că îl ia ameţeala. Atunci şi-a adus aminte că Genlong mai întâi a ameţit, apoi a pus capul pe masă şi apoi, când l-au strigat, n-a mai răspuns.

Xu Sanguan a rămas întins în pat până a venit Xu Yulan cu cumpărăturile. Când l-a văzut în pat, i-a spus:

— Tu stai în pat! Ţi-ai vândut sângele şi eşti slăbit acum. Stai în pat! Nu e nevoie să te ocupi de nimic. Când o veni şeful de echipă al lui Erle, te scoli atunci!

Pe înserat, a sosit şi musafirul îndelung aşteptat. De cum a intrat şi a văzut mâncărurile de pe masă, a spus:

— Atâtea bunătăţi! Abia de mai încap pe masă. Prea tare v-aţi deranjat. O, şi mai aveţi şi băutură aşa bună...

Abia apoi a dat cu ochii de Xu Sanguan şi i-a zis:

— Ai mai slăbit. Eşti mai slab decât erai azi de dimineaţă.

La auzul acestor vorbe, Xu Sanguan a simţit că se prăbuşeşte de groază. Prefacându-se a fi puternic şi surâzător, a spus:

— Da, da, da... am slăbit. Domnule, te rog să stai jos.

— Când mi se întâmplă să văd pe cineva după o jumătate de an sau după un an, nu e o problemă să mi se pară că a slăbit, dar este prima oară când n-a trecut nici măcar o zi şi îmi dau seama că cineva a slăbit.

Zicând aşa, musafirul s-a aşezat la masă şi, la vederea cartuşului de ţigări, nu s-a putut abţine să nu remarce:

— Aţi cumpărat un cartuş întreg de ţigări?! După ce o să mă ghiftuiesc, de unde să mai fiu în stare să fumez atâtea ţigări?

— Şefule, ţigările acestea sunt pentru dumneata. Dacă nu le termini de fumat aici, le iei acasă.

Şeful de echipă al lui Erle a râs şi a încuviinţat din cap. Zâmbitor, a înşfăcat sticla de băutură de pe masă, a răsucit dopul şi a desfăcut sticla, iar apoi şi-a umplut paharul, după care a vrut să toarne şi în paharul lui Xu Sanguan. Acesta l-a tras spre el grăbit şi a spus:

— Eu nu beau.

— Chiar dacă nu bei de fel, tot o să trebuiască să bei cu mine, a spus musafirul. Nu-mi place să beau singur. Doar când bei cu cineva are farmec.

— Xu Sanguan, a spus Xu Yulan, bea şi tu două păhăruţe

cu şeful de echipă.

Xu Sanguan n-a avut încotro şi a întins paharul către şeful de echipă, care i l-a umplut imediat. Apoi musafirul i-a cerut lui Xu Sanguan să ridice paharul şi a spus:

— Să-l dăm pe gât!

— Eu am să beau doar un pic, a zis Xu Sanguan.

— Nu se poate aşa ceva. Trebuie să bei tot! Dacă ţii la mine, ai să-l bei pe tot, îl bei dintr-o înghiţitură. Dacă nu ţii Ia mine, atunci o să guşti un pic.

Xu Sanguan a dat pe gât paharul şi de îndată a simţit cum un val de căldură îi cuprinde tot trupul, de parcă cineva i-ar fi aprins o flacără în vintre. Copleşit de această fierbinţeală, a avut senzaţia că îi revine toată vlaga şi atunci s-a mai relaxat şi a şi băgat în gură o bucăţică de carne.

Xu Yulan i-a spus şefului de echipă:

— Şefule, de câte ori vine acasă, Erle ne spune ce om de ispravă eşti, ce suflet bun ai. Spune că eşti apropiat de oameni şi că ai avut tot timpul grijă de el...

Xu Sanguan îşi amintea că de fiecare dată când venea acasă, Erle îl înjura pe şeful de echipă de mama focului. Asta ştia prea bine şi Xu Yulan, doar că nu era chip să sufle o vorbă.

— Erle mai spunea că dumneata ştii cum să-i faci pe oameni să te asculte, când e câte o treabă de făcut...

— Că bine zici, a comentat şeful lui Erle, arătând cu degetul spre Xu Sanguan.

Apoi din nou a ridicat paharul şi a spus:

— Noroc!

Xu Sanguan n-a avut încotro şi a dat iar pe gât băutura din pahar. Şeful lui Erle s-a şters cu mâna la gură şi a spus:

— Eu, la drept vorbind, aşa sunt. Şi dacă umbli până te saturi, nu găseşti un şef de echipă mai drept ca mine. Când am ceva de rezolvat, respect un principiu, şi anume dacă intr-un bol apa-i limpede, cu orice-mi stă în putinţă am grijă să o ţin tot limpede...

Xu Sanguan simţea că îl ia ameţeala, aşa că gândul i-a fugit la Genlong. îi venea în minte faptul că era tot pe patul de spital, grav bolnav, pe moarte, şi a avut senzaţia că el însuşi va ajunge curând la spital. Se simţea din ce în ce mai ameţit, cu vederea înceţoşată. Inima îi bătea cu putere, picioarele îi tremurau zdravăn şi după o vreme au început să i se zgâlţâie şi umerii.

— De ce tremuri? l-a întrebat şeful de echipă.

— Mi-e frig, mi-e tare frig, a răspuns Xu Sanguan.

— Dacă bei mai multă băutură, te apucă toate căldurile, a spus şeful de echipă al lui Erle, după care a ridicat paharul şi a continuat. Să-l dăm pe gât!

— Nu mai pot să beau... a spus Xu Sanguan, clătinând întruna din cap, iar în sinea sa îşi spunea: „Eu cred că dacă mai beau, chiar că am să mor“.

Şeful de echipă al lui Erle a ridicat paharul lui Xu Sanguan, i l-a îndesat în palmă şi i-a spus:

— Bea-l dintr-o înghiţitură!

— Zău că nu mai pot, a spus Xu Sanguan. Nu mă ţine sănă tatea. Cu siguranţă am să cad jos şi o să-mi plesnească vreo venă la cap...

— Când bei, n-ai voie să te temi de nimic! Chiar dacă se moare din aşa ceva, tot trebuie să bei. Asta înseamnă „Mai bine să-ţi fie ţie rău decât să strici o prietenie[11]. Am să-mi dau seama dacă între noi este prietenie sau nu după cum hotărăşti tu - ori bei, ori nu bei. /

— Xu Sanguan, dă paharul pe gât şi gata! l-a îndemnat Xu Yulan. Are dreptate şeful de echipă, mai bine să-ţi fie rău decât să strici o prietenie.

Xu Sanguan ştia că nevasta lui altceva ar fi vrut să spună, dar nu putea. De fapt, ea îi cerea să bea pentru binele lui Erle. Apoi s-a gândit în sinea sa că pentru binele lui Erle, pentru ca să se poată transfera copilul mai repede la oraş, era cazul să mai bea şi paharul acela.

A dat pe gât şi al treilea pahar, după care a simţit o durere ascuţită în stomac, de parcă râuri şi mări s-ar fi răzvrătit acolo. O stare cumplită de greaţă pusese stăpânire pe el, aşa că a pornit în fugă la uşă, unde a vărsat atât de violent, îndoit de spate, încât o durere puternică l-a tăiat la şale, dându-i senzaţia că n-o să se mai poate îndrepta de spate în veci. A stat pe vine o vreme, iar apoi s-a ridicat încetişor în picioare. S-a şters la gură si s-a întors în cameră, cu ochii înlăcrimaţi.

Când l-a văzut, şeful de echipă iarăşi i-a turnat băutură şi a împins paharul spre el, spunând:

— Haide, să mai bem! Mai bine să-ţi fie rău decât să pierzi o prietenie. Hai, încă un pahar!

Xu Sanguan s-a gândit în sinea lui: „Pentru binele lui Erle, şi de-ar fi să mor, tot trebuie să beau“. A luat păhăruţul şi dintr-o înghiţitură a dat totul pe gât. Văzând în ce hal era, pe Xu Yulan a cuprins-o groaza.

— Xu Sanguan, a zis ea, nu mai bea! Să nu păţeşti ceva.

Şeful de echipă al lui Erle îşi flutura mâna şi spunea:

— Nu păţeşte nimic, lasă-l în pace!

Şi iar i-a mai turnat un păhărel zicându-i:

— Cel mai mult am băut odată un litru de rachiu, dar a fost de rău. Mi-am băgat degetele pe gât şi m-am forţat să vomit, ca să dau afară băutura. După aceea, am continuat şi am mai băut o jumătate de litru!

Apoi a descoperit că sticla de rachiu se golise, aşa că i-a spus lui Xu Yulan:

— Du-te şi mai cumpără o sticlă!

în seara aceea, şeful de echipă al lui Erle a băut până s-a făcut criţă şi abia atunci a lăsat paharul jos. Clătinându-se zdravăn, s-a ridicat în picioare, s-a dus la uşă şi, întors într-o parte, a urinat afară. Când s-a întors, i-a privit pentru o clipă pe Xu Sanguan şi pe Xu Yulan şi a zis:

— Ajunge pentru azi cu băutura. Mai vin eu altă dată să mai bem.

După ce a plecat, Xu Yulan l-a ajutat pe Xu Sanguan să se

urce în pat, i-a scos pantofii, i-a dat jos hainele şi l-a acoperit cu plapuma. Abia după ce l-a aşezat acolo liniştit, s-a apucat să strângă masa.

Xu Sanguan, întins pe pat, cu ochii închişi, sughiţa întruna, însă după o vreme a început să sforăie.

A dormit până s-a luminat de ziuă şi de îndată ce s-a trezit a avut o senzaţie crâncenă că s-a intoxicat. Xu Yulan plecase deja să prăjească gogoşile. Bărbatul s-a dat jos din pat, însă capul îl durea aşa de rău, că avea senzaţia că o să-i crape în două. A stat un pic la masă şi a băut un pahar de apă. Apoi şi-a adus aminte de Genlong, de care nu mai ştia nimic. Pe când se întreba care o mai fost starea sănătăţii lui, dintr-odată l-a străfulgerat gândul că ar fi trebuit să meargă la el, la spital.

Odată ajuns la spital, a descoperit că patul în care se aflase Genlong cu o zi în urmă era gol şi s-a gândit că nu era posibil să se fi externat asa de iute.

>

— Unde-i Genlong? i-a întrebat el pe ceilalţi pacienţi.

Aceştia i-au răspuns tot cu o întrebare.

— Care Genlong?
— Cel care a venit ieri, cel cu atacul cerebral.
— A murit.

„A murit Genlong. “ Xu Sanguan a rămas acolo năucit, cu gura căscată. Se uita la patul gol pe care nu mai era aşternut cearşaful alb, ci doar o husă de saltea, făcută din cânepă, cu o pată de sânge, cel mai probabil o pată veche, pentru că avea o culoare închisă.

Apoi Xu Sanguan a ieşit în faţa spitalului şi s-a aşezat pe un morman de cărămizi aruncate la întâmplare. Vântul miezului de toamnă îl făcea să se simtă înfrigurat. Şi-a vârât mâinile în mâneci şi şi-a tras capul în jos, în aşa fel încât gâtul să-i fie acoperit mai bine de guler. A stat multă vreme acolo, căci gândul la Genlong nu voia să-l părăsească. Mai era şi A Fang în gândurile lui, şi îşi amintea cum l-au dus ei doi pentru prima oară să vândă sânge, cum l-au învăţat să bea apă mai întâi, iar după ce îşi vindea sângele, să mănânce ficat de porc prăjit, să bea două păhăruţe cu rachiu galben... Şi tot gândindu-se aşa, a izbucnit pe neaşteptate într-un plâns amarnic.

Capitolul douăzeci şi şapte

După ce Yile s-a întors în sat, a simţit cum puterile îl părăseau tot mai mult. în cele din urmă a ajuns să gâfâie şi dacă ridica braţele de mai multe ori. In acelaşi timp, avea corpul tot mai rece. Se învelea cu tot ce putea, dar tot îl chinuia frigul. Se îmbrăca cu jacheta vătuită, se acoperea cu plapuma şi abia asa reuşea să adoarmă într-un târziu. Când se trezea de dimi-
* >
neaţă, avea picioarele tot reci ca gheaţa.

Aşa şi-a petrecut el zilele vreme de două luni. De-acum stătea în pat şi nu se mai putea ridica nici măcar în capul oaselor. La un moment dat, a dormit câteva zile la rând şi în tot acest răstimp doar când şi când a mai mâncat nişte orez rece şi a băut câte un pic de apă. Treptat, starea de slăbiciune s-a adâncit, încât nu mai era în stare nici măcar să deschidă gura şi să vorbească.

Aflând despre starea lui, Erle a plecat de la echipa de producţie într-o după-amiază, a mers vreo trei ore şi ceva şi a ajuns la Yile aproape de lăsarea nopţii. Ajuns în faţa uşii, a bătut, a strigat, dar în zadar. Yile îl auzea şi ar fi vrut să se ridice din pat, dar era cu totul sleit de puteri; ar fi vrut să-i spună ceva, dar nu putea să scoată nici cel mai firav sunet.

Erle a mai strigat o vreme la uşă şi apoi s-a uitat înăuntru printr-o crăpătură a uşii. L-a văzut pe Yile întins pe pat, în camera mohorâtă, cu faţa îndreptată spre ieşire. îşi mişca buzele cu mare greutate.

— Deschide-mi mai repede! l-a îndemnat Erle. A nins, bate vânt aspru dinspre nord-vest şi mi-a băgat zăpadă pe sub guler. Am să îngheţ de tot. Deschide-mi, te rog, mai repede! Ştii bine că am venit, fiindcă te-am văzut cum te uiţi la mine. îţi mişti buzele şi ochii ţi se învârtesc în cap. Nu cumva râzi şi mă iei în bătaie de joc? Dacă mai stau mult aici, am să mor de frig. La dracu'! Nu te mai juca cu mine, că am picioarele bocnă. N-ai auzit cum tot tropăiam pe loc? Yile, fir-ar mă-ta a dracului, vino şi deschide-mi uşa...

Erle a tot bodogănit în faţa uşii, până cerul s-a întunecat de tot. Bezna din cameră l-a înghiţit cu desăvârşire pe Yile, însă acesta tot nu s-a ridicat din pat să deschidă uşa. Pe Erle deja îl cuprinsese groaza la gândul că Yile păţise ceva foarte grav. Nu cumva luase medicamente, ca să se sinucidă? Cum se gândea el aşa, a ridicat piciorul şi a tras un şut în uşă, de i-a zburat încuietoarea. A dat fuga la patul lui Yile şi a pus mâna pe faţa lui. Ardea ca focul, ceea ce l-a speriat cumplit. Putea să aibă chiar şi patruzeci de grade. Atunci, Yile a spus cu voce stinsă:

— Sunt bolnav.

Erle a dat la o parte plapuma şi l-a ajutat pe fratele lui să se ridice în capul oaselor.

— Te duc acasă. Mergem cu vaporul de noapte, a spus el.

Erle înţelesese pe dată că Yile era grav bolnav, aşa că nu-şi permitea să mai zăbovească nici un pic. Şi-a luat fratele în cârcă şi a pornit în fugă către docuri, însă debarcaderul situat cel

mai aproape de echipa de producţie a lui Yile să tot fi fost la zece /i[I] distanţă. Erle l-a cărat în spate pe Yile, prin vânt şi zăpadă, vreme de o oră. Debarcaderul era cufundat într-o beznă adâncă. Datorită strălucirii zăpezii, Erle a zărit refugiul aflat în mijlocul drumului şi, trecând pe sub copertină, au urcat scările de piatră din dreapta, una după alta, până au ajuns la malul râului.

Refugiul debardaderului fusese construit pentru călătorii care aşteptau îmbarcarea, ca să se adăpostească de ploaie şi de ninsoare, precum şi de arşiţa verii. Cu Yile în spinare, Erle ajunsese la acest refugiu care în afară de copertină nu avea nimic. L-a pus jos pe Yile, să stea pe băncuţa de ciment, şi abia atunci a descoperit că fratele lui avea numai zăpadă pe cap şi pe spinare. L-a scuturat bine, însă a băgat de seamă că părul i se udase de tot şi la fel de ud era şi pe gât, căci zăpada i se strecurase pe sub guler. Yile tremura din tot corpul.

— Mi-e tare frig, i-a spus.

Erle se încinsese foarte tare de atâta efort. Abia când l-a auzit pe Yile spunând că îi este frig şi-a dat seama că acolo nu erau câtuşi de puţin protejaţi, fiindcă vântul rece sufla din toate părţile. Şi-a dat jos jacheta vătuită şi şi-a acoperit fratele, însă acesta nu mai contenea cu tremuratul.

— La ce oră vine cursa de noapte? l-a întrebat el pe Yile.

Aproape că nici n-a auzit răspunsul lui Yile, rostit cu voce stinsă, aşa că şi-a apropiat urechea de gura lui şi cu greu l-a priceput:

— La zece.

Erle s-a gândit că era cel mult ora şapte, deci mai aveau de îndurat vreo trei ore până la plecarea vaporului. Dacă rămâneau atâta vreme, biciuiţi de viscol, Yile precis avea să moară degerat. I-a cerut lui Yile să stea jos, pe pământ, fiindcă aşa era mai adăpostit de viscol. Apoi i-a acoperit capul şi trupul cu jacheta lui şi i-a spus:

— Tu stai aici, că trag o fugă până acasă şi îţi aduc o pătură.

Nici nu şi-a isprăvit vorba, că a pornit în fugă spre căminul lui Yile. Tot drumul a alergat cu disperare, căci nu putea întârzia nici măcar o secundă. Fiindcă zorea aşa de tare, a tras mai multe căzături pe drum şi s-a ales cu dureri şi la braţe şi la picioare. A ajuns la căminul lui Yile, a stat o clipă să-şi tragă sufletul, după care a înşfăcat pătura şi a rupt-o la fugă înapoi.

Când a ajuns la adăpostul de pe chei, Yile părea de negăsit, ceea ce l-a speriat îngrozitor.

— Yile, Yile! a început el să strige.

După ce a strigat aşa o vreme, a zărit o grămadă întunecată pe jos. S-a lăsat în genunchi şi a pipăit un pic; abia aşa şi-a dat seama că Yile era prăbuşit acolo. Jacheta lui vătuită era dată într-o parte şi doar un colţ îi mai acoperea pieptul. Erle l-a ridicat numaidecât, strigându-l pe nume, însă fratele lui nu avea nici cea mai mică reacţie. îngrozit de spaimă, Erle i-a mângâiat faţa şi aşa a descoperit că era la fel de rece ca şi mâna lui, deci s-a gândit că probabil nu murise.

I Unitate de măsură pentru lungime echivalentă cu 500 m.

— Yile, Yile... n-ai murit, nu-i aşa? a strigat el cu putere.

Atunci, a văzut că Yile şi-a mişcat puţin capul.

— La dracu'! a spus el, zâmbind fericit. M-ai băgat în toţi sperieţii. Am adus pătura şi n-o să-ţi mai fie frig, ai să vezi!

Erle a întins pe jos pătura şi l-a înfăşurat pe Yile în ea. Apoi, s-a aşezat şi el pe jos, l-a luat în braţe pe Yile, aşa înfofolit cum era, şi s-a rezemat cu spinarea de banca de ciment, ca să-l poată ţine mai bine.

— Yile, acum nu-ţi mai e frig, nu-i aşa?

Abia atunci a simţit Erle că îl cuprinde sfârşeala. Şi-a lăsat capul pe spate şi l-a sprijinit de marginea băncuţei de ciment. Braţele îi tot alunecau în jos, chiar dacă încerca din răsputeri să-l ţină pe Yile lipit de el. Acesta se lăsa greu, de parcă ar fi fost un bolovan. Erle şi-a sprijinit palmele pe pământ, ca să se odihnească un pic.

După atâta agitaţie, avea hainele leoarcă de transpiraţie şi n-a trecut mult până când transpiraţia fierbinte s-a preschimbat în sudoare rece ca gheaţa. Simţea cum vântul aspru care bătea dinspre nord-vest i se strecura pe sub guler, dându-i frisoane. Curând au început să-i curgă picături de apă din păr şi când s-a pipăit un pic, şi-a dat seama că zăpada care i se aşternuse pe cap începuse să se topească. Apoi a observat că acelaşi lucru se întâmplase şi cu zăpada de pe haine.

Vaporul de noapte a sosit abia după ora zece. Erle s-a urcat la bord, ducându-l în spate pe Yile. Nu erau decât câţiva oameni pe vas. Erle s-a dus la pupa, unde sub o placă de lemn se afla motorul. L-a pus pe Yile pe un scaun, iar el s-a rezemat de placa respectivă care pesemne că se încălzise de la motor.

încă nu se luminase de ziuă când vaporul a ajuns în oraş. Şi acolo ningea, iar pe pământ deja se aşternuse un strat gros de zăpadă. Cu Yile în spate, învelit în pătură, Erle mergea greoi, ca un cărucior cu trei roţi, lăsând după el urmele paşilor inegali, nesiguri. Dârele din zăpadă străluceau sub mângâierea luminii împrăştiate de lămpile de pe marginea drumului.

Cu Yile în spinare, Erle a ajuns în cele din urmă acasă. Xu Sanguan şi Xu Yulan dormeau duşi, însă când au auzit bufnitura uşii, în care Erle trăsese un şut, au sărit speriaţi. Imediat au văzut cum parcă nişte nămeţi uriaşi de zăpadă se năpustesc înăuntru.

Pe Yile l-au dus de urgenţă la spital. Când s-a crăpat de ziuă, medicul le-a spus că făcuse hepatită şi era într-o stare foarte gravă. La acel spital nu putea fi tratat, aşa că trebuia dus cât mai repede la cel din Shanghai, căci dacă se mai întârzia mult, viaţa băiatului era în mare primejdie.

Nici n-a apucat medicul să-şi termine vorba, că Xu Yulan a izbucnit în plâns. S-a aşezat pe scaunul de la uşa cabinetului şi, trăgându-l pe Xu Sanguan de mânecă, i-a spus printre suspine:

— Uite în ce hal s-a îmbolnăvit Yile. De fapt, data trecută când a fost acasă, era deja bolnav. Prea am fost cruzi cu el. Nu trebuia să-l gonim de acasă. N-am ştiut că e bolnav, că dacă am

fi ştiut, n-ar fi ajuns în halul ăsta! Acum trebuie dus la Shanghai, fiindcă altfel o să-şi piardă viaţa. Cât o să ne coste să-l ducem la Shanghai? Cu banii pe care îi avem în casă, nu putem nici măcar salvarea s-o chemăm. Xu Sanguan, ce-i de făcut?

— Nu mai plânge! i-a spus bărbatul. Dacă plângi, tot n-ai cum să-l ajuţi. N-avem bani, dar o să găsim noi o cale să ieşim la liman. O să ne împrumutăm. Mergem pe la toţi cunoscuţii şi până la urmă cred că o să izbutim să adunăm nişte bănuţi.

Mai întâi Xu Sanguan l-a căutat pe Sanie la fabrică şi l-a întrebat câţi bani are. Sanie a spus că abia de patru zile primise salariul şi mai avea doisprezece yuani. Xu Sanguan i-a cerut zece yuani, însă Sanie a scuturat din cap.

— Dacă îţi dau zece yuani, eu ce mai mănânc până la sfârşitul lunii?

— O să te hrăneşti cu vântul care bate dinspre nord-vest, i-a răspuns tatăl lui.

La auzul unor asemenea vorbe, Sanie a pufnit în râs, însă Xu Sanguan l-a repezit cu asprime:

— Termină cu râsul! Fratele tău, Yile, e pe moarte şi tu râzi...

Sanie a căscat ochii mari şi a spus:

— Tăticule, ce spui acolo?

Abia atunci Xu Sanguan şi-a dat seama că nici măcar nu-i spusese lui Sanie că fratele lui avea hepatită şi că era într-o stare foarte gravă. I-a istorisit repede totul, iar Sanie, de îndată ce a aflat cum stau lucrurile, i-a dat toţi banii lui, spunându-i:

— Tăticule, ia-i pe toţi! Du-te la spital! Mă învoiesc şi vin şi eu.

Xu Sanguan a luat cei doisprezece yuani, după care s-a dus la fierarul Fang acasă. Ajuns acolo, s-a aşezat lângă sobă şi i-a spus acestuia:

— Ne cunoaştem de mai bine de douăzeci de ani, aşa-i? In tot răstimpul acesta, nu ţi-am cerut nimic, dar astăzi am venit cu o mare rugăminte...

După ce a ascultat povestea lui Xu Sanguan, fierarul Fang a scos din buzunarul de la piept zece yuani şi i-a spus:

— Nu pot să-ţi împrumut decât zece yuani. Ştiu că nu-ţi ajung, dar atât pot să-ţi dau, n-am mai mult!

Xu Sanguan a plecat de la fierarul Fang. In dimineaţa aceea, fusese la unsprezece familii şi de la opt dintre ele împrumutase bani. La prânz, a ajuns acasă la He Xiaoyong. De când murise acesta, Xu Sanguan nu prea o mai întâlnise pe nevasta lui. S-a oprit în uşă, de unde a văzut-o cu cele două fiice la masă. Femeia nu se mai măritase, iar în câţiva ani încărunţise de tot. Xu Sanguan, încremenit acolo, le-a spus:

— Yile este grav bolnav şi doctorul a spus să-l ducem urgent la Shanghai, pentru că altfel moare. Nu-mi ajung banii. Ai putea să-mi împrumuţi şi mie ceva?

Nevasta lui He Xiaoyong s-a uitat la Xu Sanguan, dar n-a rostit nici o vorbă, ci, dimpotrivă, şi-a plecat capul şi a continuat să mănânce netulburată. Xu Sanguan a mai aşteptat un pic şi

adăugat:

— Am să-ţi înapoiez banii cât pot de repede.

Nevasta lui He Xiaoyong s-a uitat iarăşi la el, după care şi-a văzut de mâncarea ei mai departe. Xu Sanguan i s-a adresat pentru a treia oară:

— Ştiu că m-am purtat urât cu tine în trecut. Te rog să mă ierţi şi te mai rog să ai milă de Yile. Oricum ar fi, Yile...

în clipa aceea, femeia le-a spus celor două fiice:

— Oricum ar fi, Yile este fratele vostru. Nu se poate să nu-i săriţi în ajutor, când e vorba de viaţă şi de moarte. Câţi bani aveţi? Aduceţi-i încoace şi daţi-i!

Nevasta lui He Xiaoyong a ridicat mâna şi a arătat spre Xu Sanguan. Fetele s-au ridicat, s-au dus la etaj şi au adus banii. Femeia, rămasă singură cu Xu Sanguan, s-a căutat la piept şi a scos nişte bani înveliţi frumos într-o batistă, pe care i-a pus numaidecât pe masă. Apoi a desfăcut batista, iar Xu Sanguan a văzut că înăuntru erau o bancnotă de cinci yuani, una de doi yuani şi nişte monede. Femeia a scos cele două bancnote şi a învelit la loc monedele, punându-le înapoi la piept. Atunci au coborât şi fiicele ei şi i-au dat banii lor. Femeia a pus laolaltă banii ei cu ce aduseseră fetele, s-a ridicat de la masă, s-a dus la uşă şi i-a dat lui Xu Sanguan, spunându-i:

— Sunt în total şaptesprezece yuani. Numără-i şi tu!

Xu Sanguan a luat banii şi după ce i-a numărat, i-a pus în buzunar.

— Toată dimineaţa am umblat pe la treisprezece familii şi voi mi-aţi împrumutat cel mai mult. Mă înclin în faţa voastră, a spus el.

A făcut o plecăciune, după care s-a întors şi a plecat. în ziua aceea, Xu Sanguan a adunat în total şaizeci şi trei de yuani. I-a dat banii lui Xu Yulan şi i-a cerut să-l ducă pe Yile la Shanghai.

— Ştiu că nu ajung banii, dar am să mai adun. Tu ai grijă de Yile! De restul mă ocup eu şi după ce strâng cât ne trebuie, vin şi eu după voi la Shanghai. Hai, plecaţi degrabă! Trebuie să ne mişcăm repede, ca să-i salvăm viaţa copilului.

în după-amiaza de după plecarea lui Xu Yulan, a căzut bolnav şi Erle. Răcise ducându-l în spinare pe Yile. Acum stătea la pat şi tuşea groaznic, ba se şi îneca de atâta tuse, încât Xu Sanguan s-a speriat teribil. Când a pus mâna pe fruntea lui, a văzut că ardea ca focul. L-a dus urgent la spital, unde doctorul a spus că era vorba de o răceală foarte serioasă. Făcuse o laringită, dar infecţia nu ajunsese încă la plămâni, aşa că după câteva injecţii cu streptomicină, avea să se însănătoşească fără probleme.

Xu Sanguan l-a chemat pe Sanie şi i-a spus:

— îl las pe Erle în grija ta. Zilele acestea nu te mai duce la fabrică. Stai acasă şi îngrijeşte-te de fratele tău să se odihnească, să mănânce bine. Tu nu ştii să găteşti şi nici eu nu am vreme de aşa ceva, fiindcă trebuie să mă zbat să fac rost de bani pentru Yile. Cel mai bine ar fi să te duci la cantină şi să aduci mâncare de acolo. Ia de aici zece yuani!

Apoi Xu Sanguan s-a dus iarăşi la Li, Asistentul de la Sânge,

iar acesta, văzându-l că intră zâmbind, i-a şi spus:

— Iar ai venit să-ţi vinzi sângele?

Xu Sanguan a încuviinţat din cap şi a răspuns:

— Yile al meu s-a îmbolnăvit de hepatită şi l-am dus la Shanghai. Erle e şi el bolnav la pat acasă. îmi trebuie bani peste tot...

— Taci din gură! i-a retezat-o Li, Asistentul de la Sânge, fluturând din mână. Nu mai plec eu urechea la vorbele tale!

Xu Sanguan stătea neclintit, gata să izbucnească în lacrimi.

— Ai venit acum o lună să vinzi sânge, i-a spus Li. Ţi s-a urât cu viaţa? Atunci caută un loc pustiu, găseşte un copac şi puneţi şţreangul de gât!

— Te rog eu, dacă ai ţinut câtuşi de puţin la Genlong... a încercat Xu Sanguan să-l înduplece.

— Fir-ai al dracului! a zbierat Li Asistentul de la Sânge. Când trăia Genlong, îmi cereai să fac asta pentru el. Acum că a murit, tot de dragul lui vrei să mă învoiesc, nu?

— Genlong a murit de curând, a spus Xu Sanguan. Nici nu s-a răcit bine în mormânt, aşa că te rog eu să mai accepţi o dată de dragul lui.

La auzul acestor vorbe, Li a izbucnit în râs fără să vrea.

— Eşti chiar nesimţit, i-a spus el. Văd acum cât de nesimţit eşti. Pot doar să-ţi dau o idee. Eu aici nu am cum să te las să vinzi sânge, dar poţi să te duci în altă parte. Du-te la alt spital! în altă parte nu o să ştie nimeni că tocmai ai vândut sânge, aşa că o să te primească. Ai înţeles?

Li, Asistentul de la Sânge, l-a văzut pe Xu Sanguan dând întruna din cap şi a continuat:

— Ai să-ţi vinzi sângele până ai să rămâi fără nici o picătură şi ai să mori, dar asta n-o să mai aibă nici o legătură cu mine!

Capitolul douăzeci şi opt

J

Xu Sanguan i-a spus lui Erle să stea acasă, în pat, şi l-a pus pe Sanie să vegheze asupra lui. Apoi şi-a luat în spate bocceluţa albastră cu flori albe, şi-a pus în buzunarul de la piept doi yuani şi trei *mao,* după care a ieşit pe uşă, îndreptându-se către debarcader.

Ca să ajungă la Shanghai, trebuia să treacă pe la Docurile Lin, Lacul de Nord, Heleşteul de Apus, O Sută de *Li,* Pădurea de Pini, Marele Pod, Poarta Anchang, Jingan, Hanul Huang, Podul Capul Tigrului, Peştera Trei Cercuri, Cetatea Şapte *Li,* Golful Galben, Satul Sălciei, Changning şi Târgul Cel Nou. Dintre acestea, Docurile Lin, O sută de *Li,* Pădurea de Pini, Hanul Huang, Cetatea Şapte *Li* şi Changning sunt oraşe şi în fiecare dintre ele voia să se oprească pentru a-şi vinde sângele, căci aşa îşi gândise el planul pentru drumul către Shanghai.

In acea zi, pe la prânz, Xu Sanguan a ajuns la Docurile Lin. A luat-o pe malul râului care străbătea orăşelul, printre clădiri şi case răsfirate, multe lăsând impresia că răsar din apă. Xu Sanguan s-a desfăcut la nasturii de la jacheta vătuită, pentru ca razele blânde ale soarelui de iarnă să se lase peste pieptul lui, încălzindu-1. Pieptul lui cu pielea arsă de soarele verii s-a înroşit curând din pricina vântului aspru. Când a văzut şirul de scări de piatră într-o parte, Xu Sanguan s-a îndreptat într-acolo şi curând s-a aşezat pe malul râului. Nenumărate bărci erau ancorate de o parte şi de alta a apei şi doar în dreptul scărilor unde stătea el era liber. Nu cu multă vreme în urmă şi la Docurile Lin ninsese zdravăn, căci Xu Sanguan vedea zăpada adunată în crăpăturile pietrelor din jur, care încă nu se topise şi lucea în soare. Uitându-se la casele de pe malul celălalt, Xu Sanguan îi vedea prin geamurile aburite din pricina mâncărurilor calde, tocmai gătite, pe oamenii care se bucurau de masa de prânz.

Şi-a scos un bol din bocceluţă, l-a coborât uşor în apa râului şi a luat un pic de apă cam verzuie. A băut o gură şi în momentul în care apa rece ca gheaţa i-a ajuns în stomac, frisoanele l-au făcut să se cutremure uşor. S-a şters cu palma la gură, a dat capul pe spate şi a înghiţit toată apa din bol. Mâinile i s-au încleştat pe bol, încercând să-şi oprească frisoanele care i-au cuprins trupul pe dată. După o vreme, a simţit cum stomacul i se încălzeşte din nou şi iarăşi a mai umplut un bol cu apă din râu, pe care din nou a dat-o pe gât. La fel ca şi mai înainte, a încercat să-şi stăpânească tremuratul.

Oamenii de la Docurile Lin, care stăteau la geamurile aburite şi mâncau, l-au observat curând pe Xu Sanguan. Au deschis ferestrele şi s-au aplecat să-l vadă mai bine pe acel bărbat care se apropia de cincizeci de ani - un bărbat care stătea pe ultima treaptă de piatră şi bea apă din râul îngheţat, bol după bol. După fiecare bol, se zguduia de frig.

— Cine eşti? a întrebat cineva. De unde vii? N-am mai văzut un om aşa de însetat până acum. Şi de ce bei apă rece din râu?

Avem apă fiartă, avem şi frunze de ceai şi putem să-ţi facem un ceainic de ceai...

Xu Sanguan a ridicat capul către ei şi a spus, zâmbitor:

— Nu vreau să vă deranjez. Toţi sunteţi nişte oameni buni. Nu vreau să vă deranjez, fiindcă eu beau apă multă, aşa că am să beau din râu...

— Apă avem din belşug, i-au răspuns oamenii. Nu ne temem că ai putea s-o bei tu pe toată. Dacă nu-ţi ajunge un ceainic, atunci îţi dăm două, trei...

Xu Sanguan s-a ridicat în picioare, ţinând bolul în mână. A observat că toţi cei care ieşiseră la geam îl invitau la ei în casă, aşa că le-a spus tuturor:

— Nu vreau să beau ceai de la voi. Daţi-mi un pic de sare. Deja am băut patru boluri de apă şi e prea rece. Simt că nu mai pot să înghit. Daţi-mi nişte sare. Dacă am să mănânc sare, o să-mi vină iar pofta de băut apă.

Aceste vorbe li s-au părut foarte neobişnuite oamenilor, care l-au întrebat numaidecât:

— De ce vrei să mănânci sare? Dacă nu mai poţi să bei apă, atunci înseamnă că nu-ţi mai este sete.

— Nu mi-e sete, a răspuns Xu Sanguan. Eu nu de sete beau...

Unii au început să râdă, iar cineva a spus:

— Dacă nu ţi-e sete, atunci de ce ţii morţiş să mai bei? După atât de multă apă rece din râu, până diseară precis că o să te ia durerile de burtă.

încremenit în loc, Xu Sanguan a ridicat capul şi le-a spus:

— I oţi sunteţi nişte oameni buni la suflet şi vă spun sincer că beau atâta apă fiindcă vreau să-mi vând sângele...

— Să-ţi vinzi sângele? Şi dacă-ţi vinzi sângele trebuie să bei apă?

— Odată ce bei multă apă, ai şi mult sânge în corp. Dacă ai sânge îndeajuns, poţi să vinzi cât încape în două boluri.

Şi zicând acestea, Xu Sanguan a ridicat mâna în care ţinea bolul şi l-a agitat un pic în aer, apoi a început să râdă, dezvăluindu-şi nenumăratele riduri de pe faţă. Cineva a întrebat:

— Dar de ce vrei să-ţi vinzi sângele?

— Yile s-a îmbolnăvit, a răspuns Xu Sanguan. E grav bolnav, are hepatită şi deja l-am dus la spital, la Shanghai...

Altcineva a pus încă o întrebare:

— Cine este Yile?

— Băiatul meu, a răspuns Xu Sanguan. Este grav bolnav şi numai la spitalul din Shanghai se poate face bine. Acasă nu mai aveam bani, aşa că am plecat să-mi vând sângele. Dacă reuşesc să vând aşa, pe drum, până ajung la Shanghai, deja am făcut banii cu care să-l vindec pe Yile.

Şi zicând acestea, lacrimile s-au pornit să i se rostogolească pe obraji, însă el a zâmbit către oamenii aceia care îl ascultau uluiţi. Xu Sanguan a rămas tăcut, iar după o vreme a întins mâna spre ei şi a spus:

— Cu toţii sunteţi nişte oameni buni la suflet. Aţi putea

să-mi daţi şi mie un pic de sare?

Ei au încuviinţat din cap şi după câteva clipe, cineva a adus o bucată de sare învelită în hârtie. Altcineva i-a adus chiar şi trei ceainice cu ceai fierbinte. La vederea acestor lucruri, Xu Sanguan le-a spus:

— Mi-aţi adus atâta sare, dar eu nu sunt în stare să mănânc aşa de multă. De fapt, dacă am ceai, am să pot să-l beau şi fără sare.

Ei au spus:

— Dacă nu poţi să mănânci toată sarea, ia-o cu tine! O să-ţi fie de folos data viitoare când îţi mai vinzi sângele. Bea acum ceaiul, cât e fierbinte!

Xu Sanguan a încuviinţat din cap şi şi-a pus sarea în buzunar. După aceea, s-a întors pe scările unde stătuse mai devreme. De astă dată, a scos din râu numai jumătate de bol de apă, apoi a luat un ceainic şi a umplut bolul cu ceai, după care l-a dat pe gât. Şi-a şters gura cu palma şi a spus:

— Ceaiul ăsta chiar e aromat!

Pe urmă, a băut încă trei boluri.

— Câtă apă eşti în stare să bei! au spus oamenii.

Xu Sanguan a râs jenat, s-a ridicat în picioare şi a zis:

— Ca să spun sincer, m-am forţat să beau.

Apoi s-a uitat la cele trei ceainice aşezate pe scările de piatră şi le-a spus:

— Trebuie să plec, dar nu ştiu ale cui sunt aceste trei ceainice. Nu ştiu cui ar trebui să le dau înapoi.

Oamenii i-au răspuns:

— Vezi-ţi de drum! Ceainicele le luăm noi mai târziu.

Xu Sanguan a încuviinţat din cap şi s-a plecat în faţa celor care ieşiseră la geamuri sau care stăteau pe scări, spunându-le:

— V-aţi purtat aşa frumos cu mine. N-am cu ce să vă răsplătesc, aşa că nu pot decât să fac o plecăciune în semn de respect.

Apoi Xu Sanguan s-a dus la spitalul din acea localitate. Cabinetul unde se recolta sânge se afla la capătul culoarului din clinică. Un bărbat cam de aceeaşi vârstă cu Li, Asistentul de la Sânge, stătea cu un braţ sprijinit pe masă şi privea către toaleta fără uşă care se afla în faţa lui. Xu Sanguan a observat că halatul alb pe care îl purta era la fel de murdar precum cel al lui Li.

— Ştiu că tu te ocupi de vânzarea sângelui aici. Pieptul halatului şi mânecile sunt înnegrite - pieptul fiindcă tot timpul te rezemi de masă, mânecile pentru că stai toată ziua cu braţele proptite pe masă. Eşti la fel ca Li al nostru. Halatul şi pe spate e la fel de îmbâcsit, din pricină ca stai zi de zi cu fundul pe scaun... i-a spus Xu Sanguan.

Xu Sanguan a vândut sânge la spitalul de la Docurile Lin, iar apoi a mâncat la restaurantul din zonă nişte ficat de porc prăjit şi a băut două păhăruţe de rachiu galben. După aceea, a pornit pe stradă, înfruntând vântul iernii care îi bătea în faţă şi i se strecura pe sub gulerul hainei, facându-l să simtă frigul nemilos. Deşi era îmbrăcat cu jacheta vătuită, trupul lui parcă

se răcise dintr-odată şi el ştia prea bine că asta era din pricină că dăduse sânge. Pesemne că odată cu sângele îl părăsise şi căldura trupului. Simţea cum vântul îi pătrunde prin piept şi alunecă în jos, facându-i burta să zvâcnească din pricina frisoanelor. înfrigurat, şi-a prins piepţii hainei cu ambele mâini, şi şi-a continuat aşa drumul, într-un chip ce părea să arate că se trăgea pe sine tot înainte.

Soarele strălucitor se revărsa peste străzile din zona Docurilor Lin, iar Xu Sanguan, tremurând, se avânta semeţ înainte, ca şi cum se pregătea de o confruntare cu razele. A traversat şi a ajuns pe o altă stradă, unde a zărit câţiva tineri rezemaţi de un zid, cu ochii mijiţi. Păreau să se încălzească la soare. Stăteau cu mâinile băgate în mâneci şi vorbeau tare, strigau, râdeau, erau foarte gălăgioşi. Xu Sanguan s-a oprit în faţa lor câteva clipe, iar apoi s-a apropiat, rezemându-se şi el de zid. Razele soarelui cădeau şi peste el, făcându-l să-şi mijească ochii, la fel ca pe ceilalţi. Când i-a văzut pe băieţi întorcând capul către el, le-a spus:

— Aici e mai cald şi nici nu bate vântul aşa tare.

Ei l-au aprobat dând din cap şi, văzându-l cum se lipeşte, zgribulit, de zid, cu mâinile încleştate pe gulerul hainei, au început să şuşotească:

— I-aţi văzut mâinile? îşi ţine aşa de strâns gulerul, de parcă cineva ar vrea să-l lege cu fonia, iar el s-a agăţat de fonie, ca să împiedice spânzurătoarea.

Auzindu-i, Xu Sanguan le-a răspuns, râzând:

— Mi-e teamă că pe la gât îmi intră aerul rece, de aceea mă ţin aşa de guler.

Apoi, lăsând gulerul, a arătat spre gât:

— Locul acesta este precum fereastra casei. Iarna voi vă închideţi bine ferestrele, aşa-i? Altfel, toţi ai casei ar îngheţa de frig.

La auzul acestor vorbe, băieţii au izbucnit cu toţii în râs, după care unul a spus:

— N-am mai văzut în viaţa mea pe cineva care să se teamă în halul ăsta de frig. Pur şi simplu ţi-am auzit dinţii clănţănind în gură. Şi mai eşti şi îmbrăcat cu o haină aşa groasă! Uită-te la noi! Nici unul nu e îmbrăcat cu pufoaică şi suntem desfăcuţi la guler...

— Puţin mai devreme şi eu eram desfăcut la guler. Ba mai mult, am stat şi pe malul râului şi am băut opt boluri de apă rece...

— Nu cumva ai febră? l-a întrebat unul.

— Nici vorbă, a răspuns Xu Sanguan.

— Atunci, dacă n-ai febră, de ce baţi câmpii?

— Dar nu bat câmpii, a răspuns imediat Xu Sanguan.

— Sigur ai febră. Nu-i aşa că ţi-e frig? a întrebat altul.

— Da, a spus Xu Sanguan, încuviinţând din cap.

— Atunci ai febră, a spus un băiat. Când cineva face febră, îl apucă frigul. Pune-ţi mâna pe frunte, că sigur arde ca focul!

— N-am febră, a zis Xu Sanguan, în timp ce îi privea pe

băieţi cum se prăpădesc de râs, doar că mi-e frig şi asta pentru că am vândut...

Băieţii l-au întrerupt, spunând:

— Dacă ţi-e frig, sigur ai febră. Pune-ţi mâna pe frunte!

Xu Sanguan încă îi privea râzând şi părea că n-are de gând să vadă dacă nu cumva avea într-adevăr febră. Băieţii l-au îndemnat iarăşi:

)

— Pune-ţi repede mâna pe frunte şi ai să ne dai dreptate. La urma urmei, nu te costă nimic să faci asta. De ce naiba nu ridici mâna, să te convingi?

Xu Sanguan a ridicat mâna şi şi-a atins fruntea. Cu toţii se uitau la el şi aşteptau nerăbdători să afle verdictul.

— Ei, ce zici? Nu-i aşa că arzi ca focul?

— Nu ştiu, nu-mi dau seama, a răspuns el. Fruntea mea e la fel de rece ca a voastră.

— Ia să văd eu!

Unul dintre băieţi s-a apropiat şi i-a atins fruntea, după care a spus tuturor:

— Are fruntea foarte rece.

— Acum ti-ai scos tu mâna din mâneca hainei si fireşte că

> > >

mâna ta e caldă. Atinge-l cu fruntea!

Băiatul şi-a lipit fruntea de cea a lui Xu Sanguan, iar apoi s-a întors şi şi-a pus mâna pe frunte, spunându-le celorlalţi:

— Nu cumva eu am febră? Fruntea mea e mult mai fierbinte decât a lui. Ia vedeţi si voi!

) >

S-au apropiat unul câte unul şi şi-au lipit frunţile de fruntea lui Xu Sanguan. In cele din urmă au fost de acord cu el, spunându-i:

— Ai dreptate. Tu n-ai febră, noi avem.

Băieţii stăteau adunaţi în jurul lui şi chicoteau fără încetare. Când s-au săturat de atâta distracţie, unul dintre ei a început să fluiere, iar apoi l-au urmat şi alţii. Au fluierat ei ce-au fluierat, după care s-au îndepărtat. Xu Sanguan i-a petrecut cu privirea până când i-a pierdut din ochi şi fluieratul lor s-a stins în zare. Atunci Xu Sanguan a început să fluiere şi el, de unul singur. S-a aşezat pe o piatră de la baza zidului. învăluit de razele soarelui, avea senzaţia că se mai încălzeşte un pic. După ce îşi ţinuse gulerul strâns pe lângă gât atâta vreme, mâinile îi amorţiseră de-a binelea, aşa că le-a vârât degrabă în mâneci.

Xu Sanguan a plecat cu barca de la Docurile Lin până la Lacul de Nord, de acolo mai departe la Heleşteul de Apus, iar apoi a ajuns la O Sută de *Li.* Era plecat de acasă de trei zile. în prima zi, îşi vânduse sângele la spitalul de la Docurile Lin, iar acum se ducea la spitalul din localitatea O Sută de *Li* să facă acelaşi lucru. Acolo a observat că zăpada troienită de pe marginea drumului, care încă nu se topise, avea aceeaşi culoare cu noroiul. Vântul aspru al iernii îi biciuia faţa, dându-i senzaţia că pielea i s-a ars şi s-a înăsprit de tot, de parcă era un peşte agăţat de grinda casei şi pus la uscat. în buzunarul jachetei avea un bol cu care să bea apă, în mână ducea punga de sare. Mergea

tot înainte şi mânca sare. Când i se făcea sete, cobora treptele de pe malul râului, lua două boluri de apă şi îşi potolea setea. Pe urmă urca înapoi la drum şi continua să meargă tot mâncând sare.

în după amiaza aceea, după ce şi-a vândut sângele la spitalul de la O Sută de *Li,* Xu Sanguan n-a apucat să ajungă la restaurantul din faţa spitalului, unde să mănânce un platou de ficat de porc prăjit şi să bea două pahare de rachiu galben, că a simţit deodată că nu mai poate să se urnească din loc. Şi-a strâns braţele în jurul trupului, chircindu-se de-a binelea în mijlocul drumului. Picioarele erau ca nişte crenguţe în bătaia vântului sălbatic, tremurând îngrozitor. Apoi, tot ca nişte crenguţe frânte, picioarele i s-au îndoit, iar Xu Sanguan s-a prăbuşit la pământ.

Trecătorii l-au întrebat de ce boală suferă, însă el n-a fost în stare să le răspundă din pricină că bărbia îi tremura aşa de tare, încât nu putea rosti nici măcar un cuvânt. Atunci oamenii s-au grăbit să-l ducă la spital:

— Noroc că spitalul e peste drum, ajungem numaidecât.

Cineva l-a ridicat în spinare, ca să-l care până la spital, însă în clipa aceea el a izbutit să deschidă gura.

— Nu, nu, nu, nu, nu merg... spunea el.

— Eşti bolnav, eşti grav bolnav! In viaţa noastră n-am văzut pe cineva care să tremure în halul ăsta. Te ducem la spital!

— Nu, nu, nu... zicea el întruna.

— Ia spune-ne, de ce boală suferi? a întrebat cineva. Ţi s-a făcut rău acum, sau ai o boală mai veche? Dacă ţi s-a făcut rău, atunci trebuie să te ducem neîntârziat la spital...

Oamenii vedeau că îşi mişcă buzele, bâiguind ceva, însă nimeni nu pricepea ce voia să spună.

— Ce tot zici acolo?

— Lăsaţi ce spune el, a intervenit cineva. Să-l ducem degrabă la spital!

In clipa aceea, a izbutit să se facă înţeles, spunând:

— Nu sunt bolnav.

— Zice că nu-i bolnav. Păi, dacă aşa-i, de ce tremură în halul ăsta?

— Mi-e frig, a continuat Xu Sanguan.

Atunci s-au lămurit şi oamenii.

— Cică îi este frig. Nu cumva are frisoane? Dacă-i pe-aşa, nu-i e de nici un folos să-l ducem la spital. Mai bine să-l ducem la un hotel, că după cum vorbeşte, se vede treaba că-i de prin alte locuri...

Auzindu-i că vorbesc să-l ducă la hotel, Xu Sanguan nu s-a mai împotrivit, ci s-a lăsat cărat până la cel mai apropiat hotel. Acolo oamenii l-au aşezat pe pat, într-o cameră cu patru paturi, şi l-au învelit cu toate cele patru plăpumi. Cu toate acestea, Xu Sanguan nu se putea opri din tremurat. După o vreme, l-au întrebat:

— Te-ai mai încălzit?

Xu Sanguan a scuturat din cap. Omenilor li s-a părut ciudat cum, vârât sub patru plăpumi, el era tot înfrigurat.

— Ai patru plăpumi pe tine şi tot ţi-e frig! Sigur suferi de friguri. La o asemenea boală şi dacă te-ai înveli nu cu patru plăpumi, ci cu zece, tot nu ţi-ar fi de nici un folos! Nu în afară ţi-e frig, frigul este înlăuntrul tău. Dacă ai mânca ceva, sigur te-ai mai încălzi!

Cum îi spuneau ei toate acestea, vedeau cum plăpumile de pe Xu Sanguan tot săltau din pricina tremuratului. După o vreme, Xu Sanguan a scos o mână de sub plăpumi. în palmă avea două bancnote mototolite, una de un yuan şi cealaltă de un *mao.*

— Aş vrea să mănânc nişte tăiţei.

Oamenii s-au dus şi i-au cumpărat un bol de tăiţei şi l-au ajutat să mănânce. După ce a isprăvit, Xu Sanguan a simţit că s-a mai încălzit un pic. A mai trecut ceva vreme până când a prins puteri să şi vorbească.

— Vă rog să luaţi de pe mine două plăpumi. Mă apasă de nu mai pot să respir.

în seara aceea, Xu Sanguan a stat în cameră cu un bărbat trecut de şaizeci de ani. Când a venit bărbatul acela în cameră, deja se întunecase afară. Era îmbrăcat cu o pufoaică jerpelită şi avea faţa negricioasă şi aspră din pricina gerului. La piept ţinea doi purceluşi. Xu Sanguan l-a văzut că îşi pune purceluşii în pat, iar aceştia încep să guiţe de mama focului. Erau legaţi de picioare, aşa că nu puteau fugi, ci doar să se zbată.

— Hai, culcaţi-vă! Culcaţi-vă! îi îndemna bărbatul.

I-a acoperit pe cei doi purceluşi cu plapuma, iar el s-a cuibărit în celălalt capăt al patului. După ce şi-a făcut loc, l-a observat pe Xu Sanguan uitându-se la el şi i-a spus:

— E miezul nopţii şi e foarte frig afară. Dacă îmi las acolo purceluşii, ar îngheţa, aşa că o să doarmă şi ei cu mine aici, sub plapumă.

Văzând că Xu Sanguan a încuviinţat din cap, a chicotit şi i-a spus că el era de la ţară, dintr-un sat din zona Heleşteului de Nord. Avea două fiice şi trei fii. Fetele erau măritate, însă băieţii nu se însuraseră încă. Mai avea şi doi nepoţi. Acum venise la O Sută de *Li* ca să vândă cei doi purceluşi.

— La O sută de *Li* sunt preţurile mai bune, poţi să câştigi mai mulţi bănuţi, i-a spus el lui Xu Sanguan. Anul ăsta împlinesc şaizeci şi patru de ani.

— Nu se vede, a comentat Xu Sanguan. Chiar dacă ai şaizeci şi patru de ani, tot eşti un zdrahon.

La auzul acestor vorbe, bărbatul a chicotit iar şi a spus:

— Văd foarte bine, aud bine, n-am nici o problemă de sănătate, doar că nu mai am atâta putere ca în tinereţe. în fiecare zi mă duc la câmp. Muncesc la fel de mult ca cei trei băieţi ai mei, doar că nu am tot atâta putere ca ei. Când obosesc, mă dor şalele...

Văzând că Xu Sanguan s-a învelit cu două plăpumi, i-a spus:

— Nu cumva eşti bolnav? Te-ai învelit cu două plăpumi, dar văd că tot tremuri...

— Nu sunt bolnav, doar că mi-e frig, i-a răspuns Xu Sanguan.

— Pe patul de colo mai este o plapumă. Nu vrei s-o pun pe tine?

Xu Sanguan a scuturat din cap şi a spus:

— Nu vreau. Acum mi-e mult mai bine. După-amiază, am vândut nişte sânge şi de aceea mi-e aşa frig. Acum mi-e mult mai bine.

— Ai vândut sânge? a spus bărbatul cu surprindere. Şi eu am vândut în trecut. Băiatul meu cel mai mic, când avea zece ani, a făcut o operaţie şi a fost nevoie să dau sânge. Atunci mi-am vândut sângele spitalului, ca să-l folosească pentru băiatul meu. După ce am dat sânge, am simţit că mi-au scăzut cu mult puterile...

Xu Sanguan a fost de acord:

— Dacă îţi vinzi sângele o dată sau de două ori, simţi că ţi-au scăzut puterile, dar dacă vinzi mereu, atunci nu doar puterile îţi scad, ci şi căldura corpului. Şi numaidecât te cuprinde frigul...

Spunând acestea, Xu Sanguan a scos mâna de sub plapumă şi a întins trei degete către el:

— în luna martie am vândut de trei ori, de fiecare dată cam cât ar încăpea într-un bol. Cum ar zice cei de la spital, ar fi vreo patru sute de mililitri. Aşa mi-am vândut eu toată puterea trupului. îmi mai rămăsese doar căldura. Alaltăieri, la Docurile Lin, am mai vândut sânge cât pentru două boluri, iar azi încă pentru două, aşa că s-a cam dus din corpul meu şi căldura....

Aici Xu Sanguan s-a oprit, căci începuse să gâfâie de atâta efort. Bărbatul acela de la ţară i-a spus:

— Tu ţi-ai vândut sângele o dată şi încă o dată, întruna! Oare nu-ţi pui viaţa în primejdie?

— Peste câteva zile o să mă duc şi la Pădurea de Pini, să mai vând şi acolo.

— Mai întâi ţi-ai vândut puterile, apoi căldura trupului. Nu ţi-a mai rămas decât viaţa, aşa că dacă ai să continui să mai vinzi sânge, ai să-ţi vinzi şi viaţa până la urmă.

— Şi de-ar fi să-mi vând viaţa, tot trebuie să vând sânge. Băiatul meu a făcut hepatită şi acum este la spital, în Shanghai. Trebuie să strâng degrabă bani şi să-i duc. Dacă eu mai aştept câteva luni până când am voie să vând din nou sânge, atunci băiatul meu chiar că n-are bani pentru tratament...

Ajuns în acest punct al istorisirii sale, Xu Sanguan s-a oprit ca să se odihnească un pic, după care a continuat:

— în curând împlinesc cincizeci de ani şi de acum ştiu cam tot ce înseamnă să trăieşti. Şi dacă ar fi să mor, tot socotesc că m-am ales cu ceva din viaţa asta, dar băiatul meu are doar douăzeci şi unu de ani. încă n-a apucat să cunoască viaţa. Nici măcar n-a apucat să-şi ia nevastă, să fie şi el bărbat cu-adevărat. Ar fi tare păcat să se prăpădească tocmai acum...

Bătrânul îl asculta şi dădea întruna din cap.

— Ai şi tu dreptate. Când ajungem la vârsta asta, s-ar zice că ne-am cam trăit viata...

>

în clipa aceea, cei doi purcei au început să guiţe, iar bătrânul i-a spus lui Xu Sanguan:

— Adineauri i-am atins cu piciorul...

Văzându-l pe Xu Sanguan că tot tremură sub plapumă, bătrânul i-a spus:

— Din câte-mi dau seama, tu eşti de la oraş, iar vouă, orăşenilor, vă place curăţenia. Noi, la ţară, nu prea preţuim asta, adică....

S-a oprit puţin, după care a continuat:

— Adică, dacă nu te deranjează, pot să-i bag pe purceluşii ăştia doi sub plapuma ta, să te mai încălzească un pic.

— Cum să mă deranjeze? a spus Xu Sanguan, scuturând din cap. Ai suflet bun. Adu-mi încoace un purcel, unul e de ajuns!

Bărbatul a luat în braţe un purceluş şi l-a vârât la picioarele lui Xu Sanguan. Purceluşul deja dormea dus, aşa că n-a scos un sunet, iar Xu Sanguan şi-a pus picioarele îngheţate lângă el. Nici nu l-a atins bine, că purceluşul s-a trezit şi a început să guiţe ca nebunul, ba mai mult s-a şi zvârcolit în toate părţile pe sub plapuma lui Xu Sanguan. Bătrânul era cam stânjenit şi l-a întrebat:

— Ai să poţi dormi aşa?

— Am picioarele prea reci. Cred că l-am trezit atunci când l-am atins, a răspuns Xu Sanguan.

— Orice ai zice, porcul este un animal, nu-i om. Bine ar fi să fie om! a comentat bărbatul.

Xu Sanguan a spus:

— Simt că-i o suflare caldă sub plapumă, m-am mai încălzit.

După patru zile, Xu Sanguan a ajuns la Pădurea de Pini. Era gălbejit şi slab ca un ţâr. N-avea pic de vlagă, era ameţit, cu ochii împăienjeniţi, iar urechile îi vâjâiau. îl dureau toate oasele, iar atunci când păşea, parcă plutea.

Responsabilul cu recoltarea sângelui de la spitalul local, văzându-1, nu l-a lăsat să termine ce avea de zis, că i-a şi făcut semn cu mâna să plece, spunându-i:

— Du-te şi uşurează-te! Ai faţa pământie şi de-abia poţi să scoţi două cuvinte fără să gâfâi. Cum îţi închipui că o să dai sânge? Ai face mai bine să te duci după o transfuzie pentru tine!

Xu Sanguan a ieşit din spital şi s-a aşezat într-un colţ însorit, unde nu bătea vântul. A rămas acolo vreo două ore, mângâiat de razele de soare care îi alunecau blând pe chip şi pe trup. Când a simţit că deja îi arde faţa, s-a ridicat şi s-a dus din nou la uşa cabinetului unde se recolta sângele. Cel cu care vorbise înainte nu l-a recunoscut când a intrat şi i-a spus:

— Eşti slab ca un băţ. Dacă bate vântul când mergi pe drum, sigur te ia pe sus. Dar la faţă nu arăţi rău. Eşti îmbujorat. Cât sânge vrei să vinzi?

— Două boluri, a spus Xu Sanguan.

Xu Sanguan a scos din buzunar bolul şi i l-a arătat asistentului, care i-a spus:

— în bolul acesta intră un *jin* de orez. Nu ştiu cât sânge încape.

— Patru sute de mililitri.

— Du-te la salonul de recoltări de la capătul culoarului, să îţi ia sânge asistenta de acolo, l-a îndemnat bărbatul.

După ce asistenta cu mască pe gură a recoltat din braţul lui Xu Sanguan patru sute de mililitri de sânge, l-a văzut că se ridică în picioare bălăbănindu-se şi apoi se prăbuşeşte la pământ. Femeia a tras un ţipăt, speriată, şi imediat au venit câţiva oameni care l-au dus la salonul de urgenţe. Doctorul le-a spus să-l pună pe pat şi mai întâi i-a atins fruntea, apoi l-a pipăit la încheietura mâinii, pentru a-i lua pulsul, i-a ridicat pleoapele şi i-a cercetat pupilele. în cele din urmă, i-a luat tensiunea şi a văzut că era foarte scăzută.

— Faceţi-i o transfuzie, a spus el.

Prin urmare, cei patru sute de mililitri de sânge pe care tocmai îi dăduse Xu Sanguan s-au întors la loc în venele lui. Abia după ce i-au mai făcut transfuzie şi cu sângele altora i-a revenit tensiunea la normal.

După ce s-a trezit din leşin, Xu Sanguan a descoperit că se afla la spital, lucru care l-a speriat de-a dreptul. S-a dat jos din pat imediat, cu gândul să fugă de acolo, însă câţiva bărbaţi i-au ţinut calea, spunându-i că deşi are o tensiune normală, mai trebuie să stea sub supraveghere o zi, pentru că doctorii încă nu au descoperit de ce boală suferă.

— N-am nici o boală, le-a răspuns Xu Sanguan. Doar că am vândut cam mult sânge.

El i-a spus doctorului că în urmă cu o săptămână vânduse sânge la spitalul de la Docurile Lin şi în urmă cu patru zile mai vânduse încă o dată la O Sută de *Li.* La auzul acestor mărturisiri, doctorul a rămas cu gura căscată. După o vreme, i-a răspuns cu o expresie populară:

— Bag seamă că ţi s-a urât cu viaţa!

— Nu mi s-a urât deloc, a spus Xu Sanguan, dar pentru băiatul meu_

— Pleacă din spital! i-a spus doctorul, fluturându-şi mâna.

La spitalul din Pădurea de Pini i s-au luat lui Xu Sanguan banii pentru cei şapte sute de mililitri de sânge, la care s-a adăugat taxa pentru urgenţă şi, astfel, banii câştigaţi cu sângele vândut de două ori s-au dus într-o clipă. Xu Sanguan l-a găsit pe doctorul care îl acuzase că vrea să-şi piardă viaţa şi i-a spus:

— Eu ţi-am vândut patru sute de mililitri de sânge, iar tu mi-ai vândut înapoi şapte sute. Mi-am primit înapoi sângele şi acum mi-am făcut o socoteală. Nu vreau cei trei sute de mililitri de sânge de la alţii, luaţi-vă sângele înapoi.

— Ce tot spui? l-a întrebat doctorul.

— Vreau să vă dau înapoi cei trei sute de mililitri de sânge...

— Eşti bolnav! i-a spus doctorul.

— Nu sunt bolnav, a răspuns Xu Sanguan, doar că am vândut cam mult sânge şi m-a luat frigul. Voi mi-aţi vândut mie şapte sute de mililitri, cam patru boluri de sânge, dar acum mie nu-mi mai este frig, ci mi-e cald. Mă simt rău din pricina

căldurii, aşa că vă dau înapoi trei sute de mililitri...

— Vreau să zic că eşti bolnav la cap, i-a răspuns doctorul, arătând spre propriul cap.

— Nu sunt deloc bolnav la cap, a ripostat Xu Sanguan, doar că vreau să vă luaţi înapoi sângele care nu-i al meu...

Apoi văzând că se adunaseră oameni în jurul lui, le-a spus:

— Când faci comerţ, trebuie să fii corect. Eu le-am vândut sângele meu şi ei au ştiut lucrul acesta foarte bine. Când însă ei mi-au vândut sânge, eu n-am ştiut nimic...

— Noi ţi-am salvat viaţa, a spus doctorul. Erai în şoc şi dacă am fi aşteptat până să ştii tu totul, te duceai de mult pe lumea aialaltă.

La auzul acestor vorbe, Xu Sanguan a încuviinţat din cap şi a spus:

— Ştiu că voi aţi vrut să-mi salvaţi viaţa. Acum eu nu vreau să vă dau înapoi şapte sute de mililitri de sânge, ci doar trei sute de mililitri care nu sunt ai mei. Eu mă apropii de cincizeci de ani şi niciodată n-am luat nimic de la nimeni...

în acest moment, Xu Sanguan a descoperit că doctorul deja plecase de acolo şi, văzându-i pe cei adunaţi cum râd în hohote, şi-a dat seama că toţi râdeau de el, aşa că a amuţit. A mai stat ce a mai stat acolo, după care s-a întors şi a ieşit din spitalul de la Pădurea de Pini.

Deja se lăsase seara. A mers multă vreme pe bulevard, până a ajuns la râu şi s-a oprit abia atunci când a ajuns la balustradă. Soarele la apus aşternea o strălucire roşiatică peste apa râului. Un remorcher se apropia încetişor, însoţit de duduitul puternic al motorului acţionat cu lemne de foc. Xu Sanguan a rămas cu privirea aţintită asupra lui, cum trecea spărgând apa în valuri care se izbeau cu zgomot de malul pietruit.

A stat el o vreme aşa, până când a simţit cum îl cuprinde frigul tăios şi atunci s-a lăsat pe vine şi s-a aşezat jos, rezemându-se de trunchiul copacului. A mai stat un pic şi apoi a scos din buzunarul de la piept toţi banii pe care îi mai avea. I-a numărat - mai avea doar treizeci şi şapte de yuani şi patru *fen.* îşi vânduse sângele de trei ori şi mai avea bani cât pentru o singură dată. A strâns bine banii şi i-a pus Ia loc în buzunarul de la piept. Deodată, s-a simţit nedreptăţit şi lacrimile s-au pornit nestăvilite. Parcă vântul care adia îi spulbera toate lacrimile, pentru că atunci când şi-a şters ochii cu palma, nici urmă de ele. A mai zăbovit o vreme şi în cele din urmă s-a ridicat şi şi-a continuat drumul. Se gândea că mai avea mult până la Shanghai, mai trebuia să treacă de Podul Cel Mare, de Poarta Anchang, de Hanul Huang, de Podul Capul Tigrului, de Cele Trei Peşteri, Cetatea Şapte *Li,* Golful Huang, Satul Sălciilor, Changning şi Xinzhen.

Xu Sanguan şi-a dat seama că nu mai putea merge cu feribotul. A făcut repede o socoteală, din care a rezultat că de la Pădurea de Pini până la Shanghai ar mai fi cheltuit trei yuani şi şase *mao.* Deja îşi dăduse sângele pe degeaba de două ori şi în nici un caz nu mai putea să risipească banii aiurea, aşa că

s-a gândit să se suie într-o barcă încărcată cu viermi de mătase, condusă de doi fraţi, Laixi şi Laishun.

Xu Sanguan stătea pe scările de pe malul râului şi îi privea. Laixi stătea la prora, cu prăjina de bambus în mână, în timp ce la pupa vâslea Laishun. De pe mal, Xu Sanguan le-a făcut semn cu mâna şi i-a întrebat încotro se îndreaptă. Ei au răspuns că merg până la Cetatea Şapte *Li,* unde duc viermii de mătase ca să-i vândă unei fabrici.

— Şi eu merg într-acolo, le-a spus Xu Sanguan. Eu merg la Shanghai. Oare aţi putea să mă lăsaţi la Cetatea Şapte *Li*...?

Până să le explice el toate acestea, barca deja trecuse pe lângă el, aşa că a rămas urmărindu-i cu privirea şi spunând:

— O persoană în plus nu o să scufunde barca. Şi dacă m-aş urca şi eu, aş putea să mă ocup de vâslit în locul vostru. Oricum, ar fi mai uşor dacă am fi trei în loc de doi. Dacă m-aţi lua şi pe mine, v-aş putea ajuta cu plata mesei, fiindcă dacă ar mânca trei oameni împreună ar fi mai ieftin decât dacă ar mânca doar doi. Fiecare ar mănâncă un bol de orez în plus şi nici nu v-ar trebui atâtea legume...

Cei doi fraţi s-au gândit că avea dreptate, aşa că au tras barca la mal, ca să se urce şi el.

Xu Sanguan nu ştia să vâslească, iar atunci când a primit vâsla de la Laishun, a agitat-o de câteva ori şi a scăpat-o în apă. Laixi, care stătea la prora, s-a repezit s-o tragă cu prăjina lui de bambus. Laishun s-a aplecat, a apucat vâsla şi a tras-o, după care i-a aruncat o privire lui Xu Sanguan şi l-a ocărât:

— Ziceai că ştii să vâsleşti. Cum mă-ta ai făcut că nici una, nici două, ai scăpat vâsla în apă? Ce ziceai că ştii? De aia te-am şi luat pe barca noastră, că ai zis că ştii să vâsleşti!

— Am zis că o să mănânc cu voi, i-a răspuns Xu Sanguan. Am zis că e mai ieftin să mănânce trei oameni decât să mănânce doi...

— Ce mă-ta ştii să faci? l-a ocărât din nou Laishun. De mâncat sigur ştii să mănânci!

Laixi, aflat la prora, a pufnit în râs şi i s-a adresat lui Xu Sanguan:

— O să faci tu de mâncare în locul nostru.

Xu Sanguan a venit la prora, unde se afla o micuţă sobă din cărămidă, pe care era aşezată o oală. Lângă oală era o grămadă de lemne, aşa că Xu Sanguan s-a apucat numaidecât de pregătit mâncarea.

Seara, au tras la mal. Cei doi fraţi au ridicat un chepeng metalic şi s-au strecurat în cabină pe acolo, şi-au luat plapuma şi s-au întins pe pat. După o clipă, văzând că Xu Sanguan era tot afară, au strigat la el:

— Vino odată jos să te culci şi tu!

Când a observat că locul acela era mai mic decât un pat, Xu Sanguan le-a spus:

— Nu vă mai înghesui şi eu. Mă culc afară.

— încă este iarnă, a zis Laixi. Dacă dormi afară, sigur ai

să îngheţi de frig.

— Şi dacă îngheţi, dăm şi noi de belea, a comentat Laishun.

— Vino mai repede! l-a îndemnat Laixi. Suntem pe aceeaşi barcă, aşa că împărţim şi ce-i bun, şi ce-i rău.

Xu Sanguan s-a gândit că afară într-adevăr era frig şi că odată ajuns la Hanul Huang, trebuia să-şi vândă sângele, deci nu îşi putea permite să îngheţe de frig. S-a strecurat în cabină şi s-a întins între cei doi fraţi. Laixi a tras de un colţ de plapumă şi i-a dat şi lui să se învelească. La fel a făcut şi Laishun. Aşa învelit din bunăvoinţa celor doi fraţi, Xu Sanguan a dormit în cabină.

— Voi doi sunteţi fraţi, dar Laixi are o voce mai plăcută decât Laishun, a spus Xu Sanguan.

La auzul acestor vorbe, cei doi fraţi au pufnit în râs, apoi au adormit aproape pe loc. Xu Sanguan era foarte înghesuit între ei, n-avea pic de loc, strivit de umerii lor, iar după o vreme nici picioarele lui nu-şi mai găseau locul din pricina picioarelor lor. N-a mai trecut mult timp şi şi-au pus şi braţele pe pieptul lui. Xu Sanguan n-avea încotro decât să stea între cei doi şi să asculte cum bate apa râului în peretele bărcii. Izbitura răsuna limpede, ba chiar auzea foarte clar şi cum saltă stropii de apă, aşa încât Xu Sanguan aproape că avea impresia că doarme în apă. Zgomotul pe care îl făcea apa izbindu-se de barcă nu l-a lăsat să doarmă vreme îndelungată, aşa că a început să se gândească la Yile, despre care nu mai ştia cum i-o fi fost la spitalul din Shanghai. Apoi i-a zburat gândul la Xu Yulan, la Erle care probabil că dormea acasă la ora aceea, şi la Sanie, care trebuia să-l ocrotească pe Erle.

Xu Sanguan a dormit câteva nopţi în cabina strâmtă, unde simţea că toate oasele îi amorţesc şi îl dor. Ziua stătea pe punte, se lovea uşor cu pumnul pe şale, îşi freca mâinile şi îşi flutura braţele, ca să se dezmorţească. Văzându-1, Laixi i-a spus:

— Cabina este foarte mică şi de aceea nu te odihneşti bine.

— îl dor oasele pentru că a îmbătrânit, a zis Laishun.

Xu Sanguan se gândea că intr-adevăr îmbătrânise, şi nu mai putea fi ca la tinereţe.

— Are dreptate Laishun, le-a răspuns el. Nu cabina e problema, ci faptul că am îmbătrânit. Când eram tânăr, ce să mai zic de cabina bărcii, dar şi într-o crăpătură de zid dacă mă puneai, dormeam dus!

Barca lor şi-a continuat drumul, a trecut de Marele Pod, de Poarta Anchang, a lăsat în urmă Jingan, iar următoarea haltă a fost la Hanul Huang. în toate aceste zile s-au bucurat de mângâierea razelor de soare. Zăpada se ivea pe ogoarele aflate de-o parte şi de cealaltă a râului sau pe acoperişurile caselor. Pe câmp, era neatinsă, căci aici nu prea vedeai oameni să lucreze, însă pe drumurile de pe mal umblau mulţi oameni - unii duceau cobiliţe pe umeri sau coşurile mari şi forfoteau, vorbind de zor unii cu alţii.

Vreme de câteva zile, Xu Sanguan şi cei doi fraţi s-au înţeles foarte bine. Aceştia i-au spus că pentru a face acest transport

de viermi de mătase le trebuiau vreo zece zile şi câştigă cam şase yuani, câte trei de fiecare.

— Păi, tot mai bine câştig eu cu sângele meu, a spus Xu Sanguan. La o vânzare pot să primesc treizeci şi cinci de yuani... Sângele meu este precum apa din fântână — n-o să se isprăvească niciodată...

Apoi Xu Sanguan le-a povestit tot ce îl învăţaseră A Fang şi Genlong. După ce l-au ascultat, cei doi fraţi l-au întrebat:

— După ce-ţi vinzi sângele, nu simţi o slăbiciune în tot corpul?

— Nu, a răspuns Xu Sanguan hotărât. Doar că mi se cam înmoaie picioarele, ca atunci când faci treaba aia cu o femeie.

Cei doi fraţi au început să rânjească, iar Xu Sanguan, văzându-le reacţia, a spus:

— Aţi înţeles voi!

Laixi a scuturat din cap, iar Laishun a comentat:

— Noi încă n-am făcut nimic cu o femeie, aşa că nu ştim cum e...

La auzul acestei veşti, Xu Sanguan a chicotit un pic şi le-a spus:

— Să vindeţi o dată sânge şi o să vedeţi cum e.

Laishun i-a spus fratelui său:

— Să mergem şi noi să vindem o dată. O să câştigăm nişte bani şi o să ştim şi ce înseamnă să fii cu o femeie. E o chestie din care ai de câştigat de două ori, aşa că nu văd de ce nu ne-am duce.

Când au ajuns la Hanul Huang, cei doi fraţi au legat frânghia bărcii de parul de la mal şi s-au dus cu Xu Sanguan la spital să-şi vândă sângele. Pe drum, Xu Sanguan le-a spus:

— Există patru feluri de sânge la om: prima grupă - 0, a doua grupă - AB, a treia grupă A şi a patra grupă B...

— Cum se scriu cuvintele astea? a întrebat Laixi.

— Sunt cuvinte străine, nici eu nu ştiu să le scriu, a spus Xu Sanguan. Ştiu să scriu doar grupa 0, adică să desenez un cerc. Sângele meu este ca un cerc.

Xu Sanguan şi cei cei doi fraţi au pornit pe străzi. Mai întâi au dibuit spitalul, apoi au ajuns la scările de piatră de pe malul râului. Acolo Xu Sanguan a scos bolul din buzunar şi i l-a dat lui Laixi, spunându-i:

— înainte să îţi vinzi sângele, trebuie să bei multă apă. Dacă bei multă apă, ea ajunge în corp şi gândiţi-vă şi voi dacă nu cumva aşa sporeşte şi sângele?

încuviinţând din cap, Laixi i-a luat lui Xu Sanguan bolul din mână si l-a întrebat:

— Câtă trebuie să beau?

— Opt boluri, i-a spus Xu Sanguan.

— Opt boluri?! a exclamat Laixi speriat. Dacă beau atât de multă apă, nu-mi plesneşte burta?

— Eu, care mai am un pic şi mă apropii de cincizeci de ani, sunt în stare să beau opt boluri, a răspuns Xu Sanguan. Voi doi, dacă vă adunaţi anii la un loc, tot n-ajungeţi la vârsta

mea şi nu sunteţi în stare să beţi tot atât?

— Dacă el e în stare să bea opt boluri, noi nu suntem în stare să bem nouă sau zece? l-a întrebat Laishun pe Laixi.

— Nu se poate aşa ceva, a spus Xu Sanguan. Cel mai mult pot să beau opt boluri. Dacă beţi unul în plus, o să vă plesnească băşica udului şi o să păţiţi exact cum a păţit A Fang...

— Cine e A Fang? au întrebat cei doi.

— Nu-l ştiţi voi, a răspuns Xu Sanguan. Haideţi, beţi degrabă! Fiecare să bea un bol, pe rând...

Laixi s-a lăsat pe vine şi a umplut bolul cu apă. Numai ce a luat o gură, că şi-a dus mâna la piept şi a strigat:

— E prea rece. E aşa de rece că îmi tremură şi stomacul!

— Bineînţeles că apa râului e foarte rece iarna. Dă-mi mie bolul, că am să beau eu primul, a spus Laishun.

Dar şi el a strigat după ce a înghiţit:

— Nu se poate, nu se poate. E prea rece! Nu mai suport!

Atunci şi-a adus aminte Xu Sanguan că nu le-a dat să mănânce sare, aşa că a scos sarea din buzunar şi le-a spus:

— Mai întâi mâncaţi nişte sare şi apoi, când v-o fi sete de nu mai puteţi, o să beţi orice fel de apă.

Cei doi fraţi au luat sarea şi au început să mănânce, iar după câtva timp, Laixi a spus că era gata să bea, aşa că a scos apă din râu cu bolul şi a înghiţit trei guri de apă, după care a l-a cuprins frigul atât de tare, încât a început să tremure.

— Aşa e, dacă mănânci sare te ia setea şi poţi să bei mai multă apă, a comentat el.

Apoi a continuat să mai bea câteva guri până când a isprăvit toată apa din bol. I-a dat bolul lui Laishun şi, cuprinzându-se cu braţele peste piept a început să tremure din toţi rărunchii. Laishun a luat patru guri de apă, iar apoi a căscat gura mare şi s-a zgâlţâit de frig. A continuat să bea apa, până a terminat-o. Xu Sanguan i-a luat bolul din mână şi i-a spus:

— Lasă că beau eu! Priviţi-mă pe mine cum beau.

Cei doi fraţi s-au aşezat pe treptele de piatră şi l-au privit pe Xu Sanguan cum mai întâi îşi toarnă nişte sare în palmă, apoi desface palma şi îşi aruncă sarea în gură. A mestecat pe îndelete sarea, iar când a simţit o sete nimicitoare, a luat apă cu bolul, a băut o gură, după care s-a grăbit să îşi umple din nou bolul, ca să bea cât mai mult cu putinţă. Pe nerăsuflate a dat pe gât două boluri de apă, pentru ca pe urmă să-şi toarne din nou sare în palmă şi s-o arunce în gură. Iarăşi a mâncat sare şi a mai isprăvit două boluri de apă. Nu a mai tremurat între cele două boluri şi nici nu şi-a mai bătut capul să-şi şteargă picăturile de apă care îi rămăseseră la colţurile gurii. Abia când a terminat şi cel de-al optulea bol a întins mâna şi s-a şters la gură. Apoi şi-a încrucişat braţele pe piept, fiindcă tremura de săreau hainele de pe el. După asta, a sughiţat de câteva ori, iar apoi a strănutat de trei ori la rând. Când a terminat şi cu strănutul, s-a întors şi le-a spus fraţilor:

— Eu am băut destul. Acum e rândul vostru!

Cei doi fraţi au băut doar cinci boluri de apă fiecare.

— Nu mai putem să bem, că dacă mai continuăm aşa, o să

ne îngheţe toate măruntaiele.

Xu Sanguan s-a gândit în sinea sa că mare lucru nu se mai putea face, era deja un lucru grozav că fuseseră în stare să bea de prima dată cinci boluri cu apă rece luată direct din râu. S-a ridicat în picioare şi i-a dus la spital. Laixi şi Laishun s-au dus mai întâi la analiza sângelui şi au aflat că amândoi aveau grupa de sânge 0, la fel ca Xu Sanguan. Acest lucru l-a bucurat mult pe Xu Sanguan, care a spus:

— Noi trei avem sângele cu cerc.

După ce şi-au vândut sângele la Hanul Huang, Xu Sanguan i-a dus la un restaurant de pe malul râului. Xu Sanguan s-a aşezat lângă fereastră, în timp ce cei doi fraţi s-au aşezat în faţa lui.

— Cu alte ocazii, puteţi să faceţi economie la bani, le-a spus Xu Sanguan, dar de data aceasta nu se poate aşa ceva. De abia v-aţi vândut sângele. Nu-i aşa că vi s-au cam înmuiat picioarele?

Văzându-i cum dau din cap, Xu Sanguan le-a spus cu voce tremurată:

— Tot aşa-i şi când faci treaba aia cu femeia - ţi se înmoaie picioarele. Acum trebuie să mâncaţi un platou de ficat de porc prăjit şi să beţi câte două păhărele de rachiu galben. Ficatul de porc vă ajută să vă refaceri sângele, iar rachiul galben dă vigoare sângelui...

— Tu tremuri, a observat Laishun. Când faci treaba aia cu femeia, pe lângă că ţi se înmoaie picioarele, mai şi tremuri?

Xu Sanguan a chicotit un pic şi apoi, cu ochii aţintiţi asupra lui Laixi, i-a spus acestuia:

— Laishun are dreptate în ceea ce spune. Tremur fiindcă mi-am vândut sângele de mai multe ori...

Şi în timp ce spunea aceste vorbea, Xu Sanguan şi-a încrucişat două degete, ca pentru a face caracterul „zece“ şi a continuat să spună:

— In zece zile am vândut de patru ori, ca şi cum aş fi fost cu o femeie de patru ori într-o zi. Atunci nu numai că ţi se înmoaie picioarele, ci te şi apucă frigul în valuri...

Când l-a văzut pe chelner apropiindu-se, Xu Sanguan le-a spus cu voce joasă:

— Puneţi-vă mâinile pe masă, nu le ţineţi sub masă, de parcă n-aţi mai fi intrat în viaţa voastră într-un restaurant! Luaţi-vă aerul celor care merg adeseori la băutură în restaurant. Ridicaţi capul, scoateţi pieptul înainte şi arătaţi-vă veseli. Când comandaţi mâncarea, să bateţi cu mâna în masă şi să vorbiţi răspicat. In felul acesta, nu o să îndrăznească nimeni să se poarte urât cu noi. Nici nu o să micşoreze porţiile, nici nu o să îndoaie băutura cu apă. Când vine chelnerul, vorbiţi ca mine!

1. în limba chineză există caractere cu care se notează cifrele. Caracterul utilizat pentru cifra 10 seamănă cu semnul „plus“ din matematică.

Când a venit chelnerul, Xu Sanguan nu mai tremura. A ciocănit cu degetele în masă şi a spus:

— Un platou de ficat de porc prăjit şi două pahare de rachiu galben... Apoi a ridicat mâna dreaptă şi a spus în timp ce a flu-

turat-o de două ori: Mie să îmi încălziţi rachiul galben!

Chelnerul a luat comanda, după care l-a întrebat şi pe Laishun ce vrea. Acesta a bătut cu pumnul în masă atât de tare, că a zgâlţâit-o, şi a spus cu voce tare:

— Un platou de ficat de porc prăjit şi două pahare de rachiu galben...

După aceea însă Laishun nu şi-a mai adus aminte ce mai trebuia să spună, aşa că s-a uitat la Xu Sanguan care a întors capul şi şi-a îndreptat privirea către Laixi, iar când chelnerul i-a adresat aceeaşi întrebare, a bătut şi el cu pumnul în masă şi a răspuns la fel de tare ca si fratele lui:

— Un platou de ficat de porc prăjit şi două pahare de rachiu galben_

Insă şi el a uitat ce trebuia să mai adauge.

— Rachiul galben să fie încălzit? i-a întrebat chelnerul.

Cei doi fraţi s-au uitat amândoi la Xu Sanguan, iar acesta şi-a fluturat un pic mâna dreaptă şi a răspuns în locul lor pe un ton suveran:

— Desigur.

După ce a plecat chelnerul, Xu Sanguan le-a spus în şoaptă celor doi fraţi:

— Eu nu v-am spus să ţipaţi, ci doar să vorbiţi clar şi răspicat. De ce aţi ţipat? Că doar nu ne certăm cu nimeni. Laishun, de acum să baţi uşor cu degetele în masă. Dacă baţi cu pumnul, ai să strici masa. în plus, n-ai voie sub nici o formă să uiţi ultima vorbă pe care ţi-am spus-o, şi anume că rachiul neapărat trebuie încălzit. Cine vă aude, ştie imediat că voi sunteţi dintre cei care intră mereu într-un restaurant. Vorba aceasta este foarte importantă.

După ce au mâncat ficatul de porc prăjit şi au băut rachiul, s-au întors pe barcă. Laixi a dezlegat frânghia şi a împins cu prăjina în mal, ca să se îndepărteze. Laishun manevra cârma, purtând barca în mijlocul râului.

— Acum mergem la Podul Capul Tigrului, a spus Laishun.

A început să vâslească, înclinându-se când în faţă, când în spate. Vâslele scârţâiau şi loveau iute apa, pentru ca apoi să se ridice la suprafaţă şi iar să se cufunde în apă. Xu Sanguan stătea la prova, în spatele lui Laixi, şi îl privea ţinând prăjina dreaptă. Când ajungeau la câte un pod, Laixi împingea cu prăjina în piciorul podului, pentru ca barca să treacă uşor pe dedesubt.

Se făcuse deja după-amiază. Razele soarelui îşi pierduseră din putere. Lăsând în urmă Hanul Huang, se stârnise un vânticel care făcea trestiile de pe mal să susure uscat. Xu Sanguan stătea la capul bărcii, îndurând fiecare pală de vânt rece. înfrigurat, şi-a strâns mai bine jacheta groasă pe el. Laishun, care vâslea mai departe, i-a spus:

— Du-te în cabină! Dacă stai aici, tot nu poţi să ne ajuţi cu nimic. Mai bine te duci înăuntru şi te culci.

Laixi i-a zis şi el:

— Du-te jos!

Xu Sanguan l-a văzut pe Laishun vâslind şi el cu mult zel, ştergându-şi când şi când sudoarea de pe frunte, aşa că i-a spus:

— Ai vândut două boluri de sânge şi încă ai atâta putere. Nu se vede câtuşi de puţin că ai dat sânge.

— La început mi se cam înmuiaseră picioarele, dar acum mi-am revenit. întreabă-l şi pe Laixi dacă el nu a păţit la fel!

— La început aşa a fost, a răspuns Laixi.

— Când ajungem la Cetatea Şapte *Li,* am să mă mai duc să vând două boluri de sânge. Vii şi tu? a spus Laishun către Laixi.

— Vând şi eu, că aşa mai scot treizeci şi cinci de yuani, a răspuns Laixi.

Xu Sanguan le-a spus:

— La urma urmei, voi sunteţi tineri. La mine nu mai merge. Eu am îmbătrânit. Dacă stau aici, simt că mă ia ameţeala, că mi-e frig. Am să mă duc jos, în cabină.

A ridicat apoi chepengul şi s-a strecurat în cabină, unde s-a întins pe pat şi s-a învelit cu plapuma. Nu după multă vreme, a adormit. Când s-a trezit, deja se întunecase, iar barca trăsese la mal. A ieşit din cabină şi i-a văzut pe cei doi fraţi lângă un copac. I-a urmărit apoi în bătaia razelor de lună cum se chinuie să rupă din copac nişte crengi groase cât braţul unui om, după care, socotindu-le cam lungi, le-au rupt în două. După aceea s-au îndreptat spre barcă. Laixi a înfipt în pământ capătul mai gros al unui băţ, l-a răsucit puţin şi l-a înfipt mai bine, bătând cu o piatră în el. După ce a fixat băţul în pământ, de a mai rămas afară doar cât o palmă de înalt, Laixi a ancorat acolo barca, legând-o cu o funie.

Când l-au văzut pe Xu Sanguan, i-au spus:

— Te-ai trezit?

Xu Sanguan a privit în toate părţile, dar era beznă. Numai în depărtare se zăreau câteva steluţe sclipind.

— Unde suntem? i-a întrebat el pe cei doi fraţi.

— Nu ştiu pe unde, dar încă nu am ajuns la Podul Capul Tigrului.

Au aprins focul pe barcă şi au gătit, iar când au isprăvit, profitând de lumina lunii, şi-au mâncat orezul aburind în bătaia vântului rece de iarnă. Xu Sanguan a terminat de mâncat şi a simţit că îl cuprinsese căldura.

— Acum m-am încălzit. Şi mâinile îmi sunt fierbinţi.

Pe urmă s-au dus toţi trei în cabină. Xu Sanguan a dormit tot la mijloc şi s-a învelit cu câte un colţ de plapumă de la fiecare. Amândoi s-au lipit strâns de el, ca să se încălzească. Cei doi fraţi erau foarte bucuroşi fiindcă îşi vânduseră sângele şi câştigaseră treizeci şi cinci de yuani. Li s-a părut foarte uşor să câştige bani astfel, aşa că l-au anunţat pe Xu Sanguan că aveau de gând să renunţe la barcă. Odată terminată munca la câmp, nu aveau să-şi mai câştige existenţa cu vâslitul, fiindcă era prea obositor. De-ar mai fi avut trebuinţă de bani, urmau să vândă sânge.

— Chestia asta cu vândutul sângelui e chiar grozavă! Nu mai zic că poţi să câştigi bani, dar mai ai parte şi de o masă cu un platou de ficat de porc prăjit şi rachiu galben. Până acum

nu prea am îndrăznit să mă duc la reastaurant ca să mănânc aşa ceva. Când o să ajungem la Cetatea Şapte *Li,* noi ne o să ducem din nou să vindem sânge.

— Nu mai puteţi să vinderi acum. Nu se poate să faceţi asta la Cetatea Şapte Zi, le-a spus Xu Sanguan. Când eram tânăr, şi eu procedam la fel, fiindcă mi se părea că sângele meu este un copac pe care îl scuturi şi îţi dă bani. Şi când n-ai bani, când îţi lipsesc, scuturi un pic copacul şi vin banii numaidecât. De fapt, nu-i chiar aşa. Pe mine prima dată m-au dus să îmi vând sângele A Fang şi Genlong. Acum, A Fang o duce groaznic cu sănătatea, iar Genlong a murit din pricina sângelui vândut. Voi nu trebuie să vă duceţi prea des să vă vindeţi sângele. Dacă aţi vândut o dată, se cuvine să faceţi pauză vreme de trei luni. Doar dacă este o urgenţă nemaipomenită, abia atunci puteţi să vindeţi de mai multe ori, dar dacă faci aşa ceva de mai multe ori la rând, îţi slăbeşti trupul. Ţineţi minte ce vă spun, fiindcă eu sunt păţit...

Xu Sanguan a întins braţele şi i-a bătut uşor pe umeri, spunându-le:

— Eu mi-am vândut sângele o dată la Docurile Lin. După trei zile, m-am mai dus o dată la spitalul de la O Sută de *Li,* iar după încă patru zile, am vândut la Pădurea de Pini. Acolo am leşinat, iar doctorul mi-a spus că am făcut un şoc. Eu n-am mai ştiut nimic de mine şi atunci doctorul mi-a făcut transfuzie cu şapte sute de mililitri de sânge. Mi-a mai socotit şi bani pentru salvarea mea, aşa că s-ar putea spune că de două ori am dat sânge degeaba. La Pădurea de Pini, am fost la un pas de moarte...

Xu Sanguan s-a oprit o clipă şi a oftat uşor, după care a continuat:

— N-am avut încotro şi a trebuit să îmi vând sângele de mai multe ori, fiindcă băiatul meu este în spital la Shanghai. E grav bolnav şi trebuie să adun bani, ca să-i duc acolo, căci fără bani, doctorii nu-mi pun băiatul pe tratament. Cum am vândut eu sânge aşa, o dată şi încă o dată, acum sângele îmi este din ce în ce mai subţire. Eu nu sunt ca voi - un bol de sânge de-al vostru face cât două de-ale mele. îmi trecea un gând prin minte ca atunci când ajung la Cetatea Şapte *Li,* la Changning, să mai vând sânge, dar acum nu mai îndrăznesc, fiindcă dacă mai dau sânge, s-ar putea să-mi dau şi viaţa... Am vândut sânge de şaptezeci de yuani şi sigur nu-i de ajuns pentru tratamentul copilului meu. Când o să ajung la Shanghai, văd eu ce soluţie găsesc, doar că nu prea ştiu care-i mersul lucrurilor pe acolo...

— Spui că sângele tău e mai subţire decât al nostru? Că un bol de-al nostru face cât două de-ale tale? Noi trei avem aceeaşi >
grupă de sânge, aşa că atunci când ajungem la Cetatea Şapte *Li,* ne cumperi nouă sângele. Noi îţi vindem un bol şi atunci tu poţi să vinzi două boluri spitalului, nu-i aşa? a spus Laixi.

Xu Sanguan s-a gândit în sinea lui că bărbatul avea dreptate, doar că nu pricepea cum s-ar fi putut aşa ceva.

— Şi cum să primesc eu sânge de la voi? a spus el.

— Dacă nu îţi vindem ţie, atunci tot o să-i vindem altcuiva... a răspuns Laixi.

— Mai bine ti-l dăm tie decât altora, a intervenit si Laishun. Oricare ar fi situaţia, noi suntem prieteni.

— Voi trebuie să vâsliţi la barcă, a zis Xu Sanguan. Trebuie să mai păstraţi nişte putere şi pentru voi.

— După ce am vândut sânge, n-am simţit nici un pic că mi s-ar fi împuţinat forţele, a spus Laishun.

— Uite cum facem, a propus Laixi. O să mai păstrăm şi noi ceva putere. Fiecare din noi o să-ţi vândă câte un bol de sânge. Tu ne cumperi cele două boluri, iar când ajungi la Changning ai să poţi să vinzi patru boluri.

La auzul vorbelor lui Laixi, Xu Sanguan a zâmbit şi a spus:

— Cel mai mult pot să vând două boluri. Pentru băiatul meu, a continuat el, am să cumpăr de la voi un bol de sânge, fiindcă n-am atâţia bani cât să cumpăr două. în felul acesta, când ajung la Changning, am să pot vinde două boluri şi se cheamă că tot am câştigat bani cu bolul meu.

Nici nu-şi isprăvise bine vorba Xu Sanguan, că i-a şi auzit pe cei doi cum încep să sforăie lângă el. Iarăşi şi-au pus picioarele peste el şi l-au tot înghesuit, de îl durea şi mijlocul, şi spinarea. Parcă îi era greu şi să respire, dar căldura trupurilor lor îl apăra de frig. Şi a stat aşa întins, ascultând cum afară vântul şuiera, ridicând nori de praf pe punte, praf care se strecura în cabină pe lângă chepeng şi se aşternea pe faţele şi pe trupurile lor. Prin crăpăturile din chepeng vedea cerul pe care erau împrăştiate câteva steluţe palide. Nu zărea luna, dar vedea lumina ei, care dădea o strălucire rece văzduhului. Şi tot privind aşa, pleoapele i-au căzut grele şi a închis ochii. Auzea cum apa râului izbeşte barca atât de răsunător de parcă l-ar fi izbit direct în timpane. După o vreme, a adormit şi el.

După cinci zile, au ajuns la Cetatea Şapte *Li.* Fabrica de Mătase nu era în oraş, ci la vreo trei *li* în afara lui, aşa că mai întâi s-au dus să caute spitalul local. Ajungând la poartă, cei doi fraţi se pregăteau să intre şi atunci Xu Sanguan le-a spus:

— Să nu intrăm încă! Acum ştim unde este spitalul, să mergem mai întâi pe malul râului... Laixi, încă n-ai băut apă.

— Nu am de ce să beau apă. Eu îţi vând ţie sângele şi nu trebuie să beau apă...

Xu Sanguan şi-a tras o palmă peste cap şi a spus:

— Când am văzut spitalul, m-am gândit că trebuie să beau apă. Nu m-am gândit deloc că de data asta tu îmi vinzi mie...

Dar s-a oprit şi i s-a adresat lui Laixi:

— Totuşi, du-te şi bea câteva boluri de apă. O vorbă din popor spune că nu poţi să profiţi de fratele tău.

— în nici un caz nu profiţi, a spus Laishun.

— Nu pot să beau apă şi sunt sigur că dacă ai fi în locul meu, nici tu nu ai putea, a zis Laixi.

Xu Sanguan a trebuit să-i dea dreptate. Dacă ar fi fost vorba de el, chiar că nu s-ar fi dus să bea apă.

— Nu pot să te conving, aşa că mă las după cum zici tu, i-a răspuns el lui Laixi.

S-au dus toţi trei la cabinetul de recoltare a sângelui, din spital. După ce i-a ascultat, asistentul de la recoltare a spus, arătând cu degetul spre Laixi:

— Deci, tu ai să dai sânge...

Apoi, arătând spre Xu Sanguan:

— După care, am să-i vând lui sângele tău?

Văzându-i pe toţi trei cum încuviinţau dând din cap, a izbucnit în râs şi a adăugat, arătând spre propriul scaun:

— Stau de treisprezece ani pe scaunul ăsta şi până acum au venit la mine mii şi zeci de mii de oameni să-şi vândă sângele. Dar este prima dată când dau peste cineva care îmi cere şi să-i cumpăr şi să-i vând sângele în acelaşi timp...

— Poate că este un semn bun. Poate înseamnă că anul acesta o să ai noroc, a spus Laixi.

— Aşa-i, i-a luat vorba Xu Sanguan. Aşa ceva nu s-a mai întâmplat la nici un alt spital. Eu şi Laixi nu suntem din acelaşi loc şi s-a întâmplat să ne întâlnim pe drum. Şi tot din întâmplare el vrea să-şi vândă sângele, iar eu vreau să cumpăr. Rar se nimereşte aşa o potrivealã, şi uite că acum avem norocul să dăm peste tine. Sigur anul acesta este unul norocos şi pentru tine...

Asistentul de la recoltarea sângelui din spitalul de la Cetatea Şapte *Li* a dat şi el din cap la auzul acestor cuvinte şi a spus:

— Chiar că rar se întâmplă aşa o potrivealã! S-ar putea să ai dreptate şi ăsta să fie anul meu norocos.

Dar după câteva clipe de gândire a continuat, scuturând din cap:

— Cu toate că e greu de spus aşa ceva. Cine ştie dacă nu cumva anul acesta o să fie multe dezastre? Se spune că atunci când se petrec lucruri ciudate, o să fie un an al dezastrelor. N-aţi auzit spunându-se că dacă broaştele stau aliniate, să treacă drumul, sau dacă din cer cade o ploaie torenţială cu gândaci, ori dacă în zori cântă găinile şi nu cocoşii, atunci e de rău? Cu siguranţă va fi un an al dezastrelor...

Xu Sanguan şi cei doi fraţi au stat de vorbă cu asistentul de la recoltarea sângelui o oră şi ceva şi cu greu acesta a acceptat ca Laixi să-şi vândă sângele, iar Xu Sanguan să-l cumpere. Apoi cei trei au ieşit din spital.

— Laixi, mergem cu tine să mănânci un platou de ficat de porc prăjit şi să bei două pahare de rachiu galben, a spus Xu Sanguan.

Laixi a refuzat:

— Nu mai merg! Abia de-am reuşit să vând un bol de sânge. Nu mă îndur să dau banii pe ficat de porc şi nici pe rachiul galben!

— Laixi, i s-a adresat Xu Sanguan, nu se poate să faci economie la banii ăştia. Tu sângele ţi l-ai vândut, nu sudoarea. Dacă ar fi fost sudoarea, ai fi băut două boluri de apă şi ar fi fost de ajuns, dar sângele se reface numai cu ficat de porc prăjit. Trebuie să te duci să mănânci, ascultă ce-ţi spun! Eu am trecut prin aşa ceva...

— Nu-i nici o problemă, a spus Laixi. Nu e ca şi cum tocmai aş fi făcut ceva cu o femeie? Dacă ar fi cum zici tu, păi

atunci ar trebui să-mi iau câte o porţie de ficat de porc prăjit de fiecare dată când mă culc cu o femeie. Cine şi-ar permite aşa ceva?

— Sângele pierdut astfel nu-i tot una cu vlaga pierdută cu o femeie... a zis Xu Sanguan, dând întruna din cap.

— Ba e la fel, l-a contrazis Laishun.

— Ce ştii tu? i-a spus Xu Sanguan.

— Aşa ai zis! a fost replica lui Laishun.

— Dacă eu am spus aşa ceva, am vorbit aiurea, i-a dat replica Xu Sanguan.

— Acum mă simt bine, a spus Laixi. Doar picioarele mi s-au înmuiat puţin, ca şi cum aş fi mers mult pe jos. Am să mă odihnesc un pic şi o să-mi treacă.

— Ascultă ce-ţi spun şi du-te să mănânci nişte ficat de porc, a insistat Xu Sanguan.

Şi tot vorbind ei aşa, au ajuns la barca ancorată la malul râului. Laishun a sărit primul în barcă, urmat de Laixi, care mai întâi a desfăcut frânghia legată de par. De la prora, acesta i-a spus lui Xu Sanguan:

— Trebuie să ducem viermii de mătase la fabrică, aşa că nu mai putem să te luăm şi pe tine. Casa noastră este la a opta echipă de producţie din satul Tongyuan. Dacă ai să ai vreme să treci pe acolo, nu uita să vii şi la noi în vizită, că doar suntem prieteni de-acum.

Xu Sanguan stătea pe mal şi îi privea pe cei doi fraţi cum se îndepărtau cu barca.

— Laishun, a spus el, să ai grijă de Laixi! Nu te lua după faptul că nu are nimic pentru că, de fapt, are o lipsă mare înlăuntrul lui. Nu-l pune să trudească prea mult! Mai bine munceşte tu un pic mai mult. Să nu-i ceri să vâslească! Dacă nu poţi tu să vâsleşti, atunci mai bine trage barca la mal, decât să-i ceri şi lui Laixi să se obosească...

— Bine, bine, aşa am să fac, i-a răspuns Laishun.

Cei doi deja ajunseseră cu barca în mijlocul râului, când Xu Sanguan a strigat din nou către ei:

— Laixi, dacă nu vrei să mănânci ficat de porc prăjit, atunci să dormi bine. Dacă nu te saturi cu mâncare, măcar să te saturi de somn. Şi cu somnul poţi să prinzi vlagă...

Cei doi au vâslit până când, ajunşi în depărtare, şi-au luat rămas-bun de la Xu Sanguan facându-i cu mâna. Şi acesta le-a răspuns la fel, până când nu i-a mai zărit. Abia atunci s-a întors şi a urcat scările, ca să ajungă în stradă.

In acea după-amiază, şi Xu Sanguan a plecat de la Cetatea Şapte *Li.* A mers cu vaporul până la Changning, unde a vândut patru sute de mililitri de sânge. După aceea, nu a mai mers cu vaporul, ci a luat maşina până la Shanghai. Deşi era mult mai scump aşa, voia să ajungă mai repede la Yile, dar şi la Xu Yulan. A numărat pe degete şi şi-a dat seama că deja trecuseră cincisprezece zile de când Xu Yulan îl dusese pe Yile la Shanghai. Habar n-avea dacă boala lui Yile se vindecase între timp. S-a urcat în maşină, iar în momentul în care aceasta s-a pus în

mişcare, inima a început să-i bată cu putere.

Xu Sanguan a plecat de la Changning dimineaţa, iar după-amiaza era deja la Shanghai. Când a găsit spitalul unde se afla Yile, se lăsase înserarea. A intrat în salonul în care era internat acesta şi a văzut că se aflau acolo şase paturi. Cinci dintre ele erau ocupate, doar unul era gol.

— Care-i patul lui Xu Yile? i-a întrebat el pe cei din salon.

— Chiar ăsta, au răspuns ei, arătând spre patul gol.

Xu Sanguan a simţit cum începe să-i vâjâie capul. De îndată s-a dus cu gândul la Genlong, la dimineaţa în care prietenul lui s-a prăpădit, când el a fugit într-un suflet la spital, ca să descopere că patul lui era gol şi pacienţii din salon să-i spună că a murit. Xu Sanguan s-a gândit că probabil Yile se prăpădise, aşa că a rămas încremenit locului şi a început să plângă în hohote. Urla de durere şi îşi ştergea lacrimile când cu o mână, când cu cealaltă, şi nu mai prididea ştergându-le. Atunci a auzit pe cineva în spatele lui spunând:

— Xu Sanguan, în sfârşit ai venit...

La auzul acestor vorbe, a încetat brusc să mai plângă. S-a întors şi a văzut-o pe Xu Yulan sprijinindu-l pe Yile. Xu Sanguan din plâns a dat în râs.

— N-a murit Yile! Am crezut că a murit, a spus el.

— Ce baţi câmpii acolo? l-a apostrofat Xu Yulan. Yile e mult mai bine.

Yile era într-adevăr mult mai bine, putuse să se dea jos din pat şi să meargă. După ce s-a întins iar, i-a zâmbit lui Xu Sanguan şi l-a chemat:

— Tăticule!

Xu Sanguan a întins mâna şi l-a mângâiat pe braţ, spunându-i:

— Yile, eşti mult mai bine acum. Nu mai eşti pământiu la faţă şi vorbeşti mai tare. Se vede că ai şi tu vlagă în tine, dar

braţele îţi sunt tot aşa de slabe. Yile, adineauri, când am intrat în salon şi am văzut patul gol, m-am gândit că ai murit...

Şi cum vorbea aşa, au început iar să-i curgă lacrimile.

— Xu Sanguan, iar te-a apucat plânsul? i-a spus Xu Yulan, împingându-l uşor.

Bărbatul şi-a şters lacrimile şi i-a spus:

— Adineauri am plâns fiindcă am crezut că Yile a murit. Acum plâng pentru că am văzut că trăieşte...

Capitolul douăzeci şi nouă

în ziua aceea, Xu Sanguan mergea pe stradă. încărunţise de tot, îi căzuseră şi şapte dinţi, dar încă avea vederea bună, la fel ca întotdeauna. Şi cu auzul stătea bine, putea să desluşească zgomote foarte îndepărtate.

Trecuse deja de şaizeci de ani. Yile şi Erle se transferaseră înapoi la oraş - unul în urmă cu opt ani, celălalt în urmă cu şase ani. Yile lucra la o firmă de produse alimentare, în timp ce Erle era vânzător la un magazin universal de lângă prăvălia cu orez. Toţi cei trei fii ai săi se însuraseră în urmă cu câţiva ani şi aveau copii, se mutaseră la casele lor. Sâmbăta, veneau cu nevestele şi copiii acasă la părinţi.

Acum Xu Sanguan nu mai trebuia să asigure traiul celor trei fii, iar tot ce câştigau el şi Xu Yulan era numai pentru ei doi. Nu le mai lipseau banii şi nu mai umblau cu haine peticite. Viaţa lor era precum sănătatea lui Xu Sanguan. Acesta, când întâlnea pe cineva, spunea:

— Sunt sănătos tun.

Aşadar, în ziua aceea, Xu Sanguan mergea pe stradă surâzător. Zâmbetul făcea ridurile de pe chipul său să tresalte precum undele râului. Razele soarelui îşi aşterneau strălucirea peste aceste urme brăzdate adânc pe chipul său. Aşa, zâmbind de unul singur, a ieşit pe uşă, a trecut pe lângă bufetul unde prăjea gogoşi Xu Yulan, pe lângă magazinul universal unde lucra Erle, pe lângă cinematograf - adică teatrul de odinioară; a trecut pe lângă şcoala primară din centrul oraşului, pe lângă spital, pe lângă Podul Cinci Stele, pe lângă ceasornicărie, pe lângă măcelărie; a trecut pe lângă Templul Liniştea Cerească, pe lângă un magazin de haine, deschis de curând; a trecut pe lângă două camioane parcate unul lângă celălalt şi apoi a trecut pe lângă restaurantul Victoria.

Când a ajuns în faţa restaurantului, a simţit mirosul de ficat de porc prăjit cum se răspândea pe fereastra deschisă de la bucătărie, amestecat cu tot fumul care năvălea afară. Depăşise deja restaurantul când aroma aceea de ficat de porc prăjit l-a făcut să încetinească pasul. S-a oprit în loc acolo şi a tras adânc în piept mirosul acela, şi-a deschis şi gura şi a tras puternic aer în piept, ca să-l simtă mai bine.

Tare şi-ar mai fi dorit Xu Sanguan să mănânce un platou de ficat de porc prăjit şi să bea două pahare de rachiu galben. Cum dorinţa îi era din ce în ce mai aprigă, ce-ar mai fi vrut să se mai ducă o dată să-şi vândă sângele! Şi-a amintit zilele de altădată, când stătea la masă cu A Fang şi Genlong, când stătea la cârciuma de la Hanul Huang cu Laixi şi Laishun, bătând cu palma în masă, zicând răspicat „Un platou de ficat de porc prăjit, două pahare de rachiu galben şi rachiul să fie încălzit...“ Xu Sanguan a zăbovit în faţa uşii restaurantului Victoria preţ de vreo cinci minute. Apoi s-a hotărât să se ducă la spital să-şi vândă sângele. Astăzi vindea pentru el, şi era prima dată când făcea acest lucru numai şi numai pentru el. Se gândea în sinea sa: „înainte mâneam ficat de porc prăjit şi beam rachiu galben pentru că îmi vândusem sângele. Acum o să fie exact pe dos -

astăzi am să-mi vând sângele tocmai ca să mănânc ficat de porc prăjit şi să beau rachiu galben". Şi cum se gândea el aşa, a trecut pe lângă cele două camioane parcate, a trecut pe lângă magazinul acela de haine, deschis de puţină vreme, pe lângă Templul Liniştii Cereşti, pe lângă măcelărie, pe lângă ceasornicărie; a trecut şi pe lângă Podul Cinci Stele şi a ajuns la spital.

Cel care stătea îndărătul mesei din cabinetul de recoltare a sângelui nu mai era Asistentul Li, ci un tânăr care, după toate aparenţele, n-avea încă treizeci de ani. Acesta, când a văzut că a intrat în cabinet un bătrânel cu părul alb şi fără dinţi şi când a mai şi auzit că vrea să vândă sânge, i-a spus, arătându-l cu degetul:

— Ai venit să-ţi vinzi sângele? Aşa bătrân cum eşti, mai vrei să faci aşa ceva? Dar cine îţi închipui că are nevoie de sângele tău?

— Eu am îmbătrânit, ce-i drept, dar sunt sănătos, i-a răspuns Xu Sanguan. Nu te uita la mine că am încărunţit şi mi-au căzut dinţii, să ştii că vederea mi-e fără cusur. Uite, văd foarte bine că ai o aluniţă pe frunte. N-am nici o problemă cu auzul. De exemplu, când sunt în casă, aud tot ce vorbesc cei de pe stradă, chiar dacă vorbesc mai încet...

— Pe mine nu mă interesează nici vederea ta, nici auzul tău. Nu mă interesează nimic. Ia întoarce-te şi cară-te de aici! a spus tânărul asistent.

— Asistentul Li, care era înainte aici, nu mi-a vorbit niciodată aşa, a spus Xu Sanguan.

— Pe mine nu mă cheamă Li, mă cheamă Shen, iar asistentul Shen aşa vorbeşte întotdeauna, a răspuns tânărul pe un ton răspicat.

— Când era aici asistentul Li, eu veneam deseori la el...

— Asistentul Li a murit, a spus tânărul.

— Ştiu că a murit, a răspuns Xu Sanguan. A murit acum trei ani. Eu stăteam la poarta Templului Liniştea Cerească şi am văzut carul mortuar de la crematoriu când a trecut cu el...

— Pleacă odată de-aici! s-a răstit tânărul asistent. Nu te las să vinzi sânge. Uite cât de hodorogit eşti. Sângele tău e mai mult mort decât viu şi nu-l vrea nimeni. Numai vopsitorul s-ar putea să mai aibă nevoie de sângele tău...

Şi odată ce şi-a isprăvit vorba, tânărul asistent a pufnit în râs, după care a continuat, tot arătând spre Xu Sanguan:

— Ştii de ce numai vopsitorul mai are nevoie de sângele tău? Liindcă după ce e gata mobila, trebuie să-i dea un strat de sânge de porc, înainte de a-i aplica vopseaua...

Imediat a izbucnit în hohote de râs, şi tot n-a tăcut:

— Ai priceput? Sângele tău mai e bun doar pentru spoit mobila, aşa că după ce ieşi din spital, ia-o spre apus şi nu departe de aici, sub Podul Cinci Stele, ai să-l găseşti pe vopsitorul Wang. E foarte cunoscut. Vinde-i sângele, că el sigur o să-l vrea!

La auzul acestor vorbe, Xu Sanguan a clătinat din cap şi i-a spus:

— Te iert pentru vorbele astea urâte, dar dacă te-ar auzi cei trei băieţi ai mei, ţi-ar face praf gura aia afurisită.

Şi s-a întors şi a plecat. A ieşit din spital şi a ajuns în stradă. Era amiază, iar pe drum umblau cei care terminaseră lucrul şi se duceau spre casă. Nenumăraţi tineri treceau pe lângă el, valuri-valuri, pe biciclete. Trecea în mare viteză pe trotuar şi o gaşcă de elevi cu ghiozdanele în spate. Şi Xu Sanguan mergea pe trotuar. Se simţea nespus de nedreptăţit, profund rănit de vorbele tânărului asistent. Se gândea la ceea ce tocmai îi spusese: îmbătrânise, avea sângele mai mult mort decât viu, nu voia nimeni sângele lui, poate doar vopsitorul. Se gândea că era prima dată în ultimii patruzeci de ani când nu putea să-şi vândă sângele. De patruzeci de ani, de fiecare dată când familia lui avusese de înfruntat vreo nenorocire, o făcuse numai cu sângele lui vândut. De acum înainte, dacă nu-i mai voia nimeni sângele, cum avea familia lui să se descurce, dacă mai dădea peste vreun necaz?

Pe Xu Sanguan l-a podidit plânsul. Şi-a desfăcut haina la piept şi a pornit tot înainte, lăsând vântul să-i biciuie faţa, să-i biciuie pieptul. Lăsa lacrimile tulburi să-i năvălească în ochi şi apoi să se prelingă pe obraji, pe gât, pe piept. A ridicat mâna şi şi-a şters lacrimile, doar că acestea curgeau atât de iute, că i-au curs întâi pe palmă, iar apoi pe podul palmei. Picioarele îl duceau tot înainte, dar şi lacrimile lui continuau să curgă mai departe. Mergea cu capul ridicat, cu pieptul înainte. îşi croia paşii cu hotărâre, iar braţele i se legănau pe lângă trup fără nici cea mai mică ezitare, iar pe chipul său se aşternuse o tristeţe adâncă. Lacrimile ce curgeau de-a valma îşi împleteau făgaşele pe obrajii lui, ca atunci când ploaia bate cu sălbăticie în geam, ca atunci când crăpăturile fine se ridică iute pe bolul de porţelan spart, ca atunci când crengile cresc cu toată forţa din trunchiul copacului bătrân, ca atunci când pârâiaşul năpădeşte ogorul, ca atunci când străduţele împânzesc oraşul. Tot aşa lacrimile îşi ţeseau pânza pe chipul lui Xu Sanguan.

Mergea tot înainte, plângând în tăcere, şi aşa a trecut pe lângă şcoală, pe lângă cinematograf, pe lângă magazinul universal; a trecut pe lângă bufetul unde Xu Yulan prăjea gogoşi. A ajuns la poarta casei, dar n-a intrat, ci a ţinut drumul drept. Mergând tot înainte, a traversat o stradă şi încă una şi a ajuns la restaurantul Victoria. Insă şi-a continuat drumul, a trecut de magazinul de haine, de Templul Liniştea Cerească, de măcelărie, a trecut de ceasornicărie, de Podul Cinci Stele, a ajuns la poarta spitalului şi, ca şi mai înainte, şi-a continuat drumul, a trecut de şcoală, de cinematograf... A dat roată oraşului o dată şi încă o dată. Trecătorii de pe stradă se opreau în loc şi îl priveau cum merge, plângând în tăcere, iar cei care îl cunoşteau strigau după el:

— Xu Sanguan, Xu Sanguan, Xu Sanguan, Xu Sanguan, Xu Sanguan... de ce plângi? De ce nu vorbeşti? De ce nu ne bagi în seamă? De ce nu te opreşti? Ce se întâmplă cu tine...?

Cineva i-a spus lui Yile:

— Xu Yile, du-te şi caută-l pe taică-tu! Merge pe stradă şi plânge...

Altcineva i-a spus lui Erle:

— Xu Erle, e un bătrân care plânge pe stradă. S-au adunat mulţi oameni în jurul lui. Du-te degrabă şi vezi despre ce e vorba. Vezi dacă nu cumva e taică-tu...

Dar şi lui Sanie i-a spus cineva:

— Xu Sanie, taică-tu plânge pe stradă. Plânge de-ţi rupe inima, ca şi cum i-ar fi murit cineva drag...

Şi s-a găsit cine să-i spună şi lui Xu Yulan:

— Xu Yulan, ce faci? Tot mai găteşti? Lasă acum gătitul şi ieşi repede! Xu Sanguan, bărbatul tău, plânge pe stradă. Noi l-am strigat, dar el nici măcar nu s-a uitat la noi. L-am întrebat, dar nici nu ne-a luat în seamă. Nu ştim ce a păţit. Du-te degrabă pe stradă şi vezi ce s-a întâmplat...

Yile, Erle şi Sanie au ieşit pe străzi şi pe la Podul Cinci Stele i-au ţinut calea, spunându-i:

— Tăticule, de ce plângi? Cine te-a necăjit? Spune-ne nouă_

Xu Sanguan stătea rezemat de balustradă şi le-a răspuns celor trei fii ai săi printre suspine:

— Am îmbătrânit şi nimeni nu mai vrea sângele meu. Numai vopsitorul o să mai aibă nevoie de el...

— Tăticule, ce tot spui acolo? au zis băieţii lui.

Dar Xu Sanguan îşi vărsa mai departe năduful:

— De acum înainte, dacă familia noastră o să mai aibă parte de necazuri, cum am să mă descurc eu?

— Tăticule, ce vrei să spui? au întrebat băieţii lui.

Atunci a apărut şi Xu Yulan care s-a apropiat şi l-a tras pe Xu Sanguan de mânecă, întrebându-1:

— Xu Sanguan, ce-i cu tine? Când ai plecat de acasă, erai bine. Ce s-a întâmplat de-ai plâns în halul ăsta?

Xu Sanguan, văzând că a venit nevasta lui, şi-a şters lacrimile şi i-a spus:

— Xu Yulan, am îmbătrânit şi de-acum înainte n-am să mai pot să-mi vând sângele. Nu mai are nimeni nevoie de sângele meu. De acum înainte, dacă o să mai fie vreun necaz în casă, ce o să ne facem....?

Xu Yulan i-a spus:

— Xu Sanguan, acum nu mai e nevoie să-ţi vinzi sângele. Acum nu mai ducem lipsă de bani şi nici n-o să se mai întâmple aşa ceva pe viitor. Ce sânge mai vrei să vinzi? De ce ai vrut să faci asa ceva?
>

— Tare mi-aş fi dorit să mănânc un platou de ficat de porc prăjit şi să beau două pahare de rachiu galben, şi m-am gândit că după ce îmi vând sângele, am să pot să-mi împlinesc dorinţa...

— Tăticule, i-a spus Yile, nu mai plânge! Dacă vrei să mănânci ficat de porc şi să bei rachiu galben, îţi dau eu bani, dar te rog să nu mai plângi aici, că altfel oamenii o să creadă că te chinuim noi...

— Tăticule, a spus Erle, ai făcut atâta zarvă şi ne-ai făcut de râs doar ca să mănânci ficat de porc prăjit...

— Tăticule, a spus Sanie, nu mai plânge! Dacă vrei să plângi, hai acasă! Nu te mai face de râs aici...

Auzindu-i pe cei trei băieţi, Xu Yulan a început să ocărască:

— Ce se întâmplă cu voi trei? Nu cumva v-au mâncat câinii creierii? Cum puteţi să vorbiţi aşa cu tatăl vostru? Tot ce a făcut el a fost numai pentru binele vostru! De fiecare dată când şi-a vândut sângele şi a câştigat nişte bani, i-a cheltuit pe toţi pentru voi! Cu sângele lui v-a făcut mari. îmi aduc aminte că în anul ăla, în timpul foametei, aveam acasă de mâncare numai terci de porumb, că ajunseserăţi toţi trei groaznic de supţi la faţă. Tatăl vostru s-a dus şi şi-a vândut sângele, ca să mâncaţi voi tăitei. Acum ati uitat cu totul. Si atunci când Erle era trimis la muncă la ţară, ca să ne punem bine cu şeful echipei, tatăl vostru şi-a vândut sângele de două ori şi l-a invitat la masă, i-am dat daruri. Erle, ai uitat tot! Yile, tu vorbeşti aşa cu tatăl tău, că mă doare sufletul. Tăticul tău a avut cea mai mare grijă de tine. Ca să nu mai vorbesc de faptul că nu ţi-e tată bun. Cu toate acestea, cu tine el s-a purtat cel mai frumos. în anul în care ai fost la Shanghai să faci tratament, n-aveam nici un ban acasă şi atunci tatăl tău s-a dus dintr-un loc în altul şi şi-a vândut sângele. După ce a vândut o dată, ar fi trebuit să facă o pauză de trei luni, dar el, ca să te salveze pe tine, ar fi fost în stare să-şi dea şi viaţa. După trei-patru zile s-a dus din nou. La Pădurea de Pini puţin a lipsit să nu moară. Yile, ai uitat treaba asta! Ce s-a întâmplat cu voi trei? V-au mâncat câinii creierii?

Cu ochii în lacrimi, femeia l-a luat pe Xu Sanguan de mână şi i-a spus:

— Xu Sanguan, să mergem să mâncăm ficat de porc prăjit, să bem rachiu galben, că acum avem bani!

Femeia a scos din buzunar toţi banii pe care îi avea şi i-a arătat bărbatului ei.

— Uite, am două bancnote de cinci yuani, ba mai am doi yuani, şi în buzunarul ăsta mai sunt bani. Ce vrei să mănânci, aia îţi cumpăr!

Xu Sanguan i-a zis:

—Vreau doar să mănânc ficat de porc prăjit şi să beau rachiu galben.

Xu Yulan l-a dus la restaurantul Victoria, s-au aşezat la masă, iar apoi ea i-a comandat un platou de ficat prăjit de porc şi două pahare de rachiu galben.

— Ce vrei să mănânci? Spune tot ce vrei!

— Nu vreau altceva, a răspuns el, doar atât.

Xu Yulan a mai dat încă o dată aceeaşi comandă, iar după aceea a luat meniul şi i l-a arătat lui Xu Sanguan.

— Ai aici foarte multe mâncăruri. Toate sunt foarte gustoase. Ce vrei să mănânci? Hai, spune!

Xu Sanguan a zis iar:

— Tot ficat prăjit de porc vreau să mănânc. Şi de băut, tot rachiu galben.

Xu Yulan a cerut şi al treilea platou cu ficat prăjit de porc,

dar de data aceasta a cerut o sticlă de rachiu galben. După ce a fost adus platoul, Xu Yulan iarăşi l-a întrebat pe soţul ei ce mâncare ar mai fi vrut, însă bărbatul a clătinat din cap şi a spus:

— Mi-e de ajuns. Nu mai pot să mănânc nimic.

Pe masa din faţa lui erau trei platouri de ficat prăjit de porc, o sticlă de rachiu galben şi încă două pahare cu rachiu. El a început să râdă. A mâncat ficatul, a băut rachiul şi i-a spus lui Xu Yulan:

— De când mă ştiu eu pe lume, azi a fost ziua în care am mâncat cel mai mult!

Xu Sanguan mânca şi râdea, iar când şi-a amintit vorbele asistentului celui tânăr de la spital, i le-a spus de îndată lui Xu Yulan. Ea l-a ascultat, după care a început să ocărască:

— Sângele lui e sânge de porc, de care nici măcar vopsitorul n-are nevoie! Sângele lui e bun numai prin canale şi şanţuri. De parcă ar fi ceva de capul lui! îl cunosc eu pe ăsta! E băiatul lui Shen cel prost. Taică-su era un idiot care nu făcea deosebirea nici măcar între o bancnotă de un yuan şi una de cinci yuani. O ştiu şi pe maică-sa, o curvă, aşa că ăsta habar n-are al cui plod e. Pare-mi-se că e mai mic cu trei ani decât Sanie. Şi are îndrăzneala să vorbească aşa cu tine! Când s-a născut Sanie al nostru, el încă nu venise pe lume şi uită-te la el cât tupeu are acum...

Atunci Xu Sanguan i-a spus nevestei lui:

— Cum zice o vorbă din popor: „Flocii răsar mai târziu decât sprâncenele, dar până la urmă ajung să crească mai lungi".

Yu Hua s-a născut în 1960 în oraşul Hangzhou din provincia Zhejiang,într-o familie de medici. Vreme de cinci ani a fost dentist, profesie pe care a abandonat-o în favoarea scrisului, fiindcă „nu-mi plăcea să mă uit în gura oamenilor toată ziua". Copilăria lui a fost puternic marcată de Revoluţia Culturală, fapt ce a lăsat urme profunde şi asupra scrisului său. A debutat în 1984 cu o povestire şi s-a impus rapid printre cei mai apreciaţi autori de proză scurtă ai generaţiei sale. La începutul anilor ’90, Yu Hua a renunţat treptat la experimentalismul iniţial şi s-a consacrat romanului, publicând: *Strigăte în ploaie (Zai xiyu zhong buhan,* 1991), *în viaţă (Huozhe,* 1993; Humanitas Fiction, 2016), *Cronica unui negustor de sânge (Xu Sanguan mai xue ji,* 1995; Humanitas Fiction, 2017), *Fraţii (Xiongdi,* 2008), *A şaptea zi (Di qi tian,* 2013). Pe lângă romane, i-au apărut şase volume de povestiri şi cinci volume de eseuri, între care se remarcă volumul *China în zece cuvinte (Shi ge cihui li de Zhongguo,* 2011). Romanele *în viaţă* şi *Cronica unui negustor de sânge* au fost incluse pe lista celor mai influente cărţi ale ultimelor trei decenii în China.Yu Hua este primul scriitor chinez căruia i s-a decernat James Joyce Award (2002). Mai multe premii, titluri şi distincţii naţionale şi internaţionale i-au fost acordate de-a lungul timpului: Premio Grinzane Cavour (1998), Chevalier de l’Ordre des Arts et des Lettres (2004), Bames & Noble Discover Great New Writers Award (2004), Premiul pentru contribuţii deosebite în domeniul cărţii (China, 2005), Prix Courrier International du Meilleur livre etranger (2008). Cărţile lui au fost traduse în peste treizeci de limbi. Actualmente, Yu Hua trăieşte la Beijing, iar articole semnate de el apar în *The New York Times.*

Ecranizat de regizorul sud-coreean Ha Jung-woo în 2015, ***Cronica unui negustor de sânge,*** roman de o rară intensitate emoţională, surprinde cei mai frământaţi ani ai Chinei maoiste. Povestea savuroasă şi totodată incisivă dezvăluie treptat, precum într-un spectacol de operă tradiţională, drama „omului nou“ încă ataşat de vechile credinţe. Romanele ***Cronica unui negustor de sânge*** şi ***în viaţă*** de Yu Hua au fost incluse pe lista celor mai influente cărţi ale ultimelor trei decenii în China.

Xu Sanguan, muncitor la Fabrica de Mătase, vine dintr-un sat în care cel care nu-şi vinde sângele e bănuit că ar fi bolnav şi nu-şi mai găseşte o soţie. De aceea se hotărăşte să şi-l vândă şi el, căsătorindu-se apoi cu cea mai frumoasă fată din oraş, Xu Yulan. Sângele e preţios, e un dar al strămoşilor, şi nu poate fi vândut fără motive întemeiate. însă vremurile pe care le înfruntă Xu Sanguan şi familia lui nu ţin cont nici de cinstirea morţilor, nici de demnitatea mereu ameninţată a omului obişnuit.

„Un roman uluitor, care oferă scene memorabile de cruzime şi bunătate."
The Washington Post Book World

„O carte dureros de onestă, straniu vizionară, în care se regăseşte şi un strop de compasiune cehoviană."
Time Asia

„O realizare ieşită din comun... Xu Sanguan este un personaj prin care este reflectată nu numai soarta unei generaţii, ci şi sufletul unui
^ ^ The Seattle Times
Wang Anyi

„Faptele de vitejie ale lui Xu Sanguan se referă la lucrurile mărunte. El nu este un erou care va ajunge în templu, ci este eroul zilelor noastre, un personaj pe jumătate comic şi pe jumătate tragic."